

PLAN URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA ZŁOTÓW

**Sporządzony na okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2032 roku
na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2023 roku**

TOM IB

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

WYKONAŁO:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku**

ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek

Szczecinek 2022 r.

Wykonano na zlecenie

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie

Bartłomiej Sobczak

Paweł Sypuła

Kierowanie projektem

Maciej Jakubiec

Kontrola końcowa

Tomasz Babiak

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	6
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA.....	10
2.1. Położenie Nadleśnictwa.....	10
2.2. Lesistość.....	15
2.3. Charakterystyka kompleksów leśnych.....	15
2.4. Dominujące funkcje lasów.....	16
2.5. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów	18
3. FORMY OCHRONY PRZYRODY	19
3.1. Istniejące formy ochrony przyrody	19
3.1.1. Rezerwat przyrody	20
3.1.2. Obszary chronionego krajobrazu	21
3.1.3. Obszary Natura 2000.....	26
3.1.5. Pomniki przyrody	40
3.1.6. Ochrona gatunkowa.....	45
3.2. Proponowane formy ochrony przyrody	73
3.2.1. Proponowany rezerwat przyrody	73
4. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE	74
4.1. Rzeźba terenu i typy gleb.....	74
4.2. Wody.....	76
4.2.1. Wody powierzchniowe.....	76
4.2.2. Wody podziemne.....	80
4.3. Ekosystemy wodno-błotne.....	82
4.3.1. Obszary hydrogeniczne	82
4.3.2. Źródlika.....	82
4.3.3. Program małej retencji	84
4.4. Roślinność.....	85
4.4.1. Potencjalna roślinność naturalna	85
4.4.2. Siedliska przyrodnicze Natura 2000	86
4.5. Drzewostany	91
4.5.1. Bogactwo gatunkowe	92
4.5.2. Struktura pionowa	95
4.5.3. Pochodzenie	97
4.5.4. Zgodność składu gatunkowego z siedliskiem	97
4.5.5. Formy aktualnego stanu siedliska	105
4.5.6. Formy degeneracji ekosystemu leśnego.....	109
4.5.7. Drzewostany ponad 100 – letnie	120
4.5.8. Ekosystemy referencyjne	123
4.5.9. Drewno martwe	123
5. WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE.....	127
5.1. Zabytki archeologiczne.....	127
5.2. Cmentarze i miejsca pamięci.....	144

5.3. Parki wiejskie, założenia parkowe.....	146
6. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.....	150
6.1. Zagrożenia abiotyczne.....	151
6.1.1. Wiatry.....	151
6.1.2. Opady i osady atmosferyczne.....	152
6.1.3. Wyładowania atmosferyczne.....	153
6.1.4. Wahania temperatur.....	153
6.1.5. Zaburzenia gospodarki wodnej.....	154
6.2. Zagrożenia biotyczne.....	154
6.2.1. Szkodniki owadzie.....	154
6.2.2. Grzybowe choroby infekcyjne.....	156
6.2.3. Zwierzęta roślinożerne.....	158
6.3. Zagrożenia antropogeniczne.....	160
6.3.1. Stan i zanieczyszczenie powietrza.....	160
6.3.2. Stan i zanieczyszczenie wód.....	161
6.3.3. Pożary lasu.....	164
6.3.4. Szkodnictwo leśne.....	164
7. TURYSTYKA I EDUKACJA.....	166
7.1. Opis walorów turystycznych Nadleśnictwa.....	166
7.2. Turystyka na terenie Nadleśnictwa.....	167
7.3. Edukacja ekologiczna na terenie Nadleśnictwa.....	174
8. PLAN DZIAŁAŃ.....	177
8.1. Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej.....	177
8.1.1. Podział na gospodarstwa.....	177
8.1.2. Wytyczne w zakresie wykonywania użytkowania rębego.....	178
8.1.3. Wytyczne w zakresie planowania hodowlanego.....	178
8.2. Ochrona różnorodności biologicznej.....	179
8.3. Kształtowanie stref ekotonowych.....	180
8.4. Kształtowanie stosunków wodnych.....	181
8.5. Postępowanie w obiektach objętych ochroną.....	181
8.6. Metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków.....	188
8.7. Ochrona siedlisk przyrodniczych.....	191
8.7.1. Chronione siedliska leśne.....	191
8.7.2. Chronione siedliska nieleśne.....	196
9. ADRESY ORGANÓW, JEDNOSTEK I ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH ZAJMUJĄCYCH SIĘ OCHRONĄ PRZYRODY.....	198
10. MAPY PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY.....	199
11. LITERATURA.....	200
12. ZAŁĄCZNIKI.....	202
12.1. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody.....	202
12.2. Zestawienie pododdziałów zaliczonych do ekosystemów referencyjnych.....	219
13. KRONIKA.....	220

1. WPROWADZENIE

Niniejszy program ochrony przyrody jest trzecim z kolei i stanowi integralną część „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Złotów na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2032 r.” Poprzednie programy obowiązywały w latach 2003-2012 oraz w latach 2013-2022.

Dane inwentaryzacyjne opracowano według stanu na 1.01.2023 r.

Program sporządzony został w celu:

- zinwentaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów Nadleśnictwa;
- przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego;
- doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych;
- ulepszania i rozwijania metod sprawowania ochrony przyrody;
- umożliwienia w przyszłości porównań i analiz zmian środowiska przyrodniczego;
- wskazania kolejnych obiektów do objęcia ochroną;
- uświadomienia różnym grupom społecznym obecnych i potencjalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego;
- ochrony zabytków kultury materialnej w lasach.

Program ochrony przyrody został opracowany zgodnie z wymogami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U., 2021 r., poz. 1275), na podstawie „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” z 1996 r. (Załącznik nr 11 do Instrukcji urządzania lasu z 1994 r.) oraz „Instrukcji urządzania lasu” z 2011 r. (Załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu).

W programie uwzględniono ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych, określone w „Polityce ekologicznej państwa 2030” przyjętej przez Radę Ministrów 16 lipca 2019 roku oraz wymogi dotyczące leśnictwa określone w:

- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (tekst jednolity Dz. U., 2021 r., poz. 1973, 1718 oraz 2269),
- Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U., 2022 r., poz. 916, 1726, 2185),
- Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U., 2022 r., poz. 2409),

- Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 1029),
- Ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity, Dz. U. 2022, poz. 840),

oraz aktach wykonawczych do wymienionych ustaw, takich jak:

- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U., 1992 r., Nr 67, poz. 337),
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U., 2012 r., poz. 1302),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U., 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U., 2014 r., poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tekst jednolity, Dz. U., 2022 r., poz. 2380),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tekst jednolity Dz. U., 2014 r., poz. 1713),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U., 2005 r., Nr 60, poz. 533),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U., 2011 r., Nr 25, poz. 133) oraz Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U., 2022 r., poz. 96),
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U., 2011 r., Nr 210, poz. 1260),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U., 2019 r., poz. 1839) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2022 r., poz. 1071).

Program ochrony przyrody w Nadleśnictwie Złotów wykonano zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, przy wykorzystaniu następujących materiałów:

- wyników VI rewizji urządzenia lasu, wykonanej przez BULiGL Oddział w Szczecinku;
- programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Złotów na okres od 1.01.2013 r. do 31.12.2022 r. opracowanego przez firmę Krameko sp. z o.o. z Krakowa;
- operatu siedliskowego wykonanego przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu (stan na 1 stycznia 2010 r.);
- weryfikacji siedlisk przyrodniczych Natura 2000 wykonanej przez Pracownię Siedliskową BULiGL Oddział w Szczecinku w 2020 roku;
- weryfikacji leśnych siedlisk przyrodniczych w obszarze PLH300040 Dolina Łobżonki wykonanych przez Nadleśnictwo Złotów i zaakceptowanych przez RDOŚ w Poznaniu;
- waloryzacji przyrodniczych gmin z terenu Nadleśnictwa;
- programu ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030 przyjętego uchwałą Nr 2826 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 października 2020 r.;
- programu ochrony środowiska dla powiatu pilskiego na lata 2021-2025 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przyjętą Uchwałą Nr XXXVI.303.2021 Rady Powiatu w Pile z dnia 26 sierpnia 2021 r.;
- programu ochrony środowiska dla powiatu złotowskiego na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020, zaktualizowanym uchwałą nr XL/288/2014 Rady Powiatu złotowskiego z dnia 26 marca 2014 r.;
- programu ochrony środowiska dla gminy Łobżenica na lata 2015-2020;
- programu ochrony środowiska dla gminy miasto Złotów na lata 2022-2025 z uwzględnieniem perspektywą do 2029 roku”;
- programu ochrony środowiska dla Gminy Krajenka na lata 2018 – 2021 z perspektywą na kolejne 4 lata;
- informacji uzyskanych od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012;

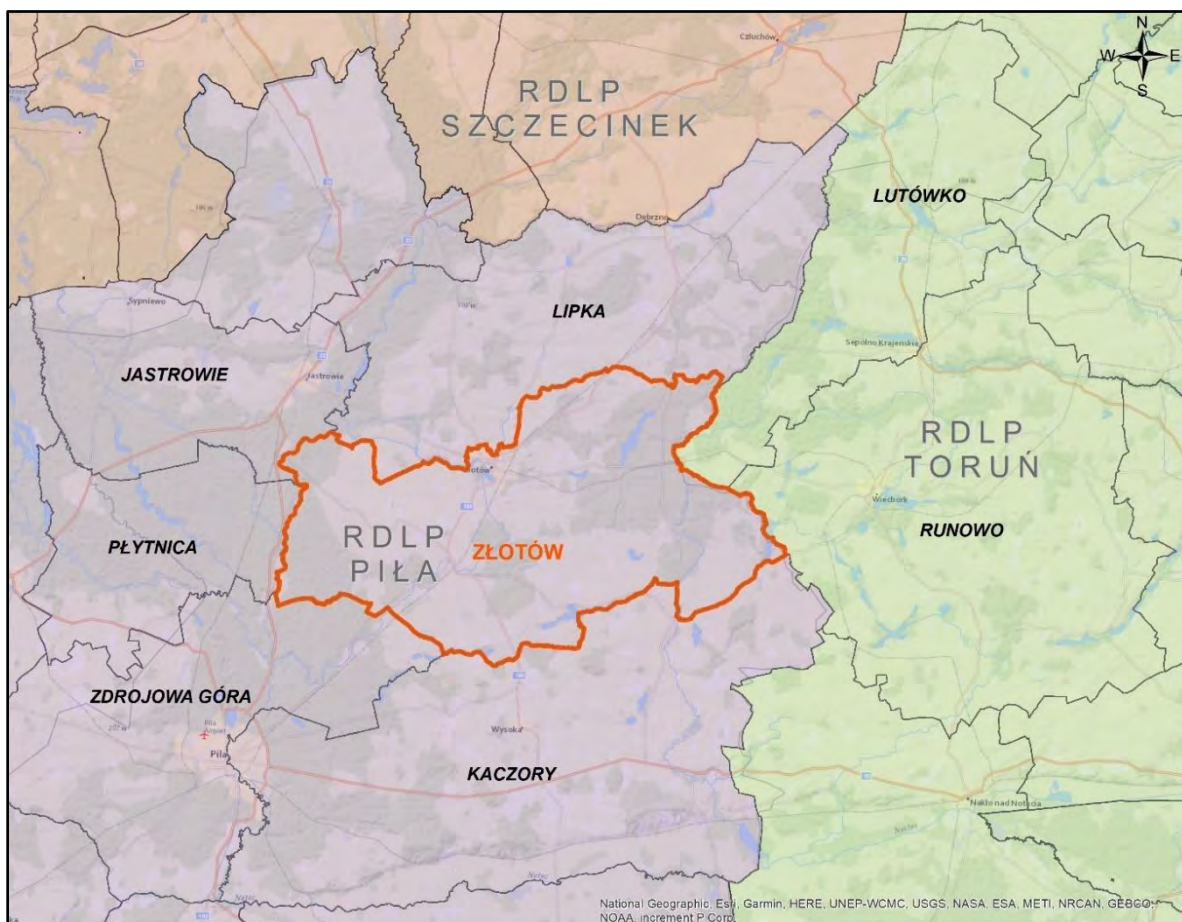
- informacji dostarczonych przez Nadleśnictwo Złotów, w tym opracowanych zestawień drzewostanów stanowiących lasy referencyjne w ekosystemach leśnych jako drzewostanów wyłączonych z użytkowania głównego;
- informacji dostarczonych przez RDLP w Pile;
- innych informacji zebranych na potrzeby „Programu”.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA

2.1. Położenie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Złotów podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile. Położone jest w województwie wielkopolskim w części powiatu pilskiego i złotowskiego.

Grunty Nadleśnictwa Złotów graniczą z gruntami nadleśnictw: RDLP Piła –Lipka, Jastrowie, Płytnica, Zdrojowa Góra, Kaczory, RDLP Toruń – Lutówko, Runowo.

Ryc. 1. Położenie Nadleśnictwa Złotów na tle podziału organizacyjnego PGL LP

Tab. 1. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Złotów wg grup użytków gruntowych

Grupa użytków gruntowych	Powierzchnia wg opisów taksacyjnych - ha		
	Złotów	Krajenka	Nadleśnictwo
1	2	3	4
Grunty leśne zalesione	12169,96	4812,58	16982,54
Grunty leśne niezalesione	175,52	110,30	285,82
Grunty związane z gospodarką leśną	262,62	98,37	360,99
Lasy razem	12608,10	5021,25	17629,35
Grunty nieleśne	394,08	449,74	843,82
Ogółem	13002,18	5470,99	18473,17

Tab. 2. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Złotów wg podziału administracyjnego

Gmina Powiat Województwo	OBRĘB		OGÓŁEM NADLEŚNICTWO
	Złotów	Krajenka	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Miasto Złotów (11)	169,3974	-	169,3974
Gm. Krajenka obszar wiejski (35)	1172,9536	-	1172,9536
Gm. Krajenka Miasto (34)		3,7943	3,7943
Gm. Lipka (42)	12,8100	-	12,8100
Gm. Tarnówka (62)	3948,0141	-	3948,0141
Gm. Zakrzewo (72)	6912,2595	-	6912,2595
Gm. Złotów (82)	786,2801	1015,2257	1801,5058
Razem powiat złotowski (31)	13001,7147	2748,4010	15750,1157
Gm. Łobżenica obszar wiejski (45)	-	2722,4089	2722,4089
Razem powiat pilski (19)	-	2722,4089	2722,4089
Razem województwo wielkopolskie (30)	13001,7147	5470,8099	18472,5246
Ogółem Nadleśnictwo	13001,7147	5470,8099	18472,5246

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa obejmuje ok. 535,90 km² i zawiera się pomiędzy podanymi wartościami współrzędnych geograficznych:

- kraniec północny – 53° 26' 04" szerokości geograficznej północnej oraz 17° 10' 43" długości geograficznej wschodniej,
- kraniec południowy – 53° 13' 26" szerokości geograficznej północnej oraz 17° 02' 43" długości geograficznej wschodniej,
- kraniec wschodni – 53° 18' 22" szerokości geograficznej północnej oraz 17° 22' 50" długości geograficznej wschodniej,
- kraniec zachodni – 53° 16' 14" szerokości geograficznej północnej oraz 16° 47' 22" długości geograficznej wschodniej.

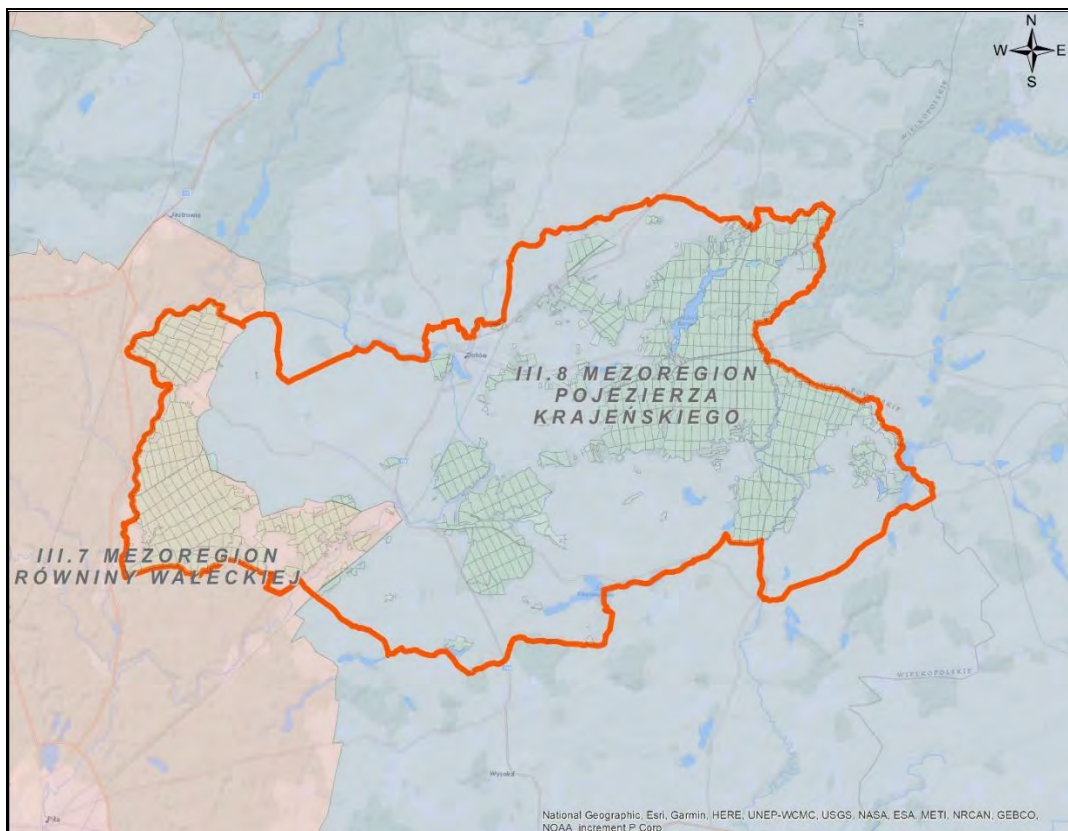
Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w oddz. 192f.

- adres: Al. P. J. Lenne 1 77-400 Złotów,
- tel.: 67 263 34 71,
- fax: 67 263 25 57,
- e-mail: zlotow@pila.lasy.gov.pl

Fot.1. Siedziba Nadleśnictwa Złotów (archiwum Nadleśnictwa)

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (2010) obszar Nadleśnictwa Złotów położony jest w Krainie III – Wielkopolsko-Pomorskiej, Mezoregionie – Równiny Wałeckiej (III.7) oraz Mezoregionie – Pojezierza Krajeńskiego (III.8).

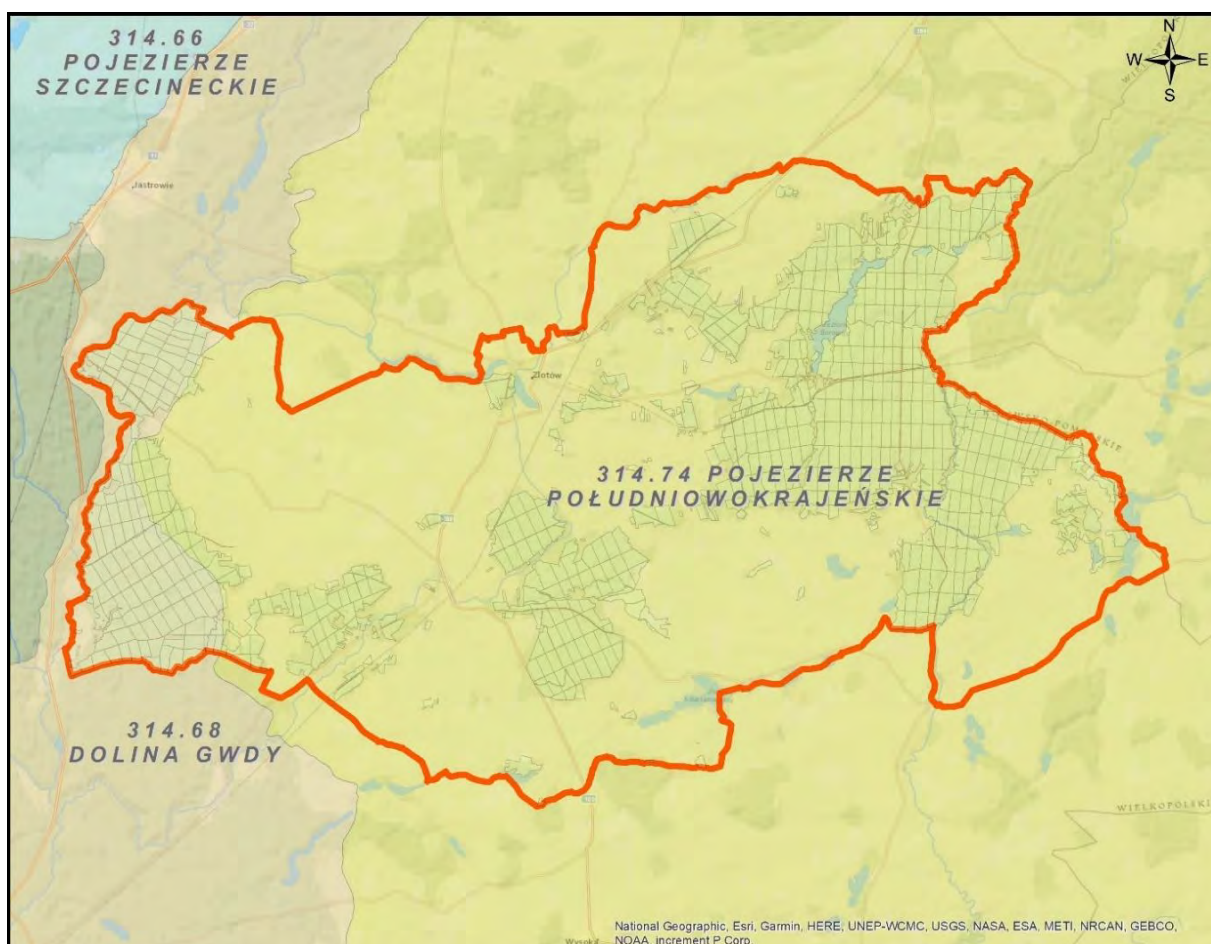

Ryc. 2. Mezoregiony przyrodniczo-leśne w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski, zmodyfikowanego w 2018 roku, obszar Nadleśnictwa leży w następujących jednostkach:

Tab. 3. Położenie Nadleśnictwa Złotów wg podziału na jednostki fizyczno-geograficzne

Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			314-316			Pojezierza Południowobałtyckie
				314.6-7		Pojezierze Południowopomorskie
					314.68	Dolina Gwdy
					314.74	Pojezierze Południowokrajęskie

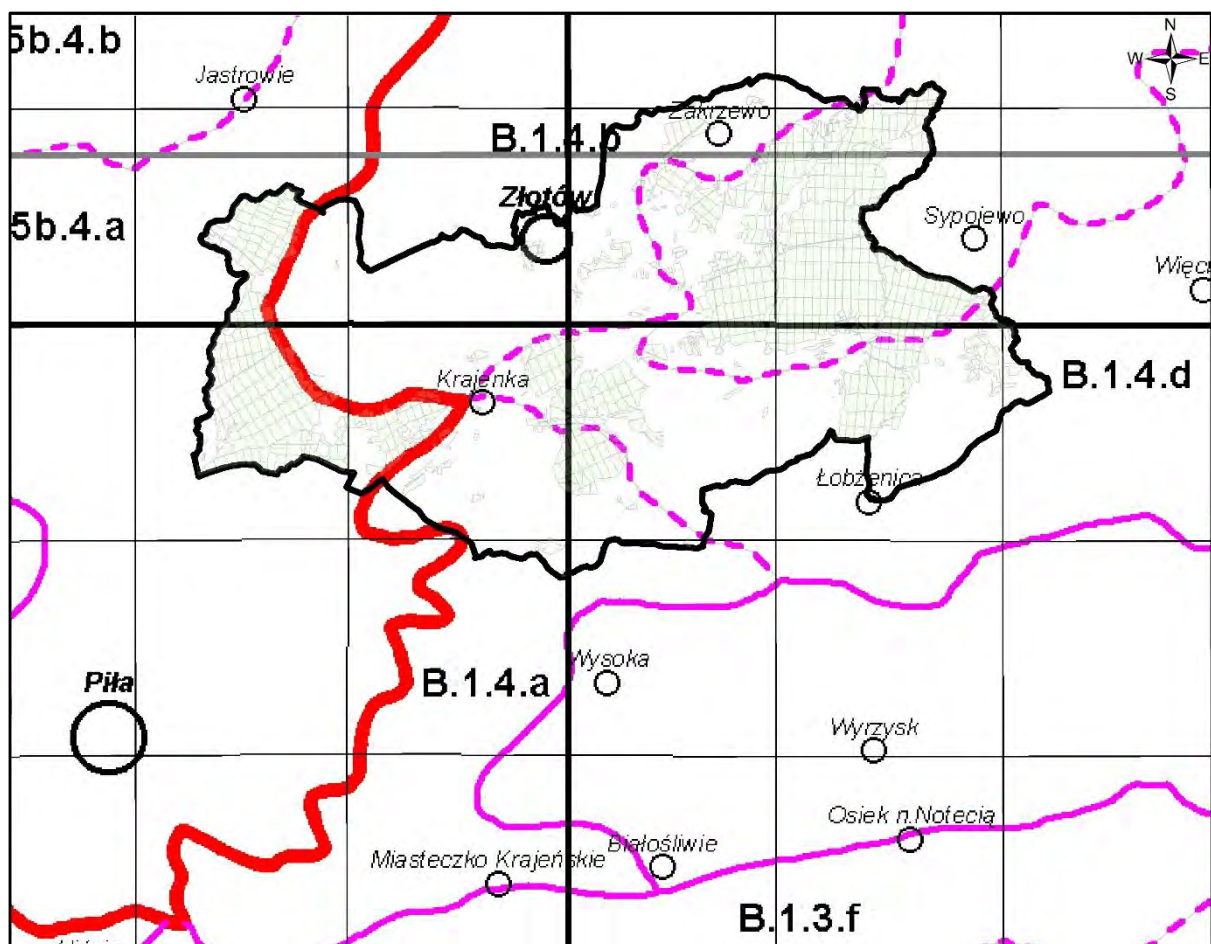

Ryc. 3. Mezoregiony fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Nazwy i zasięgi jednostek geobotanicznych w regionalizacji geobotanicznej Polski (MATUSZKIEWICZ 2008) dla Nadleśnictwa przedstawiają tabela i mapa.

Tab. 4. Jednostki geobotaniczne w zasięgu Nadleśnictwa Złotów (Matuszkiewicz, 2008)

Dział	Kraina i podkraina	Okręg	Podokręg	Nazwy jednostek
Symbol jednostki				
1	2	3	4	5
A				Dział Pomorski
	A.5			Kraina Sandrowych Przedpól Pojezierzy Środkowopomorskich
		A.5b.4		Okręg Doliny Gwdy
			A.5b.4.a	Podokręg Pilski
B				Dział Brandenbursko-Wielkopolski
	B.1			Kraina Notecko-Lubuska
		B.1.4		Okręg Złotowsko-Chojnicki
			B.1.4.b	Podokręg Złotowski
			B.1.4.c	Okręg Sypniewski

Ryc. 4. Jednostki geobotaniczne w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Źródło: „Regionalizacja geobotaniczna Polski” (MATUSZKIEWICZ 2008, fragment Arkusza B1)

2.2. Lesistość

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Złotów wynosi 18473,17 ha, natomiast powierzchnia ogólna jego zasięgu terytorialnego wynosi 535,90 km².

Struktura własnościowa lasów przedstawia się następująco:

- Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa w zarządzie LP – 17629,35 ha;
- Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa - pozostałe – 11,77 ha;
- Lasy stanowiące własność osób fizycznych i lasy komunalne – 1042,50 ha

Łącznie lasy w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa – 18683,62 ha.

Lesistość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi 34,9%. Pozostałą powierzchnię terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa stanowią głównie tereny rolne, w mniejszym stopniu grunty zadrzewione i zakrzewione, grunty pod wodami oraz grunty zabudowane i zurbanizowane.

2.3. Charakterystyka kompleksów leśnych

Jako kompleks leśny potraktowano zwarty obszar gruntów leśnych w zarządzie Nadleśnictwa (zalesionych i niezalesionych oraz związanych z gospodarką leśną), niepodzielony obszarami bezleśnymi. Przyjęto również, że elementy liniowe, takie jak rzeki, drogi, linie kolejowe, itp. o szerokości do ok. 50 m, położone między gruntami leśnymi, nie dzielą kompleksów leśnych.

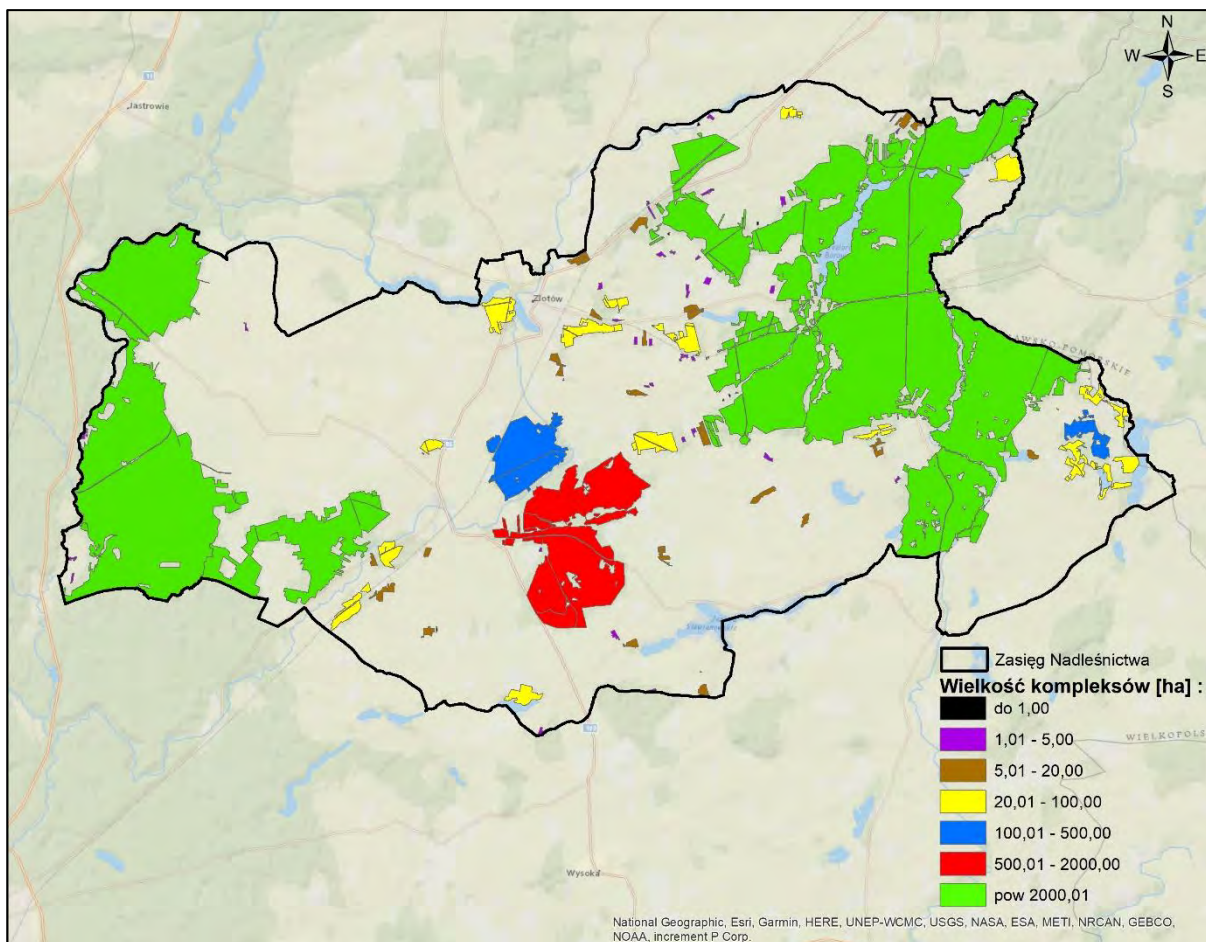
Tab. 5. Zestawienie liczby i wielkości kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Złotów

Wielkość kompleksów [ha]	Nadleśnictwo		%
	liczba	[ha]	
1	2	3	4
do 1,00	13	5,27	0,03
1,01 – 5,00	31	84,96	0,48
5,01 – 20,00	21	252,25	1,43
20,01 – 100,00	15	831,27	4,72
100,01 – 500,00	2	601,92	3,41
500,01 – 2000,00	1	1522,73	8,64
pow. 2000,00	2	14330,95	81,29
OGÓŁEM	85	17629,35	100,00

Grunty leśne Nadleśnictwa składają się z 85 kompleksów, co wskazuje na duże rozproszenie gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo. W strukturze powierzchniowej zdecydowanie wyróżniają się 2 przedziały wielkości kompleksów, tj. w przedziale 500,01 -

2000,00 ha oraz powyżej 2000 ha zajmujące 15853,68 ha, czyli 89,93% powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa. Pozostałe 1775,67 ha zawiera się aż w 82 kompleksach leśnych.

Odległość między skrajnymi punktami w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa na kierunku wschód – zachód wynosi ok. 40 km, a na kierunku północ – południe ok. 25 km.

Ryc. 5. Kompleksy leśne Nadleśnictwa Złotów

2.4. Dominujące funkcje lasów

Lasy, z natury wielofunkcyjne, zostały podzielone do celów planowania urządzeniowego na 3 podstawowe (główne) grupy lasów: lasy rezerwatowe, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze.

W Nadleśnictwie przyjęto podział lasu na kategorie ochronności zgodnie z nowym wykazem lasów wnioskowanych o uznanie za ochronne, który został przesłany do Ministerstwa Środowiska celem jego zatwierdzenia.

Tab. 6. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa Złotów wg grup funkcji lasu i kategorii ochronności

Funkcje lasów i kategorie ochronności	Obręb				Nadleśnictwo	
	Złotów		Krajenka		Pow. ha	%
	Pow. ha	%	Pow. ha	%		
1	2	3	4	5	6	7
I. Lasy rezerwatowe	-	-	-	-	-	-
II. Lasy ochronne	4709,96	38,15	1912,56	38,85	6622,52	38,35
1) Lasy wodochronne	412,68	3,34	806,30	16,38	1218,98	7,06
2) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	860,40	6,97	514,24	10,45	1374,64	7,96
3) Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast	6,53	0,05	-	-	6,53	0,04
4) Lasy wodochronne, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	-	-	24,63	0,50	24,63	0,14
5) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i stanowiące drzewostany nasienne	25,92	0,21	-	-	25,92	0,15
6) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	15,73	0,13	13,83	0,28	29,56	0,17
7) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i położone w granicach administracyjnych miast	23,59	0,19	-	-	23,59	0,14
8) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i stanowiące drzewostany nasienne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	15,32	0,12	-	-	15,32	0,09
9) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	3136,08	25,40	461,54	9,37	3597,62	20,83
10) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i stanowiące drzewostany nasienne	9,46	0,08	-	-	9,46	0,05
11) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	1,14	0,01	-	-	1,14	0,01
12) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody położone w granicach administracyjnych miast	2,03	0,02	-	-	2,03	0,01
13) Lasy stanowiące drzewostany nasienne	12,30	0,10	-	-	12,30	0,07
14) Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	63,07	0,51	92,02	1,87	155,09	0,90
15) Lasy położone w granicach administracyjnych miast	125,71	1,02	-	-	125,71	0,73
III. Lasy gospodarcze	7635,52	61,85	3010,32	61,15	10645,84	61,65
Ogółem	12345,48	100,00	4922,88	100,00	17268,36	100,00

Lasy ochronne w stosunku do ogólnej powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa stanowią 38,35%. Szczegółowy podział na kategorie ochronności wraz z lokalizacją przedstawiony jest w tomie IA opisanego ogólnego.

2.5. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów

Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów wykonano na podstawie danych uzyskanych z opracowań:

- dla Nadleśnictwa Złotów: „Plan urządzenia lasu na okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2032 r.”;
- dla RDLP w Piła i PGL LP: „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2021 r.”.

Tab. 7. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w Nadleśnictwie Złotów

Obszar	Średni wiek	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Udział % siedlisk borowych	Powierzchniowy udział % gatunków iglastych
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Złotów obręb Złotów (stan na 1.01.2023)	64	293	4,6	56,1	92,3
Nadleśnictwo Złotów obręb Krajenka (stan na 1.01.2023)	65	282	4,3	8,2	59,0
Nadleśnictwo Złotów (stan na 1.01.2023)	64	290	4,5	42,5	82,9
RDLP Piła (stan na 1.01.2021)	59	262	4,4	77,3	87,7
PGL Lasy Państwowe (stan na 1.01.2021)	64	275	4,3	49,7	75,6
Nadleśnictwo Złotów (stan na 1.01.2013)	62	291	4,7	42,0	83,0

Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa wynosi 64 lata i jest wyższy o 5 lat od średniego wieku drzewostanów w RDLP Piła oraz wynosi tyle samo co średni wiek drzewostanów zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Przeciętna zasobność drzewostanów Nadleśnictwa jest wyższa o 28 m³/ha od przeciętnej zasobności w RDLP oraz wyższa o 15 m³/ha w porównaniu z Lasami Państwowymi. Udział siedlisk borowych w nadleśnictwie jest niższy w stosunku do RDLP Piła o 34,8%, a w odniesieniu do PGL LP o 7,2%. Udział gatunków iglastych w Nadleśnictwie wynosi 82,9% i jest niższy w stosunku do RDLP o 4,8%, natomiast w porównaniu do Lasów Państwowych wyższy o 7,3%.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat w Nadleśnictwie wzrósł średni wiek – o 2 lata, zwiększył się udział siedlisk borowych – o 0,5% oraz zmalał udział gatunków iglastych – o 0,1%, zmalała przeciętna zasobność – o 1 m³ /ha. Przeciętny przyrost zwiększył się o 0,2 m³/ha.

3. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Podstawowym zadaniem Polityki Ekologicznej Państwa jest ochrona różnorodności biologicznej przed skutkami niekontrolowanej antropopresji. Służy temu przede wszystkim ustanowienie obszarów prawnie chronionych. Obecnie około 30% terytorium Polski jest objęte różnymi formami ochrony (wg „Polityki Ekologicznej Państwa 2030”).

3.1. Istniejące formy ochrony przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Złotów występują następujące rodzaje chronionych obiektów przestrzennych i punktowych, powołanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- rezerwat przyrody: „Czarci Staw”;
- obszary chronionego krajobrazu: „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”, „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”;
- obszary Natura 2000: PLB300012 „Puszcza nad Gwdą”, PLH300040 „Dolina Łobżonki”, PLH300052 „Uroczyska Kujańskie”;
- pomniki przyrody: 45 pojedynczych drzew, 6 grup drzew oraz strumień;
- ochrona gatunkowa – strefy ochrony gatunkowej: trzy dla bielika, jedna dla bociana czarnego oraz jedna dla kani rudej i orlika krzykliwego.

Tab. 8. Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złotów

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita [ha]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa					
				lasy [ha]	[%]	grunty nieleśne [ha]	[%]	razem [ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerwat przyrody	1	4,91	4,91			4,91	100	4,91	100
Obszary Chronionego Krajobrazu	2	114308,07	15239,00	10465,34	96,7	361,62	3,3	10826,96	100
Obszary Natura 2000	3	84591,51	5439,67	4308,01	95,6	195,32	4,4	4503,33	100
Pomniki przyrody	52								
Ochrona gatunkowa – strefy ochrony	6	233,74	233,74	210,57	90,0	5,25	10,0	233,74	100

3.1.1. Rezerwat przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Na gruntach nadleśnictwa Złotów znajduje się rezerwat „Czarci Staw”. Utworzony został dnia 05.01.1991 r. na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r. (M.P. z 1990 r., Nr 48, poz. 366).

Aktualnym aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 3/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Czarci Staw” (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2011 r., nr 105, poz. 1756) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Czarci Staw” (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2017 r., poz. 6058), które zmieniło powierzchnię rezerwatu z 4,91 ha na 4,95 ha (jest to powierzchnia wyliczona ze współrzędnych punktów załamania granicy – geometryczna).

Zlokalizowany jest w województwie wielkopolskim, w powiecie złotowskim, w gminie Złotów (wiejska), w obrębie leśnym Złotów, na terenie leśnictwa Łączyń, w oddz. 76a,b,c. Na podstawie danych z ewidencji gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa jego powierzchnia według stanu na 1.01.2023 r. wynosi 4,91 ha i obejmuje grunty nieleśne (N – 4,49 ha, R – 0,42 ha).

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu ekosystemów związanych z zarastającym jeziorem Czarci Staw, a zwłaszcza mechowisk, torfowisk przejściowych i wysokich wraz z rzadkimi elementami flory i fauny.

Rezerwat został określony jako:

I. Rodzaj rezerwatu: torfowiskowy

II. Typ i podtyp rezerwatu:

a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

-typ: biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf);

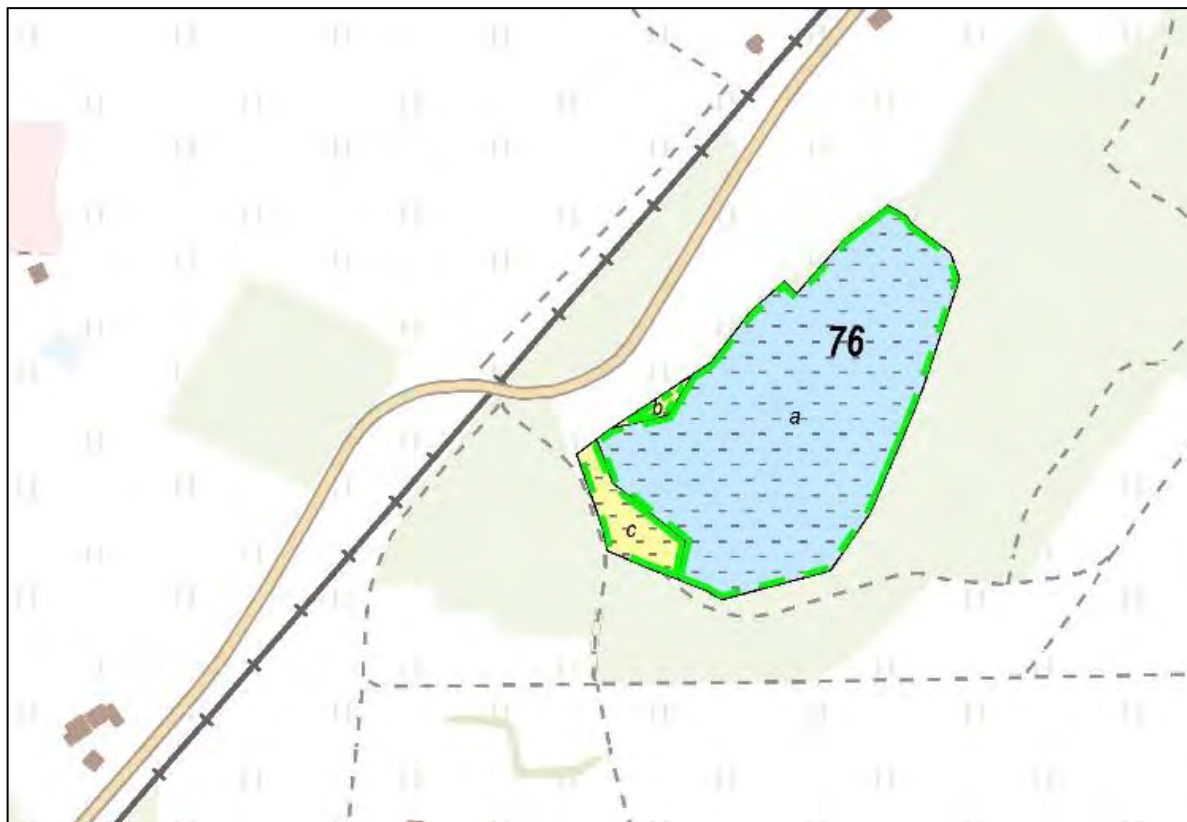
-podtyp: biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp);

b) ze względu na główny typ ekosystemu:

- typ: torfowiskowy (bagienny),

- podtyp: torfowisk przejściowych,

Rezerwat posiada plan ochrony, ustanowiony Zarządzeniem Nr 2/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Czarci Staw” (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2011 r. Nr 105, poz. 1755).

Ryc. 6. Mapa sytuacyjna rezerwatu „Czarci Staw”

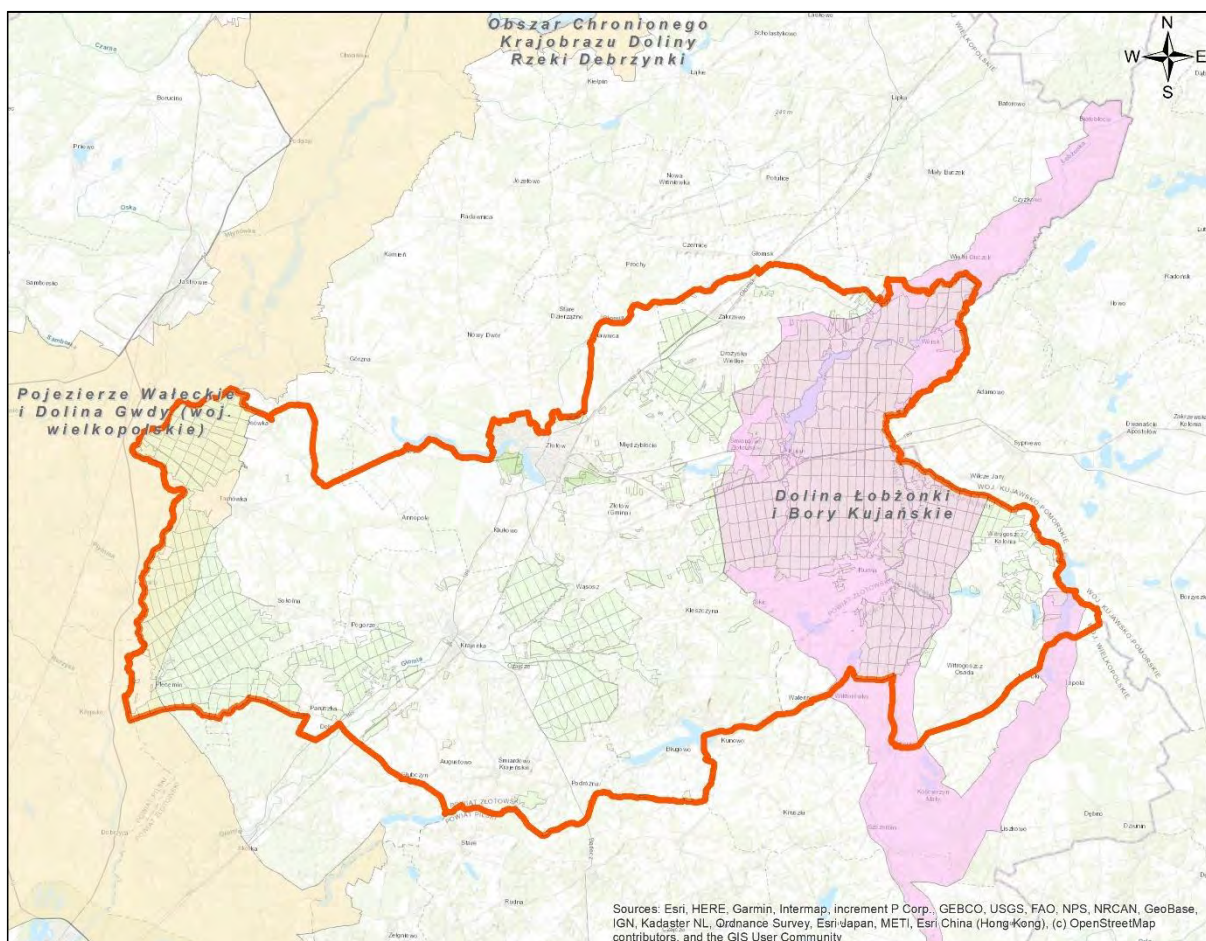
3.1.2. Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują 2 obszary chronionego krajobrazu.

Tab. 9. Obszary chronionego krajobrazu położone w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Nazwa obszaru	Data utworzenia	Pow. ogólna obszaru	Pow. w zasięgu N-ctwa	Pow. na gruntach N-ctwa
			[ha]		
1	2	3	4	5	6
1.	„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”	31.05.1989 r.	95502,81	2877,00	2224,04
2.	„Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”	31.05.1989 r.	17240,00	12362,00	8602,92
Razem powierzchnia			114308,07	15239,00	10826,96

Ryc. 7. Obszary chronionego krajobrazu na tle Nadleśnictwa Złotów

➤ **„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” (woj. wielkopolskie)**

Obszar ten utworzono dnia 01.07.1989 r. Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 11, poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 2, poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 13, poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 212/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2006 r w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” (Dz. Urz. Woj. Wielk., z 2006 r., Nr 201, poz. 4770). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 stycznia 2011 roku (Nr IV SA/Po 709/10). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

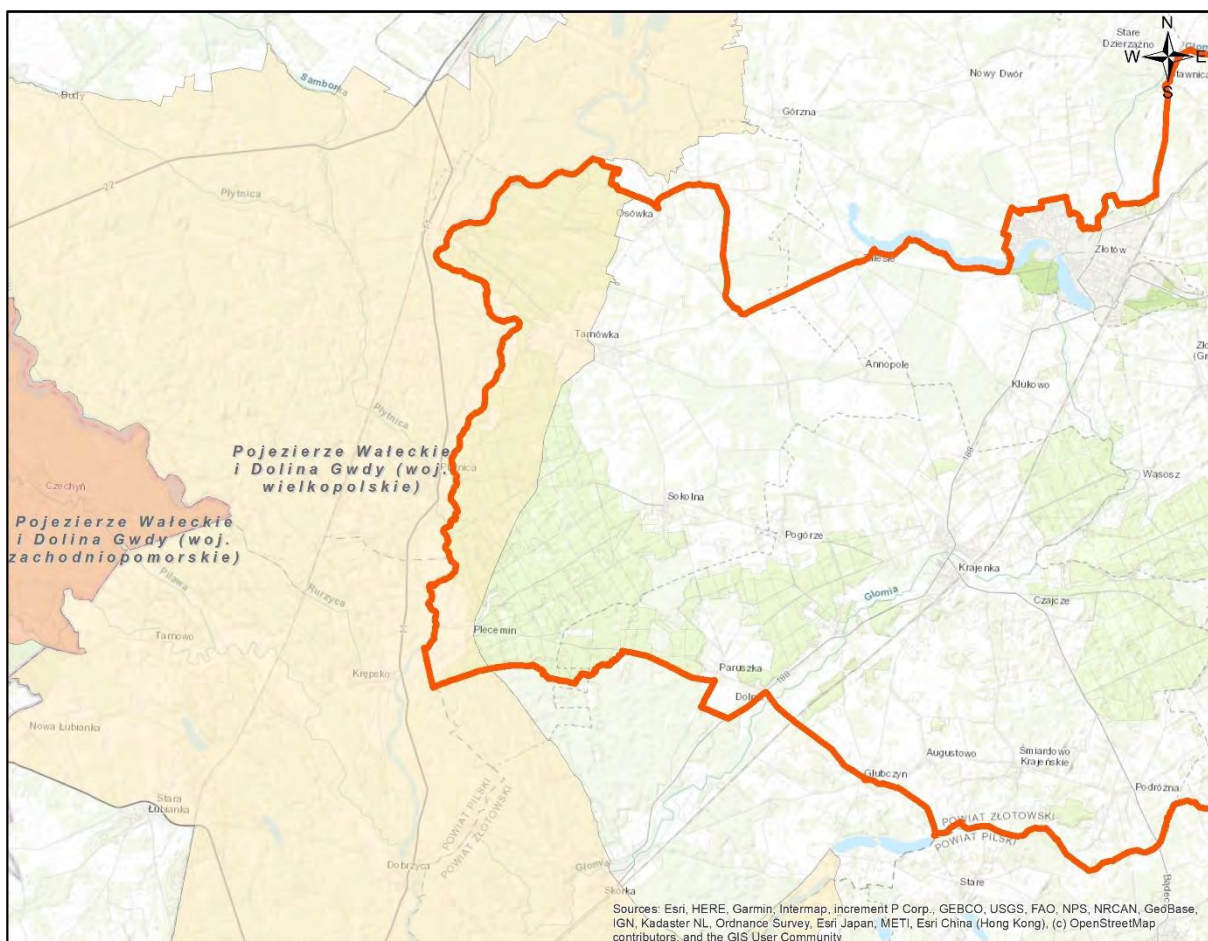
Według aktu powołania z 1989 roku powierzchnia ogólna obszaru wynosiła 93910 ha. Aktualnie powierzchnia obszaru wynosi 95502,81 ha, w tym:

- w województwie wielkopolskim – 58 375 ha (na podstawie Rozporządzenia Nr 212/06 Wojewody Wielkopolskiego);
- w województwie zachodniopomorskim – 37 127,81 ha (na podstawie Obwieszczenia Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie jednolitego tekstu uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu).

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złotów, w granicach województwa wielkopolskiego, znajduje się 3% powierzchni obszaru, to jest 2 877 ha, z czego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo – 2 224,04 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 2 136,19 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 47,77 ha,
- grunty nieleśne - 40,08 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 403-445, 446a, 446b, 446c, 446d, 446~a, 446~b, 447, 448a, 448b, 448c, 448d, 448f, 448g, 448h, 448i, 448j, 448k, 448l, 448m, 448n, 448~a, 448~b, 449-452, 453a, 453b, 453c, 453d, 453f, 453g, 453h, 453i, 453s, 453~a, 453~b, 453~c, 453~d, 454-458, 459g, 459~a, 459~c, 460a, 460b, 460c, 460d, 460h, 460~a, 460~c, 461-465, 468c, 468~a, 469a, 469b, 469c, 469d, 469g, 469h, 469i, 469j, 469k, 469~a, 469~b, 469~c, 470-474, 476c, 476d, 476~a, 476~b, 477-482, 487d, 488a, 488b, 488c, 488d, 488~a, 489a, 489b, 489c, 489d, 489f, 489~a, 490a, 490b, 490c, 490d, 490f, 490g, 490h, 490i, 490~a, 490~b, 490~c, 491-493, 500b, 500~a, 500~b, 501a, 501b, 501c, 501d, 501~a, 501~b, 502a, 502b, 502c, 502d, 502f, 502g, 502h, 502i, 502~a, 502~b, 503-504, 514b, 514c, 514d, 514g, 514h, 514j, 514~b, 514~c, 515a, 515ax, 515bx, 515c, 515cx, 515d, 515f, 515g, 515h, 515i, 515j, 515k, 515m, 515o, 515p, 515r, 515s, 515t, 515w, 515x, 515y, 515z, 515~a, 515~c, 515~d, 515~f, 537i, 537o, 537p, 537t, 537~a, 537~b, 543-545

Ryc. 8. Mapa sytuacyjna obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” w Nadleśnictwie Złotów

➤ **„Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie”**

Obszar ten utworzono Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 11, poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 2, poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 13, poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 1/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 stycznia 2008 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2008 r., Nr 7, poz. 138). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 22 września 2011 roku (Nr IV SA/Po 720/11). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

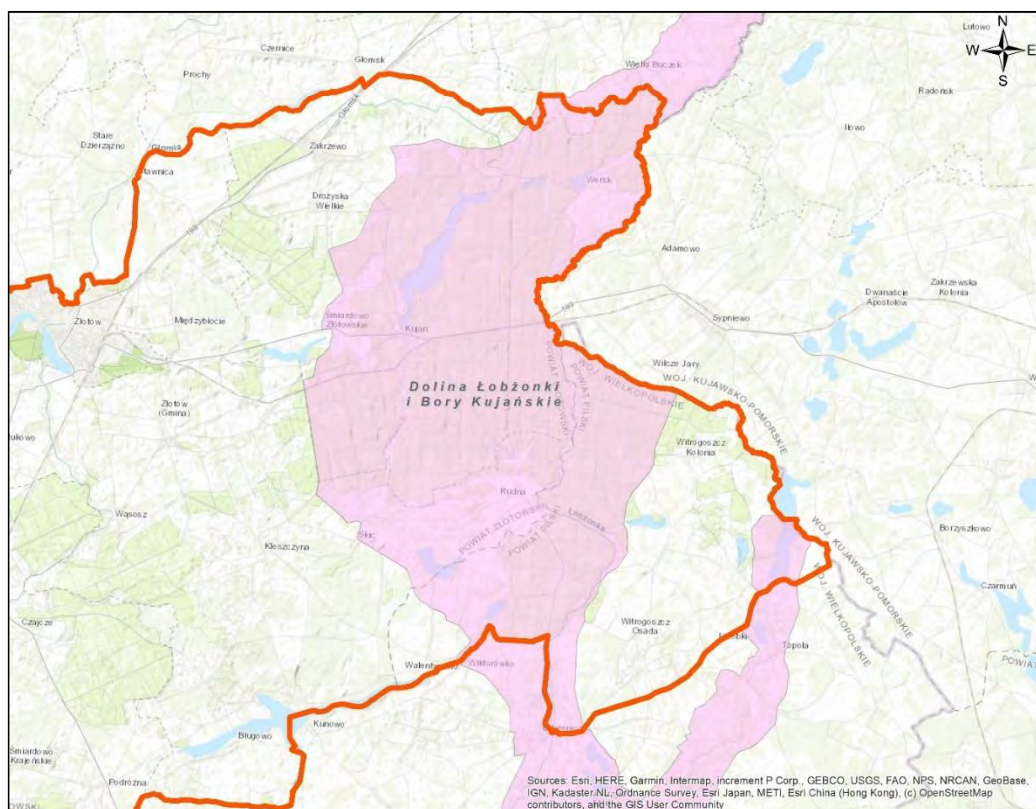
„Dolina Łobzonki i Bory Kujawskie” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Według aktu powołania z 1989 roku powierzchnia ogólna obszaru wynosi 17 240,00 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się 12,9% powierzchni obszaru, to jest 12 362 ha, z czego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo – 8602,92 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 8 113,28 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 168,10 ha,
- grunty nieleśne - 321,54 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 1-15, 16a, 16b, 16d, 16f, 16g, 16h, 16~a, 17b, 19-28, 30, 31d, 31f, 31g, 31h, 31i, 31j, 31k, 31l, 31m, 31n, 31o, 31~a, 32-35, 43-56, 57a, 57b, 57f, 57g, 57h, 57i, 57j, 57k, 57l, 57m, 57n, 57o, 57~a, 57~b, 57~c, 58-70, 71a, 71b, 71c, 71d, 71f, 71g, 71h, 86-123, 124h, 124i, 124j, 124m, 124n, 124w, 124~a, 124~b, 124~c, 124~f, 129-143, 148-182, 183a, 183h, 183i, 184, 185b, 185c, 185~a, 203-229, 238-265, 271-297, 303, 307a, 307b, 307c, 307~b, 308-331, 334a, 334b, 334d, 334f, 334~a, 334~b, 335-348, 349a, 349b, 349c, 349d, 349f, 349~a, 349~b, 357-382, 383a, 383b, 383d, 384-389, 390b, 390c, 390f, 390g, 390h, 390~b, 391-401

Ryc. 9. Mapa sytuacyjna obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Łobzonki i Bory Kujawskie” w Nadleśnictwie Złotów

3.1.3. Obszary Natura 2000

Obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków, specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Głównym celem funkcjonowania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt, które uważa się za cenne (znaczące dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy) i zagrożone wyginięciem w skali całej Europy. Cel ten ma być realizowany poprzez wyznaczenie i objęcie ochroną obszarów, na których te gatunki i siedliska występują. Działania w zakresie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej flory i fauny mają służyć zachowaniu lub odtworzeniu różnorodności biologicznej Europy, co jest jednym z priorytetów działalności Unii Europejskiej. Dodatkowo państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania w razie potrzeby starań w celu zachowania ekologicznej spójności sieci Natura 2000, w celu utrzymania migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej gatunków.

Podstawą jego funkcjonowania są dwie unijne dyrektywy:

- **Dyrektywa Ptasia** (Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa – wcześniej Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków) – określa kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków;
- **Dyrektywa Siedliskowa** (Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory) – ustala zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie wrażliwych przyrodniczo.

W myśl dyrektywy ptasiej oraz dyrektywy siedliskowej każdy kraj członkowski Unii Europejskiej ma obowiązek zapewnić siedliskom przyrodniczym i gatunkom roślin i zwierząt, o których mowa w tych dyrektywach, warunki sprzyjające ochronie lub zadbać o odtworzenie ich dobrego (właściwego) stanu, m.in. poprzez wyznaczenie obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO).

Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) są wyznaczane do ochrony ptaków zagrożonych wyginięciem (ujętych w Załączniku 1 DP) jak również regularnie występujących ptaków wędrownych (również te niewymienione w Załączniku 1 DP), które w czasie swych corocznych wędrówek odpoczywają lub zatrzymują się w krajach Unii Europejskiej.

OSO wyznaczone są indywidualnie przez każde państwo. Komisja Europejska sprawdza, czy krajowa sieć obszarów realizuje przyjęte przez dane państwo członkowskie kryteria wyboru obszaru oraz czy zapewnia ochronę wszystkich najbardziej odpowiednich terenów dla zachowania gatunków ptaków.

W dyrektywie siedliskowej natomiast jako cele ochrony wymienione zostały wymagające działań ochronnych typy siedlisk przyrodniczych o znaczeniu dla całej Unii Europejskiej (naturalne oraz półnaturalne tereny lądowe i wodne wyróżniające się specyficznymi czynnikami geograficznymi, fizycznymi cechami środowiska i określonymi zbiorowiskami roślinnymi) oraz wybrane cenne gatunki roślin i zwierząt (poza ptakami). Miejsca ich ochrony wyznacza się jako specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO). W przypadku SOO, każde państwo członkowskie opracowuje i przedstawia Komisji Europejskiej listę leżących na jego terytorium obszarów kwalifikujących pod względem przyrodniczym, odpowiadających gatunkowo i siedliskowo wymogom zawartym w dyrektywie siedliskowej. Po przedłożeniu listy obszary są wartościowane i selekcjonowane. Kluczowym elementem tej procedury jest seminarium biogeograficzne, podczas którego ocenia się kompletność sieci dla każdego z gatunków i siedlisk. Następnie Komisja Europejska zatwierdza te obszary w drodze decyzji jako „obszary mające znaczenie dla Wspólnoty” – OZW. Od tego momentu nabierają one statusu obszarów Natura 2000 i podlegają ochronie w ramach prawa wspólnotowego. Po wyznaczeniu ich odpowiednim aktem prawa krajowego przyjmują nazwę specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO).

Część wymienionych w dyrektywie siedliskowej gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych oznaczono jako priorytetowe, czyli takie, za które Europa ponosi szczególną odpowiedzialność z uwagi na fakt, iż większość naturalnego zasięgu ich występowania pozostaje w granicach administracyjnych Unii Europejskiej. Ta kategoria przedmiotów ochrony jest w sposób szczególny brana pod uwagę na etapie wyznaczania obszarów Natura 2000 (każdy obszar istotny dla siedliska lub gatunku priorytetowego powinien bezwzględnie zostać wyznaczony), a także w czasie oceniania ewentualnego zezwolenia na realizację działań negatywnie wpływających na cele ochrony na takim obszarze.

W dyrektywach ptasiej i siedliskowej określono ogólnie gatunki i siedliska, dla ochrony których tworzy się obszary Natura 2000. Jednak o tym, które z nich są przedmiotami ochrony w danym obszarze decydują kryteria wyznaczania, np. wielkość populacji względem populacji krajowej. Każdy obszar Natura 2000 posiada tzw. Standardowy Formularz Danych (SDF), w którym zawarte są wszystkie najważniejsze informacje, w tym dane identyfikujące obszar (nazwa, kod), informacje przyrodnicze o gatunkach i siedliskach występujących na jego terenie,

a także ocena znaczenia danego obszaru w odniesieniu do poszczególnych gatunków i siedlisk, z której wynika, które z nich są przedmiotami ochrony w danym obszarze Natura 2000, czyli:

- w obszarach ptasich – gatunki ptaków wymienione w pkt 3.2 z oceną A, B lub C oraz ptactwo wodno-błotne (jeżeli tak wskazano w pkt. 3.2),
- w obszarach siedliskowych – siedliska przyrodnicze wymienione w pkt 3.1 oraz gatunki zwierząt (**bez ptaków**) i roślin wymienione w pkt. 3.2 z oceną A, B lub C.

Siedliska i gatunki oznaczone w SDF jako D nie są przedmiotem ochrony danego obszaru Natura 2000, a dane ich dotyczące stanowią wartość informacyjną.

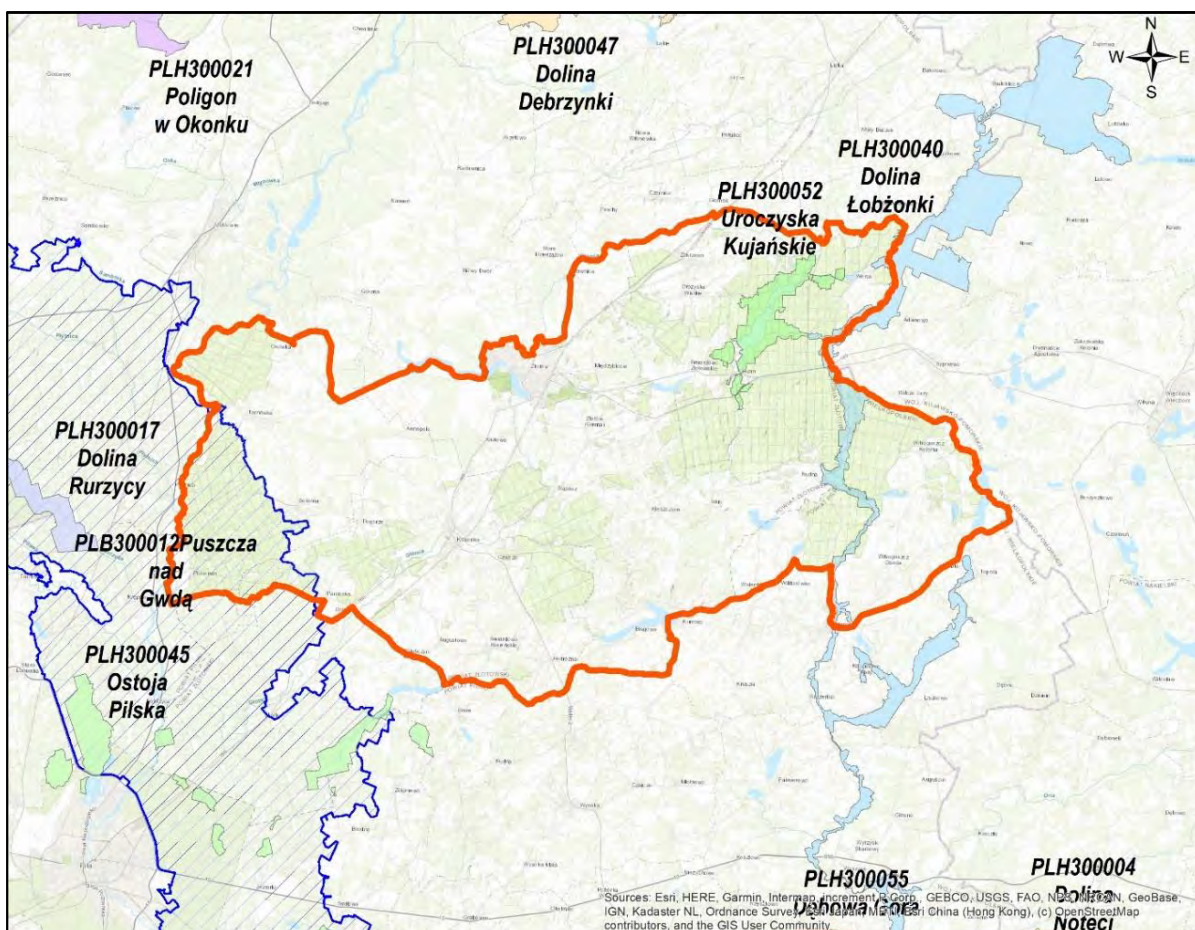
Według stanu na 01.01.2023 r. w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złotów występują następujące obszary Natura 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO):
 - PLB300012 Puszcza nad Gwdą;
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
 - PLH300040 Dolina Łobżonki,
 - PLH300052 Uroczyska Kujańskie.

Charakterystyka obszarów, przedstawiona w dalszej części, opracowana została z wykorzystaniem danych i opisów zawartych w SDF-ach (Standardowych Formularzach Danych) dla obszarów.

Tab. 10. Zestawienie powierzchni obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Kod obszaru	Nazwa obszaru	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa		
					las (ha)	grunty nieleśne (ha)	razem (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) NATURA 2000</i>							
1.	PLB300012	Puszcza nad Gwdą	77678,90	3569,67	3153,82	59,70	3213,52
<i>SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) NATURA 2000</i>							
1.	PLH300040	Dolina Łobżonki	5894,45	851,84	483,27	38,09	521,36
2.	PLH300052	Uroczyska Kujańskie	1018,16	1018,16	670,92	97,53	768,45
RAZEM POWIERZCHNIA			84591,51	5439,67	4308,01	195,32	4503,33

Ryc. 10. Nadleśnictwo Złotów na tle obszarów Natura 2000

➤ **PLB300012 Puszcza nad Gwdą**

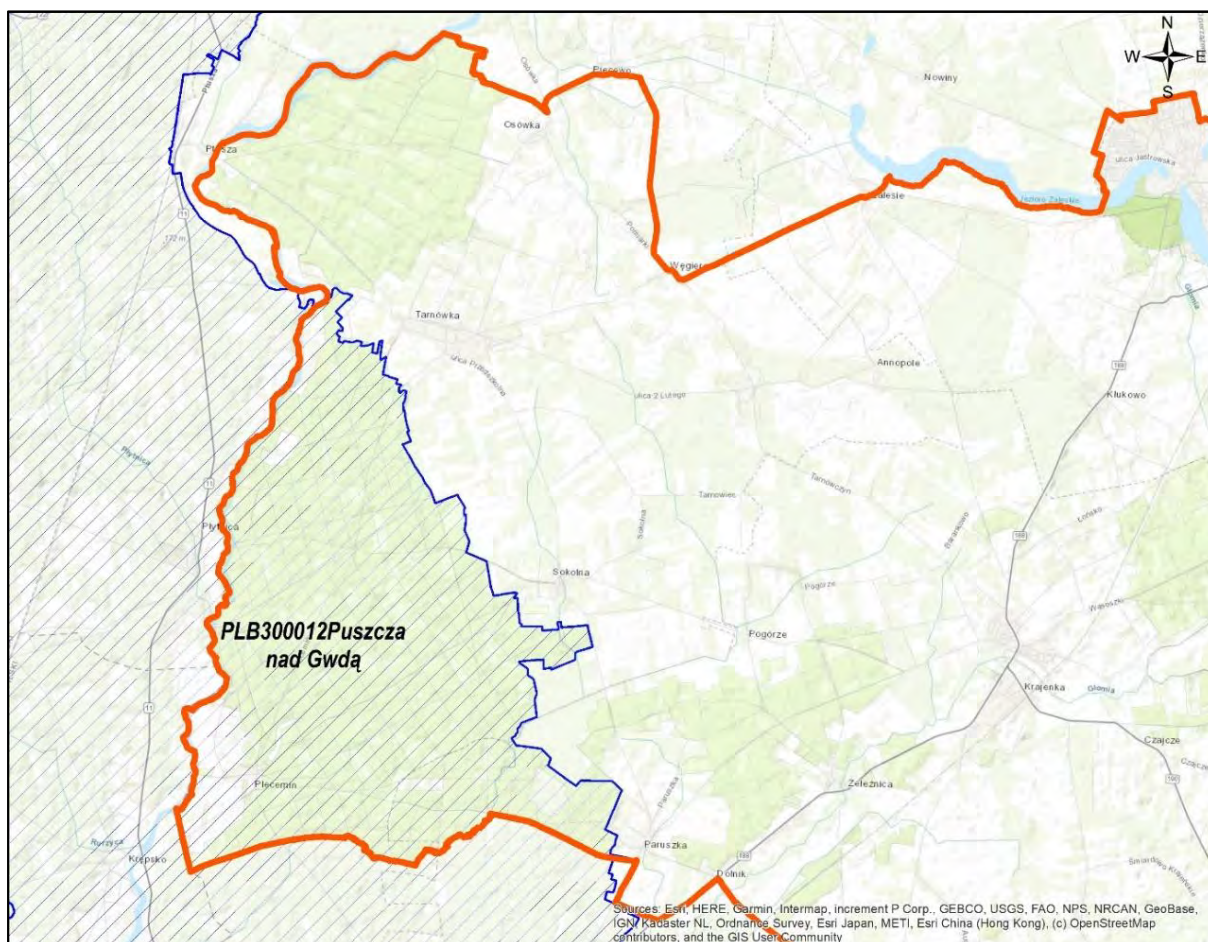
Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB300012 Puszcza nad Gwdą wyznaczony został w Polsce w dniu 13.10.2007 r., na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. Urz. 07.179.1275).

Obszar położony jest w województwie zachodniopomorskim i wielkopolskim, powiatach: wałeckim, pilskim, drawskim, złotowskim, gminach: Krajenka (miejsko-wiejska), Kaczory (miejsko-wiejska), Mirosławiec (miejsko-wiejska), Jastrowie (miejsko-wiejska), Tarnówka (wiejska), Wałcz (miejska), Tuczno (miejsko-wiejska), Piła (miejska), Ujście (miejsko-wiejska), Wałcz (wiejska), Wysoka (miejsko-wiejska), Szydłowo (wiejska), Czaplinek (miejsko-wiejska) i zajmuje powierzchnię 77 678,90 ha.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zlokalizowany jest w zachodniej części i zajmuje powierzchnię 3 569,67 ha (4,6% ogólnej powierzchni OSO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 3 213,52 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 3087,37 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 66,45 ha,
- grunty nieleśne - 59,70 ha.

W Nadleśnictwie Złotów obszar obejmuje oddz.: 449, 450a, 450b, 450d, 450f, 450g, 450h, 450i, 450j, 450k, 450l, 450m, 450~a, 450~b, 450~c, 451-452, 453a, 453b, 453c, 453d, 453f, 453g, 453h, 453i, 453k, 453l, 453m, 453n, 453o, 453p, 453r, 453s, 453~a, 453~b, 453~c, 453~d, 454-493, 494b, 494c, 494d, 494f, 494~a, 495-515, 516a, 516b, 516c, 516d, 516f, 516g, 516h, 516i, 516j, 516k, 516l, 516m, 516n, 516o, 516p, 516r, 516s, 516t, 516~a, 516~b, 517-545, 577-581, 596-602, 610-615

Ryc. 11. Obszar PLB300012 Puszcza nad Gwdą w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

PLB300012 Puszcza nad Gwdą jest ostoją ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA PL018). Występuje tu co najmniej 31 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, z czego co najmniej 25 gatunków zaliczanych jest do lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Występuje tu również 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCK). Bardzo ważna ostoja lęgowa lelka, lerki i włośchatki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: gągoł, nurogęs, włośchatka (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), lelek, lerka, puchacz (PCK), rybołów (PCK), zimorodek.

W Standardowym Formularzu Danych (SDF) wg aktualizacji na marzec 2022 r. wymieniono 31 gatunków ptaków z Załącznika I DP. Przedmiot ochrony stanowi 16 gatunków z oceną B (5) oraz C (11). Na terenie Nadleśnictwa w zasięgu obszaru spośród przedmiotów

ochrony odnotowano następujące gatunki: gągoł, nurogęs, włośchatka, lelek zwyczajny, zimorodek, dzięcioł czarny, lerka, muchołówka mała. Gatunki te w tabeli oznaczono przez zacienienie.

Tab. 11. Gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące na terenie obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
1.	A021	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	D
2.	A027	Czapla biała	<i>Egretta alba</i>	D
3.	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	C
4.	A031	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	D
5.	A038	Łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	C
6.	A067	Gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	B
7.	A070	Nurogęs	<i>Mergus merganser</i>	C
8.	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	D
9.	A073	Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	C
10.	A074	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	C
11.	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	C
12.	A081	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	D
13.	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	D
14.	A094	Rybołów zwyczajny	<i>Pandion haliaetus</i>	C
15.	A119	Kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	D
16.	A120	Zielonka	<i>Porzana parva</i>	D
17.	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>	D
18.	A127	Żuraw	<i>Grus grus</i>	C
19.	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	C
20.	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	D
21.	A223	Włośchatka	<i>Aegolius funereus</i>	B
22.	A224	Lelek zwyczajny	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B
23.	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	B
24.	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	C
25.	A238	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	D
26.	A246	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	B
27.	A255	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	D
28.	A307	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	D
29.	A320	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>	C
30.	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	D
31.	A379	Ortolon, trznadel	<i>Emberiza hortulana</i>	D

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz w Szczecinie.

Drzewostany dojrzałe i ponad 100-letnie

Powierzchnia drzewostanów dojrzałych (rębnych i starszych) w PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa wynosi 609,35 ha (19,7% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych), w tym drzewostanów ponad 100-letnich – 215,76 ha. Gatunkami panującymi w drzewostanach rębnych i starszych są: So (546,01 ha), Ol (40,33 ha), Brz (15,27 ha), Św (4,42 ha), Bk (1,55 ha), Gb (0,95 ha), Os (0,82 ha), natomiast biorąc pod uwagę tylko drzewostany ponad 100 – letnie, to: So (198,33 ha), Ol (12,68 ha), Św (2,25 ha), Bk (1,55 ha), Gb (0,95 ha).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. 2015 r. poz. 2773), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. 2017 r. poz. 4387).

➤ PLH300040 Dolina Łobżonki

Obszar PLH300040 Dolina Łobżonki został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składający się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 08-02-2011, L 33, str. 146).

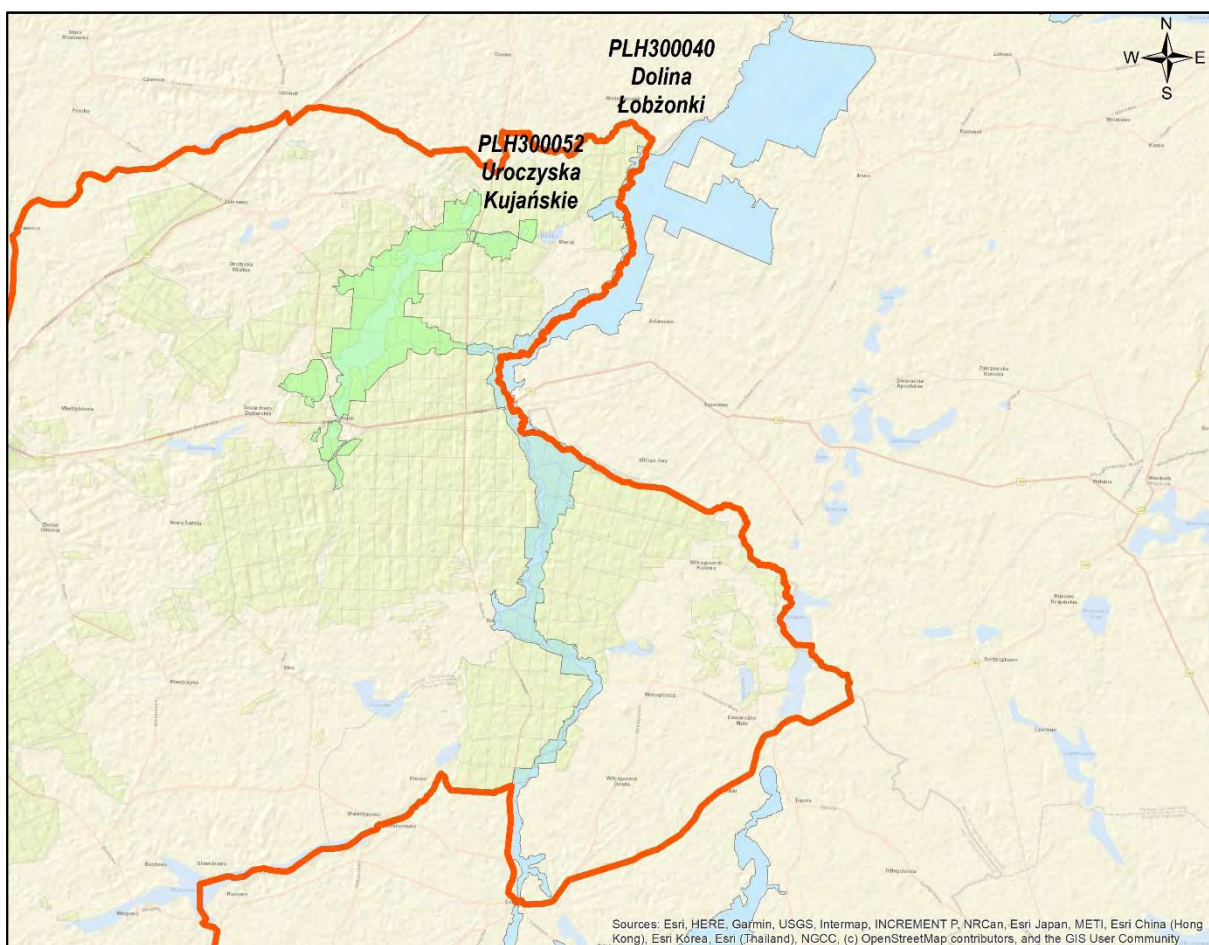
W Polsce został wyznaczony na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Łobżonki PLH300040 (Dz. U. z 2022 r., poz. 657).

Położony jest w województwach pomorskim, kujawsko-pomorskim i wielkopolskim, powiatach: pilińskim, sępoleńskim, człuchowskim, złotowskim, gminach: Łobżenica (miejsko-wiejska), Debrzno (miejsko-wiejska), Sępólno Krajeńskie (miejsko-wiejska), Zakrzewo (wiejska), Kamień Krajeński (miejsko-wiejska), Więcbork (miejsko-wiejska), Złotów (wiejska), Lipka (wiejska), Wyrzysk (miejsko-wiejska) i zajmuje powierzchnię 5 894,45 ha.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar obejmuje powierzchnię 851,81 ha (14,5% ogólnej powierzchni), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 521,36 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 475,89 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 7,38 ha;
- grunty nieleśne – 38,09 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 8a, 8h, 8i, 19a, 19d, 19i, 101b, 101h, 101i, 101j, 102d, 102f, 102g, 102h, 103h, 103i, 103~c, 104j, 104k, 104l, 104m, 104n, 104~d, 104~g, 110a, 110b, 110c, 110d, 110j, 110k, 110~b, 110~d, 111a, 111b, 111~c, 111~j, 129, 130a, 130~c, 148a, 148b, 148c, 148d, 148h, 162d, 162f, 163-165, 166a, 166b, 166d, 166h, 166~a, 166~b, 208r, 208s, 209-210, 211a, 211d, 211g, 243c, 243d, 243~d, 244a, 244b, 244c, 244d, 244f, 244g, 244h, 244i, 244m, 244n, 244~a, 245, 246a, 246c, 246~b, 276c, 276d, 276f, 276g, 276h, 276i, 276m, 276~c, 277, 313c, 313d, 313f, 313g, 313h, 313i, 313k, 313l, 313~c, 314g, 314~c, 338b, 338c, 338d, 338~b, 339, 359f, 359g, 359h, 359i, 359j, 360h, 360i, 360j, 360~c, 361d, 361i, 362-363, 369c, 369f, 369g, 370, 371a, 372a, 373a, 373b, 375c, 375d, 375f, 383b, 383d, 384a, 384g, 384h, 384i, 390b, 390c, 390f, 390g, 390h, 390~b, 391a, 391b, 391f, 391g, 391h, 391~b, 392g, 392o, 397.

Ryc. 12. Obszar PLH300040 Dolina Łobzonki w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Obszar chroniący rzekę Łobzonkę (Łobzonkę) wraz z fragmentami dopływów - Lubczą i Orlą oraz tereny do nich przyległe, stanowiąc jeden z najcenniejszych obszarów

przyrodniczych na Krajinie (Pojezierzu Krajeńskim). Osią obszaru jest około 60 kilometrowa dolina rzeki Łobżonki od okolic Białobłocia i Lutówka aż po dolinę rzeki Noteć (poniżej Osieka n/Notecią). W rzekach dominuje żwirowo-piaszczysty charakter dna i żwawy nurt nawiązujący do rzek podgórskich. Obszar wyróżnia obecność bogatych florystycznie, właściwie wykształconych łąk w odmianie krajeńskiej oraz znaczne powierzchnie ekstensywnie użytkowanych łąk.

W SDF-ie dla obszaru (wg daty aktualizacji 03-2022) odnotowano 20 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Przedmioty ochrony (18 typów) w obszarze oznaczono w tabeli przez zacielenie.

Tab. 12. Ocena znaczenia typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru Natura 2000 PLH300040 Dolina Łobżonki oraz na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic	B	117,89	-	-
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	117,89	-	-
3.	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	B	29,47	-	-
4.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	B	58,94	-	-
5.	6210*	Murawy kserotermiczne	D	1,18	-	-
6.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	11,79	-	-
7.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	C	884,16	-	-
8.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	B	29,47	-	-
9.	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	C	1,18	-	-
10.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	B	29,47	2	2,99
11.	7210*	Torfowiska nakredowe	C	1,18	-	-
12.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A	47,16	-	-
13.	9110	Kwaśne buczyny	B	58,94	-	-
14.	9130	Żyzne buczyny	B	353,66	-	-
15.	9160	Grąd subatlantycki	B	47,16	-	-
16.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	589,44	26	73,54
17.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	58,94	2	7,38

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
18.	91D0*	Bory i lasy bagienne	B	47,16	-	-
19.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	353,66	33	68,20
20.	91I0*	Ciepłolubne dąbrowy	D	1,18	-	-
RAZEM					63	152,11

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Lokalizację wyłączeń ze stwierdzonymi siedliskami oraz wskazania gospodarcze wynikające z PUL na lata 2023-2032 zestawiono w załącznikach w dalszej części POP.

W SDF dla obszaru wymieniono także 2 gatunki ssaków, 2 gatunki płazów, 1 gatunek ryby, 5 gatunków bezkręgowców oraz 2 gatunki roślin z Załącznika II DS. Przedmioty ochrony w obszarze oznaczono w tabeli przez zacielenie.

Tab. 13. Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru PLH300040 „Dolina Łobżonki” oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	C	Widoczne ślady działalności na gruntach N-ctwa, oddz.: 8h, 19a, 103i, 104m, 110a, 111a, 129a, b, 148a, 166a, h, 211a, 246c, 277a, 165f, 313i, 339b, 359g, h, 361i, 363d, 370a,f,g,i, 371a, 372a, 373a,b, 375c, 383b,d, 384a,h,i, 390c, 391f, 392g, 397a.
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
Płazy				
1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	C	Stwierdzony na jednym stanowisku w oddz. 209g.
Ryby				
1096	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
Bezkęgowce				
1032	Skójką gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
1037	Trzepla zielona	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
1083	Jelonek rogacz	<i>Lucanus cervus</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
Rośliny				
1903	Lipiennik Loesela	<i>Liparis loeselii</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
6216	Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w PLH300040 Dolina Łobżonki zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa, zajmują łącznie 65,91 ha, czyli ok. 13,8% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: Db (35,68 ha), So (28,39 ha), Lp (1,84 ha). Drzewostany ponad 100-letnie zlokalizowane są w części na siedliskach przyrodniczych 9170 (22,85 ha), 9190 (7,38 ha).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300040 Dolina Łobżonki nie posiada planu zadań ochronnych.

➤ PLH300052 Uroczyska Kujańskie

Obszar PLH300052 Uroczyska Kujańskie został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składający się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 08-02-2011, L 33, str. 146).

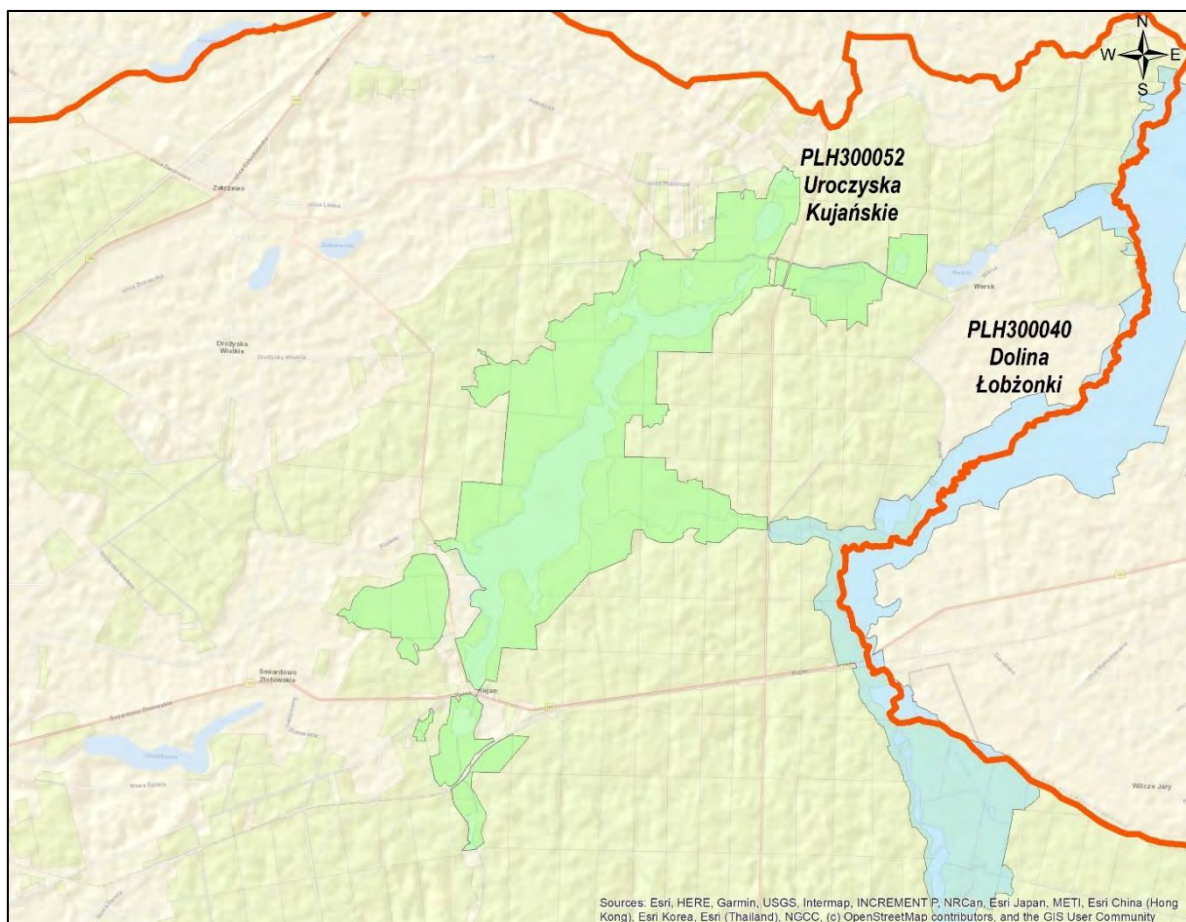
W Polsce został wyznaczony na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Kujańskie PLH300052 (Dz. U. z 2022 r., poz. 346).

Położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie złotowskim, gminie Zakrzewo i zajmuje powierzchnię 1018,16 ha. Obszar położony jest w całości w zasięgu Nadleśnictwa.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo zajmuje 768,45 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 659,63 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 11,29 ha;
- grunty nieleśne – 97,53 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 16g, 16h, 24g, 24h, 24i, 24j, 24k, 24l, 24m, 27c, 27d, 27f, 28c, 28f, 28g, 28h, 28i, 28j, 28k, 28l, 28m, 28n, 28o, 28p, 28r, 28s, 28t, 28~a, 30g, 30l, 30~a, 31n, 44a, 44b, 44c, 44d, 44f, 44g, 44h, 44~a, 45a, 45b, 45c, 45d, 45f, 45~b, 45~c, 46a, 46b, 46c, 46d, 46f, 46g, 46~d, 46~f, 47a, 47c, 47f, 47g, 47h, 47l, 48a, 48b, 48~b, 49-51, 52a, 52b, 52f, 52g, 52h, 52i, 53f, 53g, 53h, 53i, 53j, 53k, 53~c, 65c, 65d, 65~a, 66-67, 68b, 68c, 68d, 68f, 68~a, 69d, 69g, 93c, 93~c, 94a, 94b, 94c, 94d, 94f, 94h, 94~a, 94~b, 94~c, 94~d, 95, 105h, 106h, 106i, 106j, 106~b, 107d, 107f, 107g, 107h, 107i, 107j, 107k, 107l, 107m, 107n, 107o, 107~b, 108-109, 112a, 112b, 113a, 113b, 113c, 114a, 114~c, 115a, 115~a, 115~c, 116a, 116b, 116c, 116d, 116f, 116g, 116h, 116j, 116k, 116~c, 117a, 117b, 117c, 117d, 117f, 117g, 117h, 117j, 117k, 117l, 117m, 117~b, 118-119, 120d, 121d, 121f, 121g, 121h, 121i, 121j, 121~b, 121~c, 138a, 138b, 138c, 138f, 138~c, 139-140, 141a, 141b, 141c, 141d, 141~b, 142a, 142b, 142~b, 142~c, 143k, 143l, 143m, 143n, 143o, 143p, 143~b, 158c, 158~b, 159a, 159b, 159~b, 159~d, 160a, 160b, 160c, 160~b, 160~d, 176d, 177a, 177b, 177c, 177f, 177g, 177h, 177~b, 177~c, 178c, 178d, 178f, 178g, 178h, 178i, 178j, 178k, 178l, 178~b, 178~c, 179a, 179b, 179h, 179j, 179l, 179m, 179n, 180h, 222f, 222h, 222i, 222~b, 222~d, 223a, 223b, 360~c.

Ryc. 13. Obszar PLH300052 Uroczyska Kujawskie w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Obszar znajduje się w Borach Kująńskich, kompleksie leśnym otaczającym miejscowość Kujan i jezioro Borówno na Pojezierzu Krajeńskim. Ostoja charakteryzuje się krajobrazem leśno-jeziorno-łąkowym, w której jeziora zajmują najgłębsze zwykle miejsca rynien subglacjalnych związanych ze zlodowaceniem bałtyckim, łąki - równiny akumulacji biogenicznej w ich obrębie, bądź dna dolin wód roztopowych, natomiast lasy -porastają w głównej mierze równiny sandrowe. Najcenniejsze typy lasów - kwaśne dąbrowy i grądy występują zwykle na obrzeżach rynien subglacjalnych, a lasy i bory bagienne zajmują terasy przyjeziorne lub zarośnięte jeziora. Spotyka się tu przykłady bardzo dobrze funkcjonujących torfowisk źródłiskowych i przejściowych. W obszarze reprezentowane są jeziora ramienicowe, dystroficzne i eutroficzne. Uroczyska Kująńskie są ważnym terenem występowania gatunków roślin i zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej

W SDF-ie wg aktualizacji na marzec 2022 r. dla obszaru odnotowano 12 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Przedmioty ochrony (12 typów) oznaczono w tabelach przez zacieniowanie.

Tab. 14. Ocena znaczenia typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru PLH300052 Uroczyska Kująńskie oraz na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic	C	198,45	-	-
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	29,63	1	14,47
3.	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	B	3,87	-	-
4.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	C	36,15	-	-
5.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	C	7,64	1	4,27
6.	7220*	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	1,32	-	-
7.	9110	Kwaśne buczyny	C	16,39	1	7,77
8.	9160	Grąd subatlantycki	D	10,69	8	20,54
9.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	D	10,28	-	-
10.	9190	Kwaśne dąbrowy	A	93,78	15	80,21
11.	91D0	Bory i lasy bagienne	C	76,16	24	73,38
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	C	60,07	20	39,35
RAZEM					70	239,99

* siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Lokalizację wyłączeń ze stwierdzonymi siedliskami oraz wskazania gospodarcze wynikające z PUL na lata 2023-2032 zestawiono w załącznikach w dalszej części POP.

W SDF dla obszaru wymieniono także 2 gatunki ssaków, 1 gatunek płaza, 3 gatunki bezkręgowców i 1 gatunek rośliny z Załącznika II DS. Przedmioty ochrony w obszarze oznaczono w tabeli przez zacielenie.

Tab. 15. Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru PLH300052 Uroczyska Kujańskie oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	C	Widoczne ślady działalności na gruntach nadleśnictwa w pobliżu rzek, cieków jezior.
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzona przy linii brzegowej jeziora Borówno oraz na tzw. Łąkach Potockich w leśnictwie Wierzchołek oddz. 106i
Płazy				
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	C	Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzony w jednej lokalizacji w leśnictwie Potok oddz. 95j
Bezkręgowce				
1037	Trzepla zielona	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	D	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie.
1042	Zalotka większa	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w N-ctwie w granicach obszaru.
1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	D	Związany ze starymi dziuplastymi drzewami; 28l, 50c, 66b, 93c,f, 94c, 109d, 116d, 178c,d.
Rośliny				
6216	Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	B	Stwierdzono w leśnictwie Wierzchołek oddz.16g

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze PLH300052 Uroczyska Kujańskie zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa, zajmują łącznie 161,18 ha, czyli ok. 24,4% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkami panującymi są: Bk (7,77 ha), Db (22,39 ha), Dbb (15,33 ha), Dbc (0,87 ha), So (111,12 ha), Św (0,85 ha), Ol (2,85 ha).

Lasy ponad 100-letnie w obszarze na siedliskach przyrodniczych występują na powierzchni 50,73 ha w tym na siedlisku 9110 (7,77 ha), 9160 (14,88 ha), 9190 (20,27 ha), 91D0 (7,81 ha).

3.1.5. Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów występuje 52 obiektów uznanych za pomniki przyrody. Są to pojedyncze drzewa (45 szt.), 6 grup drzew oraz 1 pomnik przyrody nieożywionej (strumień).

Tab. 16. Wykaz pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. lub woj. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		OPIS OBIEKTU				
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	gatunek	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
POMNIKI PRZYRODY OŻYWIONEJ									
1.	Orzeczenie nr 27 Prezydium WRN w Koszalinie z 15.09.1954 r.	1	Wierzchołek 47c	Zakrzewo	Dbs	260	490	26	2
2.	Orzeczenie nr 133 Prezydium WRN w Koszalinie z 07.03.1961 r.	6	Łączyń 190b	M. Złotów	Dbs	470	600	35	2
3.		7	Łączyń 190b	M. Złotów	Dbs	drzewo martwe (złom) – złamało się w IX.2022 r.		5	
4.	Orzeczenie nr 53 Prezydium WRN w Koszalinie z 23.01.56 r.	8	Wąsosz 642g	Złotów	Dbs "Jan"	drzewo martwe – złamało się w 2017 r.		5	
5.	Decyzja nr 18/82 Woj. Pilskiego z 29.01.1982r. (Dz. Urz. WRN w Pile, Nr 2, poz. 4)	2	Kujan 178d	Zakrzewo	Lp	230	535	25	2
6.		3			Js	230	427	29	3
7.	Zarządzenie nr 32 Wojewody Pilskiego z 29.12.1986 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego z 1986 r., Nr 11, poz. 118)	37	Leśnik 661h	Krajenka	Dbs	drzewo martwe		5	
8.		38	Leśnik 648n	Krajenka	Dbs	385	30	3	
9.	Zarządzenie nr 29/88 Wojewody Pilskiego z 28.11.1988 r. (Dz. Urz. Woj.	7	Leśnik 649t	Krajenka	Md	276	40	1	
					Md	347	40	2	
					Dbs	393	39	2	

Lp	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		OPIS OBIEKTU				
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	gatunek	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10.	Piłskiego z 17.12.1988 r. Nr 18 poz. 125)	8	Leśnik 659b	Krajenka	Db		370	38	2
					Db		420	31	3
11.	Rozporządzenie nr 62/94 Wojewody Piłskiego z 14.10.1994 r. (Dz. U. Woj. Piłskiego nr 18, poz. 150)	604	Leśnik 664b	Krajenka	Wz	drzewo martwe			5
12.	Rozporządzenie nr 14/98 Woj. Piłskiego z 13.10.1998 r., (Dz. Urz. Woj. Piłskiego z 1998 r. Nr 32, poz.269)	717	Leśnik 664f	Krajenka	Db		450	35	2
13.		718	Leśnik 647g	Krajenka	Db	170	425	37	2
					Db	170	360	36	2
					Db	170	330	35	2
					Db	drzewo martwe			5
14.		719	Leśnik 664h	Krajenka	Db	155	412	28	2
15.		720	Leśnik 663b	Krajenka	Db		391	35	2
					Db		407	33	2
16.		721	Leśnik 653g	Krajenka	Wz	120	270	34	2
					Wz	120	290	33	2
					Wz	120	265	32	2
					Wz	120	250	33	4
17.		722	Leśnik 664i	Krajenka	Db	270	472	30	2
					Db	270	403	26	3
					Db	270	278	24	2
					Db	270	301	26	1
					Db	270	334	25	2
					Db	270	371	25	2
					Db	270	364	26	2
	Db				270	307	25	2	
	Db				270	341	25	2	
	Db				270	269	25	1	
Db	270	306	25	2					
18.	746	Witrogoszcz 271j	Łobżenica	Lp d	260	398	28	2	
19.	747	Witrogoszcz 205g	Łobżenica	Bk	210	322	30	1	
		Witrogoszcz 205g	Łobżenica	Bk	210	311	33	1	

Lp	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. lub woj. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		OPIS OBIEKTU				
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	gatunek	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Witrogoszcz 205g	Łobżenica	Bk	210	326	33	1
20.		754	Potok 166h	Zakrzewo	Bk	drzewo martwe – zsunęło się do rzeki wskutek uszkodzenia przez bobry			5
21.		755	Wierzchołek 66b	Zakrzewo	So	270	358	32	2
22.	Rozporządzenie Nr 6/92 Wojewody Piłskiego z 31.12.1992 r. (Dz. Urz. Woj. Piłskiego z 27.01.1993, Nr 1, poz.2)	565	Witrogoszcz 237j	Łobżenica	Dbś	350- 400	426	31	3
23.		566	Witrogoszcz 272g	Łobżenica	Bk	300- 350	418	34	2
24.	Uchwała nr XXVII/138/09 Rady Miejskiej w Złotowie z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w granicach administracyjnych Gminy Miasta Złotów (Dz. U. Woj. Wielk., nr 98, poz. 1498)	1	Łączyń 190d	M. Złotów	Dbś "Auto- stopowicz"	210	458	30	3
25.		2	Łączyń 192a	M. Złotów	Dbś "Ewa"	210	437	30	3
26.		3	Łączyń 192a	M. Złotów	Dbś	210	418	31	3
27.		4	Łączyń 192a	M. Złotów	Dbś "Adam"	210	412	29	3
28.	Uchwała nr VI/50/19 Rady Gminy Łobżenica z 29.03.2019 r. (Dz. U. Woj. Wielk., 2019, poz. 3997)	1	Witrogoszcz 245b	Łobżenica	Dbś "Ignacy Mościcki"	140	460	26	2
29.		2	Łobżonka 374h	Łobżenica	Dbś "Jacek"	126	305	30	2
30.		3	Łobżonka 380g	Łobżenica	Dbś "Józef Reinholz"	126	387	32	2
31.		4	Łobżonka 380g	Łobżenica	Gb "Andrzej Kamer"	126	211	24	2
32.	Uchwała nr VIII.61.2019 Rady Gminy Zakrzewo z 30.05.2019 r. (Dz. U. Woj. Wielk., 2019, poz. 5992)	1	Kujan 143b	Zakrzewo	Dbś "Strażnik Pamięci"	215	495	27	3
33.		2	Kujan 297c	Zakrzewo	Dbś "Wigura"	195	308	31	2

Lp	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. lub woj. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		OPIS OBIEKTU				
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	gatunek	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
34.		3	Kujan 297c	Zakrzewo	Dbś "Żwirko"	195	324	31	2
35.		4	Łączyń 144k	Zakrzewo	Dbś "Stefan"	175	361	25	1
36.		5	Potok 110i	Zakrzewo	Md	100	267	37	2
37.		6	Potok 95i	Zakrzewo	Dbb "Jan"	245	332	32	2
38.		7	Potok 95i	Zakrzewo	Dbb "Piotr"	245	320	32	2
39.		8	Rudna 257b	Zakrzewo	Dbś "Bogdan"	204	420	30	2
40.		9	Rudna 284b	Zakrzewo	Bk Generała Józefa Hallera	145	325	32	2
41.		10	Rudna 246b	Zakrzewo	Bk	175	335	30	2
42.		11	Wierzchołek 94c	Zakrzewo	Dbb "Ks. Bolesława Domańskiego"	246	391	36	3
43.		12	Wierzchołek 93c	Zakrzewo	Dbb "Józef"	247	390	36	2
44.		13	Wierzchołek 66b	Zakrzewo	Dbb	246	365	33	2
45.		14	Wierzchołek 109c	Zakrzewo	Dbb	256	407	32	2
46.		15	Wierzchołek 109d	Zakrzewo	Dbb "Ignacy Paderewski"	256	377	25	2
47.	Uchwała nr IX.71.2019 Rady Gminy Złotów z 27.06.2019 r. (Dz. U. Woj. Wielk., 2019, poz. 6275)	1	Łączyń 188j	Złotów	Tp szara "Lidia"	101	330	35	2
48.	Uchwała nr IX.72.2019 Rady Gminy Złotów z 27.06.2019 r. (Dz. U. Woj. Wielk., 2019, poz. 6274)	1	Łączyń 188d	Złotów	Ksz biały "Friedrich Iwański"	156	380	28	2

Lp	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. lub woj. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		OPIS OBIEKTU				
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	gatunek	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
49.	Uchwała nr VII/50/2019 Rady Gminy Tarnówka z 27.06.2019 r. (Dz. U. Woj. Wielk., 2019, poz. 6710)	1	Plecemin 482h	Tarnówka	Bk "Alj"	145	293	33	2
50.	Uchwała nr VII/57/2019 Rady Miejskiej w Krajence z 27.06.2019 r.	1	Wąsosz 586f	Krajenska	Dbś	163	405	29	2
51.	(Dz. U. Woj. Wielk., 2019, poz. 6175)	2	Wąsosz 582f	Krajenska	Dbś	126	390	28	2
POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ									
52.	Uchwała nr VII/50/2019 Rady Gminy Tarnówka z 27.06.2019 r. (Dz. U. Woj. Wielk., 2019, poz. 6710)	2	Plecemin 493d,m,n	Tarnówka	strumień				

* Stan zdrowotny pomników przyrody żywej przedstawiony jest liczbowo wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego:

- 1 – oznacza drzewo zdrowe, bez ubytków i obecności szkodników;
- 2 – oznacza drzewo z częściowo obumierającymi cieńszymi gałęziami w wierzchołkowej partii korony, z pojedynczymi szkodnikami;
- 3 – drzewo mające w 50% obumarłą koronę lub pień, w znacznym stopniu zaatakowane przez szkodniki;
- 4 – drzewo mające w 70% obumarłą koronę lub pień, z dużymi ubytkami tkanki drzewnej;
- 5 – drzewo mające w ponad 70% obumarłą koronę lub pień, z licznymi dziuplami oraz martwe.

Fot.1 Grupa pomników w oddziale 664i (Fot. B. Sobczak)

3.1.6. Ochrona gatunkowa

Ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów oraz ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Pełna lista gatunków chronionych, występujących na terenie Nadleśnictwa Złotów nie jest znana, ze względu na brak specjalistycznych opracowań florystycznych i faunistycznych, obejmujących całą powierzchnię Nadleśnictwa.

Dane przedstawione w dalszej części są wynikiem m.in. obserwacji Służby Leśnej Nadleśnictwa, dokumentacji prac siedliskowych, ekspertyz przyrodniczych, planu ochrony rezerwatu, obserwacji dokonanych przez pracowników BULiGL w trakcie terenowych prac urządzeniowych oraz inwentaryzacji botanicznych.

Tab. 17. Zestawienie gatunków podlegających ochronie gatunkowej na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Grupa organizmów	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Razem	Gatunki wymienione w załącznikach Dyrektyw EU*	Gatunki ujęte w Czerwonych Księgach lub listach
1	2	3	4	5	6
Grzyby	-	1	1	-	-
Porosty	-	2	2	-	-
Widłaki	1	2	3	-	2
Mchy	1	17	18	1	-
Paprotniki	1	-	1	-	1
Rośliny naczyniowe	6	12	18	-	3
Owady	5	3	8	3	6
Płazy	6	5	11	1	11
Gady	-	5	5	-	4
Ptaki	142	2	144	18	20
Ssaki	6	7	13	8	13

*Gatunki z Załączników II Dyrektywy Siedliskowej i z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej

a) Rośliny i grzyby chronione

Na gruntach Nadleśnictwa Złotów stwierdzono: 1 gatunek grzyba, 2 gatunki porostów, 3 gatunki widłaków, 18 gatunków mchów, 18 gatunków roślin naczyniowych oraz 1 gatunek paprotnika objętych prawną ochroną.

Tab. 18. Gatunki roślin i grzybów chronionych występujące na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Lokalizacja: oddział, pododdział	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
GRZYBY				
1.	Ozorek dębowy <i>Fistulina hepatica</i>	Stwierdzony w leśnictwach Witrogoszcz, Rudna, Wąsosz i Leśnik, w starych drzewostanach dębowych.	-	PL – cz
POROSTY				
1.	Chrobotek leśny <i>Cladonia arbuscula</i>	404h, 406i, 408d,f,i, 409c, 410b,c,g, 411c, 415b,d, 416a,b,c, 418a,c,d,f,g,i, 419a,c,d,g, 420b,f, 421a,f, 422b,c, 424a, 425b,j, 426a,c,d, 430g,j, 431a,c, 432f,g, 433a,b, 486h,m, 490g,h, 495g,l, 509a,f,h,l,n, 519c, 520g,h, 521b,c,d,j, 523b,c,g,h, 524c, 532b,c,m,n, 533a, 534b,c,d, 534f,i,m, 535b,c, 539i, 541a, 569g, 579g, 614a,i.	87	PL – cz

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Lokalizacja: oddział, pododdział	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
2.	Chrobotek reniferowy <i>Cladonia rangiferina</i>	404h, 406i, 408d,f,i, 409c, 410b,c,g, 411c, 415b,d, 416a,b,c, 418a,c,d,f,g,i, 419a,c,d,g, 420b,f, 421a,f, 422b,c, 424a, 425b,j, 426a,c,d, 430g,j, 431a,c, 432f,g, 433a,b, 486h,m, 490g,h, 495g,l, 509a,f,h,l,n, 519c, 520g,h, 521b,c,d,j, 523b,c,g,h, 524c, 532b,c,m,n, 533a, 534b,c,d, 534f,i,m, 535b,c, 539i, 541a, 569g, 579g, 614a,i.	87	PL – cz
WIDLAKI				
1.	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	447i, 500f, 507f, 507i, 508f, 518d	6	PL – cz
2.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	13d, 13f, 24i, 44c, 44g, 44h, 46f, 77h, 82d, 121j, 500f, 553h, 646j	13	PL – cz CL – NT
3.	Widłak spłaszczony <i>Lycopodium complanatum</i>	501a, 507f, 507i, 508f, 518d, 529b, 529c, 613h	8	PL – s
MSZAKI				
1.	Bielistka siwa <i>Leucobryum glaucum</i>	Występuje w d-stanach na Bśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	291	PL – cz
2.	Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum</i>	Występuje w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	373	PL – cz
3.	Drabik drzewkowaty <i>Climacium dendroides</i>	Występuje na torfowiskach niskich, w szczególności na olsach.	-	PL – cz
4.	Dzióbkowiec Zetterstedta <i>Eurhynchium angustirete</i>	148a	1	PL – cz
5.	Fałdownik nastroszony <i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	Występuje w wilgotnych i na trawiastych stokach, śródleśnych łąkach.	-	PL – cz
6.	Gajnik lśniący <i>Hylocomnium splendens</i>	Występuje w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	373	PL – cz
7.	Haczykowiec (Sierpowiec) błyszczący <i>Hamatocaulis (Drepanocladus) vernicosus</i>	16g	1	PL – s DS – II
8.	Płonnik cienki <i>Polytrichum strictum</i>	Występuje na torfowiskach wysokich i przejściowych.	-	PL – cz
9.	Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>	Występuje w d-stanach na Bśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	291	PL – cz
10.	Piórosz pierzasty <i>Ptilium crista-castrensis</i>	Występuje w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	373	PL – cz
11.	Próchniczek błotny	7f, 13f, 72o, 382k	4	PL – cz

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Lokalizacja: oddział, pododdział	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
	<i>Aulacomnium palustre</i>			
12.	Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>	Występuje w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	-	PL – cz
13.	Torfowiec błotny <i>Sphagnum palustre</i>	44a, 119f, 259k, 661g	4	PL – cz
14.	Torfowiec kończysty <i>Sphagnum fallax</i>	24l, 50b, 50d, 142b, 143o	5	PL – cz
15.	Torfowiec magellański <i>Sphagnum magellanicum</i>	50b	1	PL – cz
16.	Torfowiec ostrolistny <i>Sphagnum capillifolium</i>	142a, 378a	2	PL – cz
17.	Widłoząb kędzierzawy <i>Dicranum polysetum</i>	Występuje w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	-	PL – cz
18.	Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i>	Występuje w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	-	PL – cz
PAPROTNIKI				
1.	Nasieńżzał pospolity <i>Ophioglossum vulgatum</i>	148a, 223b, 232c, 299h	4	PL – s
ROŚLINY NACZYNIOWE				
1.	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	13d, 13f, 24l, 44c, 44h, 45a, 50d, 67h, 72o, 76a, 121g, 121j, 141b, 141d, 142b, 159a, 259d, 259k, 382k, 382n	20	PL – cz
2.	Bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i>	72o, 382j	2	PL – cz
3.	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	57g, 65d, 109c, 116b, 164c, 246d, 384h, 547i, 582f, 619h, 627l, 630d, 663b	13	PL – cz CzK - VU
4.	Groszek błotny <i>Lathyrus palustris</i>	148a	1	PL – cz
5.	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	39h, 65d, 97b, 109c, 116b, 118c, 148a, 156h, 165c, 165d, 165j, 177g, 204c, 210c, 257a, 290f, 303b, 313i, 323k, 397a, 547i, 549b, 621a, 624b, 626f, 627l, 647a, 661b, 667c, 672d, 680b	31	PL – s
6.	Kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i>	16h	1	PL – s
7.	Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	14a, 16g, 179a, 223b, 234a, 270d, 299g	7	PL – cz
8.	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	299g, 299h	2	PL – cz

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Lokalizacja: oddział, pododdział	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
9.	Kukułka krwista żółtawa <i>Dactylorhiza incarnata</i> subsp. <i>ochroleuca</i>	234a	1	PL – cz
10.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	148a, 148d, 344a	3	PL – s
11.	Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	53i, 148a, 148b, 276h	4	PL – cz
12.	Pełnik europejski <i>Trollius europaeus</i>	148a, 148b	2	PL – s
13.	Pluskwica europejska (cuch.) <i>Cimicifuga europaea</i>	148a	1	PL – cz
14.	Pływacz drobny (mniejszy) <i>Utricularia minor</i>	76a	1	PL – s
15.	Pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i>	14f, 411h	2	PL – cz
16.	Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	24l, 76a, 378a	3	PL – s PCL – NT
17.	Wawrzynek wilczełyko <i>Daphne mezereum</i>	31n, 53f, 53g, 53h, 94c, 148a, 148c, 164d, 165l, 244n, 276d, 276h, 458a	13	PL – cz
18.	Wiciokrzew pomorski <i>Lonicera periclymenum</i>	39b, 39h, 482k, 620d, 620l, 621a, 659d	7	PL – cz

Objaśnienia:

PL – Prawo krajowe:

– dla porostów – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, Nr 1408); s – gatunek objęty ochroną ścisłą, cz – gatunek objęty ochroną częściową;

– dla widłaków, mszaków i roślin naczyniowych – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, Nr 1409); s – gatunek objęty ochroną ścisłą, cz – gatunek objęty ochroną częściową; (1) – gatunki wymagające ochrony czynnej; (2) – gatunki, których dotyczy zakaz transportu okazów gatunków dziko żyjących, zgodnie z §6 ust. 1 pkt 6 Rozporządzenia oraz nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 ust. pkt 3; (3) – gatunki, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1;

PCL – Polska Czerwona Lista paprotników i roślin kwiatowych (IOP, 2016). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN – gatunki zagrożone, VU – gatunki narażone na wyginięcie, NT – gatunki bliskie zagrożenia, DD – gatunki, których stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku danych;

CLP – Czerwona Lista Porostów w Polsce (2006). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN – gatunki wymierające, VU – gatunki narażone, NT – gatunki bliskie zagrożenia.

Na gruntach Nadleśnictwa Złotów stwierdzono również występowanie nierozpoznanych gatunków z rodzaju chrobotek oraz torfowiec.

Chrobotki bez rozpoznania konkretnego gatunku występują w oddz.: 404h, 406i, 408d,f,i, 409c, 410b,c,g, 411c, 415b,d, 416a,b,c, 418a,c,d,f,g,i, 419a,c,d,g, 420b,f, 421a,f,

422b,c, 424a, 425b,j, 426a,c,d, 430g,j, 431a,c, 432f,g, 433a,b, 486h,m, 490g,h, 495g,l, 509a,f,h,l,n, 519c, 520g,h, 521b,c,d,j, 523b,c,g,h, 524c, 532b,c,m,n, 533a, 534b,c,d, 534f,i,m, 535b,c, 539i, 541a, 569g, 579g, 614a,i.

Torfowce bez określenia gatunku występują w oddz.: 72o, 76l, 360h, 395f, 543f.

Fot. 2 Pełnik europejski w leśnictwie Potok (fot. Ł. Galimski)

Występowanie roślin chronionych uwidocznione zostało w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Gatunki grzybów (ozorek dębowy) oraz mszaków (bielistka siwa, brodawkowiec czysty, drabik drzewkowaty, fałdownik nastroszony, gajnik lśniący, płonnik cienki, płonnik pospolity, piórosz pierzasty, rokietnik pospolity, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy), które nie były szczegółowo zinwentaryzowane, nie oznaczano na mapach.

Na terenie Nadleśnictwa Złotów znajdują się stanowiska cisa pospolitego i jarzębu brekinii, które zostały wprowadzone w ramach programów mających na celu ochronę in situ i ex situ tych gatunków: Regionalnego programu ochrony i restytucji jarzębu brekinii (*Sorbus torminalis*) na obszarze działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile w latach 2010-2013 oraz Programu ochrony i restytucji cisa (*Taxus baccata*) na terenie Polski. Dodatkowo jarząb brekinia został posadzony w ramach czynnej ochrony na tzw. Wielkiej Wyspie Kwiatów w leśnictwie Potok.

Na terenie Nadleśnictwa Złotów do końca 2018 roku wprowadzono ponad 2000 sztuk brzoza i ponad 2400 sztuk cisa. W 2021 roku przeprowadzono inwentaryzację stanowisk tych gatunków. Wyniki przedstawia tabela poniżej.

Tab. 19. Lokalizacja cisa wprowadzonego sztucznie na terenie Nadleśnictwa Złotów

Lokalizacja	Ilość sztuk	Uwagi
1	2	3
08-15-1-01-109 -c -00	106	
08-15-1-01-65 -d -00	61	
08-15-1-02-57 -g -00	149	
08-15-1-03-116 -b -00	97	
08-15-1-05-246 -d -00	88	
08-15-2-04-164 -c -00	120	6 lokalizacji
08-15-2-07-384 -h -00	109	
08-15-2-11-547 -i -00	103	
08-15-2-11-582 -f -00	110	
08-15-2-11-619 -h -00	125	
08-15-2-11-627 -l -00	46	
08-15-2-11-630 -d -00	105	
08-15-2-12-663 -b -00	156	

Tab. 20. Lokalizacja jarzębu brekinii wprowadzonego sztucznie na terenie Nadleśnictwa Złotów

Lokalizacja	Ilość sztuk	Uwagi
1	2	3
08-15-1-01-109 -c -00	23	
08-15-1-01-65 -d -00	17	
08-15-1-02-39 -h -00	80	
08-15-1-03-116 -b -00	13	
08-15-1-03-118 -c -00	4	
08-15-1-03-148 -a -00	50	
08-15-1-03-156 -h -00	4	
08-15-1-03-177 -g -00	47	2 lokalizacje
08-15-1-03-97 -b -00	11	
08-15-1-05-257 -a -00	21	
08-15-1-05-290 -f -00	12	
08-15-1-05-323 -k -00	12	
08-15-2-04-165 -j -00	21	
08-15-2-04-204 -c -00	78	4 lokalizacje
08-15-2-04-210 -c -00	65	5 lokalizacji

Lokalizacja	Ilość sztuk	Uwagi
1	2	3
08-15-2-04-303 -b -00	65	4 lokalizacje
08-15-2-04-313 -i -00	31	2 lokalizacje
08-15-2-07-397 -a -00	50	
08-15-2-11-547 -i -00	16	
08-15-2-11-549 -b -00	3	
08-15-2-11-621 -a -00	70	
08-15-2-11-624 -b -00	13	
08-15-2-11-626 -f -00	65	
08-15-2-11-627 -l -00	32	2 lokalizacje
08-15-2-12-647 -a -00	18	
08-15-2-12-661 -b -00	62	
08-15-2-12-667 -c -00	28	
08-15-2-12-672 -d -00	10	
08-15-2-12-680 -b -00	18	

b) Zwierzęta chronione

Na terenie Nadleśnictwa Złotów stwierdzono występowanie **183** gatunki zwierząt objętych prawną ochroną, w tym: **8 owadów, 11 płazów, 5 gadów, 144 ptaków i 13 ssaków.**

Gatunki ujęto w tabeli na podstawie obserwacji prowadzonych w systemie ciągłym. Dla gatunków nie występujących powszechnie na terenie Nadleśnictwa określono optymalne biotopy.

Gatunek z Złącznika II Dyrektywy Siedliskowej, jakim jest pachnica debowa, zaznaczono na odpowiednich mapach tematycznych, wykorzystując inwentaryzację sporządzoną na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru siedliskowego PLH300052 Uroczyska Kujańskie.

Tab. 21. Gatunki zwierząt chronionych na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
BEZKRĘGOWCE			
OWADY			
1.	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Rezerwat Czarczi Staw	PL – s, (1) DS – zał. II Czerwona lista IUCN – LC
2.	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Związany ze starymi dziuplastymi drzewami; 28l, 50c, 66b, 93c,f, 94c, 109d, 116d, 178c,d	PL – s, (1) DS – zał. II Czerwona lista IUCN – NT

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
3.	Straszka północna <i>Sympecma paedisca</i>	Rezerwat Czarci Staw	PL- cz (1)
4.	Tęgosz rdzawy <i>Elater ferrugineus</i>	Park w Kujanie, Starodrzewie nad jez. Borówno.	PL- cz (1)
5.	Zalotka białoczelną <i>Leucorrhinia albifrons</i>	Zasiedla obszary torfowiskowe, śródlęśne stawy.	PL – s, (1) Czerwona lista IUCN – LC
6.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zasiedla obszary torfowiskowe, śródlęśne stawy.	PL – s, (1) DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - LC
7.	Żagnica arktyczna <i>Aeshna subarctica elisabethae</i>	Rezerwat Czarci Staw	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
8.	Żagnica zielona <i>Aeshna viridis</i>	Rezerwat Czarci Staw	PL – s, (1) Czerwona lista IUCN – LC
KRĘGOWCE			
PŁAZY			
1.	Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	Gatunek rzadki. Preferuje wody stojące, okresowo zalewane łąki, głębsze rowy melioracyjne, doły po wydobywaniu piasku i żwiru.	PL – s, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
2.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Spotykany głównie na płytkich wodach stojących, szczególnie mocno nasłonecznionych w okresie odbywania godów (IV – VII).	PL – s, (1) DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - LC
3.	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	Gatunek częsty. Preferuje wilgotne drzewostany w średnim i starszym wieku. Niezbędna obecność choć niewielkich akwenów o wodzie stojącej, najchętniej niezarybionych.	PL – cz, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
4.	Ropucha zielona <i>Bufo viridis</i>	Jest gatunkiem lądowym. W wodzie przebywa tylko w okresie godów i rozrodu. Żyje na wilgotnych łąkach i lasach.	PL – s (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
5.	Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>	Strefy ekotonowe las liściasty-powierzchnie otwarte (łąki, pastwiska) na obszarze całego Nadleśnictwa, najliczniej w leśnictwach Wąsosz, Leśnik, Łobzonka i Witrogoszcz).	PL – s, (1) Czerwona lista IUCN - LC
6.	Traszka zwyczajna <i>Triturus vulgaris</i>	Niewielkie zbiorniki wodne; wilgotne lasy i łąki	PL – s, (1) Czerwona lista IUCN - LC
7.	Żaba jeziorkowa <i>Pelophylax lessonae (Rana lessonae)</i>	Gatunek preferuje wody stojące i wolno płynące, także na terenach zalesionych.	PL – cz, (1), (4) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
8.	Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	Występuje na łąkach, śródlęśnych polanach. Wytrzymała na brak wody.	PL – s, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
9.	Żaba śmieszka <i>Pelophylax ridibundus</i>	Gatunek najczęściej spotykany nad dużymi zbiornikami wodnymi: jeziora,	PL – cz, (1), (4) DS – zał. V

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
	<i>(Rana ridibunda)</i>	stawy, rozlewiska rzeczne, lecz również w śródleśnych stawach.	Czerwona lista IUCN - LC
10.	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	Gatunek preferuje tereny podmokłe i akweny wód stojących i wolno płynących, również wilgotne i podmokłe lasy.	PL – cz, (1) DS – zał. V Czerwona lista IUCN - LC
11.	Żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i> <i>(Rana esculenta)</i>	Preferuje wody stojące i wolno płynące.	PL – cz, (1), (4) DS – zał. V Czerwona lista IUCN - LC
GADY			
1.	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	Występuje na skraju lasu, przy stawach, w nasłonecznionych miejscach.	PL – cz, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
2.	Jaszczurka żyworodna <i>Zootoca vivipara</i>	Występuje w pobliżu torfowisk, na skraju lasu. Zamieszkuje wilgotne siedliska leśne.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN - LC
3.	Padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i>	Liczny w wilgotnych lasach, przy obrzeżach drzewostanów.	PL – cz, (1)
4.	Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i>	Występuje zwykle w sąsiedztwie wód. Ściśle związany z obecnością płazów (pokarm).	PL – cz, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LR/LC
5.	Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	Nieliczna. Spotykana na obrzeżach lasów, podmokłych łąkach i polanach leśnych.	PL – cz, (1), (4) Czerwona lista IUCN - LC
SSAKI			
1.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Ślady działalności widoczne na gruntach N-ctwa w pobliżu wód, w oddz.: Obręb Złotów: 5b, 5c, 5g, 5i, 8h,9j, 16a, 19a, 28g, 28n, 28r, 30g, 30h, 30i, 32b, 32g, 49d, 51i, 51j, 52a, 52g, 52h, 57h, 66b, 72m, 72o, 73b, 74a, 74b, 75b, 75k, 76h, 77a, 77c, 95a, 95j, 103i, 104m, 110a, 111a, 112a, 119h, 129a, 129b, 139a, 139c, 139k, 140g, 143s, 148a, 158c, 166a, 166h, 178c, 178g, 178h, 178k, 178l, 179n, 211a, 222f, 222i, 223a, 223b, 224b, 246c, 246d, 258c, 258d, 258h, 259a, 263g, 264f, 277a, 290c, 324b, 325d, 325i, 345h, 346a, 350d, 403a, 403b, 413f, 414b, 423m, 449f, 458c, 458d, 464a, 465b, 474d, 474g, 504c, 514i Obręb Krajenka: 165f, 313i, 339b, 351a, 359d, 359g, 359h, 361i, 363d, 370a, 370f, 370g, 370i, 371a, 371b, 371f, 372a, 373b, 373c, 373h, 373j, 374h, 375c, 376c, 376d, 377a, 377d, 377f, 378a, 378b, 378f, 378g, 378g, 378h, 379c, 379j, 380b, 380d, 380g, 380h, 380i, 380j, 380n, 381a, 381b,	PL – cz, (1) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
		381c, 381d, 381g, 381h, 381i, 381j, 381l, 382d, 382k, 383b, 383d, 384a, 384a, 384f, 384h, 384j, 385b, 385c, 386a, 387m, 387p, 388i, 390c, 391f, 392b, 392g, 393b, 393d, 394g, 394h, 396d, 396f, 396l, 397a, 546f, 563a, 563g, 582b, 582c, 618b, 618c, 618k, 618n, 618o, 618r, 619i, 619j, 619k, 620g, 621a, 621d, 623b, 623h, 623i, 623j, 624c, 625g, 626p, 629f, 629j, 630c, 630d, 630i, 630j, 632g, 632i, 634a, 634i, 640d, 641d, 641m, 642c, 642d, 642g, 648h, 650a, 654c, 654g, 655h, 657d, 658l, 660k, 664b, 664c, 664g, 670d, 671h, 672d, 673d, 674g, 675c, 675i, 676i, 679i, 680c	
2.	Jeż wschodni <i>Erinaceus roumanicus</i>	Obrzeża borów i lasów.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
3.	Kret <i>Talpa europaea</i>	Występuje w luźnych drzewostanach, zwłaszcza liściastych.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
4.	Mopek zachodni <i>Barbastella barbastellus</i>	Występuje na obrzeżach lasów, zwłaszcza w pobliżu wód.	PL – s*, (1), (3) DS – Zał. II, IV Czerwona lista IUCN – NT
5.	Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>	Występuje na obrzeżach lasów, zwłaszcza w pobliżu wód.	PL – s*, (1), (3) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC
6.	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Dojrzałe lasy z ubogim podszytem, łąki i pastwiska.	PL – s*, (1), (3) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – LC
7.	Nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>	Występuje na obrzeżach lasów, zwłaszcza w pobliżu wód.	PL – s*, (1), (3) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC
8.	Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>	W lasach liściastych i mieszanych.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
9.	Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>	Obrzeża podmokłych lasów, wilgotne łąki, kępy na bagnach.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
10.	Ryś <i>Lynx lynx</i>	Stwierdzony po raz pierwszy w 2021 roku. Spotykany regularnie w większych kompleksach. Są to osobniki wypuszczone w ramach projektu reintrodukcji.	PL – s*, (1) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – NT
11.	Wiewiórka <i>Sciurus vulgaris</i>	Dziuple w drzewostanach liściastych i mieszanych.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
12.	Wilk <i>Canis lupus</i>	Związany z dużymi kompleksami leśnymi. W ostatnich latach coraz częściej obserwowany na terenie Nadleśnictwa.	PL – s*, o, (1) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – LC
13.	Wydra <i>Lutra lutra</i>	Na gruntach N-ctwa spotykany w dolinach rzek i w pobliżu zbiorników wodnych.	PL – cz, (1) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – NT

Fot. 3 Ryś w leśnictwie Wierzchołek (Fot. B.Sijka)

Wykaz gatunków ptaków powstał głównie na podstawie obserwacji prowadzonych przez pracowników Nadleśnictwa Złotów oraz lokalnych ornitologów. Dotyczy wyłącznie gatunków występujących na gruntach należących do Nadleśnictwa Złotów. Liczebność dla gatunków lęgowych określono na podstawie przedziałów zastosowanych w „Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność, zmiany” (Tomiałojć, Stawarczyk, 2003). Zastosowano następujące przedziały w odniesieniu do powierzchni Nadleśnictwa: „gatunek bardzo nieliczny 1-2 pary, nieliczny 3-18 par, średnio liczny 19-185 par, liczny 186-1846 par, bardzo liczny powyżej 1846 par.” Trend liczebności podano tylko dla wybranych gatunków ptaków na podstawie obserwacji terenowych. Na liczebność gatunkową wpływ ma duży zakres różnych siedlisk reprezentowanych przez grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa Złotów (lasy, grunty rolne, nieużytki, jeziora) – od gatunków typowo leśnych, poprzez wodno-błotne do związanych z krajobrazem rolniczym.

Tab. 21. Gatunki ptaków chronionych na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
1.	Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	prawd. lęgowy			sztuczne zbiorniki wodne i jeziora z dobrze rozwiniętą roślinnością wodną; Stawy Szwarca, jezioro Biegodzin	PL - s*, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
2.	Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	lęgowy	nieliczny, 2-3 stanowiska	↔	rozległe szuwały głównie trzcinowe, jezioro Biegodzin, Stawy Szwarca, Łąki Kocuńskie	PL - s, (2) Czerwona lista – NT CLPP - NT
3.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	lęgowy	nieliczny, 3 pary	↑	stare drzewostany często w pobliżu zbiorników wodnych, dotychczas utworzono 3 strefy: w leśnictwie Leśnik, Wierzchołek, Witrogoszcz	PL - s, o, (2), (3) DP - zał. I
4.	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	lęgowy	nieliczny, około 5 par	↔	trzcinowiska zbiorników wodnych również tych niewielkich; lęgowy m. in. na Stawach Szwarca, Bagnach Kocuńskich, jeziorze Biegodzin	PL - s*, (2), (3) DP - zał. I
5.	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	niełęgowy			gatunek żerujący na gruntach Nadleśnictwa Złotów, obecnie nie jest lęgowy - wcześniej gniazdował przy leśniczówce Leśnik	PL - s*, (2) DP - zał. I
6.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	lęgowy	bardzo nieliczny, 1-3 pary	↔	1 strefa ochrony w leśnictwie Potok, poza tym regularnie obserwowany na terenie leśnictw: Leśnik, Witrogoszcz, Kujan, drzewostany liściaste i mieszane w sąsiedztwie terenów wodno-błotnych	PL - s*, o, (2), (3) DP - zał. I
7.	Bogatka <i>Parus major</i>	lęgowy	bardzo liczny		las wszystkich typów	PI - s, (2)
8.	Brodziczek łąkowy <i>Tringa erythropus</i>	przelotny			spotykany na Stawach Szwarca	PL - s, (2)
9.	Brzeczka <i>Locustella luscinioides</i>	lęgowy	nieliczny		rozległe szuwały głównie trzcinowe przy zbiornikach wodnych	PL - s, (2)
10.	Cierniówka <i>Sylvia communis</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny		luźne zadrzewienia sąsiadujące z terenami otwartymi	PL - s, (2)
11.	Cyranka <i>Spatula querquedula</i>	prawd. lęgowy, przelotny			spotykana m. in. na Stawach Szwarca	PL - s*, (2) Czerwona lista – VU

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
						CLPP - VU
12.	Czajka <i>Vanellus vanellus</i>	lęgowy	nieliczny	↔	podmokłe łąki o niskiej roślinności, obrzeża zbiorników wodnych; łąki Potockie, Stawy Szwarca, łąki w leśnictwie Rudna (oddz. 257)	PL - s*, (2) Czerwona lista – EN CLPP - EN
13.	Czapla biała <i>Ardea alba</i>	zalatujący			jako gatunek niełęgowy spotykana jest na zbiornikach wodnych m. in. Łąkach Potockich, Stawach Szwarca	PL - s, (2)
14.	Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	lęgowy, zimujący	średnio liczny, 60 par	↑	1 kolonia w Leśnictwie Kujan, poza tym często żeruje na obszarach wodno-błotnych na terenie Nadleśnictwa Złotów	PL - cz
15.	Czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>	lęgowy	średnio liczny		Występuje w szerokim spektrum typów lasów, poczynając od borów (w tym drągowiny sosnowe), lasy mieszane i liściaste (także rozdrobnione), aż po łągi nadrzeczne, szczególnie w starszych klasach wieku	PL - s, (2)
16.	Czeczotka <i>Acanthis flammea</i>	przelotny, zimujący				PL - s, (2)
17.	Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>	lęgowy	liczny		bory sosnowe	PL - s, (2)
18.	Czyż <i>Spinus spinus</i>	prawd. lęgowy, przelotny, zimujący			obserwowany w okresie lęgowym w leśnictwie Łączyń i Borach Kujańskich w drzewostanach z domieszką świerka - dotychczas nie potwierdzono lęgu	PL - s, (2)
19.	Derkacz <i>Crex crex</i>	prawd. lęgowy			łąki z wysoką roślinnością trawiastą, wcześniej odnotowany w dużym kompleksie łąk w leśnictwie	PL - s*, (2) DP - zał. I Czerwona lista – VU CLPP - VU

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
					Witrogoszcz (oddz. 234)	
20.	Drożdżik <i>Turdus iliacus</i>	przelotny				PL - s, (2) Czerwona lista - EN
21.	Dudek <i>Upupa epops</i>	lęgowy	średnio liczny	↑	luźno zadrzewione tereny łąkowe, obrzeża lasów	PL - s*, (2)
22.	Dymówka <i>Hirundo rustica</i>	lęgowy	nieliczny		przy osadach leśnych	PL - s, (2)
23.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny	↔	stare drzewostany, przede wszystkim bory sosnowe oraz d-stany z udziałem buka	PL - s*, (2) DP - zał. I
24.	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	lęgowy	liczny		występuje we wszelkich typach lasów i zadrzewieniach	PL - s, (2)
25.	Dzięcioł średni <i>Dendrocoptes medius</i>	lęgowy	średnio liczny przy dolnej granicy oceny	↔	związany ze starymi drzewostanami dębowymi spotykany głównie w leśnictwach: Leśnik, Łobżonka i Wąsosz oraz w Parku Zwierzyniec	PL - s*, (2) DP - zał. I
26.	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>	lęgowy	średnio liczny	↔ lub ↑	obrzeża lasów i zadrzewienia różnego typu	PL - s*, (2)
27.	Dzięciołek <i>Dryobates minor</i>	lęgowy	średnio liczny	↔	stare i średniowiekowe lasy liściaste, częściej olsy i brzeziniaki	PL - s, (2)
28.	Dziwonia <i>Erythrina erythrina</i>	prawd. lęgowy			dotychczas stwierdzany na gruntach poza Nadleśnictwem Złotów m.in. w dolinie Głomi, gniazdowania na terenie Nadleśnictwa nie można wykluczyć	PL - s, (2)
29.	Dzwoniec <i>Chloris chloris</i>	lęgowy	średnio liczny		przy osadach leśnych, zadrzewieniach	PL - s, (2)
30.	Gajówka <i>Sylvia borin</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny		las liściaste głównie grądy i olsy	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
31.	Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	lęgowy	nieliczny, około 5 par	↔ lub ↑	zbiorniki wodne wszelkiego typu w tym obiekty związane z małą retencją, spotykany m. in. na Stawach Szwarca, Stebionku, zbiornikach małej retencji w leśnictwie Łobżonka	PL - s*, (2) DP - zał. I
32.	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny		luźne zadrzewienia w otwartym krajobrazie, skraje lasów graniczące z otwartymi powierzchniami, uprawy leśne	PL - s, (2) DP - zał. I
33.	Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny		bory sosnowe, lasy liściaste z domieszką świerka	PL - s, (2)
34.	Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny		las liściaste i mieszane szczególnie z domieszką graba	PL - s, (2)
35.	Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>	lęgowy	nieliczny		zwarte kompleksy leśne	PL - s, (2), (3)
36.	Jemiołuszka <i>Bombycilla garrulus</i>	przelotny, zimujący				PL - s, (2)
37.	Jer <i>Fringilla montifringilla</i>	przelotny				PL - s, (2)
38.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	lęgowy	nieliczny, 2- 5 pary	↑	lęgowa na terenie leśnictwa Łobżonka i Wąsosz dotychczas utworzono 1 strefę ochrony w leśnictwie Wąsosz, poza tym widywana regularnie w całym nadleśnictwie	PL - s*, o, (2), (3) DP - zał. I
39.	Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>	lęgowy	bardzo liczny		las wszelkiego typu z bujnie rozwiniętym podszytem	PL - s, (2)
40.	Kobuz <i>Falco subbuteo</i>	lęgowy	nieliczny, 5- 8 par		brzezi większych lasów graniczące z terenami otwartymi lub zbiornikami wodnymi	PL - s*, (2), (3)
41.	Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	lęgowy	nieliczny, 5- 10 par	↔	wszelkiego typu zbiorniki wodne	PL - s, (2)
42.	Kopciuszek <i>Phoenicurus ochruros</i>	lęgowy	nieliczny	↔	występuje koło osad leśnych	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
43.	Kormoran <i>Phalacrocorax carbo</i>	przelotny, koczujący			w okresie lęgowym i poza okresem lęgowym spotykany nad Jeziorem Smólsk Duży oraz lasach wokół Jeziora Borówno; w najbliższym czasie nie można wykluczyć próby lęgów w drzewostanach wokół Jeziora Borówno	PL - cz
44.	Kos <i>Turdus merula</i>	lęgowy	liczny		wszystkie typy lasów	PL - s, (2)
45.	Kowalik <i>Sitta europaea</i>	lęgowy	liczny		drzewostany liściaste zwłaszcza dębowe, również lasy mieszane i bory z domieszką dębu	PL - s, (2)
46.	Krakwa <i>Mareca strepera</i>	prawd. lęgowy, przelotny			zbiorniki wodne, Stawy Szwarca	PL - s*, (2)
47.	Krętogłów <i>Jynx torquilla</i>	lęgowy	średnio liczny		obrzeża lasów i zadrzewień różnego typu	PL - s, (2)
48.	Krogulec <i>Accipiter nisus</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny przy dolnej granicy oceny		dragowiny sosnowe również niewielkie lasy w krajobrazie rolniczym	PL - s, (2), (3)
49.	Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	prawd. lęgowy			turzycowiska i podmokłe łąki; Stawy Szwarca	PL - s*, (2)
50.	Kruk <i>Corvus corax</i>	lęgowy	średnio liczny	↔ lub ↑	głównie w borach sosnowych w wieku powyżej 80 lat	PL - cz, (2)
51.	Krzyżodziób świerkowy <i>Loxia curvirostra</i>	zalatujący, przelotny, zimujący				PL - s, (2)
52.	Kszyk <i>Gallinago gallinago</i>	lęgowy	nieliczny, do 10 stanowisk		podmokłe łąki, torfowiska, śródleśne bagienka, olsy: Stawy Szwarca, łąki Kocuńskie, olsy w Borach Kujańskich i dolinie Łobżonki	PL - s, (2), (3) Czerwona lista – VU CLPP - VU
53.	Kukułka <i>Cuculus canorus</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny		wszelkie typy lasów i zadrzewień, półotwarte obszary polno-łąkowe oraz otoczenia zbiorników wodnych	PL - s, (2)
54.	Kulczyk <i>Serinus serinus</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny		występuje koło osad leśnych, niewielkie zadrzewienia śródpolne oraz	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
					skraje lasów w sąsiedztwie terenów otwartych	
55.	Kwiczół <i>Turdus pilaris</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny		skraje lasów z terenami otwartymi, najczęściej niewielkie pasy zadrzewień w pobliżu łąk i pastwisk	PL - s, (2)
56.	Kwokacz <i>Tringa nebularia</i>	przelotny			Stawy Szwarca	PL - s, (2)
57.	Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny przy dolnej granicy oceny	↔	rozcłonkowane zrębami zupełnymi bory sosnowe głównie w l-ctwach Plecemin i Augustowo	PL - s, (2)
58.	Lerka <i>Lullula arborea</i>	lęgowy	liczny	↔ lub ↑	zręby zupełne i obrzeża borów; liczniej w Borach Kujańskich i leśnictwach: Plecemin, Augustowo, Paruszka	PL - s, (2) DP - zał. I
59.	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	lęgowy	bardzo nieliczny, 1-2 pary	↔	Stawy Szwarca	PL - s, (2) Czerwona lista – NT CLPP - NT
60.	Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>	lęgowy	nieliczny, do 10 par	↑	wszelkie zbiorniki wodne	PL - s, (2)
61.	Łęczak <i>Tringa glareola</i>	przelotny			obszary wodno-błotne, spotykany na Stawach Szwarca	PL - s*, (2), (3) Czerwona lista - CR
62.	Łozówka <i>Acrocephalus palustris</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny		miejsca związane z wysoką roślinnością zielną: nieużytki, niskie zarośla, pola uprawne	PL - s, (2)
63.	Makolągwa <i>Linaria cannabina</i>	lęgowy	średnio liczny		związana z krajobrazem rolniczym, występuje też przy osadach leśnych	PL - s, (2)
64.	Mazurek <i>Passer montanus</i>	lęgowy	średnio liczny		w mniejszym stopniu związany z osadami ludzkimi niż wróbel, zadrzewienia śródpolne oraz na obrzeżach lasów w pobliżu pól	PL - s, (2)
65.	Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	lęgowy	liczny lub bardzo liczny		lasy liściaste i mieszane rzadziej bory sosnowe, zadrzewienia	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
66.	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>	lęgowy	średnio liczny		związana głównie z drzewostanami bukowymi, również stare drzewostany iglaste z podsadzeniami bukowymi; spotykana m. in. w parku Zwierzyniec, leśnictwach Leśnik, Łobżonka i Witrogoszcz	PL - s, (2)
67.	Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny		światliste drzewostany liściaste i mieszane rzadziej iglaste, często brzegi kompleksów leśnych	PL - s, (2)
68.	Muchołówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>	lęgowy	liczny		głównie w drzewostanach liściastych i mieszanych	PL - s, (2) Czerwona lista – NT CLPP - NT
69.	Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>	lęgowy	liczny		związany z obecnością drzew iglastych (świerka), dlatego najliczniej występuje w borach, znacznie rzadszy jest w lasach mieszanych	PL - s, (2) Czerwona lista - LC
70.	Myszołów <i>Buteo buteo</i>	lęgowy	średnio liczny, 60-120 par	↔	wszelki typy lasów, szczególnie graniczące z krajobrazem rolniczym	PL - s, (2), (3)
71.	Myszołów włochaty <i>Buteo lagopus</i>	przelotny i zimujący				PL - s, (2)
72.	Nurogęs <i>Mergus merganser</i>	lęgowy	bardzo nieliczny lub nieliczny		starodrzew wokół Jeziora Borówno i Jeziora Wierzchołek, lasy wokół doliny rzeki Gwdy	PL - s*, (2) DP - zał. I
73.	Oknówka <i>Delichon urbicum</i>	lęgowy	nieliczny		przy osadach leśnych	PL - s, (2)
74.	Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	lęgowy	bardzo nieliczny, 1 para		podmokłe olsy graniczące z łąkami, 1 strefa w leśnictwie Leśnik	PL - s*, (2) DP - zał. I
75.	Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>	lęgowy	nieliczny	↓	występuje lokalnie, dotychczas stwierdzony na terenie leśnictwa Leśnik oraz w okolicach szkółki leśnej Mały Borek	PL - s, (2) Czerwona lista – VU CLPP - VU
76.	Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	prawd. lęgowy			stwierdzona na terenie leśnictwa Wąsosz	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
77.	Paszkot <i>Turdus viscivorus</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny	↑	rozległe, wysokopiennie bory i bory mieszane; częściej w Borach Kujańskich i w Puszczy nad Gwdą	PL - s, (2)
78.	Pełzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>	lęgowy	liczny		las wszystkich typów	PL - s, (2)
79.	Pełzacz ogrodowy <i>Certhia brachydactyla</i>	lęgowy	liczny		las wszystkich typów	PL - s, (2)
80.	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	lęgowy	bardzo nieliczny, 1 para	↔	większe zbiorniki wodne; Jezioro Smólsk Duży	PL - s, (2)
81.	Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	lęgowy	nieliczny, 2-4 pary	↑	niewielkie zbiorniki wodne, płytkie i obficie zarośnięte stawy; Łąki Potockie, Stawy Szwarca, zbiorniki małej retencji w leśnictwie Łobżonka	PL - s, (2)
82.	Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>	lęgowy	bardzo liczny		szczególnie młodniki i drągowiny sosnowe, w starszych drzewostanach głównie skraje lasów	PL - s, (2)
83.	Piegża <i>Sylvia curruca</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny		skupienia zwartych krzewów w krajobrazie rolniczym, skraje wszelkiego typu lasów, młodniki liściaste i mieszane	PL - s, (2)
84.	Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	lęgowy	bardzo liczny		wszelkie typy lasów	PL - s, (2)
85.	Pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny		głównie występuje w starszych drzewostanach sosnowych: Leśnictwa Plecemin, Augustowo oraz Bory Kujańskie; chętnie zasiedla budki lęgowe	PL - s, (2)
86.	Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i>	prawd. lęgowy			gniazdowanie prawdopodobnie w dolinie Głomi i Łobżonki	PL - s, (2)
87.	Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>	lęgowy	średnio liczny przy dolnej granicy oceny		głównie przy osadach leśnych	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
88.	Pliszka żółta <i>Motacilla flava</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny przy dolnej granicy oceny		łąki, pastwiska, pola uprawne roślin okopowych	PL - s, (2)
89.	Płaskonos <i>Spatula clypeata</i>	przelotny			zbiorniki wodne; Stawy Szwarca	PL - s*, (2) Czerwona lista – VU CLPP - VU
90.	Pokląskwa <i>Saxicola rubetra</i>	lęgowy	średnio liczny		wilgotne ugory, bagna, tereny rolnicze z rozproszonymi krzewami	PL - s, (2) Czerwona lista – NT CLPP - NT
91.	Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>	lęgowy	średnio liczny lub liczny przy dolnej granicy oceny		drzewostany z udziałem świerka w podszycie, uprawy i młodniki świerkowe	PL - s, (2)
92.	Potrzeszcz <i>Emberiza calandra</i>	lęgowy	nieliczny		występuje w otwartym krajobrazie rolniczym unikając sąsiedztwa lasów i większych skupień drzew	PL - s, (2)
93.	Potrzos <i>Emberiza schoeniclus</i>	lęgowy	średnio liczny		tereny bagienne i podmokłe z krzewami i szuwarami, trzciny, łąki o zróżnicowanym stopniu uwilgotnienia	PL - s, (2)
94.	Przepiórka <i>Coturnix coturnix</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny przy dolnej granicy oceny		pola uprawne, często pola roślin okopowych	PL - s, (2) Czerwona lista – VU CLPP - VU
95.	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	prawd. lęgowy			dawniej podawane stanowisko w Borach Kujańskich, obecnie nie potwierdzono występowania	PL - s*, (2), (3) DP - zał.I Czerwona lista – NT CLPP - NT
96.	Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>	przelotny				PL - s*, (2)
97.	Puszczyk <i>Strix aluco</i>	lęgowy	średnio liczny	↔	lasy liściaste i mieszane, unika litych borów	PL - s, (2)
98.	Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>	lęgowy	średnio liczny		las z gęstym podszyciem	PL - s, (2)
99.	Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	prawd. lęgowy			zadrzewienia wierzbowe i olchowe	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
					porastające brzegi rzek i zbiorników wodnych	
100.	Rokitniczka <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny		zbiorowiska szuwarowe na obrzeżach zbiorników wodnych	PL - s, (2)
101.	Rożeniec <i>Anas acuta</i>	przelotny			Stawy Szwarca	PL - s*, (2) Czerwona lista – CR CLPP - CR
102.	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	lęgowy	bardzo liczny		wszelkie typy lasów	PL - s, (2)
103.	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	prawd. lęgowy			Stawy Szwarca	PL - s*, (2), (3)
104.	Rybołów <i>Pandion haliaetus</i>	przelotny			zbiorniki wodne w tym obiekty małej retencji - stwierdzony m. in. na Łąkach Kocuńskich	PL - s*, o, (1), (3) DP - zał. I Czerwona lista – VU CLPP - VU
105.	Samotnik <i>Tringa ochropus</i>	lęgowy	średnio liczny, 20-30 stanowisk	↑	podmokłe i zalewowe okresowo olsy i łągi, śródleśne bagienka i doliny rzeczne, zabagnione obrzeża zbiorników wodnych; najliczniejsza populacja w Borach Kujańskich i w lasach w dolinie rzeki Łobżonki	PL - s*, (2), (3)
106.	Sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i>	lęgowy	nieliczny	↔	związana z osadami ludzkimi - koło leśniczówek	PL - s, (2)
107.	Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	lęgowy	nieliczny		w pobliżu wód stojących, również suche ugory, okresowo podtopione pola; Stawy Szwarca	PL - s, (2)
108.	Siniak <i>Columba oenas</i>	lęgowy	średnio liczny, 50-100 par	↔ lub ↑	występuje w starych drzewostanach niemal wyłącznie z udziałem buka w Borach Kujańskich, parku Zwierzyniec i leśnictwach Witrogoszcz, Leśnik, Wąsosz, Łobżonka	PL - s, (2)
109.	Skowronek <i>Alauda arvensis</i>	lęgowy	liczny przy dolnej granicy oceny		krajobraz rolniczy: pola uprawne, ugory, pastwiska	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
110.	Słownik rdzawy <i>Luscinia megarhynchos</i>	prawd. lęgowy			dotychczas stwierdzany sporadycznie na gruntach poza Nadleśnictwem Złotów	PL - s, (2)
111.	Słownik szary <i>Luscinia luscinia</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny przy dolnej granicy oceny		najliczniej występuje na obrzeżach wilgotnych lasów i zagajników olchowych, jak również w niewielkich zadrzewieniach lub zakrzewieniach wokół zbiorników wodnych	PL - s, (2) Czerwona lista – NT CLPP - NT
112.	Sosnowka <i>Periparus ater</i>	lęgowy	liczny lub bardzo liczny		bory sosnowe	PL - s, (2)
113.	Sójka <i>Garrulus glandarius</i>	lęgowy	liczny		wszelkie typy lasów	PL - s, (2)
114.	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	prawd. lęgowy			stwierdzona w okresie lęgowym w leśnictwie Plecemin	PL - s*, o, (2), (3) DP - zał. I
115.	Sroka <i>Pica pica</i>	lęgowy	nieliczny		luźne zadrzewienia i zakrzewienia w krajobrazie rolniczym, również przy osadach leśnych	PL - s, (2)
116.	Srokosz <i>Lanius excubitor</i>	prawd. lęgowy			mozaikowy krajobraz rolniczy z dużą ilością użytków zielonych i niewielkich pól przeplatanych zadrzewieniami	PL - s, (2)
117.	Strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny		wilgotne lasy w pobliżu łąk, szuwały w pobliżu cieków wodnych	PL - s, (2)
118.	Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>	lęgowy	liczny		zamieszkuje wszelkie typy lasów z bujniejszym podszytem, liczniej w lasach wilgotnych i olsach	PL - s, (2)
119.	Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>	lęgowy, przelotny	nieliczny	↓	tereny otwarte lub luźne zadrzewienia, skraje lasów	PL - s, (2)
120.	Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>	lęgowy	bardzo liczny		unika wnętrza dużych kompleksów leśnych, chyba że są poprzecinane terenami otwartymi, głównie skraje lasów	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
121.	Śmieszka <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	prawd. lęgowy			Stawy Szwarca	PL - s, (2)
122.	Śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	lęgowy	liczny		wszelkie typy lasów	PL - s, (2)
123.	Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>	lęgowy	liczny		obrzeża lasów, powierzchnie po rębni gniazdowej	PL - s, (2)
124.	Świergotek łąkowy <i>Anthus pratensis</i>	lęgowy	średnio liczny		łąki pastwiska	PL - s, (2)
125.	Świerszczak <i>Locustella naevia</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny		łąki z kępami krzewów, obrzeża zbiorników wodnych w sąsiedztwie łąk, młodniki i zręby z bujną roślinnością zielną	PL - s, (2)
126.	Świstun <i>Mareca penelope</i>	przelotny			Stawy Szwarca	PL - s, (2) Czerwona lista – CR CLPP - CR
127.	Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	lęgowy	liczny		starsze drzewostany liściaste i mieszane	PL - s, (2)
128.	Trzciniak <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	lęgowy	nieliczny	↔	trzciniowiska wzdłuż zbiorników wodnych: Stawy Szwarca, Jezioro Wielki Smólsk, jezioro Biegodzin	PL - s, (2)
129.	Trzcinniczek <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	lęgowy	średnio liczny		pasy szuwarów z dominacją trzciny wzdłuż zbiorników wodnych nawet tych niewielkich	PL - s, (2)
130.	Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	lęgowy	nieliczny		lasy liściaste i mieszane; Leśnictwo Wąsosz, Leśnik, Łobżonka	PL - s, (2), (3)
131.	Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>	lęgowy	liczny lub bardzo liczny		obrzeża lasów, śródleśne polany, uprawy i młodniki leśne	PL - s, (2)
132.	Turkawka <i>Streptopelia turtur</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny		obrzeża lasów i zadrzewienia różnego typu	PL - s, (2) Czerwona lista - VU
133.	Uszatka <i>Asio otus</i>	lęgowy	nieliczny		krajobraz rolniczo-leśny, skraje lasów	PL - s, (2)
134.	Wąsatka <i>Panurus biarmicus</i>	prawd. lęgowy			Stawy Szwarca i trzciniowiska Łąk Kocuńskich	PL - s, (2)
135.	Wilga <i>Oriolus oriolus</i>	lęgowy	liczny		lasy głównie liściaste i mieszane, nie unika też borów sosnowych	PL - s, (2)

Lp.	Gatunek	Status	Liczebność	Trend	Środowisko, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4	5	6	7
					z domieszką gatunków liściastych	
136.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	prawd. lęgowy			stwierdzona w okresie lęgowym w leśnictwie Paruszka i Plecemin	PL - s*, o, (2), (3) DP - zał. I Czerwona lista – NT CLPP - NT
137.	Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	lęgowy	nieliczny, ok. 10 stanowisk	↔	szuwały wszelkiego typu na obszarach wodno-błotnych	PL - s, (2)
138.	Wrona siwa <i>Corvus cornix</i>	lęgowy	nieliczny	↔ lub ↑	zadrzewienia śródpolne i obrzeża lasów, często lasy wokół zbiorników wodnych, na terenie Nadleśnictwa spotykana regularnie w okresie lęgowym w lasach wokół Jeziora Borówno	PL - s, (2)
139.	Wróbel <i>Passer domesticus</i>	lęgowy	nieliczny lub średnio liczny		związany z osadami leśnymi	PL - s*, (2)
140.	Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	lęgowy	średnio liczny		najczęściej spotykany w strefach ekotonowych las - powierzchnia otwarta, unika wnętrza dużych kompleksów leśnych	PL - s, (2)
141.	Zielonka <i>Zapornia parva</i>	prawd. lęgowy			turzycowiska i podmokłe łąki; Stawy Szwarca	PL - s, (2)
142.	Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	lęgowy	bardzo liczny		wszelkie typu lasów, zadrzewienia	PL - s, (2)
142.	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	lęgowy	nieliczny	↔	obrzeża wód stojących i płynących z urwistymi brzegami; głównie dolina Głomi, Gwdy, Łobżonki, Kucuni, obrzeża Jeziora Borówno	PL - s, (2) DP - zał. I
143.	Zniczek <i>Regulus ignicapilla</i>	lęgowy	średnio liczny	↑	w drzewostanach z domieszką świerka średnich i starszych klas wieku	PL - s, (2)
144.	Żuraw <i>Grus grus</i>	lęgowy	średnio liczny	↑	niewielkie bagienka śródleśne, obrzeża zbiorników wodnych	PL - s, (2) DP - zał. I

Objaśnienia:

PL – Prawo krajowe (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. Nr 2183); s – gatunek objęty ochroną ścisłą, s* – gatunki zwierząt wymagające ochrony czynnej, cz – gatunek objęty ochroną częściową; o – gatunek wymagający ustalenia strefy ochrony jego ostoi lub stanowiska; (1) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w §6 ust. 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (2) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w §6 ust. 3 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (3) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 4 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (4) – gatunek, którego dotyczy odstępstwo, o którym mowa w §9 pkt 6 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r.;

PCzL / PCzK – Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002) / Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce – (Głowaciński, 2001). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki skrajnie zagrożone, EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone, VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie, NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia, LC – gatunki na razie nie zagrożone, DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu, ale bliżej nieokreślonym;

DS – Dyrektywa Siedliskowa – Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory); Załącznik II – gatunki roślin i zwierząt ważne dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony, Załącznik IV – gatunki roślin i zwierząt ważnych dla Wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony;

DP – Dyrektywa Ptasia - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa; Załącznik I – gatunki objęte szczególną ochroną;

CLPP – Czerwona Lista Ptaków Polski (OTOP, 2020). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN – gatunki zagrożone, VU – gatunki narażone, NT – gatunki bliskie zagrożenia;

Czerwona Lista IUCN (IUCN *Red List of Threatened Species*). Version 2013.2. Stosowane skróty kategorii zagrożenia: NT – gatunki bliskie zagrożenia, LC – gatunki najmniejszej troski;

Nazwy łacińskie ptaków podane wg Listy awifauny krajowej wg stanu na 31.12.2020.

c) Strefa ochrony

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

Podstawy prawne ochrony strefowej zawiera Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U., 2022 r., poz. 916, 1726, 2185), oraz rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. U. 2016, poz. 2183). W załączniku nr 4 do ww. rozporządzenia wymieniono gatunki dziko występujących zwierząt, wymagające ustalenia stref ochrony, miejsc rozrodu i regularnego przebywania oraz wielkości stref ochrony. Informacje o stwierdzonych przypadkach gniazdowania zgłaszają leśnicy, ornitologzy oraz służby konserwatorskie. Wyznaczanie granic miejsc rozrodu i regularnego przebywania oraz prowadzenie wykazu gatunków chronionych strefowo leży w gestii regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Strefy zatwierdza i likwiduje dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Granice stref ochrony oznacza się tablicami z napisem: „ostoja zwierząt” i informacją: „osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”. Liczba i powierzchnia stref ulegają częstym zmianom, co związane jest z zakładaniem nowych lub opuszczaniem starych gniazd, a także w rezultacie

wystąpienia przypadków losowych np. zniszczenia gniazda w wyniku huraganu, gwałtownej burzy lub uderzenia pioruna. Strefa może zostać zlikwidowana przez dyrektora RDOŚ na wniosek nadleśnictwa. Decyzja taka może być wydana w przypadku niezasiedlania przez ptaki konkretnego gniazda w ciągu kilku lat z rzędu (najczęściej pięciu). W związku z tym zaleca się, aby gromadzić informacje na temat stanu obiektu, poprzez obserwacje całoroczne, szczególnie w okresie lęgowym, które należy potwierdzić sporządzeniem notatki służbowej przez leśniczego na koniec roku (za: Instrukcja Ochrony Lasu, 2012). Osoby kontrolujące gniazda, nie będące pracownikami nadleśnictwa muszą posiadać pisemne upoważnienie od dyrektora RDOŚ oraz powiadomić nadleśnictwo o prowadzeniu obserwacji w obrębie stref.

Strefa ochrony całorocznej ma na celu ochronę istniejących stanowisk lęgowych ptaków. Miejsce lęgu obejmuje drzewo gniazdowe oraz cały drzewostan (lub obszar) w jego otoczeniu. Strefa stwarza ptakom możliwość odpoczynku, pilnowania lęgu, obserwacji czy noclegu, a także zbudowania nowego gniazda w przypadku utraty dotychczasowego. Obowiązują tu zakazy: „przebywania osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą; wycinania drzew lub krzewów; dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków; wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji”. Odstępstwo od tych zakazów możliwe jest po uzyskaniu zgody dyrektora RDOŚ, który rozpatruje każdy przypadek indywidualnie (art. 60 Ustawy o ochronie przyrody).

Strefa ochrony okresowej powinna zapewniać ptakom spokój i bezpieczeństwo podczas wyprowadzania lęgów. W strefie okresowej obowiązują takie same zasady jak w strefie ścisłej, ale tylko w terminach określonych dla każdego gatunku indywidualnie jak w ww. rozporządzeniu.

Aktualnie, na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Złotów zatwierdzonych jest 6 stref obejmujących ochroną miejsca lęgowe bielika, bociana czarnego, kani rudej oraz orlika krzykliwego.

Podstawą prawną wyznaczenia granic stref ochrony były:

➤ dla bielika:

- Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 czerwca 2022 r. (znak sprawy: RDOŚ-Po-WPN-I.6442.16.2022.MM) – leśnictwo Witrogoszcz;
- Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 maja 2016 r. (znak sprawy: RDOŚ-Po-WPN-II.6442.4.2016.AG.3) – leśnictwo Wierchołek;

- Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 sierpnia 2014 r. (znak sprawy: RDOŚ-Po-WPN-II.6442.54.2014.AG) – leśnictwo Leśnik
- dla bociana czarnego:
 - Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 21 czerwca 2022 r. (znak sprawy: RDOŚ-Po- WPN-I.6442.17.2022.MM) – leśnictwo Potok;
- dla orlika krzykliwego:
 - Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 13 października 2015 r. (znak sprawy: RDOŚ-Po- WPN-II.6442.40.2015.AS.2) – leśnictwo Leśnik.
- dla kani rudej:
 - Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 października 2017 r. (znak sprawy: RDOŚ-Po- WPN-II.6442.54.2017.AG.1) – leśnictwo Wąsosz.

Tab. 22. Gatunki ptaków wraz z ustalonymi dla nich strefami ochrony w Nadleśnictwie Złotów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja: obręb, leśnictwo	Strefa ochrony całorocznej	Strefa ochrony okresowej	Okresowy termin ochrony
				powierzchnia [ha]		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Krajenka Leśnik	7,51	47,30	01.01 – 31.07
2.	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Krajenka Witrogoszcz	7,99	33,39	01.01 – 31.07
3.	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Złotów Wierzchołek	6,00	18,82	01.01 – 31.07
4.	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	Złotów Potok	6,73	49,86	15.03 – 31.08
5.	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	Krajenka Wąsosz	1,75	13,37	01.03 – 31.08
6.	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	Krajenka Leśnik	0,92	22,18	01.03 – 31.08
OGÓŁEM				30,90	184,92	-

W przypadku stwierdzenia gniazdowania gatunków wymagających ustalenia stref ochrony, należy natychmiast zaprzestać prac gospodarczych, w odległości zgodnej z załącznikiem nr 4 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.), i podjąć odpowiednią procedurę zgłoszenia stanowiska do RDOŚ.

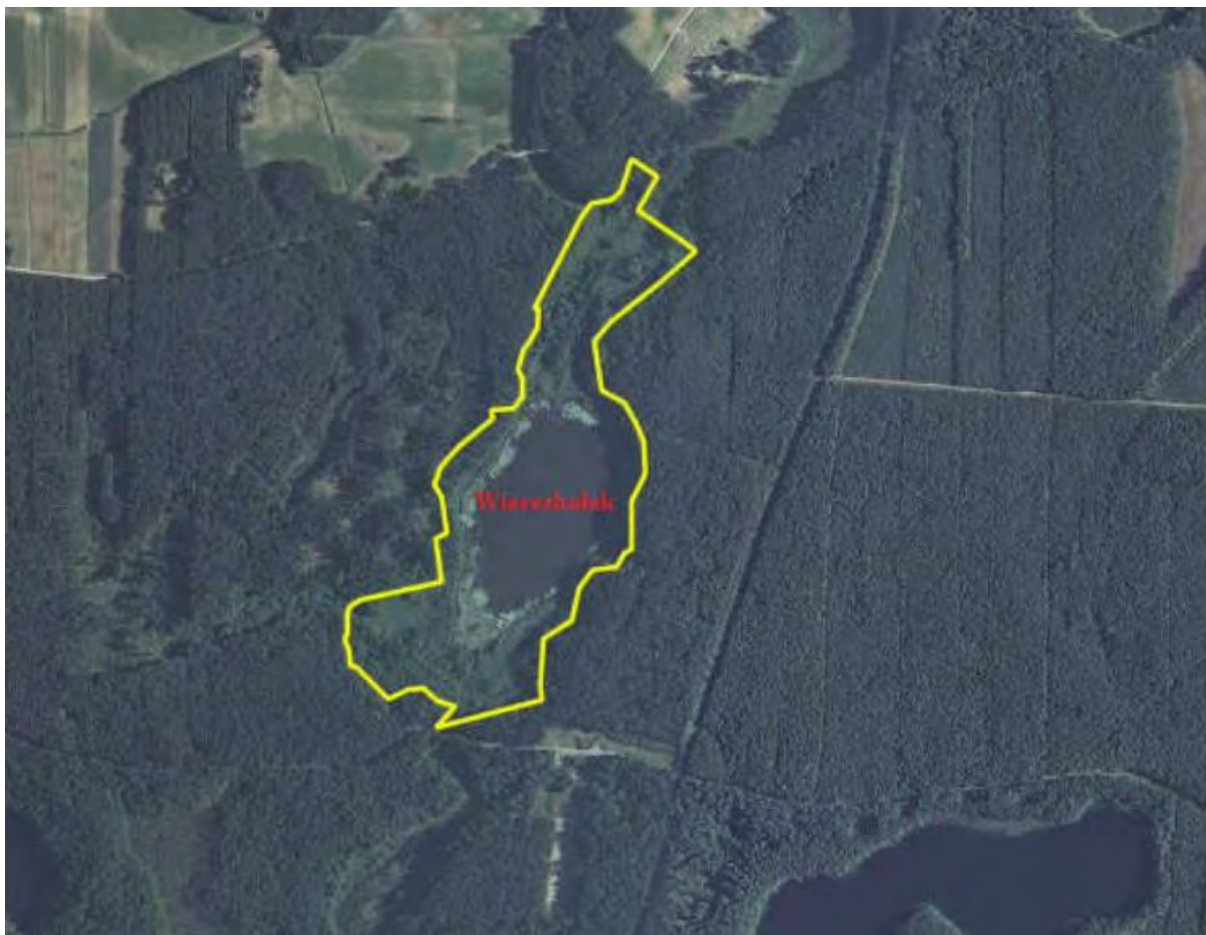
3.2. Proponowane formy ochrony przyrody

3.2.1. Proponowany rezerwat przyrody

Na Gruntach Nadleśnictwa Złotów istnieje projektowany rezerwat przyrody pod roboczą nazwą „Jezioro Wierzchołek”. Obejmuje kompleks wodno-torfowiskowy o powierzchni ponad 21 ha. Zlokalizowany jest w leśnictwie Wierzchołek w oddziałach 16g, h, 27c, 27f, 28c, k, p, s.

Oprócz Nadleśnictwa Złotów obszar projektowanego rezerwatu należy do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (RZGW w Bydgoszczy) oraz właściciela prywatnego – Klubu Przyrodników.

Obszar wyróżnia się bogactwem flory i rzadkich fitocenoz, a także zachodzących procesów wytrącania się związków wapnia (trawertynów) w obrębie powierzchniowej warstwy roślinności mechowiskowej.

Ryc. 14. Lokalizacja projektowanego rezerwatu

Źródło: „Dokumentacja przyrodnicza projektowanego rezerwatu przyrody „Jezioro Wierzchołek”.

4. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE

4.1. Rzeźba terenu i typy gleb

Ukształtowanie terenu Nadleśnictwa Złotów oraz pokrywy geologicznej jest wynikiem działalności mas lodowych Zlodowacenia Bałtyckiego, stadiału poznańskiego i pomorskiego oraz współczesnej działalności erozyjnej i akumulacji wód.

Teren Nadleśnictwa położony jest na obszarze nizinnym i charakteryzuje się równinnym krajobrazem. Tereny z falistym typem rzeźby występują na niewielkim obszarze i zlokalizowane są przede wszystkim we wschodniej i południowo-wschodniej części Nadleśnictwa. Tereny pagórkowate występują bardzo nielicznie, jedynie na niektórych odcinkach krawędzi sandrowej doliny Gwdy, gdzie występują głębokie jary oraz miejscami bardzo strome i wysokie brzegi.

Nadleśnictwo posiada operat glebowosiedliskowy opracowany wg stanu na 1 stycznia 2010 roku przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu.

Według opracowania siedliskowego, na obszarze Nadleśnictwa wyróżniono następujące rodzaje utworów geologiczno-glebowych:

Utwory czwartorzędowe:

Osady akumulacji bagiennej, rzecznej i jeziornej

Qt	torfy
Qms	mursze
Qm	muły i gytie organiczne
Qgyw	gytie wapienne i kredy jeziorne
Qmd	mady rzeczne
Qhfp	piaski rzeczne holocénskie
Qfp	piaski rzeczne tarasów plejstocénskich
Qlip	piaski jeziorne

Utwory akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej

Qp	piaski zwałowe
Qfgp	piaski wodnolodowcowe sandrów
Qg	gliny zwałowe
Qgz	gliny zwałowe z piaszczysto-pyłowymi pokrywami zwietrzelinowo-eolicznymi (peryglacjalnymi) o miąższości 0,5 – 1,0 m.
Qbi	iły zastoiskowe
Qbpy	piaszczysto-pyłowe utwory zastoiskowe i limnoglacjalne

Utwory akumulacji eolicznej

- Qep piaski eoliczne
 Qwp piaski eoliczne w wydmach

Utwory akumulacji stokowej

- Qd deluwia (genetycznie związane z procesem spłukiwania przez wody opadowe)

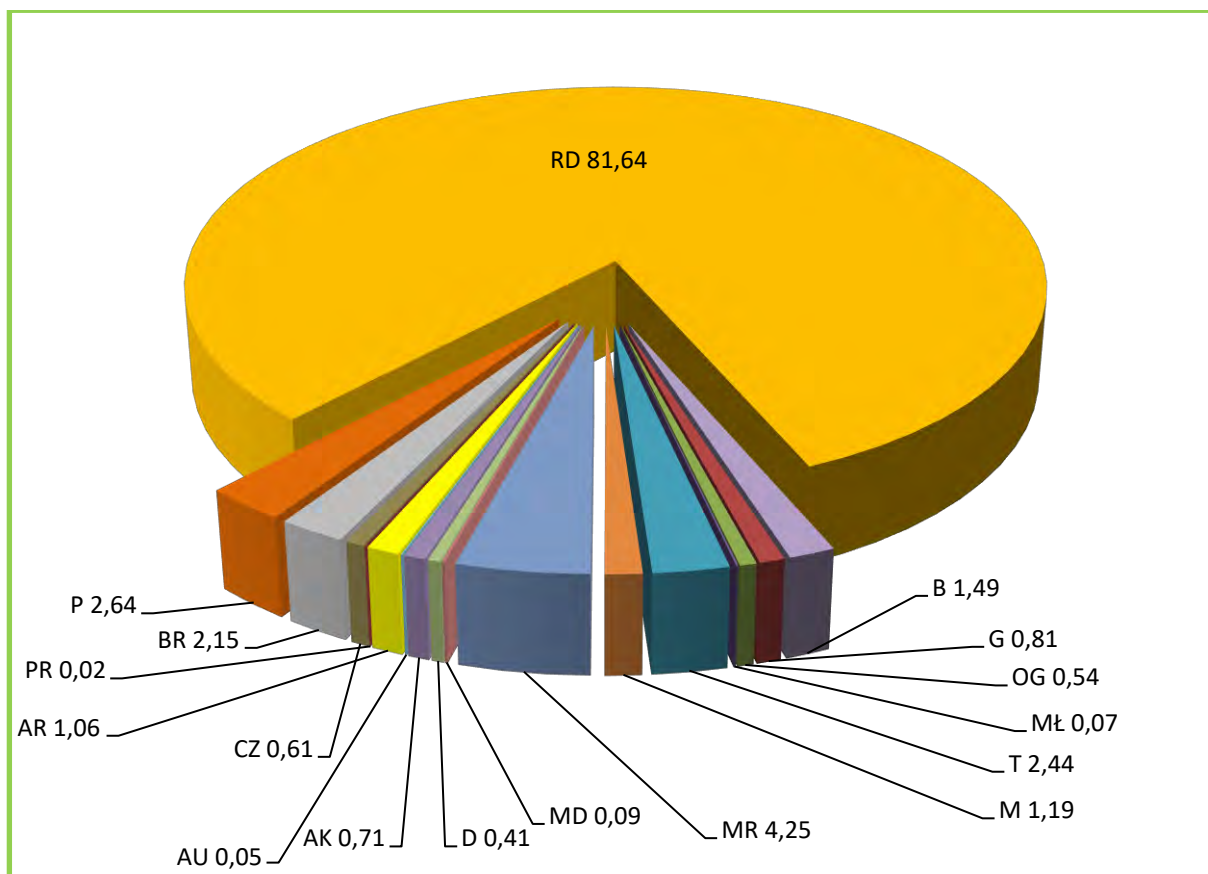
Utwory antropogeniczne

- Qan utwory antropogeniczne wypełniające wyrobiska poeksploatacyjne, nasypy, wysypiska i hałdy

W Nadleśnictwie na gruntach zalesionych i niezalesionych wyróżniono 17 typów gleb.

Tab. 23. Zestawienie powierzchni typów gleb w Nadleśnictwie Złotów

Lp.	Typy gleby	OBRĘB				NADLEŚNICTWO	
		ZŁOTÓW		KRAJENKA		ZŁOTÓW	
		pow. (ha)	udział %	pow. (ha)	udział %	pow. (ha)	udział %
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Arenosole- AR	147,80	1,20	35,72	0,73	183,52	1,06
2.	Pararędziny – PR	-	-	3,09	0,06	3,09	0,02
3.	Czarne ziemie – CZ	4,68	0,04	100,19	2,04	104,87	0,61
4.	Gleby brunatne – BR	44,79	0,36	325,98	6,62	370,77	2,15
5.	Gleby płowe – P	82,98	0,67	373,03	7,58	456,01	2,64
6.	Gleby rdzawe – RD	11137,41	90,21	2931,58	59,55	14068,99	81,47
7.	Gleby bielcowe – B	172,73	1,40	84,47	1,72	257,20	1,49
8.	Gleby gruntowoglejowe – G	52,81	0,43	86,91	1,77	139,72	0,81
9.	Gleby opadowoglejowe- OG	3,95	0,03	89,23	1,81	93,18	0,54
10.	Gleby mułowe – MŁ	-	-	12,44	0,25	12,44	0,07
11.	Gleby torfowe- T	190,21	1,54	231,19	4,70	421,40	2,44
12.	Gleby murszowe – M	95,59	0,77	110,35	2,24	205,94	1,19
13.	Gleby murszowate – MR	252,57	2,05	481,60	9,78	734,17	4,25
14.	Mady rzeczne – MD	15,18	0,12	-	0	15,18	0,09
15.	Gleby deluwialne – D	51,69	0,42	19,36	0,39	71,05	0,41
16.	Gleby kulturoziemne – AK	87,44	0,71	34,63	0,70	122,07	0,71
17.	Gleby industro- i urbanoziemne - AU	5,65	0,05	3,11	0,06	8,76	0,05
Razem grunty leśne zal. i niezal.		12345,48	100,00	4922,88	100,00	17268,36	100,00

Wykres 1. Udział typów gleb w Nadleśnictwie Złotów

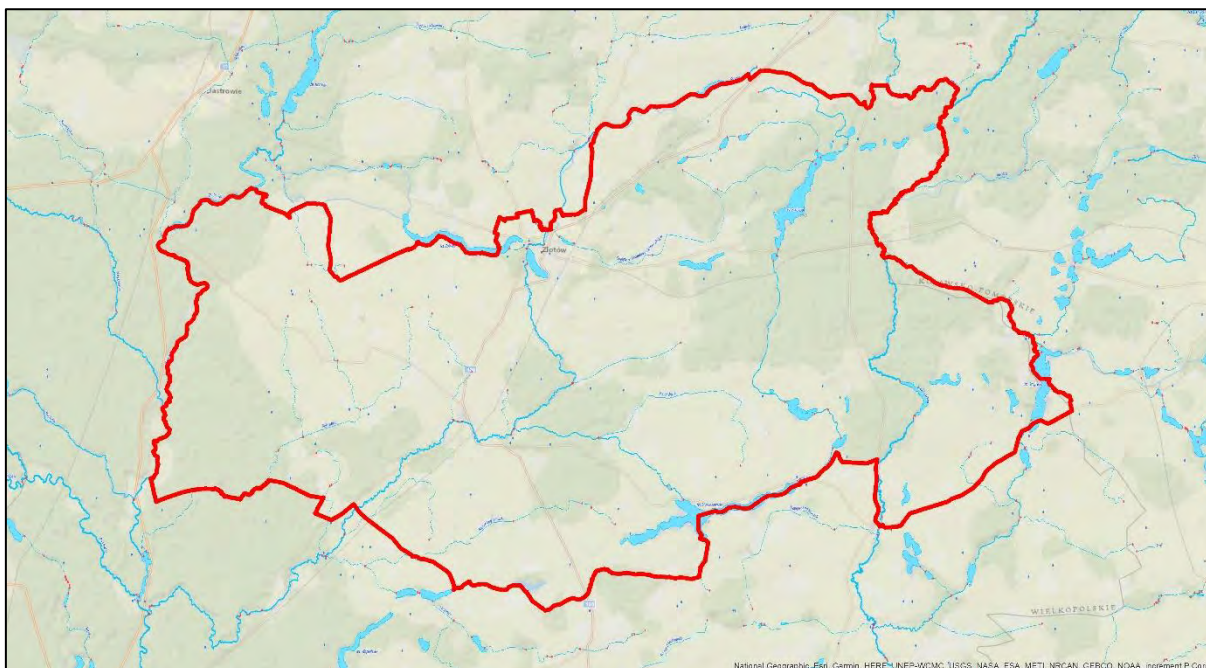
Zdecydowanie dominującą grupą gleb na terenie Nadleśnictwa są gleby rdzawe występujące na 81,47% gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (obręb Złotów – 90,21%, obręb Krajenka – 59,55%). Powstały one głównie na piaskach zwałowych, tworząc siedliska Bśw, BMśw oraz mniej żyznego LMśw. Następne pod względem zajmowanej powierzchni są gleby murszowate zajmujące 4,25%, gleby płowe – 2,64%, torfowe – 2,44% oraz gleby brunatne – 2,15%. Pozostałe typy gleb w warunkach Nadleśnictwa Złotów zajmują łącznie 7,05%. Obręb Krajenka różni się pod względem występujących gleb od obrębu Złotów, gleby rdzawe nie są tak dominujące i jest bardziej zróżnicowany pod względem powierzchni występujących gleb.

Gleby porolne na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych w Nadleśnictwie Złotów wyodrębniono na powierzchni 8989,05 ha, to jest na 52,02%, w tym: obręb Złotów – 7470,33 ha (83,10%), a obręb Krajenka – 1518,72 ha (16,90%).

4.2. Wody

4.2.1. Wody powierzchniowe

Według podziału hydrograficznego Polski (Warszawa 1980) większość terenu Nadleśnictwa Złotów położony jest w zlewni Odry w dorzeczu Noteci.

Ryc. 15. Rzeki na tle zasięgu Nadleśnictwa Złotów

➤ **Rzeki**

Przez obszar Nadleśnictwa przepływają 23 rzeki.

Tab. 24. Wykaz rzek w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Nr zlewni	Rząd	Nazwa rzeki	Dopływ
1	2	3	4	5
ZLEWNIA ODRY				
1.	1884	4	Łobżonka	Noteci
2.	1886	4	Gwda	Noteci
3.	18842	5	Stołunia	Łobżonki
4.	18844	5	Lubcza	Łobżonki
5.	18868	5	Głomia	Gwdy
6.	188432	5	Jelonka	Łobżonki
7.	188434	5	Dopływ spod Wilczych Jarów	Łobżonki
8.	188682	6	Dopływ z jez. Zaleskiego	Głomi
9.	188684	6	Śmiardówka	Głomi
10.	188686	6	Kocunia	Głomi
11.	1884454	6	Dopływ spod Izdebek	Lubczy
12.	1886554	5	Dopływ z Węgierc	Gwdy
13.	1886594	5	Pękawnica	Gwdy
14.	1886816	6	Dopływ ze Śmiardowa Złotowskiego	Głomi
15.	1886872	6	Dopływ z Annopola	Głomi
16.	1886874	6	Dopływ spod Głubczyna	Głomi

Lp.	Nr zlewni	Rząd	Nazwa rzeki	Dopływ
1	2	3	4	5
17.	1886882	7	Kanał Augustowski	Strużnicy
18.	1886892	6	Dopływ z Paruszki	Głomi
19.	18865942	6	Dopływ z Tarnówki	Pękawnicy
20.	18868632	7	Dopływ z Zakrzewa	Głomi
21.	18868634	7	Dopływ z Drożysk Wielkich	Głomi
22.	18868672	7	Dopływ w Bługowie	Głomi
23.	18868692	7	Kanał Wielki	Głomi

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/gpservices/KZGW/ISOK_MPHP/MapServer/WMS/Server.

➤ Jeziora

W zasięgu terytorialnym i graniczące z zasięgiem Nadleśnictwa występuje łącznie 35 jezior i zbiorników wodnych. Są to głównie jeziora rynnowe, przepływowe, ale i niewielkie zbiorniki położone w zagłębieniach bezodpływowych.

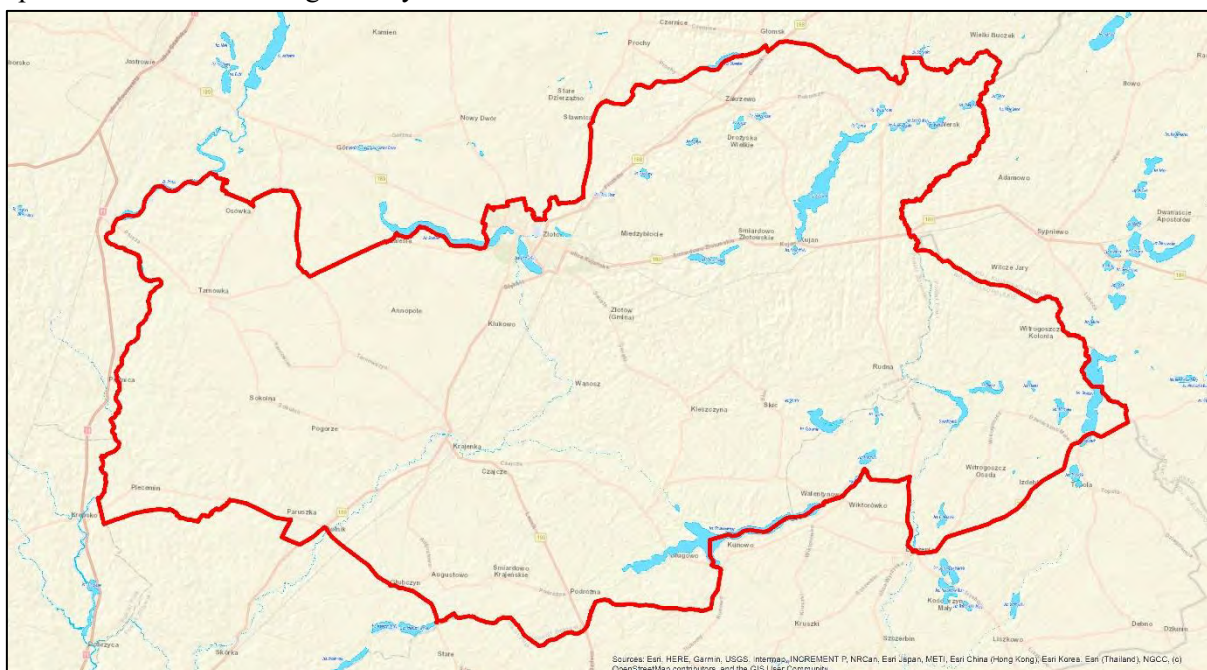
Tab. 25. Wykaz jezior w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Nr zlewni	Nazwa jeziora	[ha]*
1	2	3	4
1.	18868679	Jez. Sławianowskie	288,44
2.	18868639	Jez. Borówno	189,41
3.	18844399	Jez. Stryjowo	156,03
4.	188682	Jez. Zaleskie	146,64
5.	1886557	Zb. Ptusza	82,79
6.	1886865	Jez. Ostrowite	50,61
7.	188683	Jez. Złotowskie	42,39
8.	1886816	Jez. Śmiardówka	38,5
9.	188435	Jez. Długie	26,58
10.	1886865	Jez. Moczadła	20,48
11.	18844390	Jez. Moczydło	17,62
12.	188435	Jez. Luchowskie	13,79
13.	188431	Jez. Bielsko	13,22
14.	188431	Jez. Smólsk Wielki	14,47
15.	188435	Staw Młyński	11,88
16.	188431	Jez. Stary Wersk	9,34
17.	18868632	Jez. Książę	9,42
18.	1886816	Jez. Piaskowe	9,16

Lp.	Nr zlewni	Nazwa jeziora	[ha]*
1	2	3	4
19.	1886861	Jez. Wierzchołek	7,96
20.	18868632	Jez. Zakrzewskie	7,76
21.	1886865	Jez. Czarne	6,99
22.	1886865	Jez. Małe	7,01
23.	18868632	Jez. Łączyn	5,74
24.	1886865	Jez. Kujan Mały	6,22
25.	18844390	Jez. Czarne	3,41
26.	Na N od wsi Buntowo	Bez nazwy	3,11
27.	Przy miejscowości Łobżenica	Bez nazwy	2,84
28.	188431	Jez. Smólsk Mały	2,05
29.	18868632	Jez. Czarcie	1,84
30.	1886816	Jezioro Burmistrzowskie	2,42
31.	1886819	Jez. Baba	1,69
32.	1886865	Jez. Skickie	2,22
33.	1886816	Czarczi Staw	1,49
34.	Na NW od miejscowości Izdebki	Bez nazwy	0,63
35.	Na E od miejscowości Błękwit (przy rzece Głomia)	Bez nazwy	0,37
RAZEM			1204,52

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/gpservices/KZGW/ISOK_MPHP/MapServer/WMS/Server.

*powierzchnia określona geometrycznie

Ryc. 16. Jeziora na tle zasięgu Nadleśnictwa Złotów

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się 3 jeziora.

Tab. 26. Wykaz jezior, zbiorników wodnych oraz stawów rybnych w stanie posiadania Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Oddział, poddz.	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	
			SILP / nazwa	Ewidencja gruntów
1	2	3	4	5
Obręb Złotów				
1.	08-15-1-01-45 -a -00	14,47	JEZIORO (Smólsk Wielki)	Ws
Obręb Krajenka				
2.	08-15-2-04-232 -d -00	12,54	JEZIORO (Biegodzin)	Ws
	08-15-2-04-232 -g -00	0,15	JEZIORO (fragment jeziora Biegodzin)	Ws
3.	08-15-2-07-382 -j -00	8,09	JEZIORO (Czarne)	Ws
RAZEM		35,25		

4.2.2. Wody podziemne

Stosunki wodne na obszarze Nadleśnictwa kształtowane są głównie przez opady atmosferyczne i zależą od ich intensywności. Wpływ wody gruntowej na siedliska leśne obrazują warianty uwilgotnienia siedlisk.

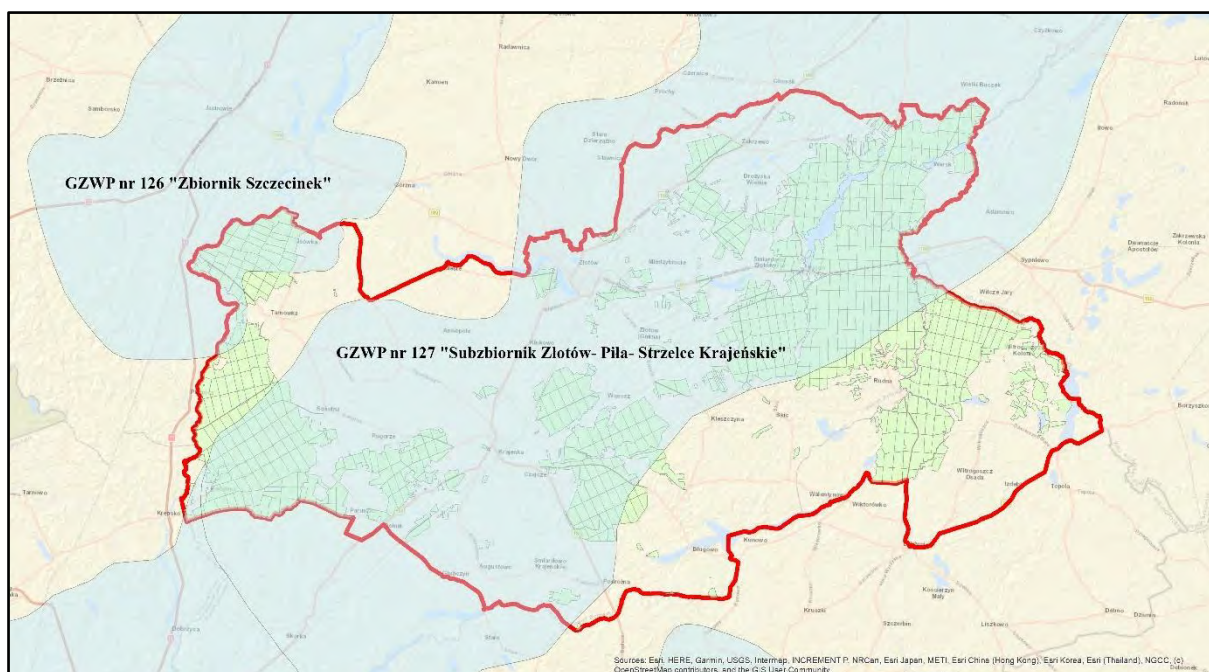
Tab. 27. Wpływ wody gruntowej na siedliska leśne

Wpływ wody gruntowej, opadowej lub zalewowej na siedlisko	TSL i wariant uwilgotnienia	Obręb		Nadleśnictwo	
		Złotów	Krajenka	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6
suche (brak wpływu)	Bs	13,36	0,00	13,36	0,1
bardzo słaby (bez wyraźnego wpływu)	Bśw 1, BMśw 1, LMśw 1, Lśw 1	11201,13	2810,65	14011,78	81,1
słaby	BMśw 2, LMśw 2, Lśw 2	628,91	1047,03	1675,94	9,7
umiarkowany	BMw 0, LMw 0, LMw 1, Lw 0, Lw 1	175,87	528,64	704,51	4,1
dość silny	LMw2, Lw 2	15,35	114,33	129,68	0,8
dość silny wskutek odwodnienia	BMb 0, BMb 1 LMb 0, LMb 1, OI 0, OI 1	100,86	36,48	137,34	0,8
silny	BMb 2, LMb2, OI 2	22,51	14,95	37,46	0,2
bardzo silny	BMb3, LMb 3, OI3	88,76	111,19	199,95	1,1
umiarkowany wskutek braku zalewu	OLJ 0, Lł 0	9,61	13,03	22,64	0,1
silny - okresowy	OLJ 1, Lł 1	59,05	162,75	221,80	1,3
bardzo silny – okresowy (zabagnienia)	OLJ 2, Lł 2	30,07	83,83	113,9	0,7
RAZEM		12345,48	4922,88	17268,36	100,0

W Nadleśnictwie siedliska bez wyraźnego wpływu wód gruntowych, tj. takie na których dominującą rolę odgrywa woda opadowa, zajmują 81,1% powierzchni gruntów leśnych. Są to bory świeże, bory mieszane świeże, lasy mieszane świeże i lasy świeże w pierwszym wariantcie uwilgotnienia. Siedliska świeże w drugim wariantcie uwilgotnienia, czyli znajdujące się pod słabym wpływem wody gruntowej, zajmują 9,7%, siedliska wilgotne różnej żyzności, o umiarkowanym i dość silnym wpływie wód gruntowych 4,9%. Siedliska związane z wodą gruntową, czyli siedliska bagienne i olsy zajmują 2,1%, a siedliska zalewowe olsy jesionowe i lasy łąkowe – 2,1%. Siedliska suche bez wpływu wód gruntowych - 0,1%

W zasięgu Nadleśnictwa zlokalizowane są fragmenty następujących Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- „Szczecinek” nr 126, jest to czwartorzędowy, międzymorenowy zbiornik o zasobności dyspozycyjnej 99 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia wynoszącej 90 m;
- „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie” nr 127, jest to paleogeńsko-neogeńskizbiornik o szacunkowej zasobności dyspozycyjnej 186 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia wynoszącej 100 m.

Ryc. 17. GZWP w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/>

4.3. Ekosystemy wodno-błotne

Ekosystemy wodno-błotne to wszelkiego rodzaju mokradła, na których występuje roślinność wilgociolubna (higrofilna) lub utwory powierzchniowe, akumulowane w efekcie oddziaływania wody (torfy, muły, namuły). Integralną częścią mokradeł są ciek i zbiorniki wodne.

Ekosystemy wodno-błotne odgrywają szczególną rolę w kształtowaniu środowiska przyrodniczego, polegającą np. na:

- regulowaniu stosunków wodnych;
- retencjonowaniu wód;
- ograniczaniu pożarów;
- magazynowaniu dużej ilości węgla i azotu, ograniczając przez to np. skutki efektu cieplarnianego;
- uczestniczeniu w obiegu pierwiastków, dzięki czemu poprawiają również jakość wód;
- zwiększaniu różnorodności biologicznej,
- zwiększaniu zróżnicowania siedlisk istotnych dla wielu zagrożonych gatunków.

4.3.1. Obszary hydrogeniczne

Tab. 28. Zestawienie obszarów hydrogenicznych w Nadleśnictwie Złotów

Rodzaj powierzchni	Obręb				Nadleśnictwo	
	Złotów		Krajenka		liczba	[ha]
	liczba	[ha]	liczba	[ha]		
1	2	3	4	5	6	7
Bagna nie stanowiące wyłączeń (PNSW)	154	23,44	196	30,89	350	54,33
Bagna stanowiące pododdziały	31	66,23	65	149,49	96	215,72
Siedliska bagienne (BMb, LMb, OI)	104	212,13	81	162,62	185	374,75
Siedliska łąkowe (Lł, OIJ)	53	98,73	128	259,61	181	358,34
Jeziora, zbiorniki wody, stawy rybne	1	14,47	2	20,78	3	35,25
Razem	343	415	472	623,39	815	1038,39

4.3.2. Źródłiska

Ważną rolę w biocenozach mokradłowych odgrywają również źródłiska. Przyjmują one różną postać: od niewidocznych, podziemnych wypływów, przez wolno sączące się wysięki, po żywe, obficie bijące źródła i rozmyte wodami siedliska olsowe. Źródła stanowią unikalne

biotopy, charakteryzujące się stabilnością temperatury w okresie rocznym i występowaniem specyficznych organizmów roślinnych i zwierzęcych. Ze względu na szczególną rolę ekosystemy źródłiskowe zasługują na ochronę.

Na gruntach Nadleśnictwa zainwentaryzowano 35 źródliska, które są zlokalizowane w 29 wydzieleniach.

Tab. 29. Źródłiska w Nadleśnictwie Złotów

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Liczba źródlisk w wydz.	Rodzaj czynności
1	2	3	4	5
Obręb Złotów				
1.	08-15-1-05-246 -c -00	5,17	1	BRAK WSK
2.	08-15-1-08-405 -a -00	2,70	1	BRAK WSK
3.	08-15-1-08-439 -m -00	0,44	1	BRAK WSK
4.	08-15-1-08-449 -f -00	0,65	1	BRAK WSK
5.	08-15-1-08-457 -h -00	1,66	1	TW
6.	08-15-1-08-457 -m -00	0,84	1	BRAK WSK
7.	08-15-1-08-458 -a -00	2,08	4	BRAK WSK
8.	08-15-1-08-458 -c -00	1,74	1	TP
9.	08-15-1-08-458 -d -00	1,51	1	BRAK WSK
10.	08-15-1-08-458 -g -00	1,12	1	BRAK WSK
11.	08-15-1-08-465 -d -00	2,54	1	BRAK WSK
12.	08-15-1-08-465 -g -00	1,09	1	BRAK WSK
13.	08-15-1-09-482 -c -00	1,40	1	BRAK WSK
14.	08-15-1-09-482 -h -00	4,01	1	BRAK WSK
15.	08-15-1-09-482 -o -00	3,52	1	BRAK WSK
16.	08-15-1-09-482 -p -00	1,55	2	BRAK WSK
17.	08-15-1-09-482 -w -00	0,96	1	BRAK WSK
18.	08-15-1-09-491 -b -00	1,12	1	BRAK WSK
19.	08-15-1-09-492 -a -00	0,78	1	BRAK WSK
20.	08-15-1-09-493 -d -00	8,99	1	BRAK WSK
21.	08-15-1-09-493 -m -00	1,62	3	BRAK WSK
22.	08-15-1-09-493 -n -00	2,60	1	BRAK WSK
23.	08-15-1-09-504 -c -00	0,94	1	TW
Obręb Krajenka				
1.	08-15-2-07-371 -a -00	1,23	1	BRAK WSK
2.	08-15-2-07-372 -a -00	1,65	1	BRAK WSK

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Liczba źródeł w wydz.	Rodzaj czynności
1	2	3	4	5
3.	08-15-2-07-383 -b -00	1,27	1	BRAK WSK
4.	08-15-2-07-384 -i -00	2,37	1	BRAK WSK
5.	08-15-2-07-390 -c -00	4,01	1	BRAK WSK
6.	08-15-2-07-391 -f -00	1,27	1	BRAK WSK
RAZEM		60,83	35	

Należy pamiętać, ażeby w sąsiedztwie źródlika pozostawić bez użytkowania rębego pasy drzewostanów (strefę buforową) o szerokości minimum 25 metrów.

4.3.3. Program małej retencji

Obserwacje z ostatniego 50-lecia wskazują, że na obszarze Polski nasila się występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak susze czy nawalne opady. Dodatkowo stosowane w przeszłości melioracje odwadniające w rolnictwie i leśnictwie doprowadziły do obniżenia zwierciadła wód gruntowych i powierzchniowych. W efekcie na wielu obszarach dochodzi do przesuszenia licznych siedlisk leśnych.

Wychodząc naprzeciw opisanym problemom, od lat 90 XX w. Lasy Państwowe realizowały inwestycje związane z retencjonowaniem wody. Podejmowane działania przyniosły wymierne korzyści w postaci zwiększenia zasobności w wodę siedlisk leśnych, a także odtworzenia zdegradowanych ekosystemów wodno-błotnych.

W 2006 r. postanowiono pojedyncze przedsięwzięcia wielu jednostek połączyć w jeden wspólny projekt małej retencji na Niżu Polskim i opracować wniosek o dofinansowanie z funduszy europejskich. Projekt pod nazwą „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych” był realizowany w latach 2010-2015.

Celem projektu było retencjonowanie wód powierzchniowo-gruntowych na obszarach administrowanych przez Lasy Państwowe, w obrębie zlewni cieków, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego.

W ramach projektu w latach 2008-2013 zbudowano na terenie Nadleśnictwa Złotów 44 zastawki, odbudowano 45 zbiorników wodnych, wyremontowano 15 przepustów i 2 groble.

Wartość zrealizowanych obiektów to 834 371,56 zł netto a ilość zretencjonowanej wody przy uwzględnieniu retencji podziemnej wyniosła około 400 000 m³.

Lasy Państwowe kontynuowały zwiększanie małej retencji w licznych, indywidualnych inicjatywach nadleśnictw oraz w ramach kolejnego, ogólnopolskiego przedsięwzięcia:

„Kompleksowego projektu adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych” (2016-2023).

W ramach tych projektów na terenie Nadleśnictwa Złotów zbudowano 111 zastawek i odbudowano 77 zbiorników wodnych. Powstało wiele istotnych miejsc dla występowania chronionych gatunków m.in. owadów, płazów i ptaków. Ilość zretencjonowanej wody szacuje się na co najmniej 800 000 m³. W wielu miejscach odnotowano poprawę stosunków wodnych zapobiegając tym samym przesychnaniu bagien i mokradeł.

Działania Nadleśnictwa Złotów mające na celu retencje wody oraz działalność bobrów sprawiły, że w większości miejsc udało się zatrzymać niekorzystne tendencje obniżania poziomu wód gruntowych.

Na gruntach Nadleśnictwa określono rodzaj powierzchni jako „mała retencja wodna” na łącznej powierzchni 71,62 ha, w oddz.: 13b, 14a, 28i,j, 30j, 159j, 178f, 299l, 311c, 359j, 360j, 361i, 362i, 363f, 371a, 372a, 373a, 376b, 381b, 385c, 439h, 525h, 540k, 613m, 614m, 615h, 634t, 673f.

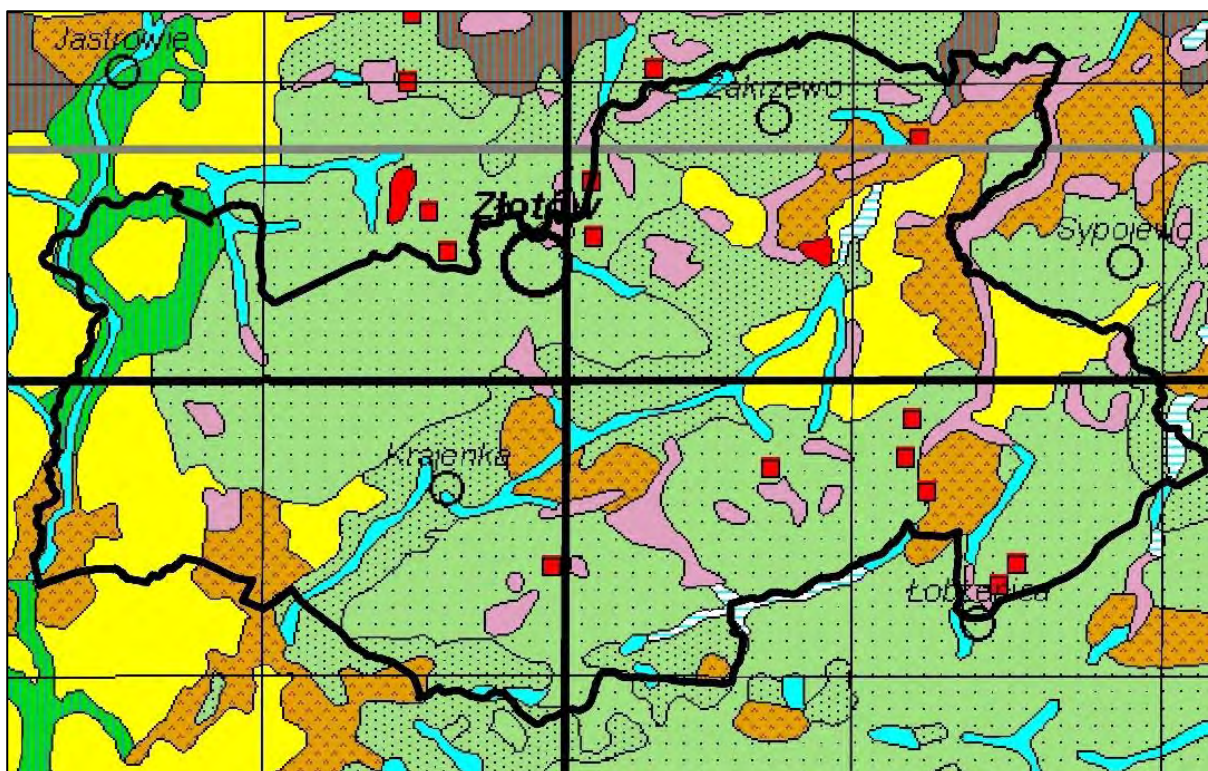
4.4. Roślinność

4.4.1. Potencjalna roślinność naturalna

Potencjalna roślinność naturalna (wg Tüxena) jest hipotetycznym stanem roślinności, opisanym fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, który zostałyby osiągnięty, gdyby tendencje rozwojowe aktualnie istniejącej roślinności mogły się zrealizować natychmiast i bez ograniczeń. Stan ten wystąpiłby jedynie w przypadku, gdyby działalność człowieka oddziaływająca na roślinność całkowicie ustała, a także gdyby nie zachodziły inne zakłócenia zewnętrzne.

Mapa potencjalnej roślinności naturalnej nie jest więc mapą rekonstruującą roślinność pierwotną ani mapą prognostyczną, lecz mapą dzisiejszego potencjału ekologicznego środowiska fizycznogeograficznego. Potencjalna roślinność naturalna wyraża stan graniczny tendencji sukcesyjnych roślinności zgodnych z obecnymi warunkami środowiska fizycznogeograficznego i pośrednio informuje o jego potencjale ekologicznym.

Zamieszczonej mapy potencjalnej roślinności naturalnej nie można traktować jako źródła informacji o występowaniu siedlisk przyrodniczych, a co najwyżej jako bardzo ogólne źródło orientacji co do typów siedlisk w ogóle mogących występować na terenie nadleśnictwa.

Ryc. 18. Układ potencjalnej roślinności naturalnej w zasięgu Nadleśnictwa Złotów
 Źródło: J. M. Matuszkiewicz, „Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008

Tab. 30. Legenda mapy potencjalnej roślinności naturalnej

Lp.	Symbol	Kod	Nazwa polska typu zbiorowiska potencjalnego	Nazwa łacińska
1	2	3	4	5
1.		01	Olsy środkowoeuropejskie	<i>Carici elongatae-Alnetum</i>
2.		05	Niżowy łąg jesionowo-olszowy	<i>Fraxino-Alnetum (Circae-Alnetum)</i>
4.		09	Grąd subatlantycki, seria żyzna	<i>Stellario-Carpinetum, rich</i>
5.		11	Grąd środkowoeuropejski, odmiana śląsko - wielkopolska	<i>Galio - Carpinetum</i>
6.		44	Acydofilny pomorski las bukowo-dębowy	<i>Fago-Quercetum petraeae</i>
7.		47	Kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe	<i>Pino-Quercetum (Querco-Pinetum + Serratulo-Pinetum)</i>
8.		49	Suboceaniczny bór sosnowy	<i>Leucobryo-Pinetum</i>
9.	 	53	Kontynentalny bór bagienny	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>

4.4.2. Siedliska przyrodnicze Natura 2000

Siedlisko przyrodnicze to obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne.

Na podstawie Art. 13 ust. 1 *Ustawy o lasach* wydane zostało *Zarządzenie nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r. w sprawie ustalenia systemu okresowej powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie wskaźnikowe przy ocenie stanu lasów oraz prognozowania zmian w ekosystemach leśnych* (znak: ZO-732-2-18/2006). Następnie 25 lipca 2006 roku Dyrektor Generalny Lasów Państwowych wydał *Decyzję nr 61 w sprawie przeprowadzenia w roku 2006 – 2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (znak: ZO-732-2-19/2006) a 7 sierpnia 2006 r. *Decyzję nr 63* wprowadzającą jednolity tekst *Decyzji 61*.

Celem inwentaryzacji było uzyskanie możliwie wiarygodnych danych o występowaniu na całym terenie Lasów Państwowych siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej i oszacowanie ich stanu.

Metodyka przyjęta podczas inwentaryzacji dopuszczała dwojaki sposób przedstawiania wyników:

- powierzchniowy, gdy siedlisko dominuje w wyłączeniu (zajmuje więcej niż 50% jego powierzchni),
- punktowy, gdy siedlisko zajmuje mniej niż 50% powierzchni w wyłączeniu.

Taki sposób inwentaryzacji dopuszczał występowanie w pododdziale (wyłączeniu) więcej niż jednego siedliska.

Wyniki uzyskane w 2007 r. były kilkakrotnie korygowane. Korekty konturów, lokalizacji oraz poprawności określenia typów siedlisk, głównie na gruntach leśnych, dokonano również podczas planowania urzędzeniowego.

Aktualny obraz występowania siedlisk przyrodniczych na gruntach Nadleśnictwa jest wynikiem weryfikacji siedlisk przyrodniczych Natura 2000 wykonanych przez pracownię siedliskową BULiGL w Szczecinku na gruntach wskazanych przez Nadleśnictwo, oraz danych z prac inwentaryzacyjnych na terenach obszarów siedliskowych.

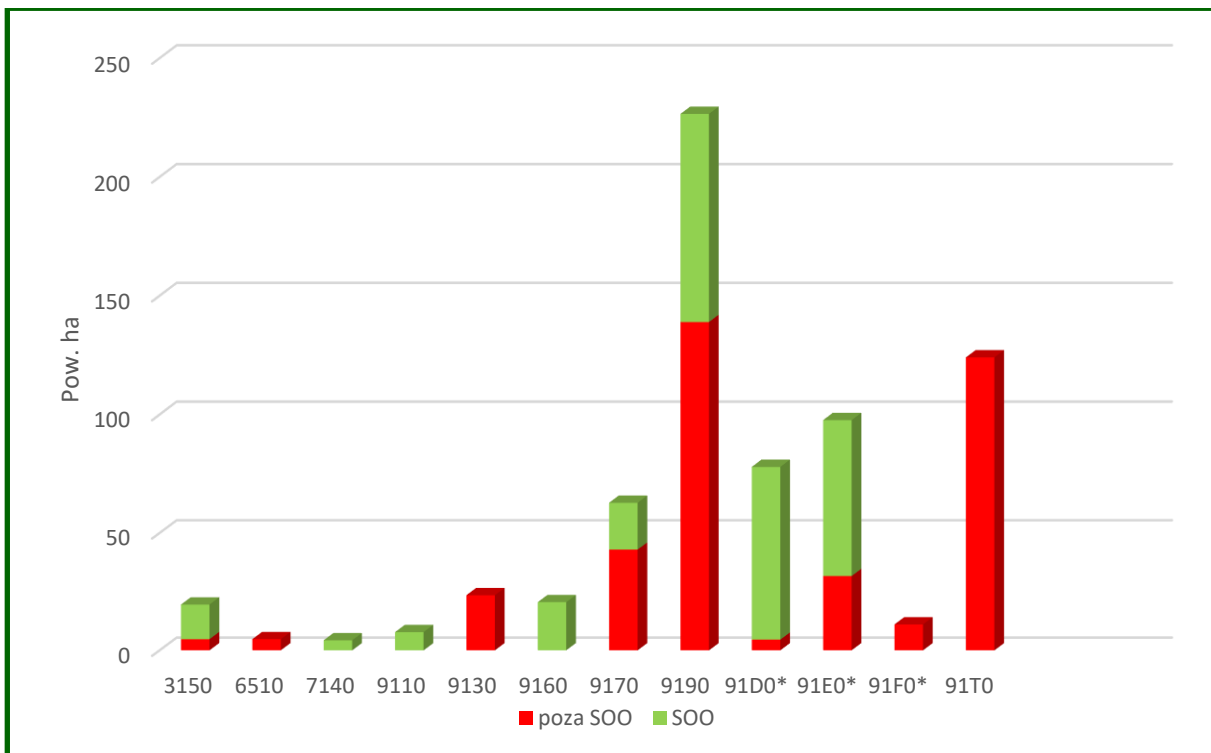
Lokalizacja siedlisk przyrodniczych została odnotowana w opisach taksacyjnych oraz przedstawiona na „Mapie siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000”. W nadleśnictwie wyróżnia się 13 typów siedlisk przyrodniczych.

Tab. 31. Typy siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Złotów

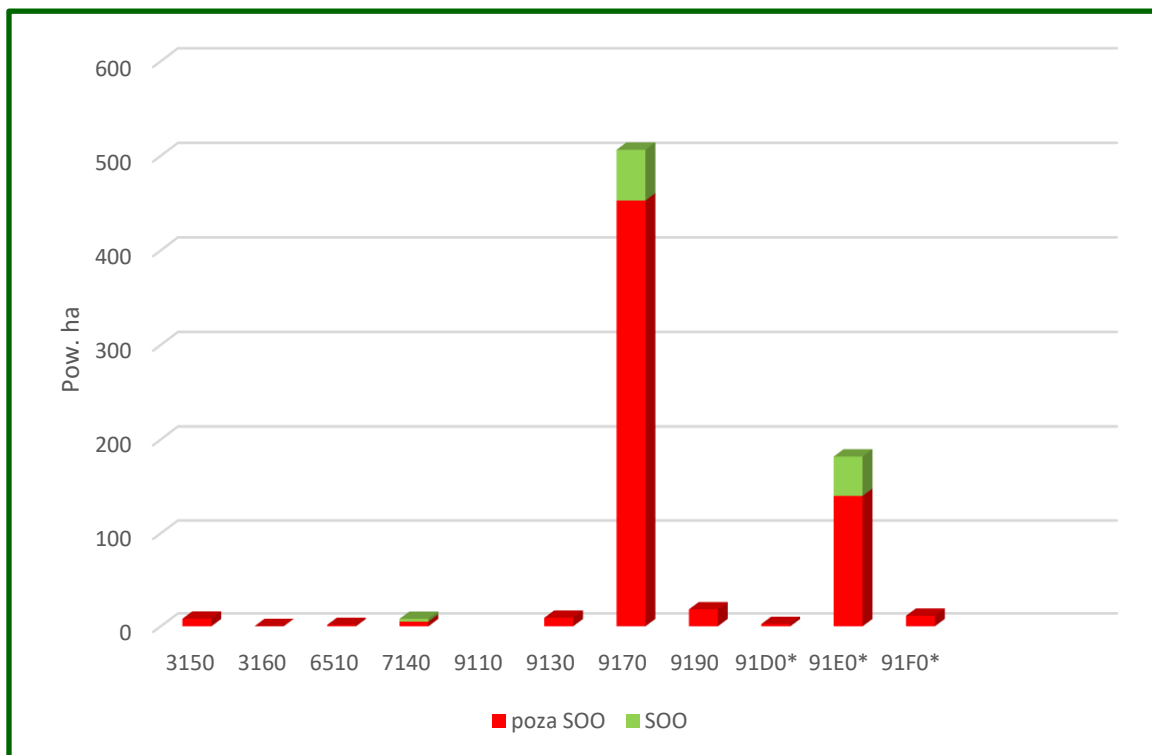
Lp.	Siedliska przyrodnicze Nadleśnictwa		Wyłączenia z siedliskiem poza granicami PLH	Wyłączenia z siedliskiem w granicach PLH	Łącznie
	Kod	Nazwa	Liczba pododdziałów / Powierzchnia w ha		
1	2	3	4	5	6
OBRĘB ZŁOTÓW					
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	1 / 4,75	1 / 14,47	2 / 19,22
2.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	5 / 4,77	- / -	5 / 4,77
3.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu	- / -	1 / 4,27	1 / 4,27
RAZEM			6 / 9,52	2 / 18,74	9 / 28,26
4.	9110	Kwaśne buczyny	- / -	1 / 7,77	1 / 7,77
5.	9130	Żyzne buczyny	5 / 23,48	- / -	5 / 23,48
6.	9160	Grąd subatlantycki	- / -	8 / 20,54	8 / 20,54
7.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	14 / 42,95	8 / 19,88	22 / 62,83
8.	9190	Kwaśne dąbrowy	36 / 138,94	17 / 87,59	53 / 226,53
9.	91D0*	Bory i lasy bagienne	4 / 4,56	24 / 73,38	28 / 77,94
10.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe	14 / 31,68	33 / 65,96	47 / 97,64
11.	91F0*	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	2 / 11,04	- / -	2 / 11,04
12.	91T0	Śródładowy bór chrobotkowy	32 / 124,05	- / -	32 / 124,05
RAZEM			107 / 376,70	91 / 275,12	198 / 651,82
OGÓŁEM OBRĘB ZŁOTÓW			113 / 386,22	93 / 293,86	206 / 680,08
OBRĘB KRAJENKA					
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	1 / 8,09	- / -	1 / 8,09
2.	3160	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	1 / 0,26	- / -	1 / 0,26
3.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	2 / 1,46		2 / 1,46
4.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu	3 / 5,03	2 / 2,99	5 / 8,02
RAZEM			7 / 14,84	2 / 2,99	9 / 17,83
5.	9130	Żyzne buczyny	4 / 9,17	- / -	4 / 9,17
6.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,	133 / 452,78	18 / 53,66	151 / 506,44

Lp.	Siedliska przyrodnicze Nadleśnictwa		Wyłączenia z siedliskiem poza granicami PLH	Wyłączenia z siedliskiem w granicach PLH	Łącznie
	Kod	Nazwa	Liczba pododdziałów / Powierzchnia w ha		
1	2	3	4	5	6
7.	9190	Kwaśne dąbrowy	5 / 18,21	- / -	5 / 18,21
8.	91D0*	Bory i lasy bagienne	2 / 2,44	- / -	2 / 2,44
9.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe	64 / 140,35	20 / 41,59	84 / 181,94
10.	91F0*	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	6 / 11,30	- / -	/ 11,30
RAZEM			214 / 634,25	38 / 95,25	252 / 729,50
OGÓŁEM OBRĘB KRAJENKA			221 / 649,09	40 / 98,24	261 / 747,33
NADLEŚNICTWO ŻŁOTÓW					
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	2 / 12,84	1 / 14,47	3 / 27,31
2.	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	1 / 0,26	- / -	1 / 0,26
3.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	7 / 6,23	- / -	7 / 6,23
4.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu	3 / 5,03	3 / 7,26	6 / 12,29
RAZEM			13 / 24,36	4 / 21,73	17 / 46,09
5.	9110	Kwaśne buczyny	- / -	1 / 7,77	1 / 7,77
6.	9130	Żyzne buczyny	9 / 32,65	- / -	9 / 32,65
7.	9160	Grąd subatlantycki	- / -	8 / 20,54	8 / 20,54
8.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	147 / 495,73	26 / 73,54	173 / 569,27
9.	9190	Kwaśne dąbrowy	41 / 157,15	17 / 87,59	58 / 244,74
10.	91D0*	Bory i lasy bagienne	6 / 7,00	24 / 73,38	30 / 80,38
11.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe	78 / 172,03	53 / 107,55	131 / 279,58
12.	91F0*	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	8 / 22,34	- / -	8 / 22,34
13.	91T0	Śródładowy bór chrobotkowy	32 / 124,05	- / -	32 / 124,05
RAZEM			321 / 1010,95	129 / 370,37	450 / 1381,32
RAZEM			334 / 1035,31	133 / 392,10	467 / 1427,41

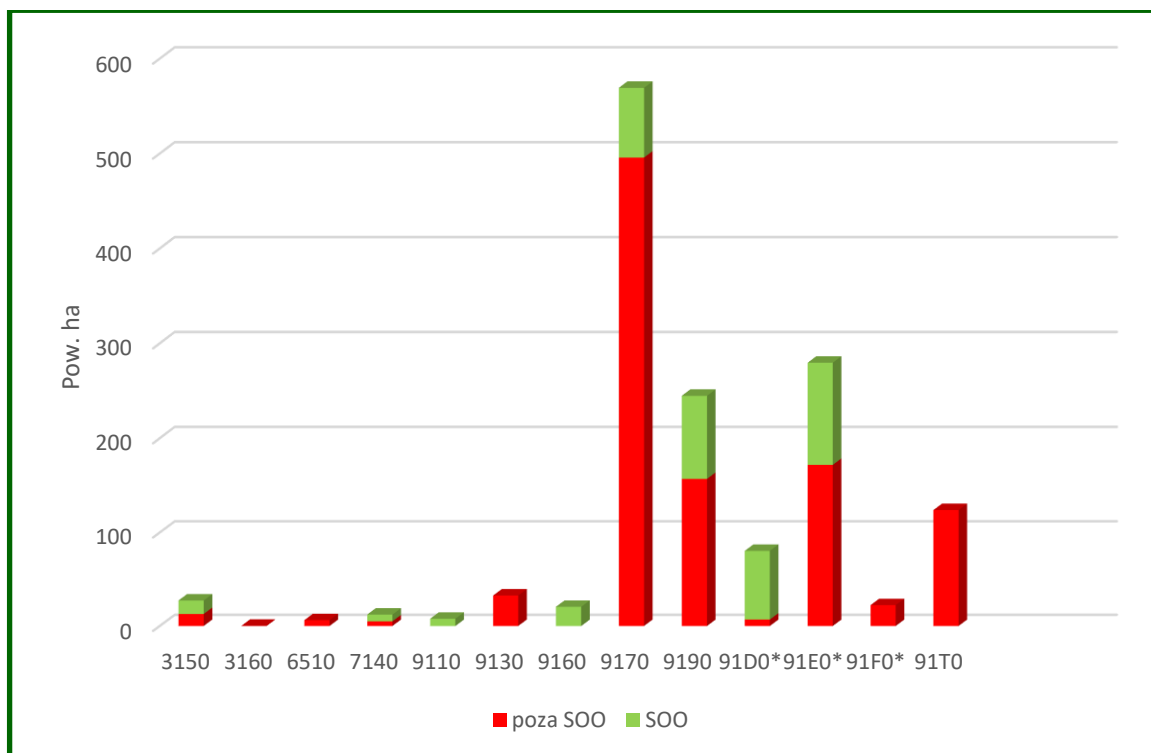
*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Wykres 2. Zestawienie typów siedlisk przyrodniczych występujących w obrębie Złotów

Wykres 3. Zestawienie typów siedlisk przyrodniczych występujących w obrębie Krajenka

Wykres 4. Zestawienie typów siedlisk przyrodniczych występujących w Nadleśnictwie Złotów

Zdecydowanie dominującym siedliskiem przyrodniczym w Nadleśnictwie jest grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170) występująca na 37,0% wszystkich siedlisk, na drugim miejscu znajduje się łęg jesionowo-olszowy (91E0) na 19,6% powierzchni, następnym siedliskiem mającym znaczenie pod względem powierzchniowym to kwaśne dąbrowy (9190), stanowiące 17,1% wszystkich siedlisk przyrodniczych. Zauważalny jest również udział sosnowych borów chrobotkowych (91T0) – 8,7%. Pozostałe siedliska występują na niewielkiej powierzchni. W obszarach siedliskowych zlokalizowanych jest 27,5% powierzchni wszystkich siedlisk przyrodniczych Natura 2000 zdiagnozowanych na gruntach Nadleśnictwa Złotów. Lokalizacja siedlisk zamieszczona jest w załączniku nr 12.1.

4.5. Drzewostany

Drzewostany są najważniejszym elementem ekosystemu leśnego, dlatego też w programie poświęcono im stosunkowo dużo uwagi. Tradycyjne charakterystyki i opisy poszczególnych elementów taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa znajdują się w opisanii ogólnym.

W „Programie” podjęto próbę ich oceny i interpretacji pod kątem:

- bogactwa gatunkowego,
- struktury pionowej,
- pochodzenia,

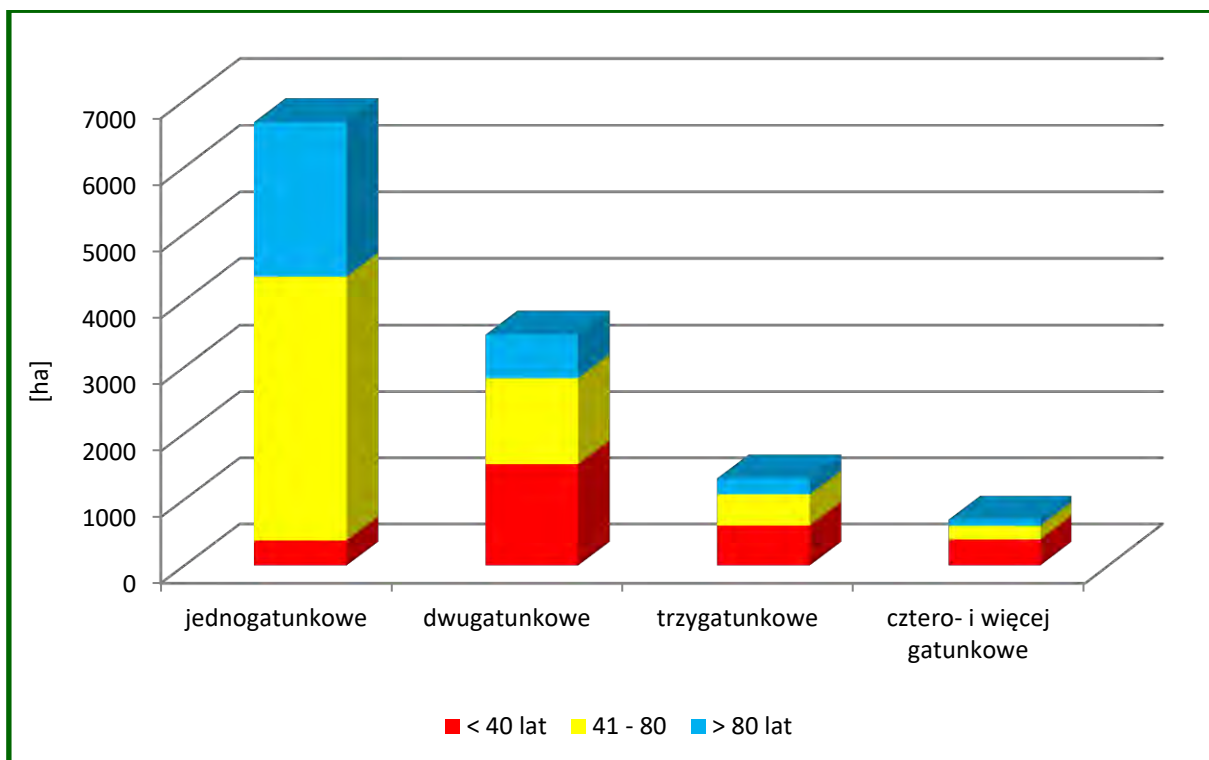
- zgodności składu gatunkowego z warunkami siedliskowymi,
- form aktualnego stanu siedliska,
- form degeneracji ekosystemu leśnego.

4.5.1. Bogactwo gatunkowe

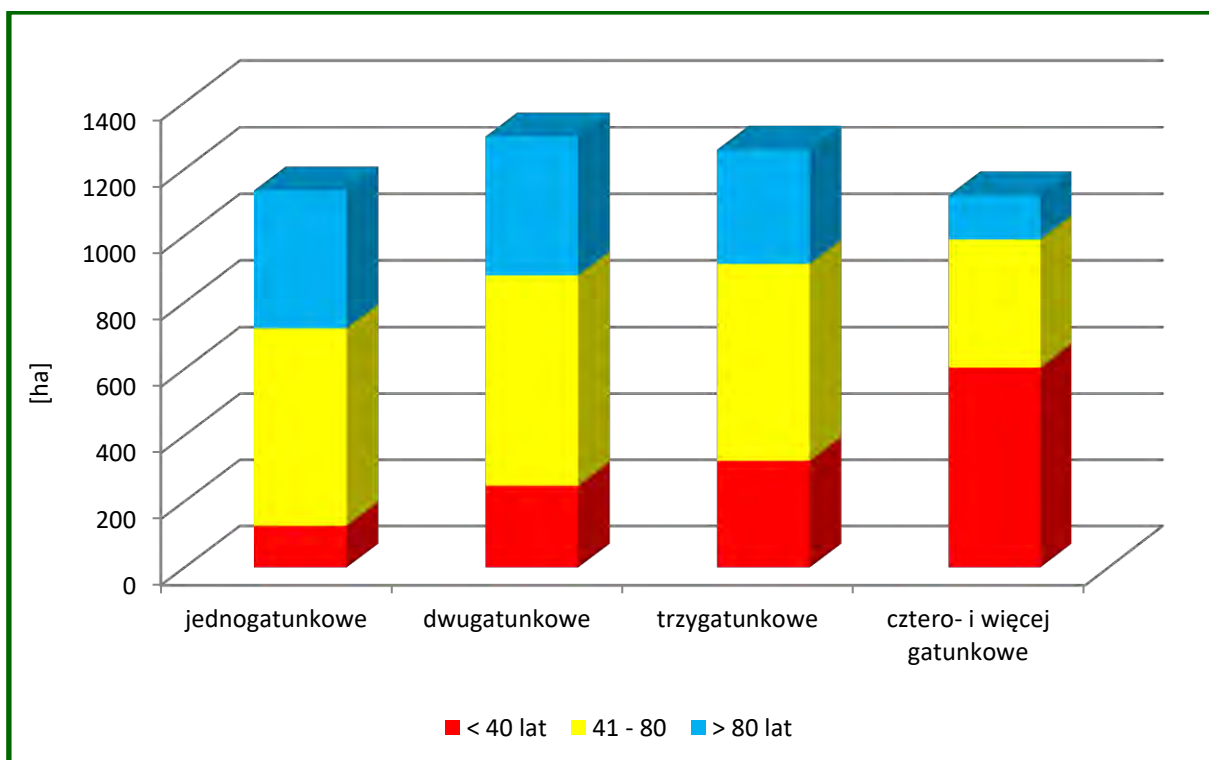
W analizie uwzględniono tylko gatunki występujące w górnej warstwie drzew, określone w opisach taksacyjnych jako skład I piętra.

Tab. 32. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

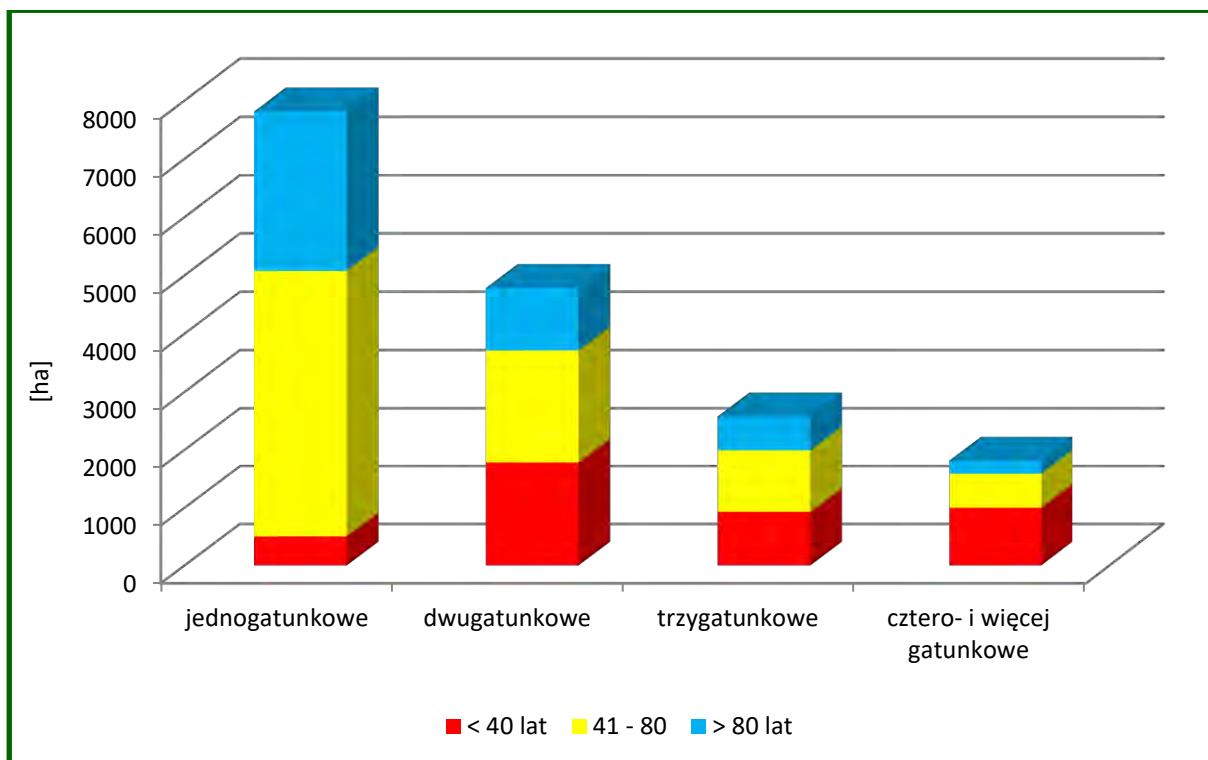
Bogactwo gatunkowe, drzewostany	W i e k			Ogółem	Ogółem
	< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	[ha]				[%]
1	2	3	4	5	6
Obręb Złotów					
jednogatunkowe	377,95	3978,35	2318,57	6674,87	54,9
dwugatunkowe	1534,29	1297,18	652,06	3483,53	28,6
trzygatunkowe	603,94	472,73	242,22	1318,89	10,8
cztero- i więcej gatunkowe	393,49	206,70	92,48	692,67	5,7
OBRĘB ŻŁOTÓW	2909,67	5954,96	3305,33	12169,96	100,0
Obręb Krajenka					
jednogatunkowe	125,84	596,40	413,47	1135,71	23,6
dwugatunkowe	246,99	634,09	416,58	1297,66	27,0
trzygatunkowe	322,77	592,85	342,55	1258,17	26,1
cztero- i więcej gatunkowe	603,72	385,10	132,22	1121,04	23,3
OBRĘB KRAJENKA	1299,32	2208,44	1304,82	4812,58	100,0
Nadleśnictwo Złotów					
jednogatunkowe	503,79	4574,75	2732,04	7810,58	45,9
dwugatunkowe	1781,28	1931,27	1068,64	4781,19	28,2
trzygatunkowe	926,71	1065,58	584,77	2577,06	15,2
cztero- i więcej gatunkowe	997,21	591,80	224,70	1813,71	10,7
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	4208,99	8163,40	4610,15	16982,54	100,0

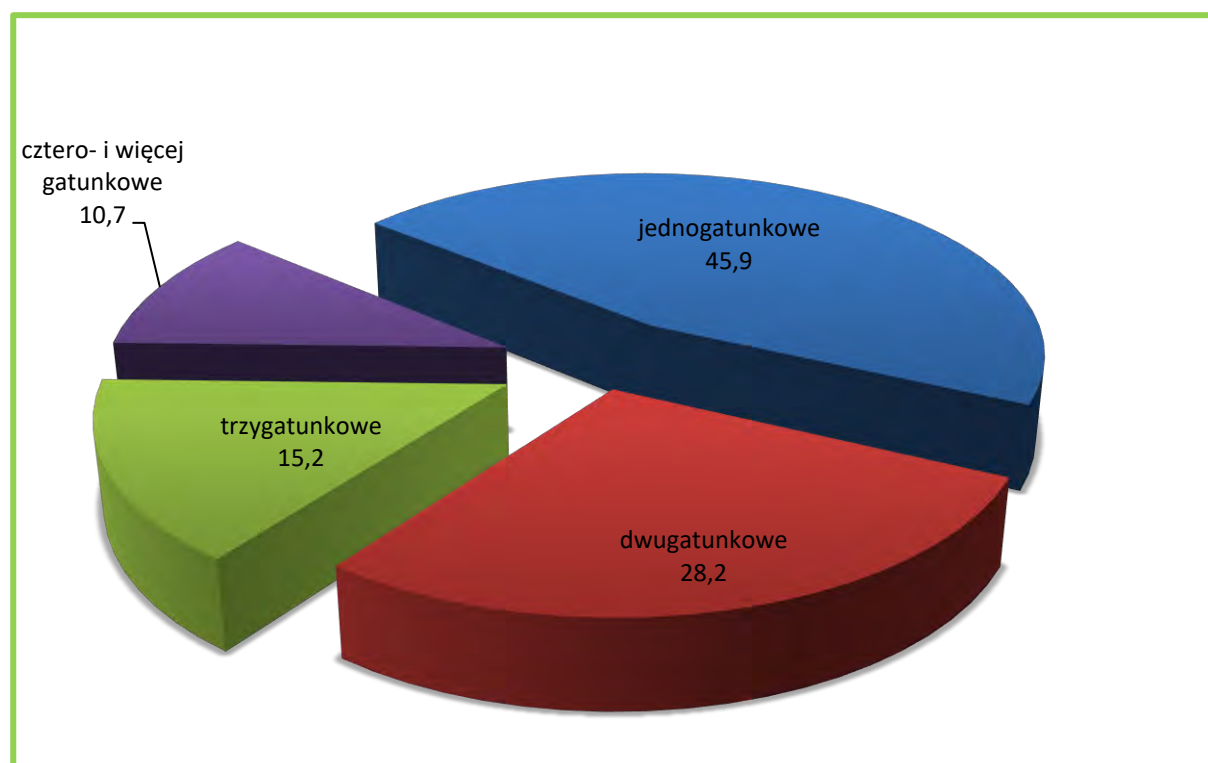
Wykres 5. Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w obrębie Złotów

Wykres 6. Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w obrębie Krajenka

Wykres 7. Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w Nadleśnictwie Złotów

Wykres 8. Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Złotów

Drzewostany Nadleśnictwa Złotów są średnio zróżnicowane pod względem składów gatunkowych. Przeważają drzewostany jednogatunkowe – 45,9%. Następne pod względem zajmowanych powierzchni są drzewostany dwugatunkowe (28,2%). Kolejne to drzewostany trzygatunkowe (15,2%) oraz cztero- i więcej gatunkowe (10,7% powierzchni gruntów zalesionych).

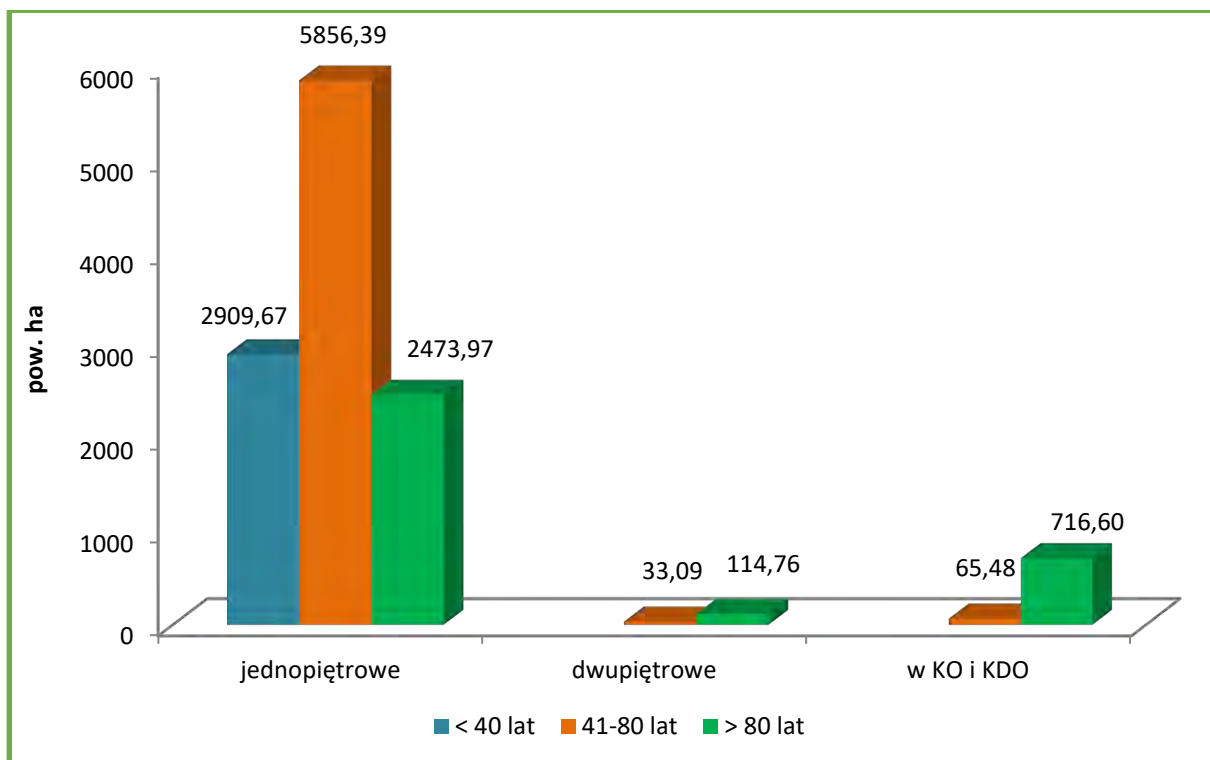
W porównaniu z poprzednim planem urządzenia lasu zwiększył się udział drzewostanów jednogatunkowych o 2,6%, dwugatunkowych o 1,5%, natomiast zmniejszył się udział trzygatunkowych o 1,1% oraz cztero- i więcej gatunkowych – o 3%.

4.5.2. Struktura pionowa

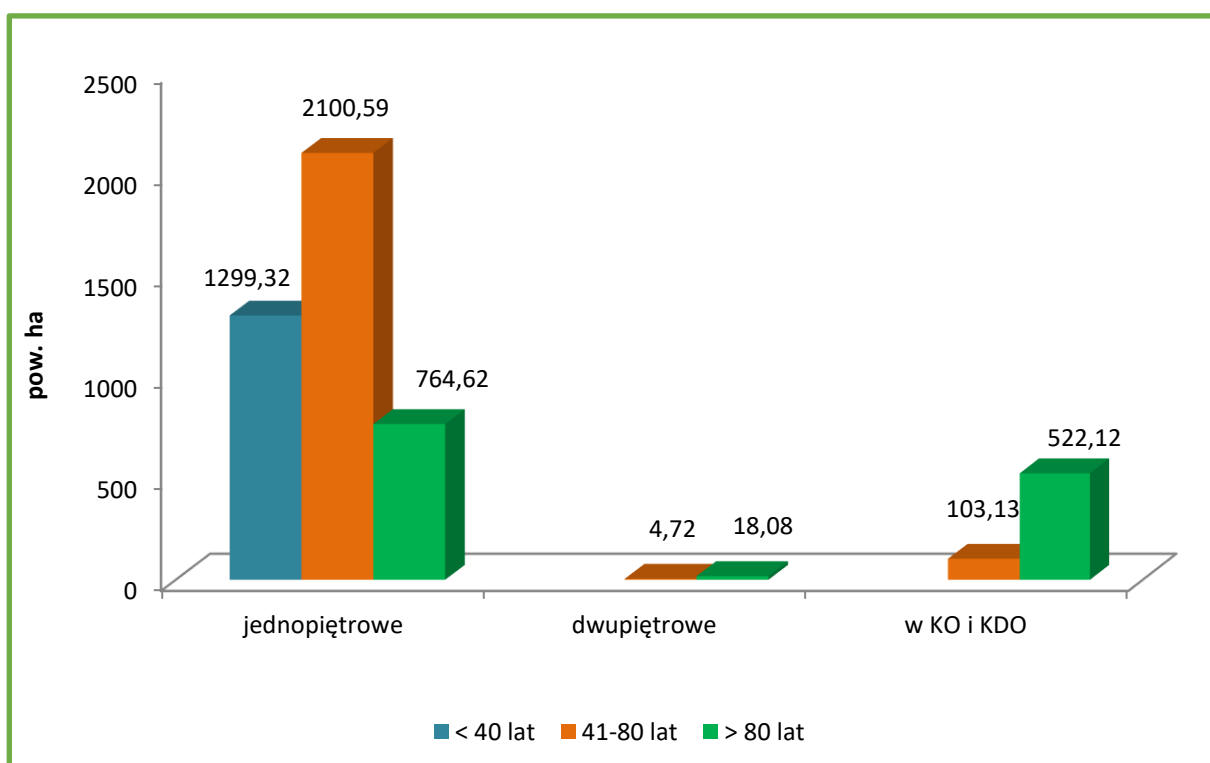
W Nadleśnictwie Złotów zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 90,7% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 1%, a drzewostany trzypiętrowe i o budowie przerębowej nie występują wcale. Resztę, to jest 8,3% stanowią drzewostany w KO i KDO.

Tab. 33. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej

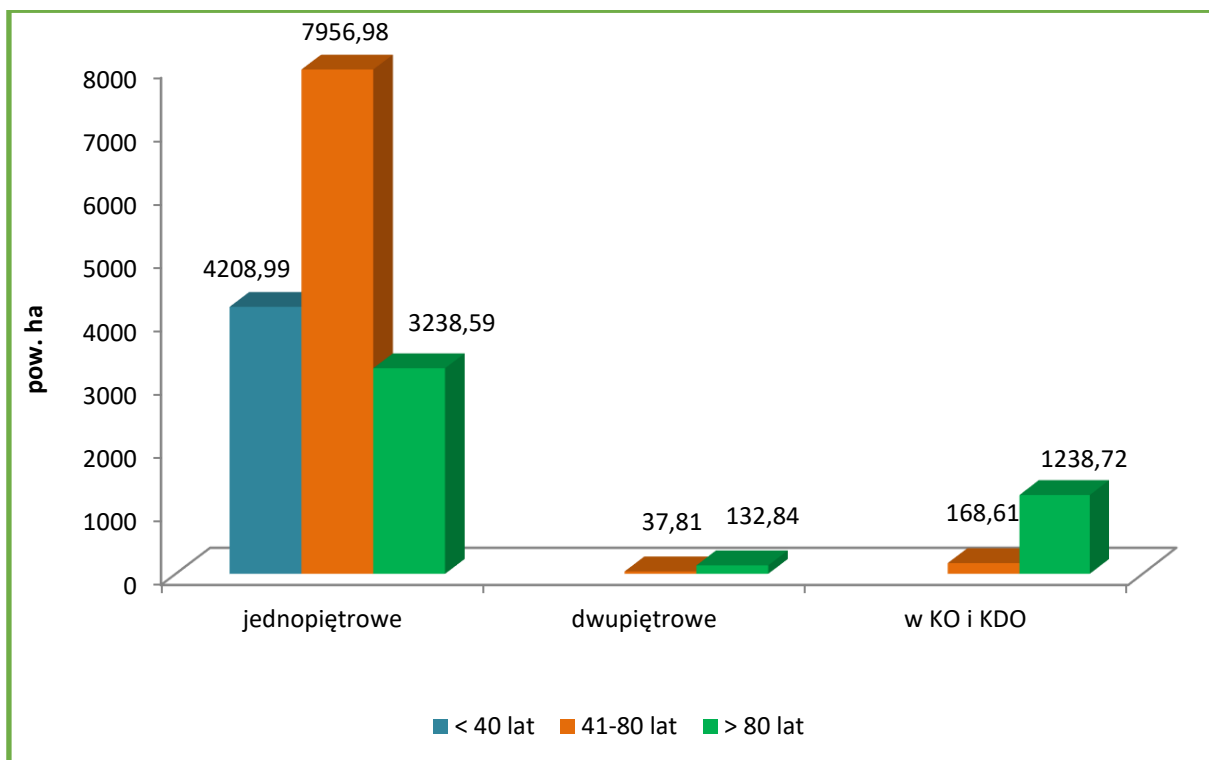
Struktura drzewostanów, drzewostany	W i e k			Ogółem	Ogółem
	< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	Pow. [ha]				[%]
1	2	3	4	5	6
OBRĘB ZŁOTÓW					
jednopiętrowe	2909,67	5856,39	2473,97	11240,03	92,4
dwupiętrowe		33,09	114,76	147,85	1,2
w KO i KDO		65,48	716,60	782,08	6,4
OGÓŁEM OBR. ZŁOTÓW	2909,67	5954,96	3305,33	12169,96	100,0
OBRĘB KRAJENKA					
jednopiętrowe	1299,32	2100,59	764,62	4164,53	86,5
dwupiętrowe		4,72	18,08	22,80	0,5
w KO i KDO		103,13	522,12	625,25	13,0
OGÓŁEM OBR. KRAJENKA	1299,32	2208,44	1304,82	4812,58	100,0
NADLEŚNICTWO					
jednopiętrowe	4208,99	7956,98	3238,59	15404,56	90,7
dwupiętrowe		37,81	132,84	170,65	1,0
w KO i KDO		168,61	1238,72	1407,33	8,3
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	4208,99	8163,40	4610,15	16982,54	100,0

Wykres 9. Struktura pionowa drzewostanów w obrębie Złotów

Wykres 10. Struktura pionowa drzewostanów w obrębie Krajenka

Wykres 11. Struktura pionowa drzewostanów w Nadleśnictwie Złotów

W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano (o różnym stopniu pokrycia) 130,62 ha drzewostanów z nalotami (obręb Złotów - 116,62 ha; obręb Krajenka - 14,00 ha), 432,00 ha z podsadzeniami (obręb Złotów - 270,20 ha; obręb Krajenka - 161,80 ha) oraz 3753,44 ha drzewostanów z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra (obręb Złotów 2461,47 ha; obręb Krajenka 1291,97 ha). W przyszłości część tych drzewostanów zostanie zapewne opisana jako drzewostany dwupiętrowe. W porównaniu z poprzednim planem u.l. zmalał udział drzewostanów jednopiętrowych o 1,5% w KO i KDO wzrósł udział o 0,3%. Opisano również 1% drzewostanów dwupiętrowych, których w poprzedniej rewizji nie zaewidencjonowano.

4.5.3. Pochodzenie

Dla większości drzewostanów Nadleśnictwa, z uwagi na brak informacji, trudno jednoznacznie określić ich pochodzenie. Można jedynie przypuszczać, że drzewostany iglaste pochodzą głównie z odnowień sztucznych, a liściaste oprócz sadzenia bądź siewu odnawiano również sposobem naturalnym przez samosiew lub odrośla. Jednakże wszystkie te drzewostany przy ocenie pochodzenia zaliczono do grupy „z odnowienia sztucznego + brak informacji”.

Tab. 34. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg ich pochodzenia i grup wiekowych

Pochodzenie drzewostanów	W i e k			Ogółem	Ogółem
	< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	Pow. [ha]				[%]
1	2	3	4	5	6
OBRĘB ŻŁOTÓW					
odroślowe		15,27	3,46	18,73	0,2
z samosiewu	81,66	78,36	52,22	212,24	1,7
z odnowienia sztucznego + brak informacji	2828,01	5861,33	3249,65	11942,82	98,1
OGÓŁEM OBR. ŻŁOTÓW	2909,67	5954,96	3305,33	12169,96	100
w tym z panującym gatunkiem obcym	0,62		3,01	3,63	0,0
OBRĘB KRAJENKA					
odroślowe	6,55	9,70	7,79	24,04	0,5
z samosiewu		2,43	3,03	5,46	0,1
z odnowienia sztucznego + brak informacji	1292,77	2196,31	1294,00	4783,08	99,4
OGÓŁEM OBR. KRAJENKA	1299,32	2208,44	1304,82	4812,58	100
w tym z panującym gatunkiem obcym		1,27	8,02	9,29	0,2
NADLEŚNICTWO					
odroślowe	6,55	24,97	11,25	42,77	0,2
z samosiewu	81,66	80,79	55,25	217,70	1,3
z odnowienia sztucznego + brak informacji	4120,78	8057,64	4543,65	16725,90	98,5
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	4208,99	8163,40	4610,15	16982,54	100
w tym z panującym gatunkiem obcym	0,62	1,27	11,03	12,92	0,1

W lasach Nadleśnictwa, oprócz drzewostanów występujących od setek lat na gruntach leśnych, są także takie, które powstały w wyniku zalesienia gruntów będących okresowo w użytkowaniu rolniczym. W całym Nadleśnictwie zainwentaryzowano 5619,61 ha zalesień porolnych (obręb Żłotów – 4224,23 ha; obręb Krajenka 1395,38 ha), co stanowi 33,1% powierzchni gruntów leśnych zalesionych. Porolność zalesień wyszczególniona jest w opisach taksacyjnych drzewostanów oraz uwidoczniła na mapie przeglądowej ochrony lasu.

4.5.4. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów (o kierunku gospodarczym lub ochronnym) jest jednym z ważniejszych wskaźników wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk leśnych. Pozwala ona na formułowanie wielu

wniosków w zakresie hodowli lasu. Jest to także interesujący wskaźnik bogactwa przyrodniczego, a głównie stopnia naturalności ekosystemów leśnych.

Stopnie zgodności przyjęto wg „Instrukcji zarządzania lasu” z 2011 r. (§40, pkt. 1-5).

W grupie drzewostanów o składzie niezgodnym wyróżniono dodatkowo:

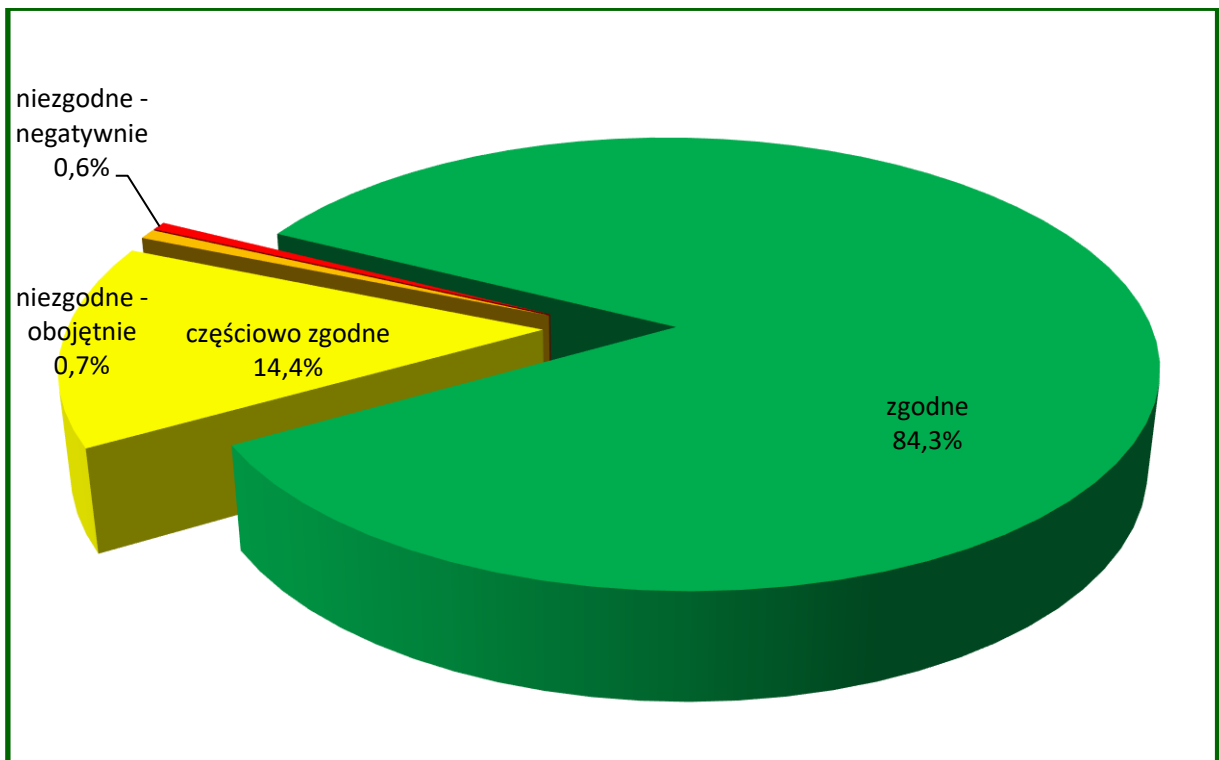
- niezgodność obojętną - *gdy zamiast zalecanego gatunku liściastego występuje inny gatunek liściasty,*
- niezgodność negatywną - *gdy zalecany gatunek liściasty zastąpiony jest przez sosnę lub świerka.*

Otrzymane wyniki przedstawiono w tabeli i na diagramach.

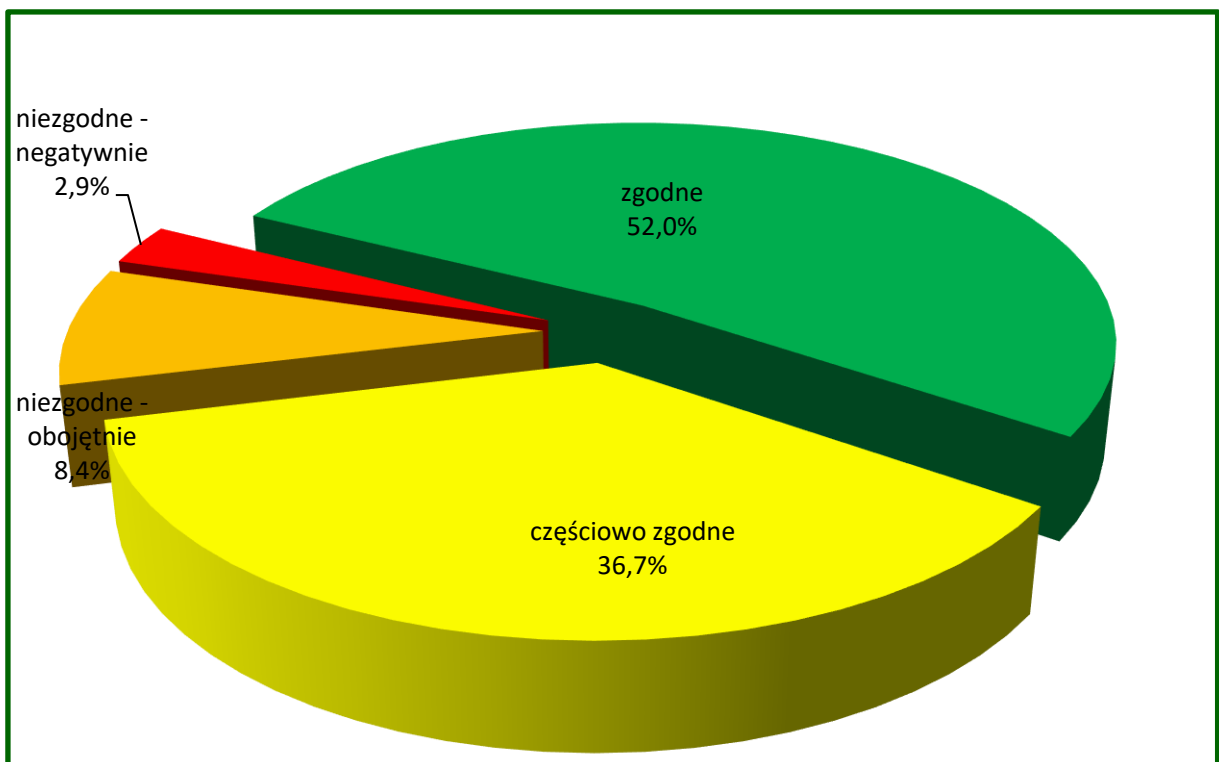
Tab. 35. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg zgodności składu gatunkowego z typami drzewostanu

TSL	Stopień zgodności								Suma powierzchni	
	Zgodne		Częściowo zgodne		Nie zgodne					
					negatywne		obojętne			
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
OBRĘB ŻŁOTÓW										
Bs	13,36	100,0								13,36
Bśw	2 566,72	100,0								2 566,72
BMśw	3 967,86	95,0	205,87	4,9			5,26	0,1		4 178,99
BMw	16,16	100,0								16,16
BMb	49,75	95,4	2,42	4,6						52,17
LMśw	3 329,66	70,4	1 342,94	28,4	20,31	0,4	38,14	0,8		4 731,05
LMw	6,50	6,20	62,77	47,3	25,21	24,1	10,12	9,7		104,60
LMb	0,83	6,7	11,65	93,3						12,48
Lśw	140,07	55,0	98,94	38,9	14,40	5,7	1,07	0,4		254,48
Lw	15,18	27,2	12,03	21,5	5,59	10,0	23,07	41,3		55,87
OI	72,66	83,0			8,73	10,0	6,16	7,0		87,55
OIJ	74,94	90,4	5,78	7,0	2,20	2,7				82,92
LŁ	6,80	50,0	6,81	50,0						13,61
Razem o. Żłotów	10 260,49	84,3	1 749,21	14,4	76,44	0,6	83,82	0,7		12 169,96
OBRĘB KRAJENKA										
Bśw	1,28	100,0								1,28
BMśw	316,03	83,5	62,23	16,5						378,26
BMw			11,28	72,2			4,34	27,8		15,62
LMśw	1 278,79	59,6	773,82	36,1	23,43	1,1	68,01	3,2		2 144,05
LMw	34,03	29,6	42,4	36,4	8,81	7,7	23,26	20,2		114,73
LMb	0,13	4,4	2,84	95,6						2,97

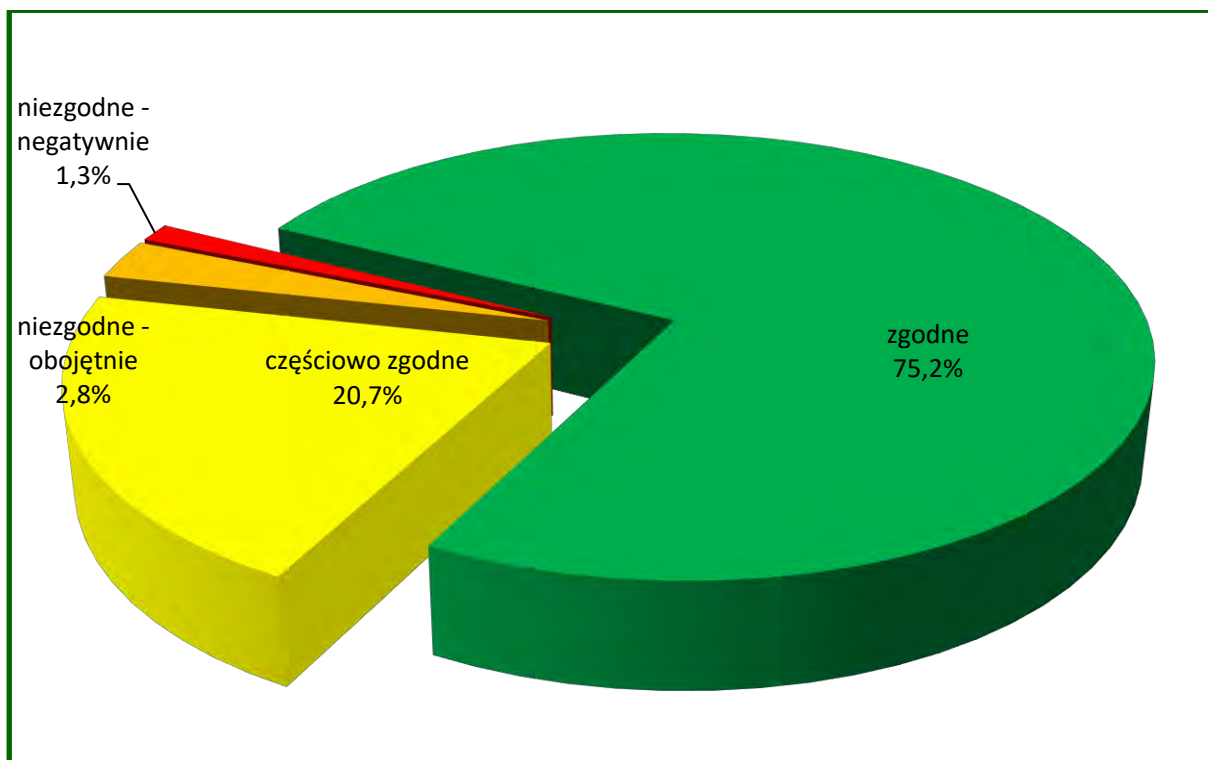
TSL	Stopień zgodności								Suma powierzchni
	Zgodne		Częściowo zgodne		Niezgodne				
	ha	%	ha	%	negatywne		obojętne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Lśw	400,79	30,5	722,64	54,8	87,17	6,6	105,09	8,1	1 315,69
Lw	152,68	31,2	120,64	24,7	21,77	4,5	193,65	39,6	488,74
OI	104,13	100,0							104,13
OIJ	216,44	87,6	25,42	10,3			5,25	2,1	247,11
Razem o. Krajenka	2 504,30	52,0	1 767,50	36,7	141,18	2,9	399,60	8,4	4 812,58
Nadleśnictwo ZŁOTÓW									
Bs	13,36	100,0							13,36
Bśw	2 568,00	100,0							2 568,00
BMśw	4 283,89	94,0	268,10	5,9			5,26	0,1	4 557,25
BMw	16,16	50,8	11,28	35,5			4,34	13,7	31,78
BMb	49,75	95,4	2,42	4,6					52,17
LMśw	4 608,45	67,0	2 116,76	30,8	43,74	0,6	106,15	1,6	6 875,10
LMw	40,53	18,5	111,40	50,8	34,02	15,5	33,38	15,2	219,33
LMb	0,96	6,2	14,49	93,8					15,45
Lśw	540,86	34,4	821,58	52,3	101,57	6,5	106,16	6,8	1 570,17
Lw	167,86	30,8	132,67	24,4	27,36	5,0	216,72	39,8	544,61
OI	176,79	92,2			8,73	4,6	6,16	3,2	191,68
OIJ	291,38	88,3	31,20	9,5	2,20	0,7	5,25	1,6	330,03
LŁ	6,80	50,0	6,81	50,0					13,61
Ogółem	12 764,79	75,2	3 516,71	20,7	217,62	1,3	483,42	2,8	16 982,54

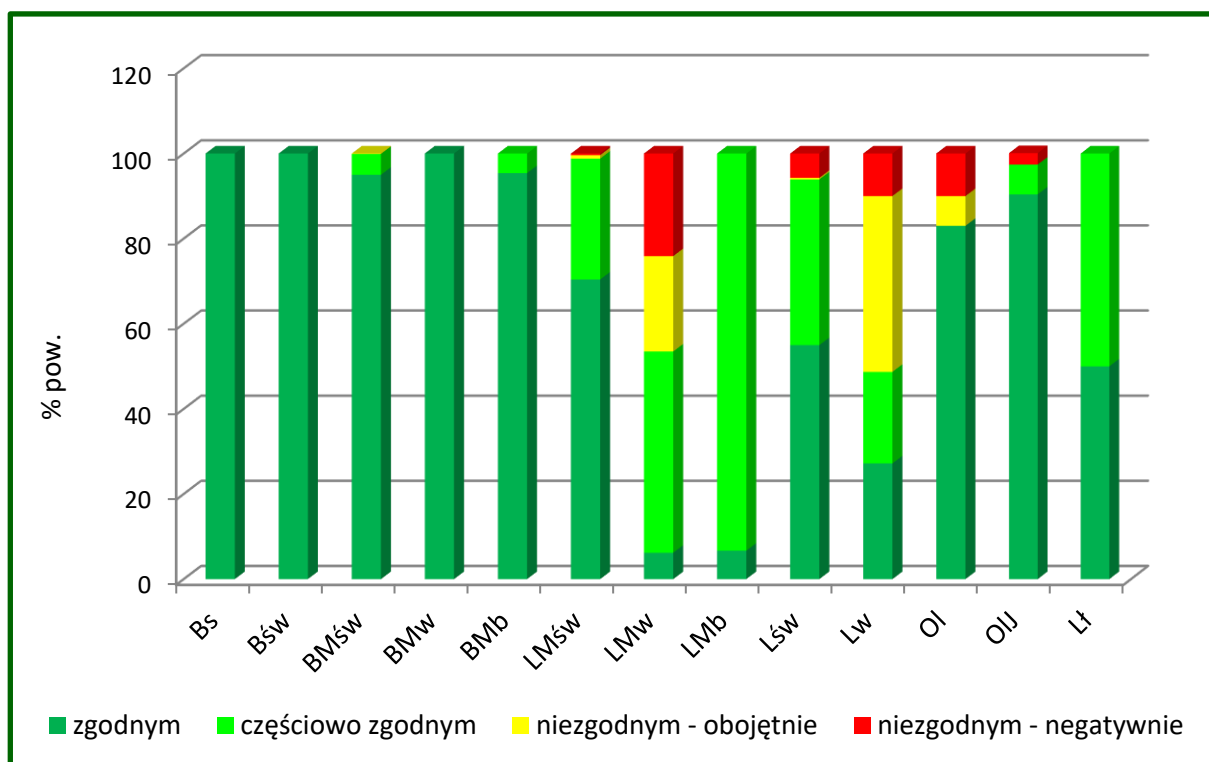
Wykres 12. Charakterystyka zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów w obrębie Złotów

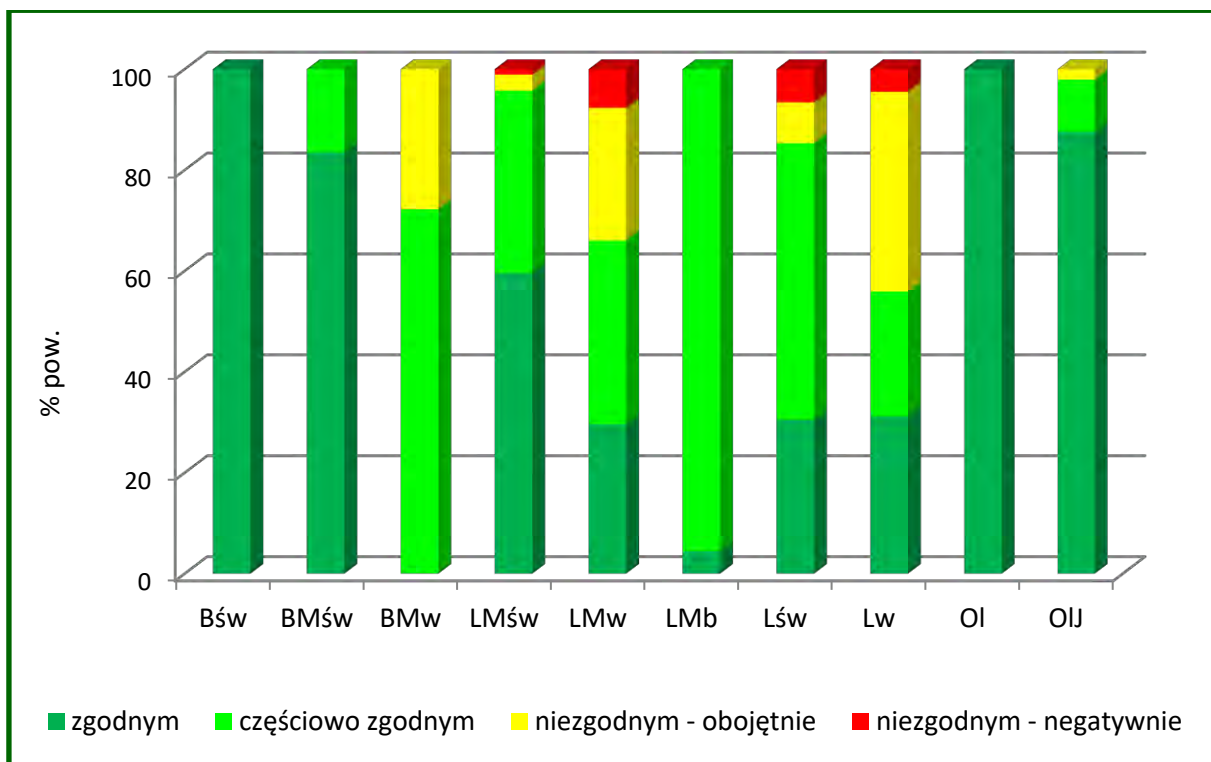
Wykres 13. Charakterystyka zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów w obrębie Krajenka

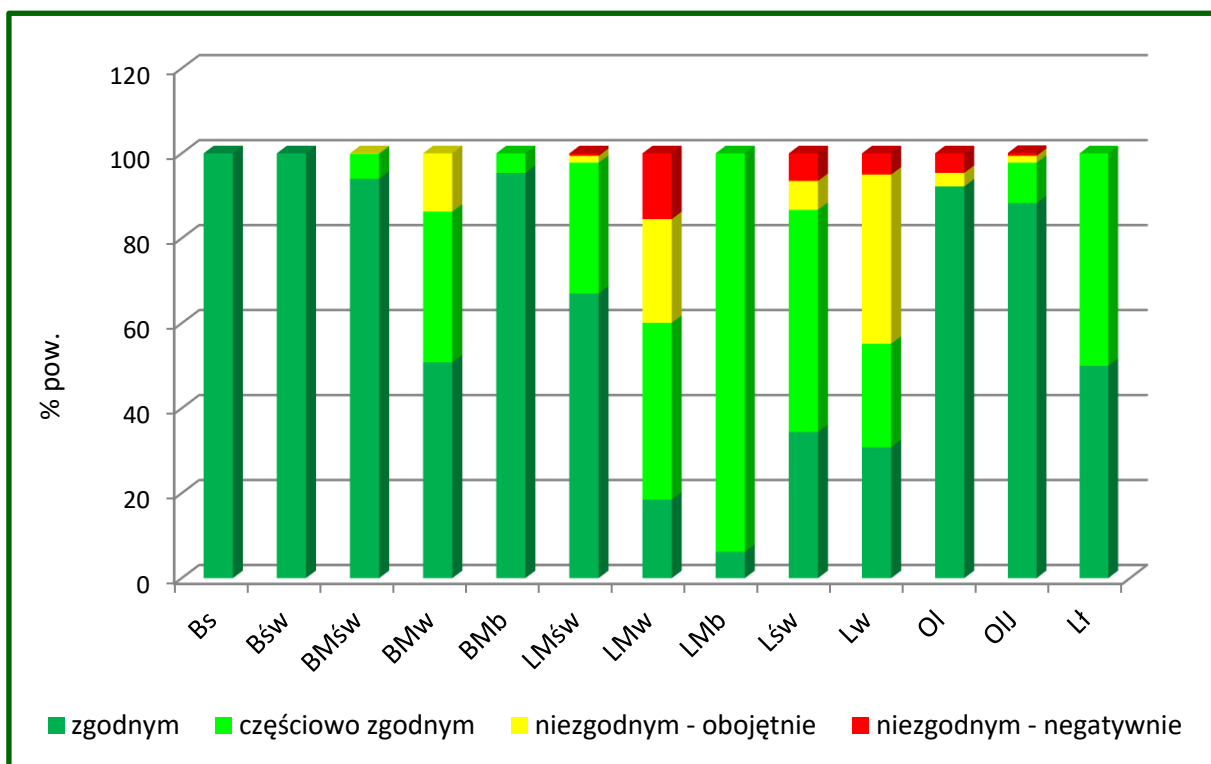
Wykres 14. Charakterystyka zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów w Nadleśnictwie Złotów

Wykres 15. Udział stopni zgodności składu gatunkowego drzewostanów w typach siedliskowych lasu w obrębie Złotów

Wykres 16. Udział stopni zgodności składu gatunkowego drzewostanów w typach siedliskowych lasu w obrębie Krajenka

Wykres 17. Udział stopni zgodności składu gatunkowego drzewostanów w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Złotów

Generalnie można stwierdzić, że:

- w Nadleśnictwie Złotów drzewostany niezgodne z typem drzewostanu zajmują 701,04 ha, czyli 4,13% powierzchni wszystkich drzewostanów, w obrębie Złotów – 1,32%,

w obrębie Krajenka – 11,24%. Najwięcej drzewostanów o składzie niezgodnym jest na Lw – 244,08 ha, Lśw – 207,73 ha i LMśw – 149,89 ha;

- gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych są brzoza (273,30 ha – 38,99%), olsza (173,57 ha – 24,76%), sosna (120,12 ha – 17,13%), świerk (97,50 ha – 13,91%) i modrzew (36,55 ha – 5,21%); w obrębie Złotów gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych są: świerk (42,74 ha – 26,67%) brzoza (54,38 ha – 33,93%), olsza (29,44 ha – 18,37%) i sosna (33,70 ha – 21,03%), w obrębie Krajenka gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych są brzoza (218,92 ha – 40,48%), olsza (144,13 ha – 26,65%), sosna (86,42 ha – 15,98%), świerk (54,76 ha – 10,13%) i modrzew (36,55 ha – 6,76%);
- zakładane w ubiegłym okresie uprawy na powierzchniach otwartych są w 98,1% zgodne, w 1,9% częściowo zgodne z typem drzewostanu.

Porównanie aktualnych stopni zgodności drzewostanów ze stopniami w poprzednim planie u.l. jest niemożliwe, gdyż obecna Instrukcja u.l. nie kwalifikuje niezgodnych z TD zalesień porolnych do grupy niezgodnych z siedliskiem (tak było w poprzednim planie u.l.).

Do przebudowy zakwalifikowano 637,04 ha drzewostanów w tym:

- do pilnej przebudowy pełnej (A) 487,54 ha (obręb Złotów- 104,27 ha, obręb Krajenka- 383,27 ha),
- Do stopniowej przebudowy pełnej (B) 4,72 ha, (obręb Złotów- 3,74 ha, obręb Krajenka- 0,98 ha).
- do przebudowy częściowej (C) 101,89 ha (obręb Złotów- 101,89 ha; obręb Krajenka- 42,89 ha).

Dostosowywanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych powinno się ponadto odbywać poprzez:

- szeroko rozumianą przebudowę drzewostanów niezgodnych z siedliskiem,
- odnawianie i zalesianie gatunkami zgodnymi z typem drzewostanu,
- preferowanie w poprawkach i uzupełnieniach gatunków będących w niedoborze w stosunku do typu drzewostanu,
- wykonywanie czyszczeń i trzebieży ukierunkowanych na eliminację gatunków niezgodnych z siedliskiem i poprawienie warunków wzrostu gatunkom zgodnym.

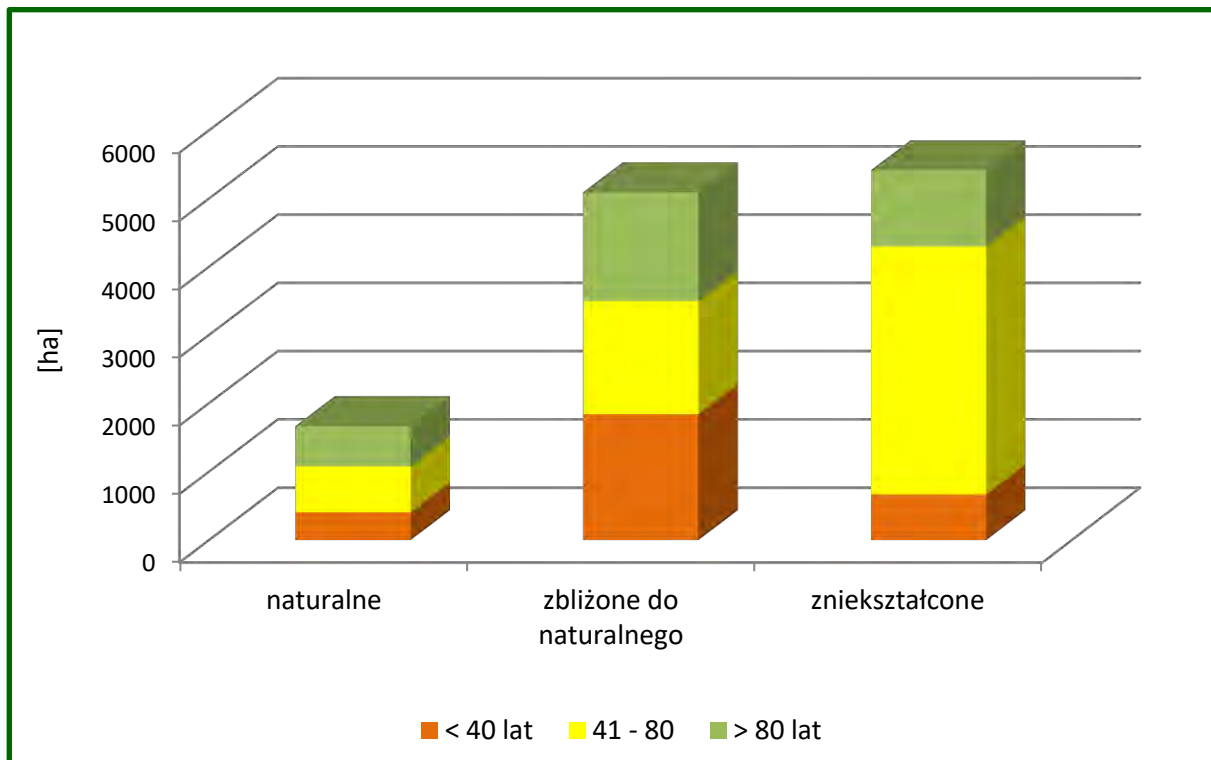
4.5.5. Formy aktualnego stanu siedliska

Opisu aktualnego stanu siedlisk dokonano na podstawie zapisów w operacie siedliskowym.

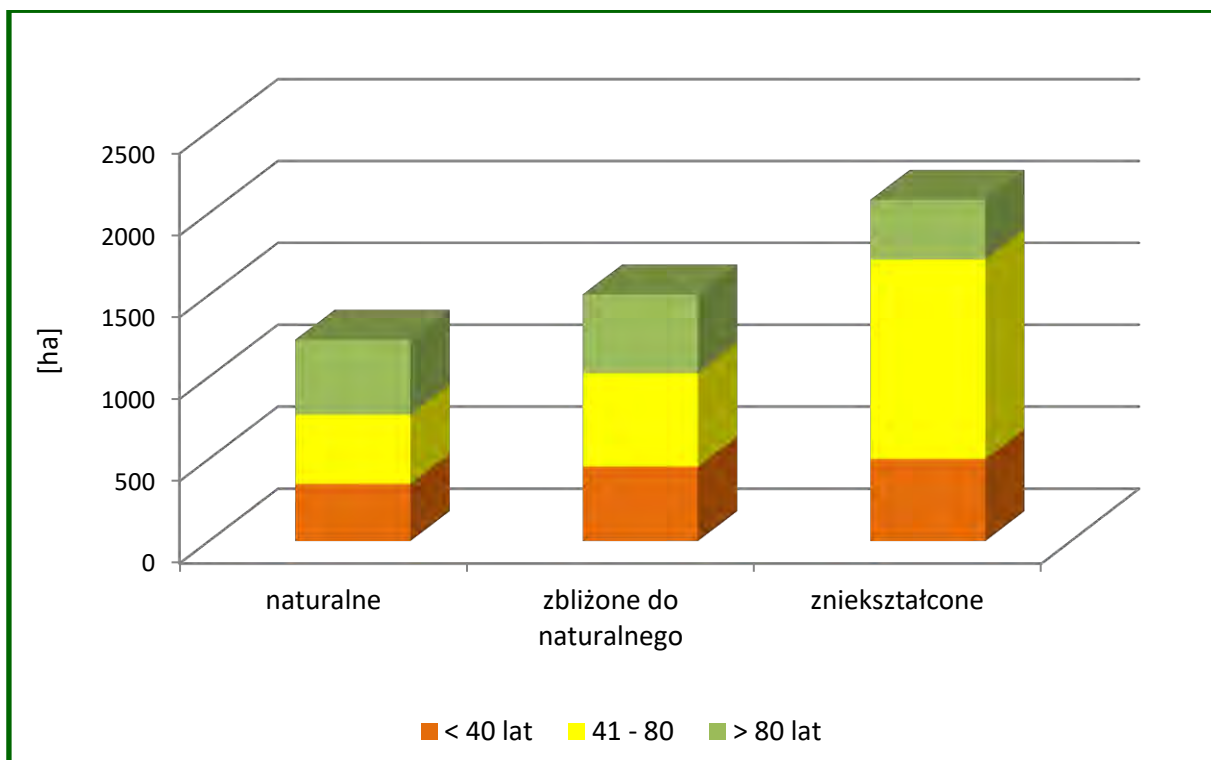
Tab. 36. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych

Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	W i e k			Ogółem	Ogółem
		< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
		Pow. [ha]				[%]
1	2	3	4	5	6	7
OBRĘB ŻŁOTÓW						
bory	naturalne	268,26	390,78	85,87	744,91	28,9
	zbliżone do naturalnego	625,97	219,99	17,91	863,87	33,5
	znikształcone	2,87	758,47	209,96	971,30	37,6
bory mieszane	naturalne	40,11	87,51	51,37	178,99	4,2
	zbliżone do naturalnego	892,48	614,32	1029,52	2536,32	59,7
	znikształcone	338,90	920,57	272,54	1532,01	36,1
lasy mieszane	naturalne	59,60	96,68	294,39	450,67	9,3
	zbliżone do naturalnego	309,03	788,74	520,63	1618,40	33,4
	znikształcone	288,97	1862,34	627,75	2779,06	57,3
lasy	naturalne	37,47	96,61	154,69	288,77	58,4
	zbliżone do naturalnego	10,91	32,89	29,43	73,23	14,8
	znikształcone	35,10	86,06	11,27	132,43	26,8
Ogółem obręb Żłotów	naturalne	405,44	671,58	586,32	1663,34	13,7
	zbliżone do naturalnego	1838,39	1655,94	1597,49	5091,82	41,8
	znikształcone	665,84	3627,44	1121,52	5414,80	44,5
OBRĘB KRAJENKA						
bory	znikształcone		1,28		1,28	100,0
bory mieszane	naturalne	21,49	17,76	8,83	48,08	12,2
	zbliżone do naturalnego	50,69	78,23	31,17	160,09	40,7
	znikształcone	31,15	132,62	21,94	185,71	47,1
lasy mieszane	naturalne	124,28	79,48	130,61	334,37	14,8
	zbliżone do naturalnego	230,58	235,75	287,37	753,70	33,3
	znikształcone	301,64	686,56	185,48	1173,68	51,9
lasy	naturalne	202,32	323,35	318,55	844,22	39,2
	zbliżone do naturalnego	171,82	255,08	163,23	590,13	27,4
	znikształcone	165,35	398,33	157,64	721,32	33,4
Ogółem obręb Krajenka	naturalne	348,09	420,59	457,99	1226,67	25,5
	zbliżone do naturalnego	453,09	569,06	481,77	1503,92	31,2
	znikształcone	498,14	1218,79	365,06	2081,99	43,3

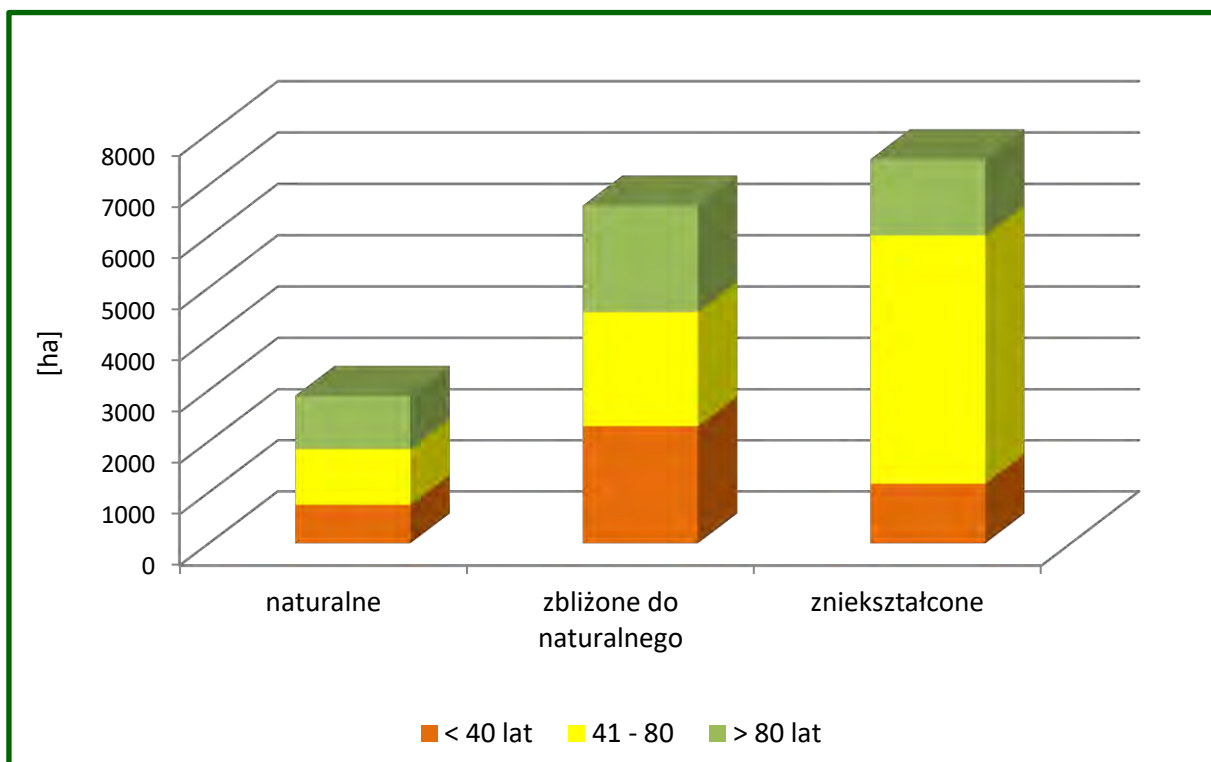
Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	W i e k			Ogółem	Ogółem
		< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
		Pow. [ha]				[%]
1	2	3	4	5	6	7
NADLEŚNICTWO ŻŁOTÓW						
bory	naturalne	268,26	390,78	85,87	744,91	28,9
	zbliżone do naturalnego	625,97	219,99	17,91	863,87	33,5
	znikształcone	2,87	759,75	209,96	972,58	37,6
bory mieszane	naturalne	61,60	105,27	60,20	227,07	4,9
	zbliżone do naturalnego	943,17	692,55	1060,69	2696,41	58,1
	znikształcone	370,05	1053,19	294,48	1717,72	37,0
lasy mieszane	naturalne	183,88	176,16	425,00	785,04	11,0
	zbliżone do naturalnego	539,61	1024,49	808,00	2372,10	33,4
	znikształcone	590,61	2548,90	813,23	3952,74	55,6
lasy	naturalne	239,79	419,96	473,24	1132,99	42,8
	zbliżone do naturalnego	182,73	287,97	192,66	663,36	25,0
	znikształcone	200,45	484,39	168,91	853,75	32,2
Ogółem N-ctwo	naturalne	753,53	1092,17	1044,31	2890,01	17,0
	zbliżone do naturalnego	2291,48	2225,00	2079,26	6595,74	38,9
	znikształcone	1163,98	4846,23	1486,58	7496,79	44,1

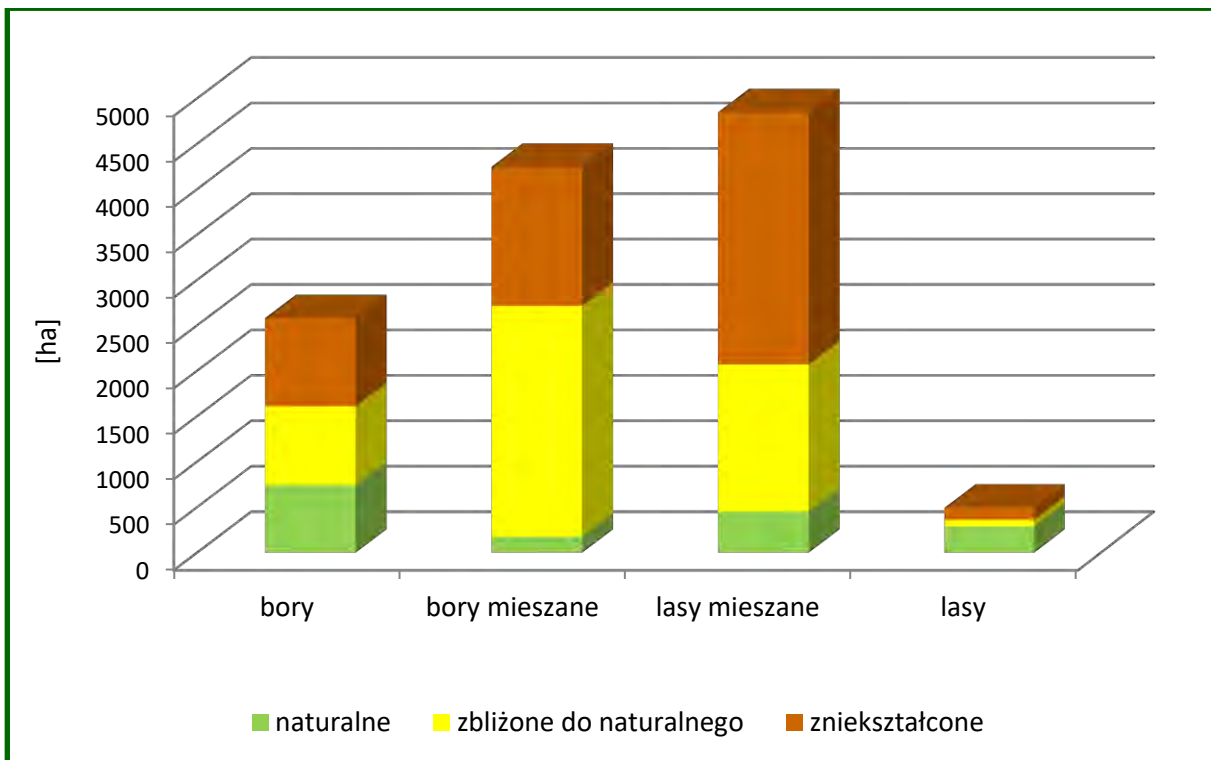
Wykres 18. Zestawienie stanu siedliska wg grup wiekowych w obrębie Żłotów

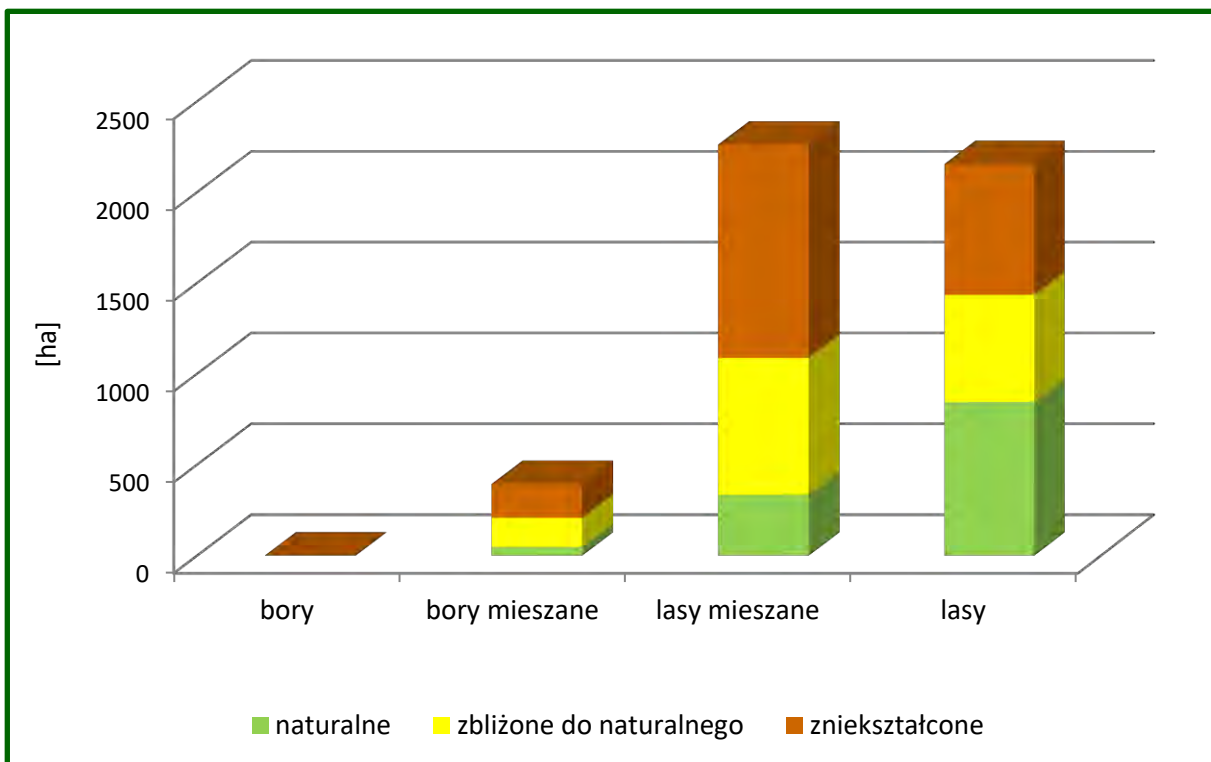
Wykres 19. Zestawienie stanu siedliska wg grup wiekowych w obrębie Krajenka

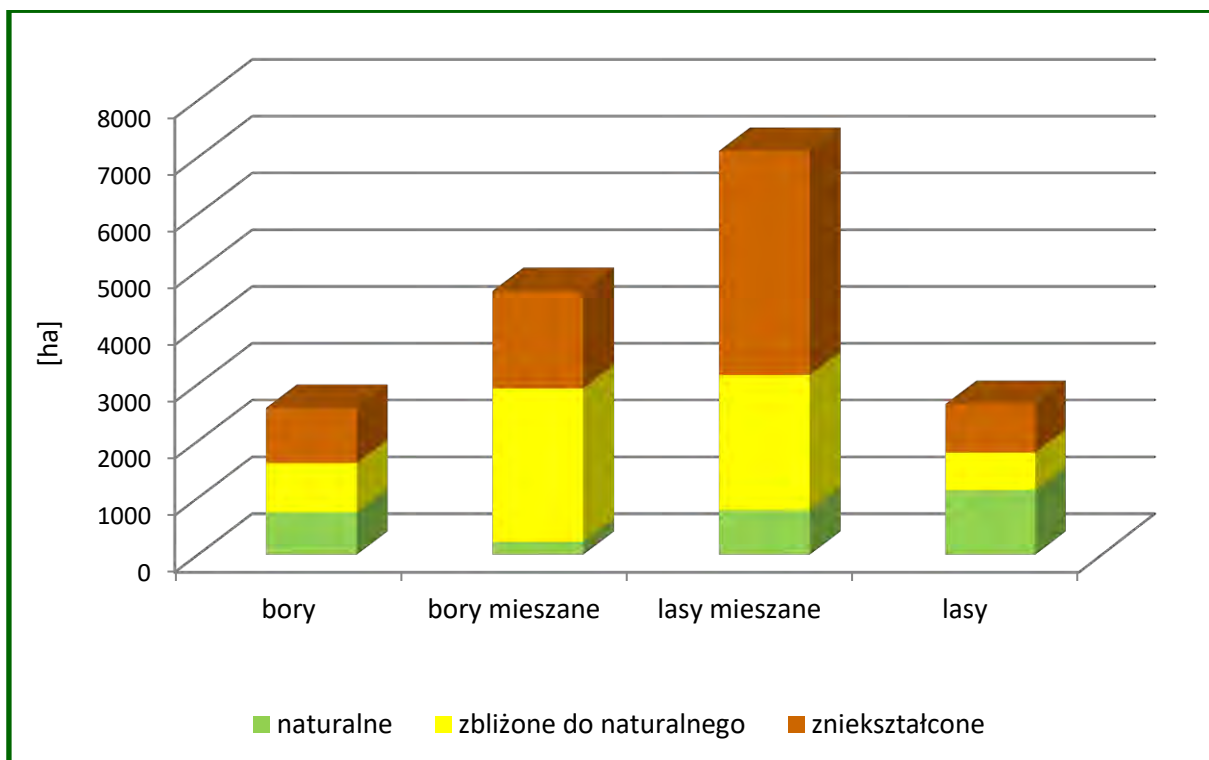
Wykres 20. Zestawienie stanu siedliska wg grup wiekowych w Nadleśnictwie Złotów

Wykres 21. Charakterystyka siedlisk w obrębie Złotów wg ich stanu

Wykres 22. Charakterystyka siedlisk w obrębie Krajenka wg ich stanu

Wykres 23. Charakterystyka siedlisk w Nadleśnictwie Złotów wg ich stanu

Zauważyć można, że:

- 55,9% siedlisk jest w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego (9485,75 ha);
- siedliska zniekształcone zajmują w Nadleśnictwie 44,1% (7496,79 ha);
- najczęściej siedlisk zniekształconych jest w grupie lasów mieszanych – 3952,74 ha i borów mieszanych – 1717,72 ha.

Zdecydowaną większość siedlisk zniekształconych (76,3% – 5720,48 ha) zajmują siedliska na glebach porolnych. W pozostałych przypadkach przyczyną zniekształcenia były drzewostany niedostosowane do warunków siedliskowych i niekorzystne procesy glebotwórcze.

Regeneracja siedlisk Nadleśnictwa powinna dokonywać się głównie poprzez właściwe wykonywanie prac hodowlanych, prowadzące do polepszenia stopnia zgodności składów gatunkowych drzewostanów z warunkami siedliskowymi.

4.5.6. Formy degeneracji ekosystemu leśnego

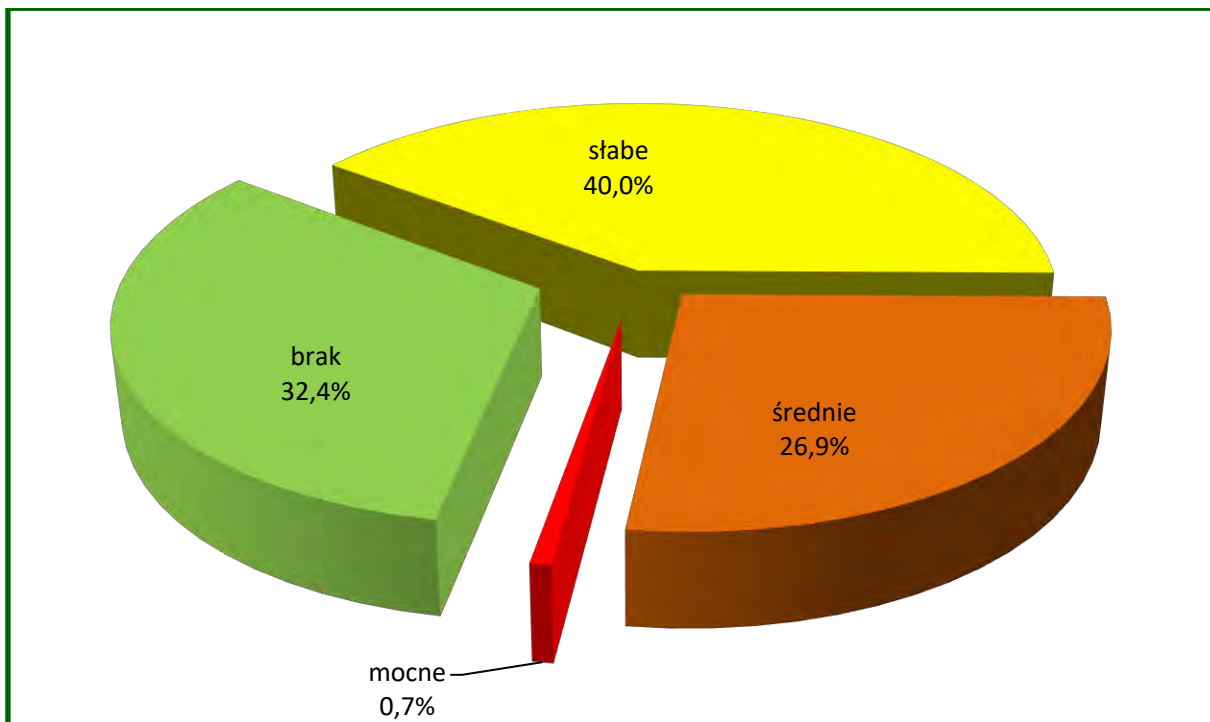
a) Borowacenie (pinetyzacja)

W zależności od udziału So lub Św (Jd i Md traktowane są jako gatunki właściwe dla siedlisk żyznych) w górnej warstwie drzew wyróżnia się borowacenia:

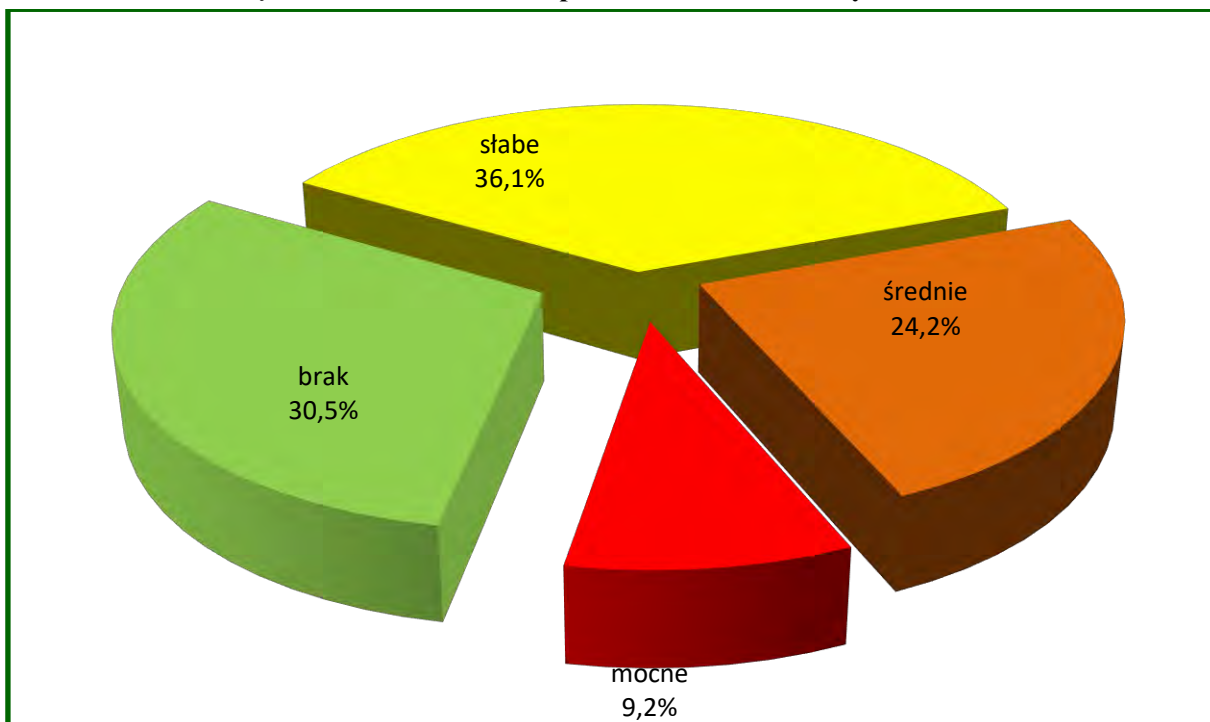
- słabe - jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu na siedliskach borów mieszanych wynosi ponad 80% powierzchni, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych i do 30% na siedliskach lasowych,
- średnie - jeśli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym przekracza 80% na siedliskach lasów mieszanych i wynosi 30-60% na siedliskach lasowych,
- mocne - jeśli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym na siedliskach lasowych wynosi ponad 60%.

Tab. 37. Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie

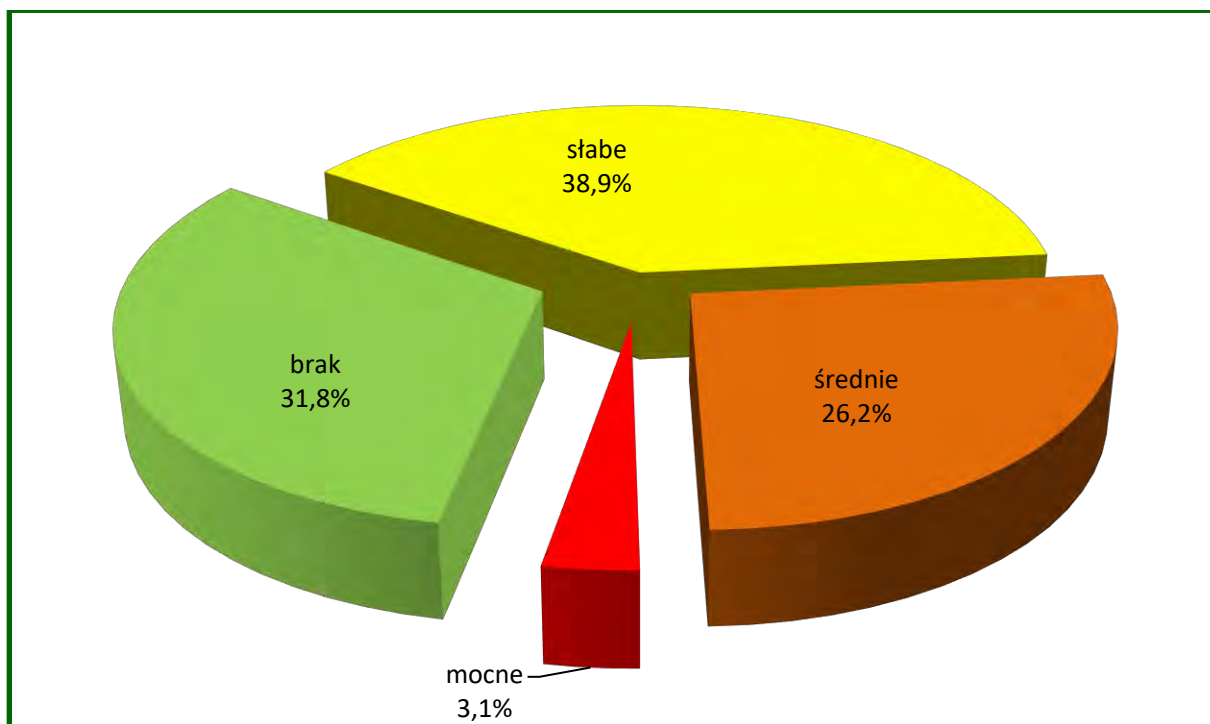
Stopień borowacenia	Wiek			Ogółem	Ogółem
	< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	Pow. [ha]				[%]
1	2	3	4	5	6
OBRĘB ŻŁOTÓW					
brak	1655,69	1728,45	555,40	3939,54	32,4
słabe	1080,01	2101,36	1686,47	4867,84	40,0
średnie	171,00	2064,16	1040,52	3275,68	26,9
mocne	2,97	60,99	22,94	86,90	0,7
OBRĘB KRAJENKA					
brak	471,45	626,32	368,10	1465,87	30,5
słabe	612,33	799,35	326,01	1737,69	36,1
średnie	195,05	538,94	432,82	1166,81	24,2
mocne	20,49	243,83	177,89	442,21	9,2
NADLEŚNICTWO					
brak	2127,14	2354,77	923,50	5405,41	31,8
słabe	1692,34	2900,71	2012,48	6605,53	38,9
średnie	366,05	2603,10	1473,34	4442,49	26,2
mocne	23,46	304,82	200,83	529,11	3,1

Wykres 24. Zestawienie stopni borowacenia w obrębie Złotów

Wykres 25. Zestawienie stopni borowacenia w obrębie Krajenka

Wykres 26. Zestawienie stopni borowacenia Nadleśnictwa Złotów

Ogólnie można stwierdzić, że:

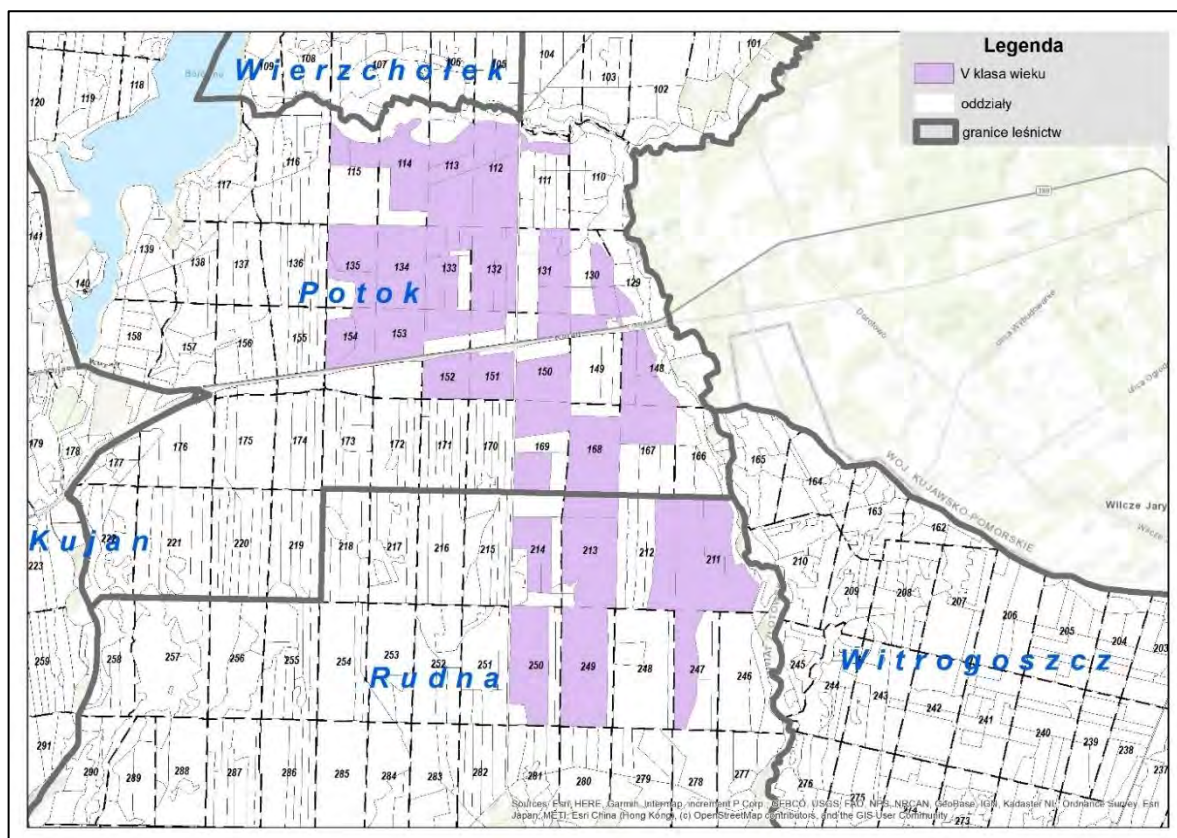
- borowacenie występuje na powierzchni 11577,13 ha, czyli w 68,2% drzewostanów, przy czym przeważa borowacenie słabe (6605,53 ha); wskazuje to na niedostateczną ilość liściastych gatunków domieszkowych w składach drzewostanów;
- borowacenie średnie występuje na powierzchni 4442,49 ha (26,2%),
- borowacenie mocne obejmuje powierzchnię 529,11 ha, co stanowi 3,1% powierzchni gruntów zalesionych.

Stopień borowacenia jest ściśle związany z udziałem w drzewostanach sosny i świerka, w związku z tym powierzchnia drzewostanów objętych borowaceniem powinna maleć wraz z postępem dostosowywania do siedlisk składów gatunkowych drzewostanów, głównie w wyniku prac odnowieniowych i zalesieniowych.

b) Monotypizacja (ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego)

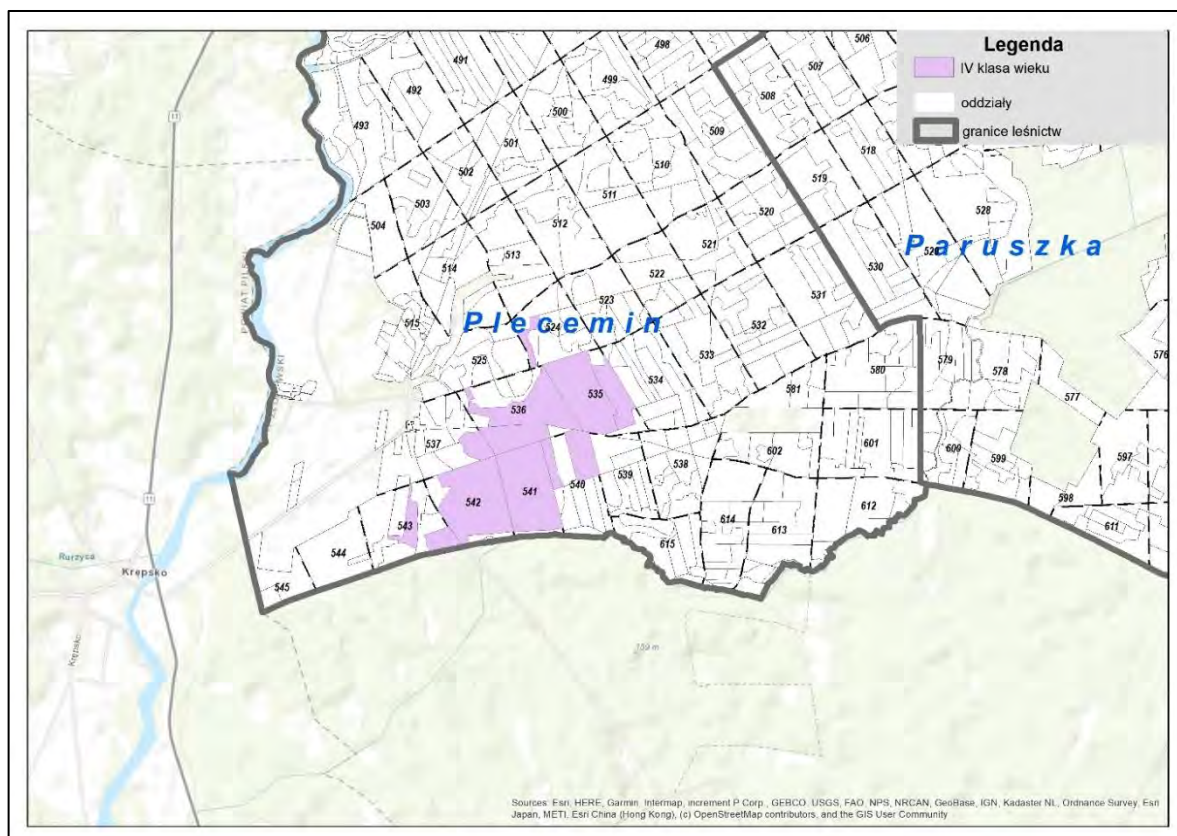
Jedną z form degeneracji ekosystemów leśnych jest monotypizacja. Wyróżnia się ją wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja częściowa*) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*).

Na gruntach nadleśnictwa można zauważyć dwa fragmenty kompleksów leśnych kwalifikujących się do monotypizacji pełnej. Jednym z nich są drzewostany w leśnictwie Potok oraz Rudna o powierzchni ok. 465 ha. Są to lasy z panującą sosną w V klasie wieku (81-100 lat). Obrazowo przedstawia to poniższa mapa.

Ryc. 19. Przykład monotypizacji w leśnictwie Potok i Rudna

Drugim miejscem występowania monotypizacji na gruntach Nadleśnictwa jest kompleks w leśnictwie Plecemin. W jego skład wchodzi drzewostany sosnowe w IV klasie wieku o powierzchni ok. 110 ha. Kształt drzewostanów przedstawia mapa.

Ryc. 20. Przykład monotypizacji w leśnictwie Plecemin

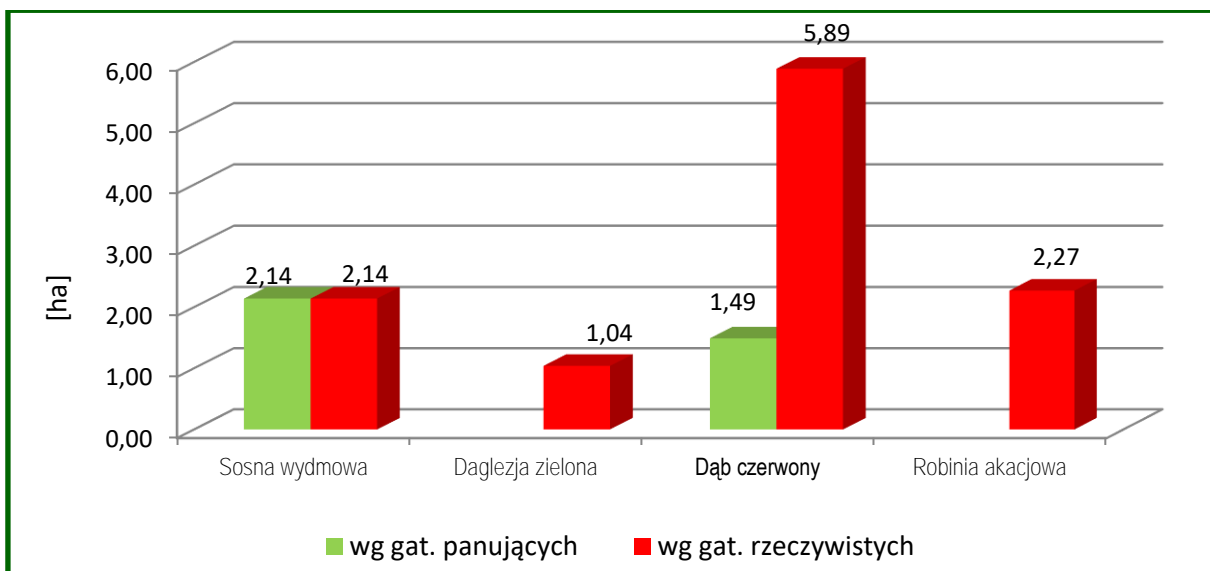
c) Neofityzacja

Neofityzacja jest formą degeneracji fitocenozy leśnej polegającą na występowaniu gatunków obcego pochodzenia (tzw. neofitów) w zbiorowiskach leśnych, wskutek ich samoistnego wnikania (synantropizacji) lub celowego wprowadzania ze względów gospodarczych.

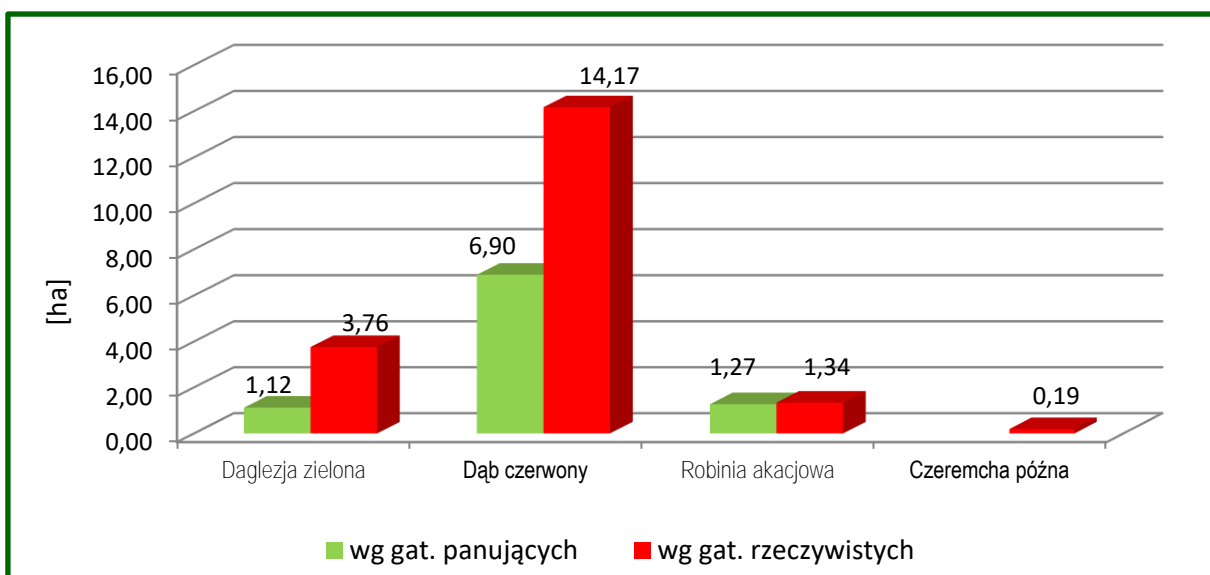
Tab. 38. Powierzchnia drzewostanów z gatunkami obcego pochodzenia w Nadleśnictwie Złotów

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Wg gatunków panujących	Wg rzeczywistego udziału gatunków drzew
		Pow. ha	
1	2	3	4
OBRĘB ZŁOTÓW			
1.	Sosna wydmowa*	2,14	2,14
2.	Daglezja zielona	-	1,04
3.	Dąb czerwony	1,49	5,89
4.	Robinia akacjowa	-	2,27
Ogółem obręb Złotów		3,63	11,34
OBRĘB KRAJENKA			
1.	Daglezja zielona	1,12	3,76
2.	Dąb czerwony	6,90	14,17
3.	Robinia akacjowa	1,27	1,34
4.	Czeremcha późna	-	0,19
Razem obręb Krajenka		9,29	19,46
NADLEŚNICTWO ZŁOTÓW			
1.	Sosna wydmowa*	2,14	2,14
2.	Daglezja zielona	1,12	4,80
3.	Dąb czerwony	8,39	20,06
4.	Robinia akacjowa	1,27	3,61
5.	Czeremcha późna	-	0,19
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO		12,92	30,80

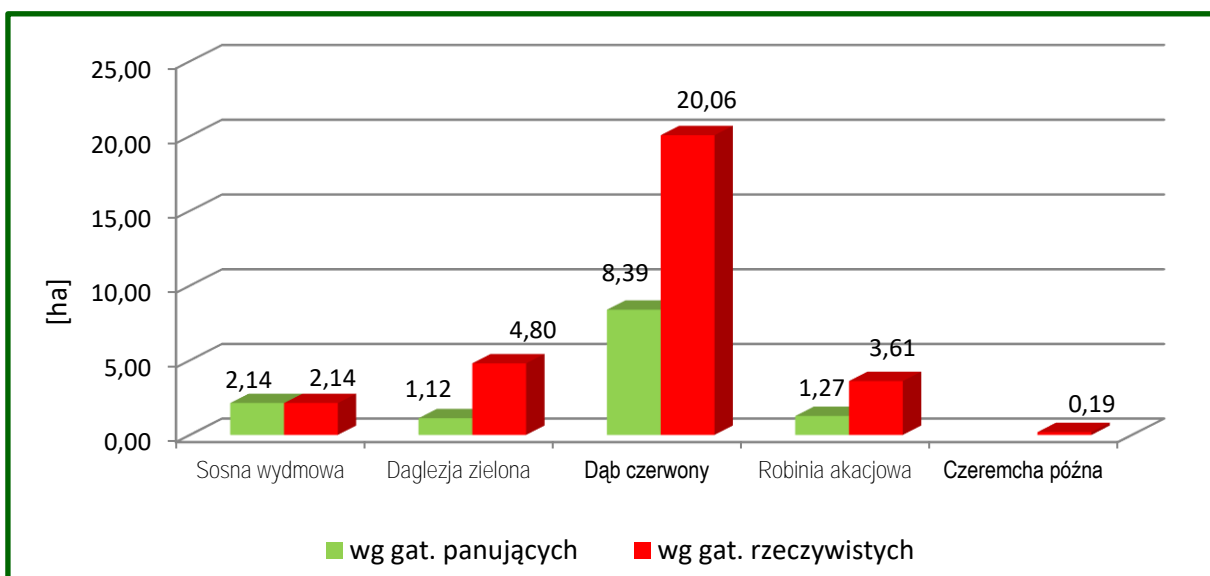
*ze względu na brak kodu dla tego gatunku w bazie Taksator ujęta jako sosna Banksa.

Wykres 27. Występowanie gatunków obcego pochodzenia w drzewostanie w obrębie Złotów

Wykres 28. Występowanie gatunków obcego pochodzenia w drzewostanie w obrębie Krajenka

Wykres 29. Występowanie gatunków obcego pochodzenia w drzewostanie na terenie Nadleśnictwa Złotów

Tab. 39. Zestawienie liczby wyłączeń wg form występowania gatunków obcego pochodzenia

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania					
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (pjd., mjsc.)	w II piętrze	w warstwie nalołu, podrostopu, podsadzeń	w warstwie podszyciu, samosiewu i zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień
1	2	3	4	5	6	7	8
OBRĘB ŻŁOTÓW							
1.	Czeremcha amerykańska		21			924	
2.	Daglezja zielona	4	17		1		2
3.	Dąb czerwony	12	42	2		3	3
4.	Kasztanowiec biały		32				4
5.	Klon Jesionolistny		1				1
6.	Robinia akacyjowa	4	49			28	4
7.	Sosna Banksa		3				1
8.	Sosna wydmowa*	2					
9.	Sosna wejmutka		7			4	3
10.	Suchodrzew pospolity					2	
11.	Śnieguliczka biała					4	
12.	Żywotnik zachodni					1	
RAZEM		6	172	2	1	966	18
OBRĘB KRAJENKA							
1.	Czeremcha amerykańska	1	33			180	
2.	Daglezja zielona	11	27		2	1	3
3.	Dąb czerwony	17	94			5	1
4.	Kasztanowiec biały		36			1	6
5.	Robinia akacyjowa	5	47			14	7
6.	Sosna smołowa		1				1
7.	Sosna wejmutka		2				
8.	Śnieguliczka biała					1	
9.	Żywotnik wschodni		1				
10.	Żywotnik zachodni		1				
RAZEM		34	242		2	202	18
NADLEŚNICTWO ŻŁOTÓW							
1.	Czeremcha amerykańska	1	54			1104	
2.	Daglezja zielona	15	44		3	1	5
3.	Dąb czerwony	29	136	2		8	4
4.	Kasztanowiec biały		68			1	10

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania					
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (pjd., mjsc.)	w II piętrze	w warstwie nalotu, podrostu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu i zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień
		Liczba wydzieleń					
1	2	3	4	5	6	7	8
5.	Klon Jesionolistny		1				1
6.	Robinia akacyjowa	9	96			42	11
7.	Sosna Banksa		3				1
8.	Sosna wydmowa*	2					
9.	Sosna smołowa		1				1
10.	Sosna wejmutka		9			4	3
11.	Suchodrzew pospolity					2	
12.	Śnieguliczka biała					5	
13.	Żywotnik wschodni		1				
14.	Żywotnik zachodni		1			1	
Razem		56	414	2	3	1168	36

*ze względu na brak kodu dla tego gatunku w bazie Taksator ujęta jako sosna Banksa.

W Nadleśnictwie problem neofityzacji ma niewielkie znaczenie. Wyróżniono tylko 7 drzewostanów (12,92 ha) z panującym gatunkiem obcym: 3 z dębem czerwonym, 1 z daglezią zieloną, 2 z sosną wydmową, 1 z robinią akacyjową. W sumie gatunki obce według rzeczywistego udziału zajmują 30,80 ha, co w skali Nadleśnictwa stanowi 0,25% powierzchni gruntów zalesionych.

Zainwentaryzowano również 414 wyłączeń, w których gatunki obce występują pojedynczo lub miejscami oraz 789 wyłączeń, gdzie gatunki obce wyróżniono w warstwach: podszytu, samosiewu, zakrzewień, przestoi i zadrzewień. Głównym gatunkiem inwazyjnym obcego pochodzenia występującym w podszytu jest czeremcha amerykańska.

Zgodnie z protokołem KZP w programie ochrony przyrody należy przedstawić zaewidencjonowane stanowiska ekspansywnych neofitów wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9.09.2011 w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

W wyniku prac terenowych, analiz dostępnych materiałów oraz informacji przekazanych przez pracowników Nadleśnictwa powstała lista spostrzeżeń gatunków zielnych obcego pochodzenia. Wykaz ten zawiera dane adresowe dla ekspansywnych neofitów jednak

nadmienić trzeba, że gatunki te nie zajmują całych pododdziałów, lecz tylko stanowiska punktowe.

Tab. 40. Lokalizacja gatunków roślin zielnych obcego pochodzenia na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Adres leśny	Nazwa
1	2	3
1.	08-15-1-02-76 -a -00	Niecierpek gruczołowaty
2.	08-15-1-02-76 -c -00	Niecierpek gruczołowaty
3.	08-15-1-06-349 -h -00	Niecierpek gruczołowaty
4.	08-15-1-06-178 -f -00	Niecierpek gruczołowaty
5.	08-15-1-06-178 -d -00	Niecierpek gruczołowaty
6.	08-15-1-06-121 -d -00	Niecierpek gruczołowaty
7.	08-15-2-07-376 -p -00	Niecierpek gruczołowaty
8.	08-15-2-07-390 -k -00	Niecierpek gruczołowaty
9.	08-15-2-07-390 -l -00	Niecierpek gruczołowaty
10.	08-15-1-03-138 -f -00	Rdestowiec japoński
11.	08-15-2-04-271 -i -00	Rdestowiec japoński
12.	08-15-2-07-389 -g -00	Rdestowiec japoński
13.	08-15-2-07-388 -f -00	Rdestowiec japoński
14.	08-15-2-07-388 -j -00	Rdestowiec japoński
15.	08-15-2-07-387 -b -00	Rdestowiec japoński
16.	08-15-2-07-380 -f -00	Rdestowiec japoński
17.	08-15-1-06-179 -a -00	Rdestowiec japoński
18.	08-15-1-06-179 -i -00	Rdestowiec japoński
19.	08-15-2-11-269 -b -00	Rdestowiec japoński
20.	08-15-2-11-550 -d -00	Rdestowiec japoński
21.	08-15-2-12-649 -w -00	Rdestowiec japoński
22.	08-15-2-12-672 -d -00	Rdestowiec japoński
23.	08-15-2-12-672 -f -00	Rdestowiec japoński
24.	08-15-1-01-2 -h -00	Niecierpek drobnokwiatowy
25.	08-15-1-01-8 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
26.	08-15-1-02-41 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
27.	08-15-1-02-41 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
28.	08-15-1-02-39 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
29.	08-15-1-02-39 -k -00	Niecierpek drobnokwiatowy
30.	08-15-1-02-39 -n -00	Niecierpek drobnokwiatowy
31.	08-15-1-02-81 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
32.	08-15-1-03-138 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
33.	08-15-1-03-139 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy

Lp.	Adres leśny	Nazwa
1	2	3
34.	08-15-1-03-158 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
35.	08-15-1-03-176 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
36.	08-15-1-03-177 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
37.	08-15-1-03-177 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
38.	08-15-1-03-177 -h -00	Niecierpek drobnokwiatowy
39.	08-15-1-06-229 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
40.	08-15-1-06-228 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
41.	08-15-1-06-265 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
42.	08-15-1-06-264 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
43.	08-15-1-05-323 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
44.	08-15-2-11-617 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
45.	08-15-2-11-626 -g -00	Niecierpek drobnokwiatowy
46.	08-15-2-11-618 -t -00	Niecierpek drobnokwiatowy
47.	08-15-2-11-627 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
48.	08-15-2-11-618 -s -00	Niecierpek drobnokwiatowy
49.	08-15-2-11-627 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
50.	08-15-2-11-629 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
51.	08-15-2-11-630 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
52.	08-15-2-11-623 -n -00	Niecierpek drobnokwiatowy
53.	08-15-2-11-633 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
54.	08-15-2-11-624 -n -00	Niecierpek drobnokwiatowy
55.	08-15-2-11-624 -o -00	Niecierpek drobnokwiatowy
56.	08-15-2-11-625 -g -00	Niecierpek drobnokwiatowy
57.	08-15-2-11-625 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
58.	08-15-2-11-624 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
59.	08-15-2-11-585 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
60.	08-15-2-11-585 -i -00	Niecierpek drobnokwiatowy
61.	08-15-2-11-587 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
62.	08-15-2-11-568 -f -00	Niecierpek drobnokwiatowy
63.	08-15-2-11-564 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
64.	08-15-2-11-563 -k -00	Niecierpek drobnokwiatowy
65.	08-15-1-02-191 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
66.	08-15-1-02-192 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
67.	08-15-1-02-192 -g -00	Niecierpek drobnokwiatowy
68.	08-15-1-02-192 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
69.	08-15-1-02-190 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
70.	08-15-1-02-190 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy

Lp.	Adres leśny	Nazwa
1	2	3
71.	08-15-1-02-190 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
72.	08-15-1-08-407 -o -00	Niecierpek drobnokwiatowy
73.	08-15-1-08-428 -h -00	Niecierpek drobnokwiatowy
74.	08-15-1-08-458 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
75.	08-15-1-08-474 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
76.	08-15-1-10-526 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy

Neofity roślin zielnych występują w Nadleśnictwie w 76 pododdziałach. Dominującym gatunkiem ekspansywnym obcego pochodzenia jest niecierpek drobnokwiatowy (53 wyłączenia), następnie rdestowiec japoński (14 wył.), niecierpek gruczołowaty (9 wył.).

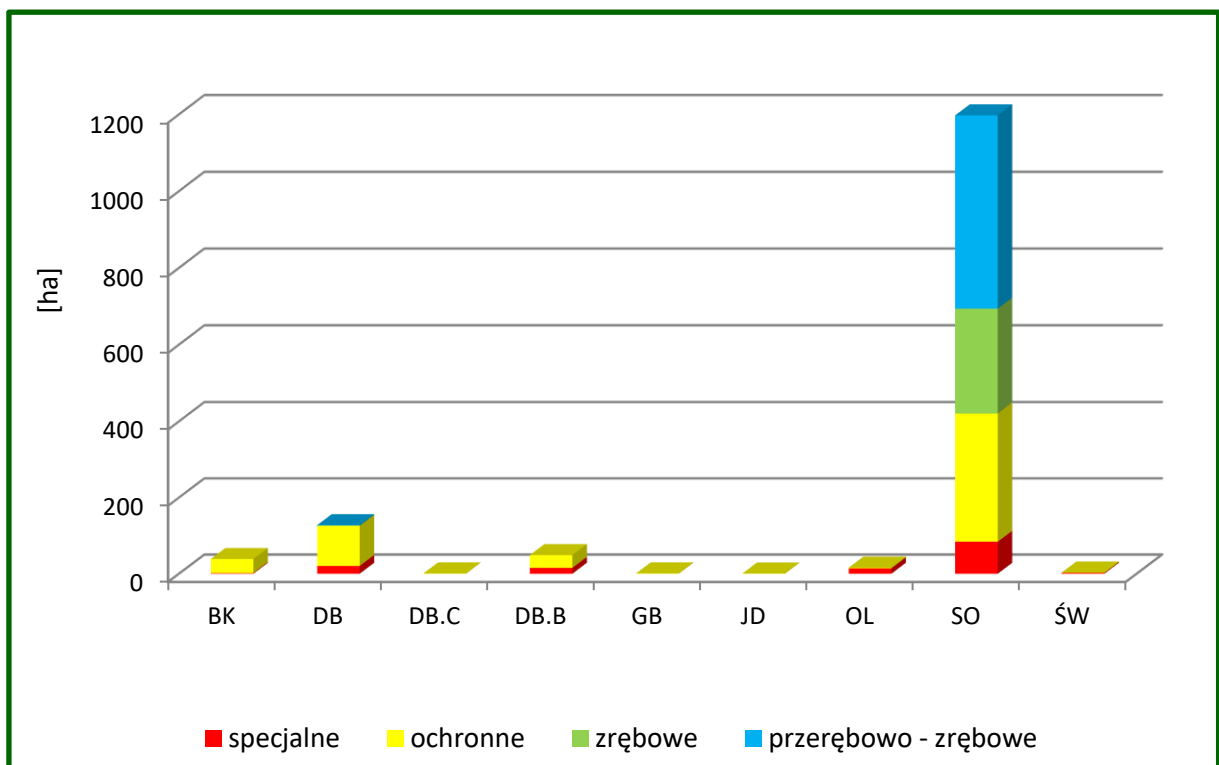
4.5.7. Drzewostany ponad 100 – letnie

W Nadleśnictwie drzewostany ponad 100-letnie zajmują łącznie 2130,13 ha, co stanowi 12,54% powierzchni gruntów zalesionych.

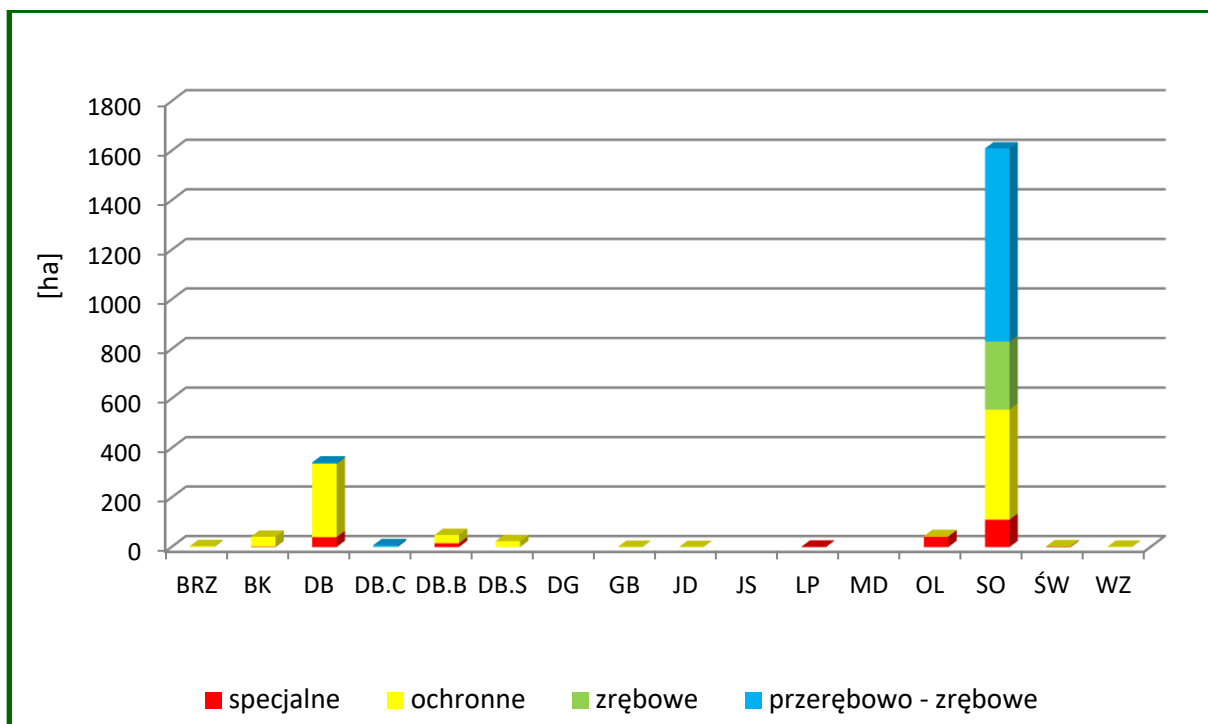
Tab. 41.

Gospodarstwo	Gatunek panujący	OBRĘB				NADLEŚNICTWO	
		ZŁOTÓW		KRAJENKA		Pow. [ha]	[%]
		Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]		
1	2	3	4	5	6	7	8
Specjalne (S)	So	84,07	64,2	26,74	35,8	110,81	10,1
	Św	2,25				2,25	
	Lp			1,84		1,84	
	Bk	1,55				1,55	
	Db	20,55		19,79		40,34	
	Dbb	15,33				15,33	
	OI	14,01		28,37		42,38	
RAZEM		137,76		76,74		214,50	
Ochronne (O)	So	336,36	61,0	108,78	39,0	445,14	39,9
	Brz			3,68		3,68	
	Św	0,85				0,85	
	Bk	37,17		3,03		40,20	
	Db	105,85		190,82		296,67	
	Dbb	33,51				33,51	
	Dbc	0,87				0,87	
	Dbs			24,05		24,05	
	Gb	0,95				0,95	
	Jd	0,6				0,60	
	OI	2,04				2,04	
	Wz			1,48		1,48	
	RAZEM			518,20			
Zrębowe (GZ)	So	273,27	99,5	1,31	0,5	274,58	12,9
RAZEM		273,27				1,31	

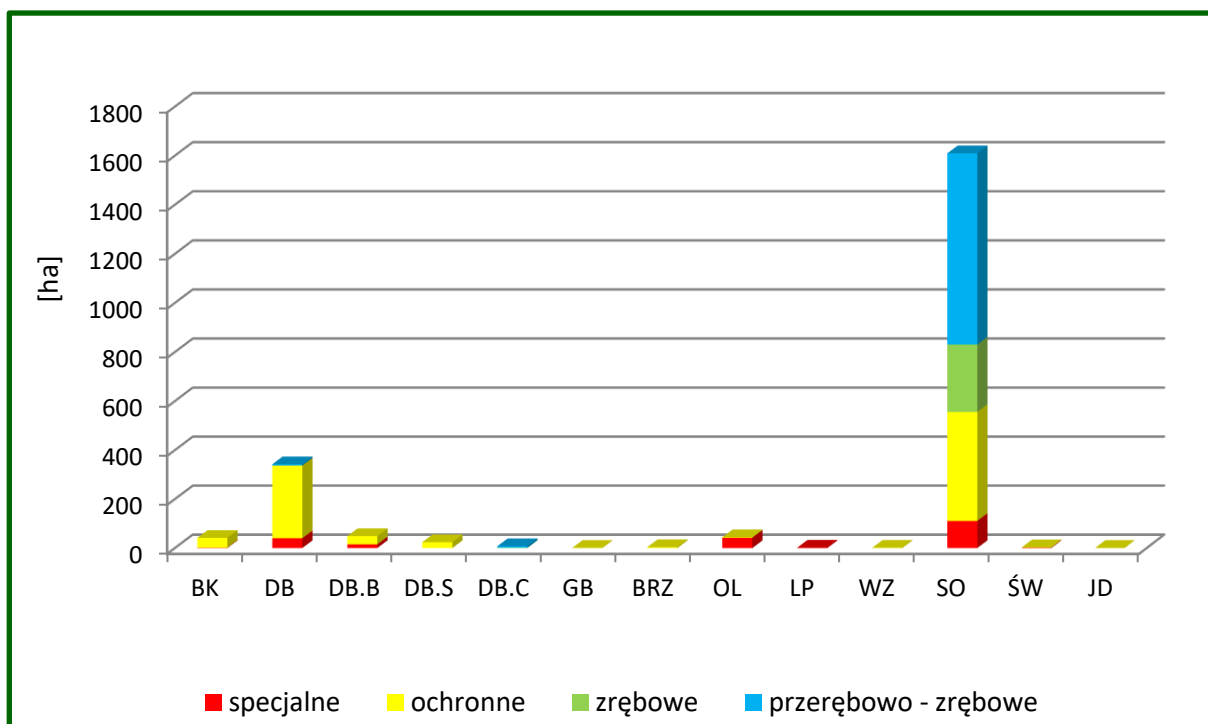
Gospodarstwo	Gatunek panujący	OBRĘB				NADLEŚNICTWO	
		ZŁOTÓW		KRAJENKA		Pow. [ha]	[%]
		Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]		
1	2	3	4	5	6	7	8
Przerębowo-zrębowe (GPZ)	So	503,61	63,8	275,48	36,2	779,09	37,1
	Bk						
	Db	1,07		3,95		5,02	
	Dbc			6,90		6,90	
RAZEM		504,68		286,33		791,01	
Ogółem	So	1197,31	56,2	412,31	19,4	1609,62	75,6
	Brz			3,68	0,2	3,68	0,2
	Św	3,10	0,1		0,0	3,10	0,1
	Lp			1,84	0,1	1,84	0,1
	Bk	38,72	1,8	3,03	0,1	41,75	1,9
	Db	127,47	6,0	214,56	10,1	342,03	16,1
	Dbs			24,05	1,1	24,05	1,1
	Dbb	48,84	2,3		0,0	48,84	2,3
	Dbc	0,87	0,0	6,9	0,3	7,77	0,3
	Gb	0,95	0,0		0,1	0,95	0,1
	Jd	0,60	0,0		0,0	0,60	0,0
	OI	16,05	0,8	28,37	1,3	44,42	2,1
	Wz			1,48	0,1	1,48	0,1
OGÓŁEM		1433,91	67,2	696,22	32,8	2130,13	100,0

Wykres 30. Powierzchnia gatunków panujących w drzewostanach ponad 100-letnich wg gospodarstw w obrębie Złotów

Wykres 31. Powierzchnia gatunków panujących w drzewostanach ponad 100-letnich wg gospodarstw w obrębie Krajenka

Wykres 32. Powierzchnia gatunków panujących w drzewostanach ponad 100-letnich wg gospodarstw w Nadleśnictwie Złotów

Głównym gatunkiem panującym w drzewostanach ponad 100-letnich jest sosna zwyczajna (75,6%). Ważnymi z uwagi na stopień naturalności i wysoki wskaźnik różnorodności biologicznej są także drzewostany z panującymi dębami (19,8%). Mogą one być potencjalnym siedliskiem gatunków cennych, wymienionych w Załącznikach II i IV do Dyrektywy Siedliskowej. Drzewostany ponad 100-letnie w 39,9% znajdują się w gospodarstwie ochronnym.

4.5.8. Ekosystemy referencyjne

W lasach Nadleśnictwa Złotów wytypowano 33 pododdziały (130,33 ha) lasów reprezentatywnych wyznaczonych zgodnie z Zarządzeniem nr 10 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile z dnia 12 maja 2015 r., w sprawie wprowadzenia zasad wyznaczania, ustanawiania i funkcjonowania ekosystemów referencyjnych w nadleśnictwach nadzorowanych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Pile. Wyznaczone wyłączenia są przykładami istniejących ekosystemów zachowanych w stanie naturalnym lub maksymalnie do niego zbliżone. Powierzchnie te zostały wyłączone z produkcji, są przeznaczone do naturalnego rozpadu i sukcesji.

Ekosystemy referencyjne mają tworzyć sieć drzewostanów w stanie możliwie zbliżonym do naturalnego, przewidzianych do obserwacji lokalnych trendów rozwojowych bez ingerencji człowieka. Utworzenie takich miejsc powinno pozytywnie wpłynąć m.in. na rozwój populacji organizmów związanych ekologicznie z obecnością rozkładającego się drewna w ekosystemach leśnych oraz poprawić stan siedlisk chronionych na podstawie Dyrektywy Siedliskowej.

4.5.9. Drewno martwe

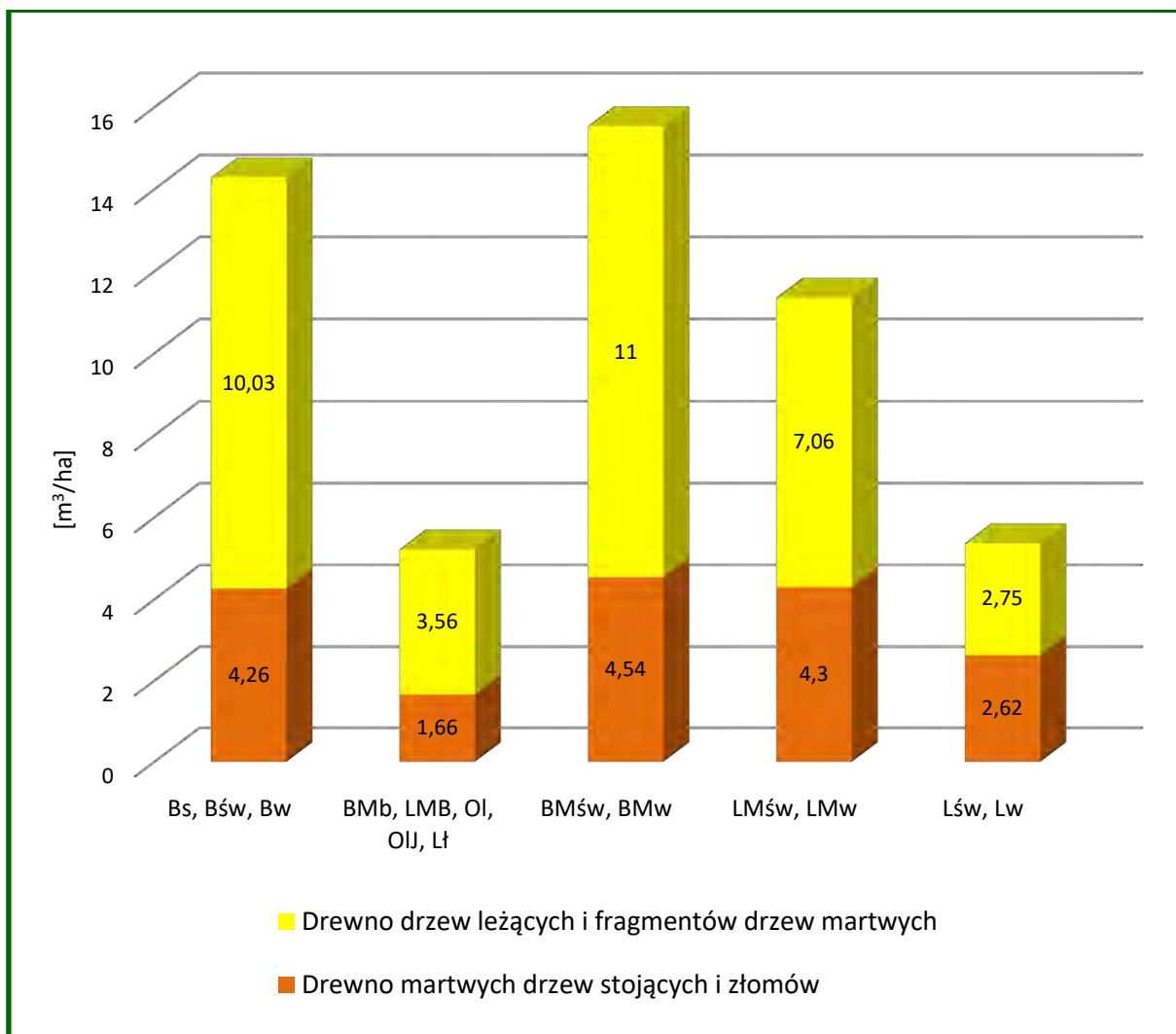
Martwe drewno w lesie jest środowiskiem życia wielu gatunków organizmów, zwłaszcza saprotroficznych grzybów i saproksylicznych owadów oraz gniazdujących w dziuplach ptaków. Zawarte w martwym drewnie substancje odżywcze wracają powoli do obiegu dzięki działalności reducentów i powiązanych z nimi zależnościami pokarmowymi innych organizmów.

W Nadleśnictwie Złotów zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, wykonano dodatkowy pomiar drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, w oparciu o § 62 IUL, tj. na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej,

Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów; drzew ściętych i wyrwconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. Wyniki pomiaru przedstawia tabela.

Tab. 42. Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Złotów

Grupy typów siedliskowych lasu	Powierzchnia [ha]	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
OBRĘB ZŁOTÓW							
Bory suche, świeże i wilgotne	2104,65	4,26	8973,26	10,04	21121,23	14,30	30094,49
Bory i lasy bagienne	241,34	2,58	622,29	7,35	1772,74	9,93	2395,03
Bory mieszane świeże i wilgotne	3505,27	4,54	15926,97	11,00	38543,14	15,54	54470,11
Lasy mieszane świeże i wilgotne	4559,31	5,12	23356,03	8,74	39863,68	13,86	63219,71
Lasy świeże i wilgotne	300,09	5,80	1739,57	7,18	2153,85	12,98	3893,42
Razem o. Złotów	10710,66	4,73	50618,12	9,66	103454,64	14,39	154072,76
OBRĘB KRAJENKA							
Bory suche, świeże i wilgotne	1,28	-	-	-	-	-	-
Bory i lasy bagienne	296,84	0,92	273,22	0,48	143,3	1,40	416,52
Bory mieszane świeże i wilgotne	374,53	1,79	670,24	2,44	913,65	4,23	1583,89
Lasy mieszane świeże i wilgotne	1993,80	2,41	4804,83	3,23	6433,12	5,64	11237,95
Lasy świeże i wilgotne	1650,43	2,04	3373,86	1,95	3215,98	3,99	6589,84
Razem o. Krajenka	4316,88	2,11	9122,15	2,48	10706,05	4,59	19828,20
NADLEŚNICTWO							
Bory suche, świeże i wilgotne	2105,93	4,26	8973,26	10,03	21121,23	14,29	30094,49
Bory i lasy bagienne	538,18	1,66	895,51	3,56	1916,04	5,22	2811,55
Bory mieszane świeże i wilgotne	3505,27	4,54	15926,97	11,00	38543,14	15,54	54470,11
Lasy mieszane świeże i wilgotne	6553,11	4,30	28160,86	7,06	46296,80	11,36	74457,66
Lasy świeże i wilgotne	1950,52	2,62	5113,43	2,75	5369,83	5,37	10483,26
Ogółem Nadleśnictwo	15027,54	3,97	59740,27	7,60	114160,69	11,57	173900,96

Wykres 33. Zestawienie miąższości drewna martwego w m³/ha według drzew stojących i martwych i grup TSL w Nadleśnictwie Złotów (na podstawie pomiarów na pow. próbnych)

Łącznie w Nadleśnictwie Złotów zinwentaryzowano 173900,96 m³ drewna martwego (obręb Złotów 154072,76 m³ , obręb Krajenka 19828,20 m³), w tym martwych drzew stojących i złomów – 59740,273 m³ (obręb Złotów 50618,12 m³ , obręb Krajenka 9122,15 m³), drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 114160,69 m³ (obręb Złotów 103454,64 m³ , obręb Krajenka 10706,05 m³). W przeliczeniu na 1 ha daje to odpowiednio: w Nadleśnictwie 11,57 m³/ha (obręb Złotów 14,39 m³/ha, obręb Krajenka 4,59 m³/ha), w tym drzew stojących – 3,97 m³/ha (obręb Złotów 4,73 m³/ha, obręb Krajenka 2,11 m³/ha), drzew leżących – 7,60 m³/ha (obręb Złotów 9,66 m³/ha, obręb Krajenka 2,48 m³/ha).

Na posiedzeniu KZP dla Nadleśnictwa Złotów ustalono, że zachodzi potrzeba, szacunkowego określenia ilości martwego drewna na obszarach, które nie zostały objęte pomiarem na powierzchniach próbnych kołowych. W związku z powyższym wykonano dodatkowe czynności, podczas prac taksacyjnych, związane z pomiarem drewna martwego na tzw. kępach ekologicznych oraz na powierzchniach upraw i młodników I klasy wieku

(1927,24 ha). W wyniku tych czynności zinwentaryzowano łącznie 168 m³ martwego drewna – (0,09 m³/ha I klasy wieku), w tym: obręb Złotów 152 m³ i obręb Krajenka 16 m³.

W sumie na gruntach leśnych zalesionych w Nadleśnictwie zinwentaryzowano 174068,96 m³ martwego drewna (10,25 m³/ha), w tym: obręb Złotów 154224,76 m³ (12,67 m³/ha), obręb Krajenka 19844,20 m³ (4,12 m³/ha).

W styczniu i lutym 2022 r nad Polską przeszła fala huraganowych wiatrów, która spowodowała olbrzymie straty w drzewostanach. Nadleśnictwo Złotów szacuje, że w ramach porządkowania drzewostanów pozyskało 45675 m³ brutto drewna „kłęskowego”. Ponieważ inwentaryzacja zasobów drzewnych została wykonana po wystąpieniu zjawiska kłęskowego lecz przed uprzątnięciem skutków kłęski, można dokonać korekty wskaźnika martwego drewna w Nadleśnictwie Złotów, odejmując od zinwentaryzowanego martwego drewna na gruntach zalesionych (174068,96 m³) szacowaną ilość pozyskanego drewna kłęskowego (45675 m³). Otrzymany wynik 128393,96 m³ daje wskaźnik 7,56 m³/ha martwego drewna na gruntach zalesionych. Uzyskany wynik nie powinien być traktowany ostatecznie, gdyż Nadleśnictwo nie zakończyło uprzątnięcia drewna po kłęskowego. Stan kłęski Nadleśnictwo zamierza przedłużyć do końca I kwartału pierwszego roku obowiązywania nowego planu urządzenia lasu.

5. WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003, Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi. Formami ochrony zabytków są m.in.: wpis do rejestru zabytków oraz ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Wpisu do rejestru dokonuje wojewódzki konserwator zabytków. Decyzje o wpisie do rejestru zabytków przechowywane są we właściwych terenowo wojewódzkich urzędach ochrony zabytków.

Formą ochrony jest także prowadzenie ewidencji zabytków, która jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy.

Ewidencja to uporządkowany zbiór wykonanych według jednolitych wzorów opracowań, zawierających podstawowe informacje o obiektach zabytkowych. Ewidencja zawiera: dane administracyjne i adresowe, rys historyczny, opis obiektu, fotografie i plany. Ewidencja obejmuje pojedyncze obiekty architektoniczne, zespoły budowlane (np. folwarki), zespoły urbanistyczne i ruralistyczne, stanowiska archeologiczne oraz zabytkowe parki i cmentarze.

Krajową i wojewódzką ewidencję zabytków archeologicznych tworzy zasób dokumentacji programu Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP). Jest to program badawczo-ewidencyjny, wdrożony do realizacji w 1978 r. Jego celem jest rozpoznanie, metodą badań powierzchniowych i poprzez kwerendę źródłową, stanowisk archeologicznych na terenie całego kraju oraz budowa informacji o stanowiskach archeologicznych rozpoznanych tą metodą. Dokumentacja AZP służy prowadzeniu wszelkich działań konserwatorskich w tym zakresie.

W ustawie z 23 lipca 2003 roku wprowadzono również pojęcie Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ), która jest w zasadzie powieleniem ewidencji wojewódzkiej na szczeblu poszczególnych gmin. Z uwagi na wysokie koszty stworzenia nie wszystkie jednostki samorządu posiadają to opracowanie.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów wykonano inwentaryzację obiektów dziedzictwa kulturowego. Inwentaryzację przeprowadził w 2020 r. archeolog dr Jarosław Rola, zgodnie z wytycznymi wypracowanymi przez Zespół zadaniowy ds. inwentaryzacji archeologicznej gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwa wchodzące w skład RDLP w Pile.

Inwentaryzację wykonano w oparciu o informacje o obiektach dziedzictwa kulturowego korzystając z następujących źródeł:

- informacji o obiektach nieruchomych i stanowiskach archeologicznych ujętych w ewidencjach zabytków, przekazanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile;
- analizie numerycznego modelu terenu obejmującego grunty zarządzane przez Nadleśnictwo;
- wypełnionych ankiet przekazanych przez leśniczych poszczególnych leśnictw;
- weryfikacji otrzymanych informacji w terenie z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu.

Uzyskano w ten sposób listę 522 obiektów, w tym ujętych w ewidencjach konserwatorskich (np. cmentarze, stanowiska archeologiczne), pozostałości różnorodnej zabudowy (mieszkalnej bądź gospodarczej) oraz obejmujące różnorodne formy terenowe, takie jak mielerze i domniemane miejsca produkcji potażu. W trakcie lustracji terenowych zweryfikowano niektóre obiekty negatywnie – jako formy naturalne. Te obiekty pozostały w danych źródłowych i nie będą przedstawione w Programie Ochrony Przyrody.

W zależności od sytuacji prawnej obiektów przyjęto następujący podział na kategorie:

- Kategoria 1: obiekty ujęte w ewidencji zabytków;
- Kategoria 2: obiekty zgłoszone lub zaproponowane do ujęcia w ewidencji zabytków;
- Kategoria 3: obiekty nieujęte w ewidencji zabytków o potencjalnych walorach historycznych.

Każdy z obiektów objętych inwentaryzacją po zakończeniu prac i analizie danych otrzymał status określający zalecane sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych według podziału:

- Status 1: bez działań gospodarczych w obrębie stanowiska;
- Status 2: działania gospodarcze z ograniczeniami;
- Status 3: działania gospodarcze bez ograniczeń.

Ostatecznie na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów ustalono listę 317 obiektów, na podstawie których można opisać dziedzictwo archeologiczne i kulturowe oraz właściwie zaprojektować działania gospodarcze w obszarach bezpośrednio oddziaływujących na obiekty.

Tab. 43. Wyniki inwentaryzacji dziedzictwa kulturowego – grupy obiektów zidentyfikowanych na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Kategoria	Status	Ogólna nazwa grupy obiektów	Liczba obiektów
1	2	3	4	5
1.	1	1	Zabytki archeologiczne objęte ochroną archeologiczno-konserwatorską	13
2.	1	1	Stare cmentarze ewangelickie ujęte w ewidencji zabytków	4
3.	3	1	Miejsca pamięci	2
4.	3	1	Obiekty nieujęte w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych - kurhany	53
5.	3	1	Obiekty nieujęte w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych – gródki/strażnice	5
6.	3	2	Mielerze	136
7.	3	2	Podłużne nasypy – miejsca przerobu odpadów po zrębach	76
8.	3	2	Kamienie graniczne i przydrożne, kopce graniczne	19
9.	3	2	Formy antropogeniczne o nieokreślonej funkcji i chronologii	6
10.	3	2	Potencjalne grodzisko	1
11.	3	2	Ślady starej zabudowy - piwnica kamienna	1
12.	3	2	Miejsca pamięci - pomnik Denkstelle	1
Łączna liczba obiektów				317

Na potrzeby prezentacji danych w Programie Ochrony Przyrody dane o obiektach zestawiono w rozbiciu na zabytki archeologiczne i zabytki nieruchome, w tym: cmentarze i miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne oraz parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni.

5.1. Zabytki archeologiczne

Zgodnie z użytą definicją w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) zabytek archeologiczny to zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

Na gruntach Nadleśnictwa Złotów występują 3 stanowiska archeologiczne objęte ochroną archeologiczno-konserwatorską: grodzisko (wpisane do rejestru zabytków), cmentarzysko kurhanowe (ujęte w ewidencji) oraz domniemany kurhan (ujęty w ewidencji).

Tab. 44. Wykaz obiektów objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo	Adres leśny	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych	Nr rejestru zabytku, data uznania
1	2	3	4	5	6
1.	Grodzisko wczesnośredniowieczne (VII-IX w.). Stanowisko archeologiczne nr 1 (AZP 33-31/1)	Witrogoszcz	08-15-2-04-305-k-00	Wszelkie działania wyłącznie w uzgodnieniu z WUOZ w Poznaniu, Delegatura w Pile	Decyzja WKZ w Bydgoszczy z dnia 19 czerwca 1968 r., pod nr rejestru 81/C. W 2008 r. obiekt został wpisany do rejestru zabytków Województwa Wielkopolskiego pod nr 220/Wlkp/C
2.	Stanowisko archeologiczne nr 19 (AZP 33-29/136) Kurhanowa nekropolia z wczesnego średniowiecza (IX-XI-XII w.) 11 obiektów, ok. 10 m średnicy	Wąsosz	08-15-2-11-564-g-00	Wszelkie działania gospodarcze wyłącznie w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi	AZP 33-29/136 Odkryte 2006 r., Wykopaliska 2007 r.
		Wąsosz	08-15-2-11-565-g-00		
		Wąsosz	08-15-2-11-584-a-00		
		Wąsosz	08-15-2-11-584-c-00		
3.	Stanowisko archeologiczne (AZP 32-28/43) Denkmal; kurhan (?) z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 1 m	Łączyń	08-15-1-02-191-a-00	Wszelkie działania gospodarcze wyłącznie w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi	AZP 32-28/43, 17.11.1983 r.

Dzięki zastosowaniu najnowszych zdobyczy techniki archeologia zyskała wiele nowych możliwości poznawczych. Dotyczy to głównie laserowego skaningu lotniczego (ALS), który pozwala na rejestrację rzeźby terenu z dokładnością do 15 cm, a tym samym stał się doskonałym narzędziem do rejestracji stanowisk archeologicznych o własnej manifestacji terenowej.

W wyniku inwentaryzacji obiektów dziedzictwa kulturowego uzyskano nowe dane odnośnie miejsc o „oczywistej” wartości archeologicznej, które mogą być stanowiskami archeologicznymi. Są to kurhany (53 obiekty) oraz gródki/strażnice (5 obiektów). Wykaz obiektów wraz z opisem i sposobem prowadzenia zabiegów gospodarczych zamieszczono w tabeli.

Tab. 45. Wykaz obiektów nieujętych w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych na gruntach Nadleśnictwa Złotów – bez działań gospodarczych w obrębie stanowiska

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
Status 1 – bez działań gospodarczych w obrębie stanowiska				
1.	Wierzchołek	08-15-1-01-105 -g -00	strażnica (?) PS-NOW, średnica ok. 10 m, wys. ok. 1 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
2.	Wierzchołek	08-15-1-01-50 -a -00	kurhan (?) z nasypem ziemnym, średnica ok. 8 m, wys. ok. 0,3-0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
3.	Wierzchołek	08-15-1-01-50 -a -00	kurhan (?) z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wys. ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
4.	Wierzchołek	08-15-1-01-93 -a -00	kurhan (?), nasyp ziemny, średnica ok. 10 m, wys. ok. 0,5-0,7 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
5.	Łączyń	08-15-1-02-126 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 1 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
6.	Łączyń	08-15-1-02-127 -d -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10-12 m, wysokość do ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
7.	Łączyń	08-15-1-02-127 -d -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10-12 m, wysokość do ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
8.	Łączyń	08-15-1-02-190 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,3 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
9.	Łączyń	08-15-1-02-191 -b -00	kurhan okrągły z nasypem ziemnym, nieco uszkodzony przez drogę, średnica ok. 10 m, wys. ok. 0,5m	wyłączyć z działalności gospodarczej
10.	Łączyń	08-15-1-02-84 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
11.	Potok	08-15-1-03-104 -n -00	strażnica (?) PS-NOW, średnica ok. 15 m, wys. ok. 1 m, przepalona polepa	wyłączyć z działalności gospodarczej
12.	Potok	08-15-1-03-140 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,5-0,7 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
13.	Potok	08-15-1-03-148 -d -00	gródek/strażnica PS-NOW, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 1 m, przepalona polepa	wyłączyć z działalności gospodarczej
14.	Potok	08-15-1-03-154 -d -00	kurhan o nasypie ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,7 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
15.	Potok	08-15-1-03-155 -g -00	gródek/strażnica PS-NOW, średnica 10-15 m, wysokość do ok. 1,5 m, przepalona polepa, węgle drzewne	wyłączyć z działalności gospodarczej
16.	Potok	08-15-1-03-173 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,7 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
17.	Rudna	08-15-1-05-283 -d -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 8 m, wysokość ok. 0,5-0,7 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
18.	Kujan	08-15-1-06-224 -f -00	kurhan z nasypem ziemnym, ok. 8 m średnicy, wysokość ok. 0,3 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
19.	Kujan	08-15-1-06-227 -g -00	kurhan z nasypem ziemnym, uszkodzony przez stary wykrot, wysokość ok. 0,3 m	wyłączyć z działalności gospodarczej

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
20.	Augustowo	08-15-1-08-469 -f -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. do ok. 1 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
21.	Augustowo	08-15-1-08-469 -f -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. do ok. 1 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
22.	Augustowo	08-15-1-08-469 -f -00	b. słabo widoczny kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. do ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
23.	Augustowo	08-15-1-08-469 -g -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. do ok. 1-1,2 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
24.	Augustowo	08-15-1-08-469 -g -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. do ok. 1 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
25.	Augustowo	08-15-1-08-469 -g -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
26.	Augustowo	08-15-1-08-469 -g -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
27.	Plecemin	08-15-1-09-476 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. do ok. 1 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
28.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
29.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
30.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
31.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
32.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
33.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
34.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
35.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m, uszkodzony przez wykrot	wyłączyć z działalności gospodarczej
36.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, średnica ok. 9 m, wysokość ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
37.	Plecemin	08-15-1-09-479 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, średnica ok. 9 m, wysokość ok. 0,3 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
38.	Plecemin	08-15-1-09-490 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
39.	Plecemin	08-15-1-09-490 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
40.	Plecemin	08-15-1-09-490 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. ok. 0,4 m, uszkodzony pasem p-poż.	wyłączyć z działalności gospodarczej
41.	Plecemin	08-15-1-09-490 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, średnica ok. 9 m, wysokość ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
42.	Plecemin	08-15-1-09-490 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, średnica ok. 9 m, wysokość ok. 0,3 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
43.	Paruszka	08-15-1-10-475 -d -00	kurhan z nasypem ziemnym, element cmentarzyska liniowego, wys. do ok. 1 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
44.	Paruszka	08-15-1-10-553 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,4 m, uszkodzony przez szlak zrywkowy	wyłączyć z działalności gospodarczej
45.	Paruszka	08-15-1-10-576 -c -00	kurhan z nasypem ziemnym, uszkodzony przez wkopy rabunkowe (?), śr. ok. 11 m, wys. ok. 1,2-1,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
46.	Witrogoszcz	08-15-2-04-245 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,5-0,7 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
47.	Łobzonka	08-15-2-07-392 -b -00	kurhan (?) z nasypem ziemnym, średnica ok. 15 m, wysokość ok. 1,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
48.	Wąsosz	08-15-2-11-621 -g -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 7 m, wysokość ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
49.	Wąsosz	08-15-2-11-630 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
50.	Wąsosz	08-15-2-11-630 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,7 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
51.	Wąsosz	08-15-2-11-630 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
52.	Wąsosz	08-15-2-11-630 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,7 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
53.	Wąsosz	08-15-2-11-630 -b -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 6-7 m, wysokość ok. 0,2-0,3 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
54.	Leśnik	08-15-2-12-645 -d -00	kurhan z nasypem ziemnym, silnie zniwelowany, średnica ok. 11 m, wysokość ok. 0,4 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
55.	Leśnik	08-15-2-12-645 -d -00	kurhan z nasypem ziemnym, silnie zniwelowany, średnica ok. 11 m, wysokość ok. 0,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
56.	Leśnik	08-15-2-12-646 -1 -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 1 m	wyłączyć z działalności gospodarczej
57.	Leśnik	08-15-2-12-648 -a -00	kurhan z nasypem ziemnym, średnica ok. 10 m, wysokość ok. 0,5 m, uszkodzenie przez wykrot	wyłączyć z działalności gospodarczej
58.	Leśnik	08-15-2-12-666 -c -00	gródek stożkowy, średnica ok. 15-20 m, wysokość ok. 1-1,5 m	wyłączyć z działalności gospodarczej

W wyniku inwentaryzacji obiektów dziedzictwa kulturowego wyróżniono także inne cenne obiekty (240 szt.), które wymagają szczególnej uwagi podczas prowadzenia prac gospodarczych i którym nadano status 2. Są to: mielerze (136 szt.), miejsca przerobu odpadów po zrębach (76 szt.), kamienie i kopce graniczne (19 szt.), formy antropogeniczne o nieokreślonej funkcji i chronologii (6 szt.), murowana piwnica (1 szt.) oraz domniemane grodzisko (1 szt.). Pomnik upamiętniający miejscowego leśnika został opisany w kolejnym rozdziale (cmentarze i miejsca pamięci).

W tym miejscu należy wyjaśnić pojęcie mielerzy. Pierwotnie mielerz posiadał formę stosu drewna, który uszczelniony był ziemią lub darnią i w takiej postaci podpalany. Tak uzyskane warunki powodowały, iż drewno nie ulegało spaleni, a zwęgleniu. Zachowane do dzisiaj pozostałości mielerzy posiadają własną formę terenową w postaci niewielkiego nasypu ziemnego o średnicy 8-10 m oraz wysokości około 0,5 m. Występują w skupiskach o dość regularnym rozplanowaniu.

Wykaz obiektów wraz z opisem i sposobem prowadzenia zabiegów gospodarczych zamieszczono w tabeli.

Tab. 46. Wykaz obiektów nieujętych w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych na gruntach Nadleśnictwa Złotów – działania gospodarcze z ograniczeniami w obrębie stanowiska

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
Status 2 – działania gospodarcze z ograniczeniami				
1.	Wierzchołek	08-15-1-01-107 -c -00	nasyp słabo widoczny (ok. 20x8m), występują węgle drzewne, miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
2.	Wierzchołek	08-15-1-01-15 -b -00	podłużny nasyp (ok. 40x20 m), forma obronna S-NOW (?), wjazd/wejście od NE	ograniczyć ingerencje w glebę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
3.	Wierzchołek	08-15-1-01-26 -a -00	nasyp widoczny (ok. 26x8m), występują węgle drzewne, miejsce przerobu odpadów pod zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
4.	Wierzchołek	08-15-1-01-26 -c -00	nasyp słabo widoczny (ok. 28x8m), występują węgle drzewne, miejsce przerobu odpadów pod zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
5.	Wierzchołek	08-15-1-01-28 -t -00	grodzisko Wo (?), brak na powierzchni materiału archeologicznego, od W zachowana fosa (?), około 65x60 m	ograniczyć ingerencje w glebę
6.	Wierzchołek	08-15-1-01-50 -a -00	nasyp słabo widoczny (ok. 14x7m), występują węgle drzewne, miejsce przerobu odpadów pod zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
7.	Wierzchołek	08-15-1-01-90 -a -00	początek drogi brukowanej - tzw. bruk na zamek	zachować formę
8.	Wierzchołek	08-15-1-01-92 -a -00	koniec drogi brukowanej - tzw. bruk na zamek	zachować formę
9.	Łączyń	08-15-1-02-122 -b -00	mielierz, około 10 m średnicy	zachować formę
10.	Łączyń	08-15-1-02-32 -f -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, węgielki	zachować formę
11.	Łączyń	08-15-1-02-33 -a -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, w otoczeniu jamy	zachować formę
12.	Łączyń	08-15-1-02-33 -a -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, forma słabo zachowana, w otoczeniu jamy	zachować formę
13.	Łączyń	08-15-1-02-33 -a -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, forma słabo zachowana, w otoczeniu jamy	zachować formę
14.	Łączyń	08-15-1-02-33 -a -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, węgle drzewne	zachować formę
15.	Łączyń	08-15-1-02-33 -b -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, forma słabo zachowana	zachować formę
16.	Łączyń	08-15-1-02-34 -a -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, przecięty przez drogę, w otoczeniu jamy	zachować formę
17.	Łączyń	08-15-1-02-34 -a -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, przecięty przez drogę, w otoczeniu jamy, węgielki	zachować formę
18.	Łączyń	08-15-1-02-34 -a -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie,	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
			okres PS-NOW, przecięty przez drogę, w otoczeniu jamy	
19.	Łączyń	08-15-1-02-34 -a -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, forma słabo zachowana	zachować formę
20.	Łączyń	08-15-1-02-54 -c -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m) forma słabo zachowana, nieokreślona funkcjonalnie i chronologicznie	zachować formę
21.	Łączyń	08-15-1-02-56 -c -00	forma czworoboczna (ok. 11x11m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
22.	Łączyń	08-15-1-02-71 -g -00	podłużny nasyp, (ok. 14x7m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
23.	Łączyń	08-15-1-02-74 -a -00	mielerz, około 10 m średnicy	zachować formę
24.	Łączyń	08-15-1-02-74 -d -00	mielerz, około 10 m średnicy	zachować formę
25.	Łączyń	08-15-1-02-81 -c -00	kopiec ziemny o nieokreślonej funkcji i chronologii, wys. ok. 0,5 m	zachować formę
26.	Łączyń	08-15-1-02-81 -c -00	kopiec ziemny o nieokreślonej funkcji i chronologii, wys. ok. 0,3 m	zachować formę
27.	Potok	08-15-1-03-110 -h -00	podłużny nasyp (ok. 15x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, występuje kilka dołów związanych funkcjonalnie (?)	zachować formę
28.	Potok	08-15-1-03-111 -f -00	podłużny nasyp (ok. 22x8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, w sąsiedztwie dół związany funkcjonalnie (?)	zachować formę
29.	Potok	08-15-1-03-114 -b -00	mielerz, średnica około 10 m, węgielki	zachować formę
30.	Potok	08-15-1-03-114 -c -00	mielerz, średnica około 10 m, węgielki, w pobliżu dół związany funkcjonalnie (?)	zachować formę
31.	Potok	08-15-1-03-115 -d -00	forma słabo widoczna, wysokość około 0,1-0,2 m, mielerz (?)	zachować formę
32.	Potok	08-15-1-03-120 -a -00	podłużny nasyp (ok. 15x7 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, węgielki drzewne	zachować formę
33.	Potok	08-15-1-03-130 -b -00	podłużny kopiec (ok. 10x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
34.	Potok	08-15-1-03-130 -b -00	podłużny kopiec (ok. 10x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
35.	Potok	08-15-1-03-131 -c -00	podłużny nasyp (około 15x7 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
36.	Potok	08-15-1-03-156 -c -00	mielerz, średnica około 10-11 m, węgielki drzewne	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
37.	Potok	08-15-1-03-67 -a -00	podłużny nasyp (ok. 14x8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, kilka śladów po wykrotach, węgielki drzewne	zachować formę
38.	Potok	08-15-1-03-70 -c -00	piwnica sklepiona na podbudowie kamiennej	zachować formę
39.	Potok	08-15-1-03-95 -i -00	podłużny nasyp (ok. 18x8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
40.	Kujan	08-15-1-05-252 -b -00	podłużny nasyp (ok. 13x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
41.	Kujan	08-15-1-05-287 -i -00	podłużny nasyp (ok. 12x7 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
42.	Kujan	08-15-1-05-287 -j -00	podłużny nasyp (ok. 22x7 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
43.	Kujan	08-15-1-05-290 -c -00	podłużny nasyp (ok. 12x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
44.	Rudna	08-15-1-05-321 -a -00	podłużny nasyp (ok. 15-20x7-8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
45.	Rudna	08-15-1-05-321 -b -00	podłużny nasyp (ok. 15-20x7-8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, węgielki, forma słabo zachowana	zachować formę
46.	Rudna	08-15-1-05-321 -c -00	podłużny nasyp (ok. 15-20x7-8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
47.	Rudna	08-15-1-05-321 -c -00	podłużny nasyp (ok. 15-20x7-8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
48.	Rudna	08-15-1-05-321 -f -00	podłużny nasyp (ok. 15-20x7-8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
49.	Rudna	08-15-1-05-322 -a -00	podłużny nasyp (ok. 15-20x7-8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
50.	Rudna	08-15-1-05-322 -b -00	podłużny nasyp (ok. 15-20x7-8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
51.	Rudna	08-15-1-05-322 -c -00	podłużny nasyp (ok. 15-20x7-8 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
52.	Rudna	08-15-1-05-343 -d -00	podłużny nasyp (ok. 10x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, węgielki	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
53.	Rudna	08-15-1-05-343 -d -00	podłużny nasyp (ok. 10x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, węgielki	zachować formę
54.	Rudna	08-15-1-05-344 -a -00	mielerz, węgielki	zachować formę
55.	Kujan	08-15-1-06-224 -h -00	forma antropogeniczna, węgielki, mielerz?	zachować formę
56.	Kujan	08-15-1-06-224 -h -00	forma antropogeniczna, węgielki, mielerz?	zachować formę
57.	Kujan	08-15-1-06-224 -h -00	forma antropogeniczna, węgielki, mielerz?	zachować formę
58.	Kujan	08-15-1-06-224 -h -00	forma antropogeniczna, węgielki, mielerz?	zachować formę
59.	Kujan	08-15-1-06-261 -i -00	mielerz, około 10 m średnicy, rów dookolny	zachować formę
60.	Kujan	08-15-1-06-261 -i -00	mielerz, około 10 m średnicy, rów dookolny	zachować formę
61.	Kujan	08-15-1-06-262 -g -00	mielerz, około 10 m średnicy, słabo zachowany	zachować formę
62.	Kujan	08-15-1-06-262 -g -00	mielerz, około 10 m średnicy, słabo zachowany	zachować formę
63.	Kujan	08-15-1-06-263 -b -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, węgielki	zachować formę
64.	Kujan	08-15-1-06-263 -c -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
65.	Kujan	08-15-1-06-263 -c -00	podłużny nasyp (ok. 12x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
66.	Kujan	08-15-1-06-263 -c -00	podłużny nasyp (ok. 12x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
67.	Kujan	08-15-1-06-263 -c -00	podłużny nasyp (ok. 11x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
68.	Kujan	08-15-1-06-263 -c -00	podłużny nasyp (ok. 12x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
69.	Kujan	08-15-1-06-263 -i -00	mielerz, słabo zachowany, węgielki, w sąsiedztwie występują jamy	zachować formę
70.	Kujan	08-15-1-06-263 -i -00	podłużny nasyp (ok. 19x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
71.	Kujan	08-15-1-06-263 -i -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
72.	Kujan	08-15-1-06-263 -i -00	podłużny nasyp (ok. 13x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
73.	Kujan	08-15-1-06-264 -b -00	podłużny nasyp (ok. 11x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
74.	Kujan	08-15-1-06-264 -b -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
75.	Kujan	08-15-1-06-264 -b -00	podłużny nasyp (ok. 12x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
76.	Kujan	08-15-1-06-264 -b -00	podłużny nasyp (ok. 26x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
77.	Kujan	08-15-1-06-264 -b -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
78.	Kujan	08-15-1-06-264 -b -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
79.	Kujan	08-15-1-06-264 -b -00	podłużny nasyp (ok. 10x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
80.	Kujan	08-15-1-06-265 -a -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
81.	Kujan	08-15-1-06-265 -a -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
82.	Kujan	08-15-1-06-265 -a -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
83.	Kujan	08-15-1-06-265 -a -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
84.	Kujan	08-15-1-06-265 -a -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
85.	Kujan	08-15-1-06-265 -a -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
86.	Kujan	08-15-1-06-265 -a -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
87.	Kujan	08-15-1-06-265 -d -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
88.	Kujan	08-15-1-06-265 -d -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
89.	Kujan	08-15-1-06-265 -d -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
90.	Kujan	08-15-1-06-265 -d -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
91.	Kujan	08-15-1-06-265 -d -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
92.	Kujan	08-15-1-06-265 -d -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
93.	Kujan	08-15-1-06-265 -d -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
94.	Kujan	08-15-1-06-265 -f -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
95.	Kujan	08-15-1-06-296 -c -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
96.	Kujan	08-15-1-06-296 -c -00	podłużny nasyp (ok. 12x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
97.	Kujan	08-15-1-06-297 -c -00	podłużny nasyp (ok. 14x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
98.	Kujan	08-15-1-06-297 -g -00	podłużny nasyp (ok. 12x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
99.	Kujan	08-15-1-06-297 -g -00	podłużny nasyp (ok. 12x6 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW, bardzo słabo zachowany, wykroty, węgielki	zachować formę
100.	Kujan	08-15-1-06-298 -h -00	podłużny nasyp (ok. 12x7 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę
101.	Kujan	08-15-1-06-327 -a -00	kopiec (ok. 8 m średnicy), forma antropogeniczna o nieokreślonej chronologii i funkcji	zachować formę
102.	Augustowo	08-15-1-08-460 -h -00	kamień graniczny z kopcem	zachować formę
103.	Augustowo	08-15-1-08-461 -h -00	kamień graniczny z kopcem	zachować formę
104.	Augustowo	08-15-1-08-463 -a -00	kopiec graniczny	zachować formę
105.	Augustowo	08-15-1-08-464 -a -00	kamień graniczny z kopcem	zachować formę
106.	Augustowo	08-15-1-08-464 -b -00	kopiec graniczny	zachować formę
107.	Augustowo	08-15-1-08-465 -a -00	kamień graniczny z kopcem	zachować formę
108.	Augustowo	08-15-1-08-465 -a -00	kamień graniczny z kopcem	zachować formę
109.	Augustowo	08-15-1-08-470 -d -00	podłużny nasyp (ok. 17x7 m), miejsce przerobu odpadów po zrębie, okres PS-NOW	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
110.	Augustowo	08-15-1-08-474 -o -00	kamień przydrożny kierunkowy, obecnie oddziałowy	zachować formę
111.	Plecemin	08-15-1-09-482 -b -00	kamień graniczny z kopcem	zachować formę
112.	Plecemin	08-15-1-09-487 -g -00	kamień graniczny bez nasypu	zachować formę
113.	Plecemin	08-15-1-09-487 -g -00	kamień graniczny z kopcem	zachować formę
114.	Plecemin	08-15-1-09-491 -g -00	mielerz, słabo zachowany	zachować formę
115.	Plecemin	08-15-1-09-491 -g -00	mielerz, słabo zachowany	zachować formę
116.	Plecemin	08-15-1-09-514 -h -00	mielerz, słabo zachowany	zachować formę
117.	Plecemin	08-15-1-09-525 -g -00	mielerz	zachować formę
118.	Plecemin	08-15-1-09-535 -c -00	mielerz	zachować formę
119.	Plecemin	08-15-1-09-536 -a -00	mielerz, rów dookolny	zachować formę
120.	Plecemin	08-15-1-09-536 -a -00	mielerz	zachować formę
121.	Plecemin	08-15-1-09-536 -a -00	mielerz	zachować formę
122.	Plecemin	08-15-1-09-536 -a -00	mielerz	zachować formę
123.	Plecemin	08-15-1-09-536 -a -00	mielerz	zachować formę
124.	Plecemin	08-15-1-09-536 -a -00	mielerz	zachować formę
125.	Plecemin	08-15-1-09-536 -a -00	mielerz	zachować formę
126.	Plecemin	08-15-1-09-536 -g -00	mielerz	zachować formę
127.	Plecemin	08-15-1-09-536 -h -00	mielerz	zachować formę
128.	Plecemin	08-15-1-09-536 -i -00	mielerz	zachować formę
129.	Plecemin	08-15-1-09-536 -i -00	mielerz	zachować formę
130.	Plecemin	08-15-1-09-536 -i -00	mielerz	zachować formę
131.	Plecemin	08-15-1-09-537 -o -00	mielerz	zachować formę
132.	Plecemin	08-15-1-09-538 -g -00	mielerz	zachować formę
133.	Plecemin	08-15-1-09-538 -i -00	mielerz	zachować formę
134.	Plecemin	08-15-1-09-538 -i -00	mielerz	zachować formę
135.	Plecemin	08-15-1-09-538 -i -00	mielerz	zachować formę
136.	Plecemin	08-15-1-09-538 -i -00	mielerz	zachować formę
137.	Plecemin	08-15-1-09-538 -i -00	mielerz	zachować formę
138.	Plecemin	08-15-1-09-538 -j -00	mielerz	zachować formę
139.	Plecemin	08-15-1-09-538 -j -00	mielerz	zachować formę
140.	Plecemin	08-15-1-09-538 -j -00	mielerz	zachować formę
141.	Plecemin	08-15-1-09-538 -j -00	mielerz	zachować formę
142.	Plecemin	08-15-1-09-538 -j -00	mielerz	zachować formę
143.	Plecemin	08-15-1-09-538 -j -00	mielerz	zachować formę
144.	Plecemin	08-15-1-09-538 -n -00	mielerz	zachować formę
145.	Plecemin	08-15-1-09-538 -n -00	mielerz	zachować formę
146.	Plecemin	08-15-1-09-538 -o -00	mielerz	zachować formę
147.	Plecemin	08-15-1-09-539 -d -00	mielerz	zachować formę
148.	Plecemin	08-15-1-09-539 -d -00	mielerz	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
149.	Plecemin	08-15-1-09-539 -d -00	mielerz	zachować formę
150.	Plecemin	08-15-1-09-539 -f -00	mielerz	zachować formę
151.	Plecemin	08-15-1-09-539 -g -00	mielerz	zachować formę
152.	Plecemin	08-15-1-09-539 -g -00	mielerz	zachować formę
153.	Plecemin	08-15-1-09-539 -g -00	mielerz	zachować formę
154.	Plecemin	08-15-1-09-539 -g -00	mielerz	zachować formę
155.	Plecemin	08-15-1-09-539 -g -00	mielerz	zachować formę
156.	Plecemin	08-15-1-09-539 -i -00	mielerz	zachować formę
157.	Plecemin	08-15-1-09-542 -a -00	mielerz	zachować formę
158.	Plecemin	08-15-1-09-542 -a -00	mielerz	zachować formę
159.	Plecemin	08-15-1-09-580 -b -00	mielerz	zachować formę
160.	Plecemin	08-15-1-09-580 -b -00	mielerz	zachować formę
161.	Plecemin	08-15-1-09-580 -b -00	mielerz	zachować formę
162.	Plecemin	08-15-1-09-580 -h -00	mielerz	zachować formę
163.	Plecemin	08-15-1-09-580 -h -00	mielerz	zachować formę
164.	Plecemin	08-15-1-09-580 -h -00	mielerz	zachować formę
165.	Plecemin	08-15-1-09-580 -j -00	mielerz	zachować formę
166.	Plecemin	08-15-1-09-580 -k -00	mielerz	zachować formę
167.	Plecemin	08-15-1-09-580 -m -00	mielerz	zachować formę
168.	Plecemin	08-15-1-09-580 -m -00	mielerz	zachować formę
169.	Plecemin	08-15-1-09-581 -c -00	mielerz	zachować formę
170.	Plecemin	08-15-1-09-581 -c -00	mielerz	zachować formę
171.	Plecemin	08-15-1-09-581 -c -00	mielerz	zachować formę
172.	Plecemin	08-15-1-09-581 -c -00	mielerz	zachować formę
173.	Plecemin	08-15-1-09-581 -c -00	mielerz	zachować formę
174.	Plecemin	08-15-1-09-602 -b -00	mielerz	zachować formę
175.	Plecemin	08-15-1-09-602 -c -00	mielerz	zachować formę
176.	Plecemin	08-15-1-09-602 -c -00	mielerz	zachować formę
177.	Plecemin	08-15-1-09-602 -g -00	mielerz	zachować formę
178.	Plecemin	08-15-1-09-602 -g -00	mielerz	zachować formę
179.	Plecemin	08-15-1-09-602 -g -00	mielerz	zachować formę
180.	Plecemin	08-15-1-09-602 -g -00	mielerz	zachować formę
181.	Plecemin	08-15-1-09-602 -g -00	mielerz	zachować formę
182.	Plecemin	08-15-1-09-602 -h -00	mielerz	zachować formę
183.	Plecemin	08-15-1-09-612 -h -00	mielerz	zachować formę
184.	Plecemin	08-15-1-09-613 -a -00	mielerz	zachować formę
185.	Plecemin	08-15-1-09-613 -a -00	mielerz	zachować formę
186.	Plecemin	08-15-1-09-613 -h -00	mielerz	zachować formę
187.	Plecemin	08-15-1-09-613 -h -00	mielerz	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
188.	Plecemin	08-15-1-09-613 -h -00	mielerz	zachować formę
189.	Plecemin	08-15-1-09-614 -a -00	mielerz	zachować formę
190.	Plecemin	08-15-1-09-614 -c -00	mielerz	zachować formę
191.	Plecemin	08-15-1-09-614 -c -00	mielerz	zachować formę
192.	Plecemin	08-15-1-09-614 -c -00	mielerz	zachować formę
193.	Plecemin	08-15-1-09-614 -f -00	mielerz	zachować formę
194.	Plecemin	08-15-1-09-614 -g -00	mielerz	zachować formę
195.	Plecemin	08-15-1-09-614 -h -00	mielerz	zachować formę
196.	Plecemin	08-15-1-09-614 -h -00	mielerz	zachować formę
197.	Plecemin	08-15-1-09-614 -h -00	mielerz	zachować formę
198.	Plecemin	08-15-1-09-614 -h -00	mielerz	zachować formę
199.	Plecemin	08-15-1-09-614 -i -00	mielerz	zachować formę
200.	Plecemin	08-15-1-09-614 -i -00	mielerz	zachować formę
201.	Plecemin	08-15-1-09-614 -i -00	mielerz	zachować formę
202.	Plecemin	08-15-1-09-614 -k -00	mielerz	zachować formę
203.	Paruszka	08-15-1-10-484 -d -00	kamień graniczny geodezyjny z kopcem	zachować formę
204.	Paruszka	08-15-1-10-486 -i -00	kamień graniczny z kopcem	zachować formę
205.	Paruszka	08-15-1-10-507 -c -00	mielerz, słabo zachowany	zachować formę
206.	Paruszka	08-15-1-10-507 -c -00	mielerz	zachować formę
207.	Paruszka	08-15-1-10-507 -c -00	mielerz	zachować formę
208.	Paruszka	08-15-1-10-553 -a -00	forma antropogeniczna nieokreślona chronologicznie i funkcjonalnie	zachować formę
209.	Paruszka	08-15-1-10-578 -h -00	mielerz, słabo zachowany	zachować formę
210.	Paruszka	08-15-1-10-578 -h -00	mielerz	zachować formę
211.	Paruszka	08-15-1-10-578 -h -00	mielerz, rów dookolny	zachować formę
212.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz	zachować formę
213.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz	zachować formę
214.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz	zachować formę
215.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz, rów dookolny	zachować formę
216.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz	zachować formę
217.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz	zachować formę
218.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz	zachować formę
219.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz	zachować formę
220.	Paruszka	08-15-1-10-578 -i -00	mielerz	zachować formę
221.	Witrogoszcz	08-15-2-04-200 -k -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę
222.	Witrogoszcz	08-15-2-04-200 -n -00	mielerz	zachować formę
223.	Witrogoszcz	08-15-2-04-202 -c -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Nazwa obiektu	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1	2	3	4	5
224.	Witrogoszcz	08-15-2-04-206 -b -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę
225.	Witrogoszcz	08-15-2-04-206 -b -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym, średnica około 15 m	zachować formę
226.	Witrogoszcz	08-15-2-04-206 -b -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę
227.	Witrogoszcz	08-15-2-04-243 -h -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę
228.	Witrogoszcz	08-15-2-04-243 -j -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę
229.	Witrogoszcz	08-15-2-04-275 -d -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę
230.	Witrogoszcz	08-15-2-04-309 -d -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę
231.	Witrogoszcz	08-15-2-04-309 -k -00	mielerz z zachowanym rowem dookolnym	zachować formę
232.	Witrogoszcz	08-15-2-04-311 -b -00	mielerz, forma słabo zachowana	zachować formę
233.	Witrogoszcz	08-15-2-04-312 -a -00	mielerz, w grodzie	zachować formę
234.	Łobzonka	08-15-2-07-369 -c -00	czworoboczna forma (ok. 13x13 m), antropogeniczna nieokreślona chronologicznie i funkcjonalnie	zachować formę
235.	Łobzonka	08-15-2-07-399 -b -00	początek drogi brukowanej tzw. 'Kobylarska'	zachować formę
236.	Łobzonka	08-15-2-07-399 -g -00	koniec drogi brukowanej tzw. 'Kobylarska'	zachować formę
237.	Wąsosz	08-15-2-11-582 -c -00	mielerz, słabo widoczny	zachować formę
238.	Wąsosz	08-15-2-11-584 -f -00	mielerz, bardzo słabo zachowany, przeorany	zachować formę
239.	Wąsosz	08-15-2-11-641 -g -00	formy nieuchwytny gołym okiem - pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza u zbiegu oddz. 627, 628, 641, 642	zachować formę, orka z pogłębiaczem wykluczona

5.2. Cmentarze i miejsca pamięci

➤ Cmentarze

Na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Złotów zaewidencjonowano cztery nieczynne cmentarze, które stanowią osobne wyłączenia taksacyjne. Wszystkie są wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Są to 3 cmentarze ewangelickie, które były miejscem pochówku ludności należącej do kościołów ewangelickich oraz 1 cmentarz rodowy. Po II wojnie światowej cmentarze zostały zdewastowane i obecnie ich stan jest zły. Lokalizacja i charakterystykę przedstawia tabela poniżej.

Tab. 47. Wykaz nieczynnych cmentarzy zaewidencjonowanych w Nadleśnictwie Złotów

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Po. ha	Opis obiektu
1	2	3	4	5
1.	Łączyń	08-15-1-02-128 -b -00	0,13	Cmentarz ewangelicki z poł. XIX w., pozostałości płyt nagrobnych
2.	Kujan	08-15-1-06-143 -b -00	0,29	Cmentarz ewangelicki z poł. XIX w., pozostałości płyt nagrobnych
3.	Plecemin	08-15-1-09-515 -p -00	0,60	Cmentarz ewangelicki z połowy XIX (1830 r.) założony na podstawie dekretu elektora brandenburskiego Fryderyka Wilhelma; ostatni pochówek miał miejsce w listopadzie 1945 roku; z dużym prawdopodobieństwem w tym miejscu znajdował się wcześniej cmentarz będący miejscem pochówku ludności polskiej sprzed okresu rozbiorów
4.	Wąsosz	08-15-2-11-582 -d -00	0,10	Cmentarz rodowy dawnych właścicieli Wąsosz z poł. XVIII wieku; jedyna zachowana w tym miejscu granitowa tablica, na której można jeszcze odczytać nazwiska: Johan Christian Meyer urodzony 14.12.1726 roku, zmarły 25.01.1785 roku oraz najprawdopodobniej jego małżonka: Marianna Elizabeth z domu Klawitter.
Ogółem powierzchnia			1,12	

➤ **Miejsca pamięci**

W leśnictwie Łobzonka, w oddz. 397b oraz w oddz. 401d, znajdują się miejsca straceń miejscowej ludności z 1939 r. W czasach II wojny światowej w okupowanej Łobżenicy, bezwzględnej zagładzie zostali poddani najbardziej aktywni przedstawiciele społeczeństwa polskiego. Selbstschutz, zbrojna formacja mniejszości niemieckiej, rozstrzeliwała ludność m. in. na terenie leśnictwa Łobzonka, gdzie następnie zlokalizowano zbiorowe mogiły. Po zakończeniu II wojny światowej wskazano miejsca zbiorowych mogił, przeprowadzono szczegółową ekshumację ciał, następnie dokonując pochówku z honorami na cmentarzu w Łobżenicy.

W leśnictwie Wąsosz, w oddz. 626d znajduje się obelisk upamiętniający miejsce śmierci niemieckiego leśnika, podleśniczego Alberta Sommerfelda, który zginął z rąk kłusownika. Sama lokalizacja obelisku jest symboliczna, gdyż obelisk ten odkryto podczas konserwacji rowu, zlokalizowanego w niewielkiej odległości od omawianego miejsca. Na kamieniu znajduje się napis w języku niemieckim w następującym tłumaczeniu: „W tym miejscu dnia 3 października 1896 roku, wcześnie rano zginął z niecnej ręki kłusownika, pełniący swe obowiązki, podoficer – leśnik Albert Sommerfeldt. Jego pamięć zawsze będziemy otaczać czcią. W wierności od swoich kolegów leśników dóbr Złotów-Krajenka. Korpus Podoficerów 1. Batalionu Strzelców.

Miejsca te powinny być wyłączone z działalności gospodarczej.

Fot. 4 Miejsce pamięci w oddziale 626d (fot. B. Sobczak)

5.3. Parki wiejskie, założenia parkowe

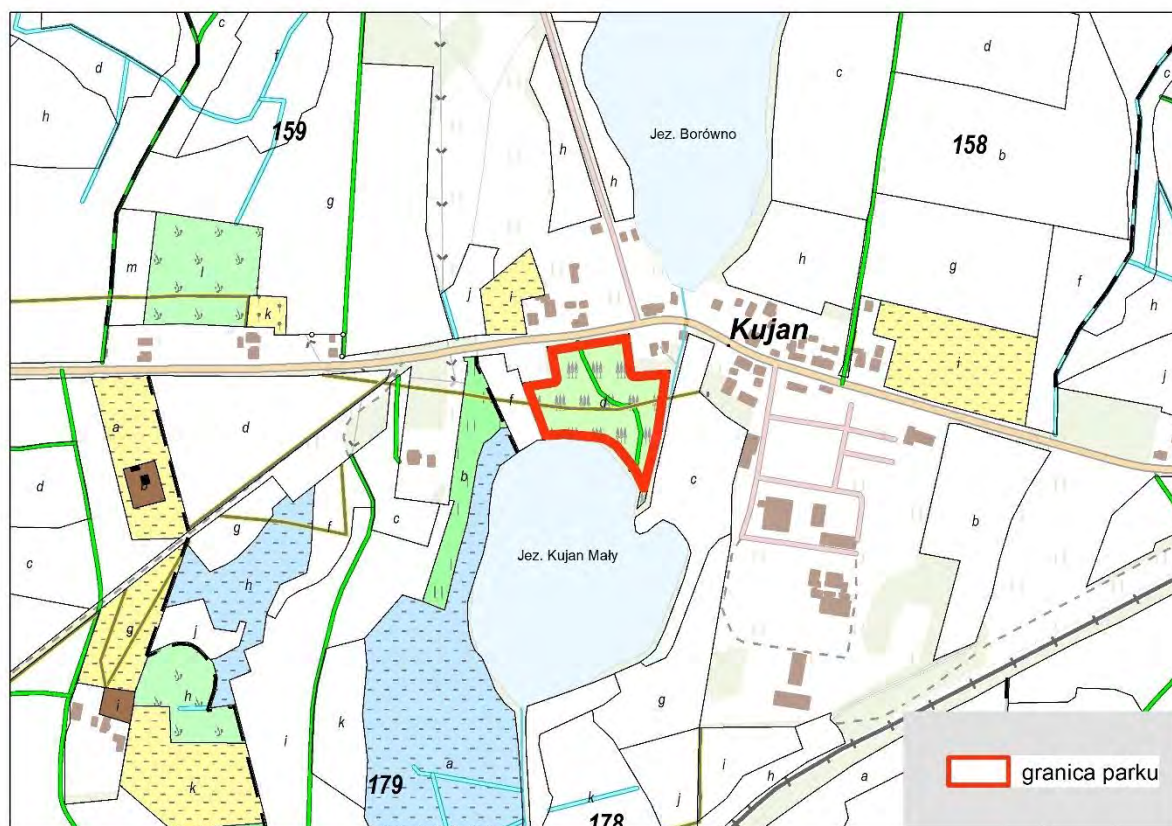
Na gruntach Nadleśnictwa Złotów znajdują się 2 parki wiejskie – w miejscowościach: Kujan i Międzybłocie oraz kompleks leśny o charakterze parkowym w granicach administracyjnych miasta Złotów.

➤ **Park w Kujanie**

Park dworski w miejscowości Kujan, w gminie Zakrzewo, w obrębie ewidencyjnym Kujan, w obrębie leśnym Złotów, w leśnictwie Kujan, w oddz. 178d, o powierzchni 1,95 ha, jest wpisany do rejestru zabytków pod nr A-519 z 22.04.1985 r. Park ma zatarty układ kompozycyjny. W parku zlokalizowana była siedziba Królewsko-Pruskiego Nadleśnictwa Kujan, które po pożarze w 1917 r. przeniesiono do budynków (dziś nieistniejących), na wschodnim brzegu jez. Borówno.

Drzewostan tworzą jesiony i dęby w wieku ok. 230 lat, jesiony, kasztanowce i buki w wieku 150 lat, klony pospolite, jawory, wiązy w wieku 120 lat. Licznie występuje podrost klonowy. Miejscami występują również 300-letnie lipy. W 1982 roku w parku ustanowiono 4 pomniki przyrody (2 jesiony wyniosłe, lipę drobnolistną i dęba szypułkowego). Obecnie

żywe pozostały już tylko 2 drzewa: jesion i lipa. W parku występują drzewa martwe i zamierające, które są siedliskiem chronionych gatunków owadów - pachnicy dębowej i tęgosza rdzawego.

Ryc. 21. Park w Kujaniu, oddz. 178d

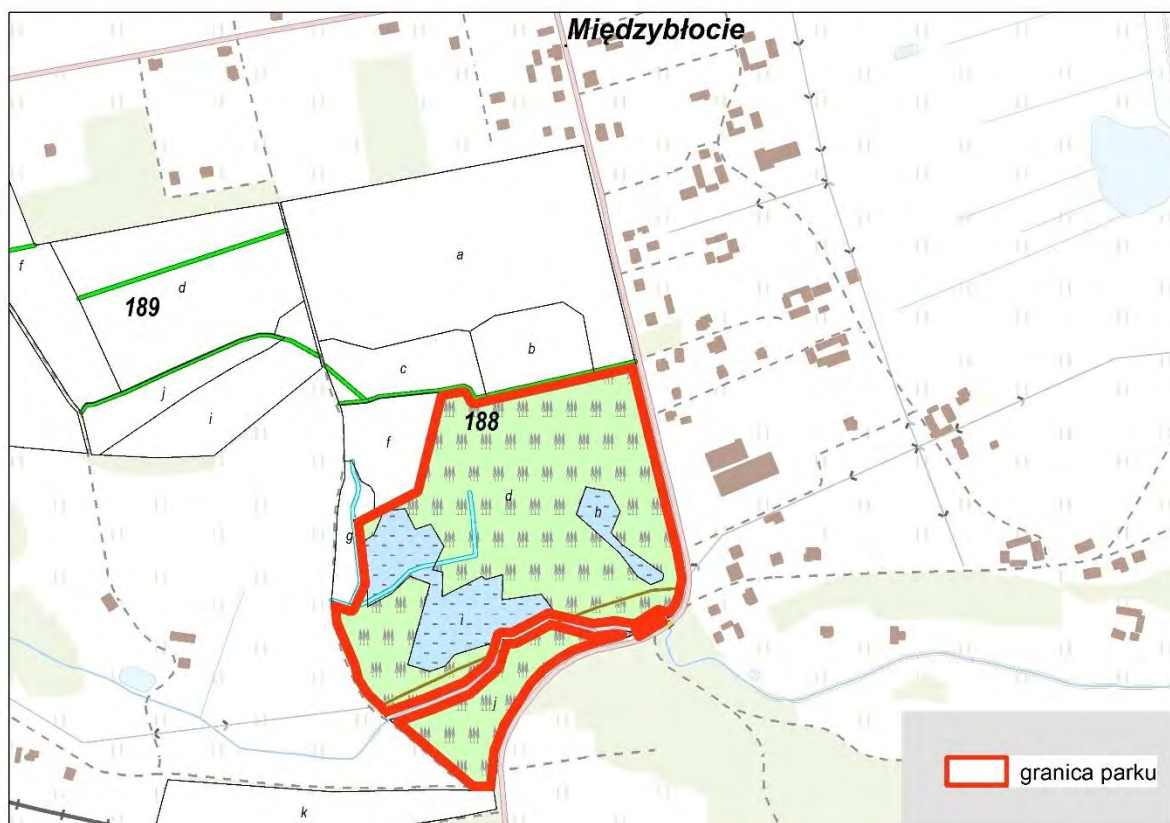
➤ Park w Międzybłociu

Park wiejski w miejscowości Międzybłocie, w gminie Złotów, w obrębie ewidencyjnym Międzybłocie, w obrębie leśnym Złotów, w leśnictwie Łączyń, w oddz.: 188d, h, i, j. W gminnej ewidencji zabytków powierzchnia parku wynosi 11,07 ha. Podczas prac taksacyjnych dokonano korekty przebiegu granic pododdziałów w Parku. Według opisów taksacyjnych stan na 1.01.2023 r. powierzchnia wyłączeń o charakterze parkowym wynosi 13,32 ha.

Powstanie parku związane jest z osobą Friedricha Iwańskiego, jednego z najbogatszych przedsiębiorców przedwojennego Złotowa. Jego inicjatywą było przekształcenie lasu sosnowego w park, do którego sprowadzał różne gatunki roślin, także spoza Europy. Docelowo parkiem miało być objęte aż 75 ha ziemi. Ponadto na początku XX wieku zbudował tam folwark. Zniszczony w czasie II wojny światowej park wraz z zabudowaniami, pozbawiony pierwotnego właściciela, uległ dalszej dewastacji.

Założenie parkowe tworzą ponad 100-letnie jesiony, lipy, dęby, buki, sosny, kasztanowce, topole, klony oraz młodsze sosny, świerki, olsze, dęby, brzozy, buki, lipy, topole, osiki, jesiony, jawory, klony, wiązy.

Dzięki działaniom rozpoczętym w 2016 roku przez Nadleśnictwo Złotów park stopniowo odzyskuje dawny blask. Dla tego obszaru w 2017 roku został opracowany projekt rewaloryzacji, który zakłada uczytelnienie historycznej kompozycji krajobrazowej przy jednoczesnym poszanowaniu zastanych walorów przyrodniczych. Dotychczas zrealizowano prace związane z tzw. gospodarką drzewostanem. W planie jest m. in. odtworzenie i budowa nowych ciągów komunikacyjnych (ścieżki i kładki) oraz zagospodarowanie miejsca po dawnym folwarku.

Ryc. 22. Park w Międzybłociu, oddz. 188d, h, j

➤ **Kompleks leśny Zwierzyniec w Złotowie**

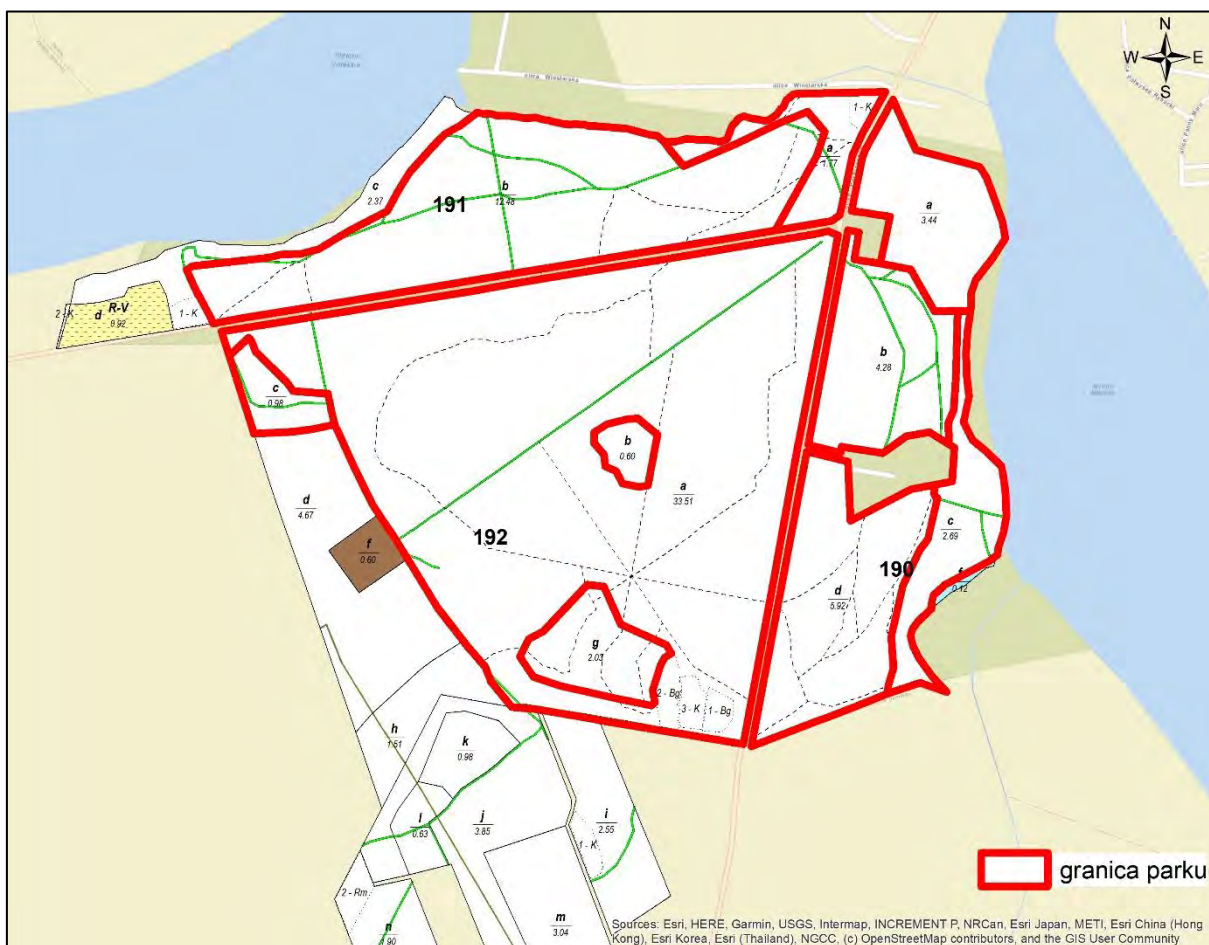
Kompleks leśny Zwierzyniec położony jest w południowo-zachodniej części miasta Złotowa, pomiędzy Jeziorami Zaleskim oraz Miejskim, w obrębie leśnym Złotów, w oddz. 190-192 i zajmuje powierzchnię około 70 ha. Zwierzyniec znajduje się w gminnej ewidencji zabytków pod pozycją nr 36, wpisany Zarządzeniem nr 43.2017 burmistrza Miasta Złotowa z dnia 23.02.2017 r. Drzewostan Zwierzynca tworzy około 20 gatunków drzew. Są to przede wszystkim drzewa liściaste – ponad stuletnie buki i dęby. Rosną tu również ponad dwustuletnie pomniki przyrody (dęby szypułkowe) w tym najgrubsze drzewo na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Złotów, dąb o obwodzie 610 cm.

Około 1822 roku projekt uporządkowania i upiększenia tego miejsca opracował Peter Joseph Lenné. Jego zamierzenia zostały tylko częściowo zrealizowane. Miejsce to, stanowiące

niezwykle cenny pod względem przyrodniczym kompleks leśny, pełniło wówczas funkcje królewskich terenów myśliwskich. W końcu XIX wieku Hohenzollernowie przekazali teren miastu. Zwierzyniec stał się atrakcyjnym terenem spacerowym, miejscem zabaw, festynów, odpoczynku oraz zawodów strzeleckich prowadzonych przez Bractwo Strzeleckie.

W 2001 roku przy Zwierzyncu zbudowano nową siedzibę Nadleśnictwa Złotów, a w 2002 roku otwarto Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej i Ekologicznej „Zwierzyniec” wraz z zieloną klasą. W ramach działania Ośrodka powstała zagroda dla zwierząt (oddz. 192a), w której żyją daniela, a także stacja meteorologiczna, woliera i arboretum (oddz. 192d). Od 2016 r. na terenie „Zwierzynca” przebiega część trasy do biegów na orientację „Zielonego Punktu Kontrolnego”.

W granicach Zwierzynca, w oddz. 191a, znajduje się stanowisko archeologiczne wpisane do ewidencji zabytków – kurhan (?) o średnicy ok. 10 m i wysokości ok. 1 m (AZP 32-28/43). Kolejne 2 kurhany, w oddz. 190b oraz w oddz. 191b, ujawniono w 2020 r., w wyniku analizy numerycznego modelu terenu podczas prac nad inwentaryzacją obiektów dziedzictwa kulturowego Nadleśnictwa Złotów.

Ryc. 23. Park Zwierzyniec, oddz.: 190-192

6. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Stan lasów jest miernikiem zagrożeń całego środowiska przyrodniczego. Las jest najbardziej czułym wskaźnikiem negatywnych zmian, a jednocześnie najtrudniejszym do odtworzenia ekosystemem.

Spośród wielu groźnych dla lasów czynników tylko część może je zniszczyć w ciągu bardzo krótkiego czasu. Taki typ działania wykazują np.: ogień, huragany, powodzie, itp. Pozostałe powodują najczęściej różnorakie uszkodzenia, w wyniku których rozwijają się mniej lub bardziej przewlekłe procesy chorobowe.

Wzajemne powiązanie kilku czynników, polegające na jednoczesnym lub następującym po sobie występowaniu, powoduje, że ich oddziaływanie jest silniejsze, a niszczący efekt końcowy większy niż zwykła suma efektów poszczególnych czynników.

Lasy Nadleśnictwa Złotów narażone mogą być na oddziaływanie następujących czynników:

➤ abiotycznych:

- wiatry,
- opady i osady atmosferyczne,
- wyładowania atmosferyczne,
- wahania temperatur;
- zaburzenia gospodarki wodnej;

➤ biotycznych:

- szkodniki owadzie (pierwotne, wtórne),
- grzybowe choroby infekcyjne (korzeni, pędów, liści),
- nadmierne występowanie zwierząt roślinożernych;

➤ antropogenicznych:

- zanieczyszczenie powietrza,
- zanieczyszczenie wód i gleb,
- pożary lasu,
- szkodnictwo leśne.

6.1. Zagrożenia abiotyczne

Wśród zagrożeń abiotycznych w lasach Nadleśnictwa Złotów najważniejsze znaczenie mają: wiatry, wahania temperatury, w tym niskie i wysokie temperatury oraz zakłócenia stosunków wodnych, w tym podtopienia i zalania.

6.1.1. Wiatry

Wiatr jest jednym z czynników przyrody nieożywionej mający duże znaczenie dla prowadzenia gospodarki leśnej. Powoduje przesychnanie gleby, jej zubożanie, utratę ciepła i wilgoci oraz głównie uszkodzenia mechaniczne: obłamywanie gałęzi, naruszanie systemu korzeniowego, pękanie strzał, wywracanie drzew z korzeniami lub łamanie drzew grupowo, gniazdowo, pasowo i powierzchniowo. Czasem szkody mogą przyjmować rozmiary klęskowe. Największe szkody powstają w miejscach narażonych na działanie panujących wiatrów: na skrajach drzewostanów, w gniazdach, w lukach. Najbardziej wrażliwe na wiatr są gatunki iglaste, zwłaszcza świerk, a z gatunków liściastych – buk. Stopień odporności drzew zależy od rozwoju systemu korzeniowego, budowy strzały, uformowania korony. O odporności drzewostanów decyduje także skład gatunkowy, zwarcie, struktura i ściany ochronne. Najodporniejsze są drzewostany różnowiekowe, wielogatunkowe, wyhodowane w luźnym zwarciu, z nisko osadzonymi koronami, mogące wykształcić silny system korzeniowy. Znaczny wpływ na wielkość szkód ma rodzaj stosowanej rębni. Największe zniszczenia wiatry wyrządzają w jednogatunkowych drzewostanach o złym stanie zdrowotnym, zwłaszcza porażonym przez opieńkę i hubę korzeni oraz spalowane przez zwierzynę. Znaczny wpływ na wielkość szkód ma rodzaj stosowanej rębni. Największe zniszczenia wiatry wyrządzają w jednogatunkowych drzewostanach o złym stanie zdrowotnym, zwłaszcza porażonym przez opieńkę i hubę korzeni oraz spalowane przez zwierzynę. Przeciwdziałać szkodom od wiatru można za pomocą czynności gospodarczych z zakresu urządzania i hodowli lasu. Podstawowe czynności to:

- zachowanie ładu przestrzennego,
- zaplanowanie właściwego składu drzewostanów,
- planowanie rębni i bezpiecznego kierunku cięć,
- tworzenie ścian ochronnych,
- rozluźnienie więzby sadzenia na terenach zagrożonych,
- właściwe prowadzenie cięć pielęgnacyjnych,
- ograniczanie rozwoju szkodników wtórnych,
- prawidłowe zwalczanie masowych pojawów owadów,

- usuwanie wywrotów i złomów, przestrzeganie zasad higieny lasu,
- utrzymywanie odpowiedniego stanu zwierzyny łownej.

Według danych uzyskanych z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku w latach 2013-2021) na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów uszkodzenia od wiatru odnotowano na powierzchni 0,15 ha. Zestawienia nie zawierają danych za 2022 r. W dniu 19.02.2022 r. nad Polską przeszły silne wichury powodujące straty. W drzewostanach Nadleśnictwa Złotów szkody miały skalę nieodnotowaną przez dziesięciolecia. Na terenie Nadleśnictwa oszacowano, że wiatr powalił drzewa o miąższości około 50 000 m³. Uszkodzenia wystąpiły w rozproszeniu w zasięgu całego Nadleśnictwa. Miejscami podmuchy wiatru miały taką siłę, że drzewostany niemal w całości zostały niszczone. Największe szkody powierzchniowe wystąpiły w leśnictwie Łobzonka.

6.1.2. Opady i osady atmosferyczne

Latem występują niekiedy dłuższe okresy bezdeszczowe (1-2 miesięczne), które w połączeniu z wysokimi temperaturami (+30°C i wyżej) mogą spowodować znaczne osłabienie drzewostanów. Małą ilością opadów charakteryzuje się również początek wiosny. Powstają wtedy szkody w uprawach, głównie sosnowych, świerkowych i bukowych, gdyż sadzonki w takich warunkach słabną i zamierają. W starszych drzewostanach podczas długotrwałych susz cierpi głównie świerk i buk, szczególnie w przypadku gwałtownego odsłonięcia pni. Zjawiskiem wtórnym mogą być martwice, pęknięcie i odpadanie kory.

Nadmierne opady atmosferyczne mogą stanowić zagrożenie dla lasu. Mogą wystąpić w postaci deszczu, gradu, okiści, gołoledzi i szadzi. Bardzo silne deszcze mogą powodować mechaniczne uszkodzenia roślin. Szkody wywołane gradem mogą być bardzo duże zwłaszcza w młodych drzewostanach do 15 roku życia: sadzonki na uprawach mogą być całkowicie zniszczone. W starszych drzewostanach szkody polegają na uszkodzeniu liści, kwiatów, owoców, pędów i kory. Następstwem uszkodzeń mogą być choroby drzew, wzrost podatności na zasiedlenie przez szkodniki wtórne.

Śnieg przy bezwietrznej pogodzie i temperaturze ok. 0°C może powodować okiść. Pod ciężarem śniegu łamią się gałęzie i wierzchołki, przeginają, łamią i wywalają drzewa. Zapobieganie szkodom polega na doborze odpowiedniego składu gatunkowego oraz wykonywaniu odnowień (rozrzedzaniu więźby) i zabiegów pielęgnacyjnych tak, aby drzewostany były odporne na okiść.

Gołoledź powstaje, gdy na zmrożone kory i pnie drzew pada deszcz. Powstająca warstwa lodu może powodować nadmierne obciążenie drzew i ich uszkodzenia. Wrażliwe gatunki to sosna, olsza i buk. Mało wrażliwe są modrzew i brzoza.

Szadź powstaje w wyniku zetknięcia oziębionej mgły z gałązkami korony drzew. Powoduje szkody podobne do tych od gołoledzi.

W ostatnich latach na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów odnotowano podtopienia i zalania na łącznej powierzchni 12,40 ha, w tym na szkółkach 0,58 ha, uprawach leśnych 2,43 ha, w drzewostanach – 9,39 ha. Są to dane uzyskane z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.1.3. Wyładowania atmosferyczne

Na pioruny najbardziej narażone są wysokie drzewa rosnące na wilgotnych glebach, dobrze zakorzenione. Szkody mają charakter mechaniczny i fizjologiczny. Uszkodzenia polegają na powstawaniu rysy, obłamywaniu wierzchołków, rozłupaniu lub powalaniu pni. Szkodliwe jest zamieranie grup drzew stojących wokół drzewa rażonego piorunem, zwłaszcza w drzewostanach świerkowych. Porażone kępy mogą stwarzać zagrożenie rozwojem szkodników wtórnych. Pioruny mogą być także przyczyną powstawania pożarów, zwłaszcza przy braku opadów.

W latach 2012 – 2021 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów odnotowano 3 pożary będące wynikiem wyładowań atmosferycznych.

6.1.4. Wahania temperatur

Częstym zjawiskiem na terenie Nadleśnictwa są późne przymrozki wiosenne, występujące w maju i na początku czerwca. Obejmują z reguły duże obszary, zmrażając wiosenne pędy buka, dębu i świerka. Zjawiska te szczególnie dotkliwe są w szkółkach i na uprawach. Znacznie mniejsze szkody wyrządzają wczesne przymrozki jesienne, uszkadzające czasami niezdrewniałe jeszcze pędy dębów. Niekiedy w młodszych (1-2 letnich) uprawach obserwuje się zjawisko tzw. gołomrozu, polegające na „wysadzaniu” młodych sadzonek, które następnie usychają.

W ostatnim dziesięcioleciu (lata 2013-2021) na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów odnotowano uszkodzenia związane z niskimi i wysokimi temperaturami, oparzeniami, zgorzelą słoneczną, więdnieniem, zmrożeniem bądź zwarzeniem na szkółce leśnej na powierzchni 6,77 ha, w uprawach na powierzchni 56,33 ha oraz w drzewostanach na powierzchni 2,95 ha. Są to dane uzyskane z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.1.5. Zaburzenia gospodarki wodnej

Poważnym zagrożeniem, zaznaczającym się w ostatnich latach, jest spadek poziomu wód gruntowych, powodujący m.in. wysychanie i degradację śródleśnych bagien oraz związany z tym zanik części cennych siedlisk przyrodniczych.

W ostatnim dziesięcioleciu (lata 2013-2021) na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów zaobserwowano obniżenie poziomu wód na łącznej powierzchni 174,45 ha, w tym na uprawach leśnych 23,23 ha, w drzewostanach – 151,22 ha. Są to dane uzyskane z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.2. Zagrożenia biotyczne

Czynniki biotyczne zagrażające lasom są na bieżąco monitorowane przez Nadleśnictwo i analizowane przez specjalistów z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.2.1. Szkodniki owadzie

Szkodliwe owady na terenie Nadleśnictwa występowały i występują w różnym nasileniu. W Polsce okresy między gradacjami najgroźniejszych, od dawna występujących szkodników owadzych wyraźnie się skracają, powstają nowe i poszerzają się stare ogniska gradacyjne. Pogarsza się stan zdrowotny drzew gatunków liściastych, uważanych dotychczas za bardziej odporne.

Tab. 48. Zestawienie powierzchni występowania i zwalczania szkodników owadzych

Gatunek	Rok	Występowanie [ha]	Zwalczanie [ha]
1	2	3	4
Szkodniki pierwotne			
Brudnica mniszka	2017	90,34	
	2019	224,0	201,0
Strzygonia choinówka	2017	33,60	-
	2018	21,55	-
Szkodniki wtórne			
Kornik drukarz	2017	0,05	0,05
	2018	31,39	22,01
	2019	61,17	1,18
	2020	1,27	0,67
Kornik modrzewiowiec	2020	0,30	
Kornik ostrozębny	2020	0,60	
Kornik zrosłozębny	2021	0,95	
Przypłaszczek granatek	2019	43,91	32,92
	2020	217,47	129,65

Gatunek	Rok	Występowanie [ha]	Zwalczanie [ha]
1	2	3	4
Szkodniki nękające			
Mszyce gat. iglastych	2015	0,80	0,80
Mszyce gat. liściastych	2015	1,40	1,40
	2019	0,93	0,93
Mszyca bukowa	2017	1,99	1,99
	2019	0,36	0,36
Hurmak olchowiec	2016	1,69	
	2018	0,07	0,07
	2021	0,20	
Piędzik przedzimek i inne miernikowce	2013	286,0	286,0
	2014	24,0	24,0
Przędziorki	2016	0,95	0,95
	2017	0,35	0,35
	2021	1,14	1,14
Krobik modrzewiowiec	2019	0,20	
Susówka dębowa	2016	335,01	
	2018	36,29	
Szpeciele	2015	0,69	0,69
Szkodniki upraw i młodników			
Skoczogonki	2017	0,56	0,56
	2018	1,90	1,90
	2019	1,04	1,04
Chrabąszczowate			
Pędraki	2017	0,70	
	2018	0,55	
	2019	0,55	
	2020	0,24	
	2021	0,35	

Źródło: ZOL w Szczecinku

W minionym okresie w Nadleśnictwie Złotów największe zagrożenia związane były z występowaniem takich szkodników jak: piędzik przedzimek i inne miernikowce, brudnica mniszka, przyplaszczek granatek.

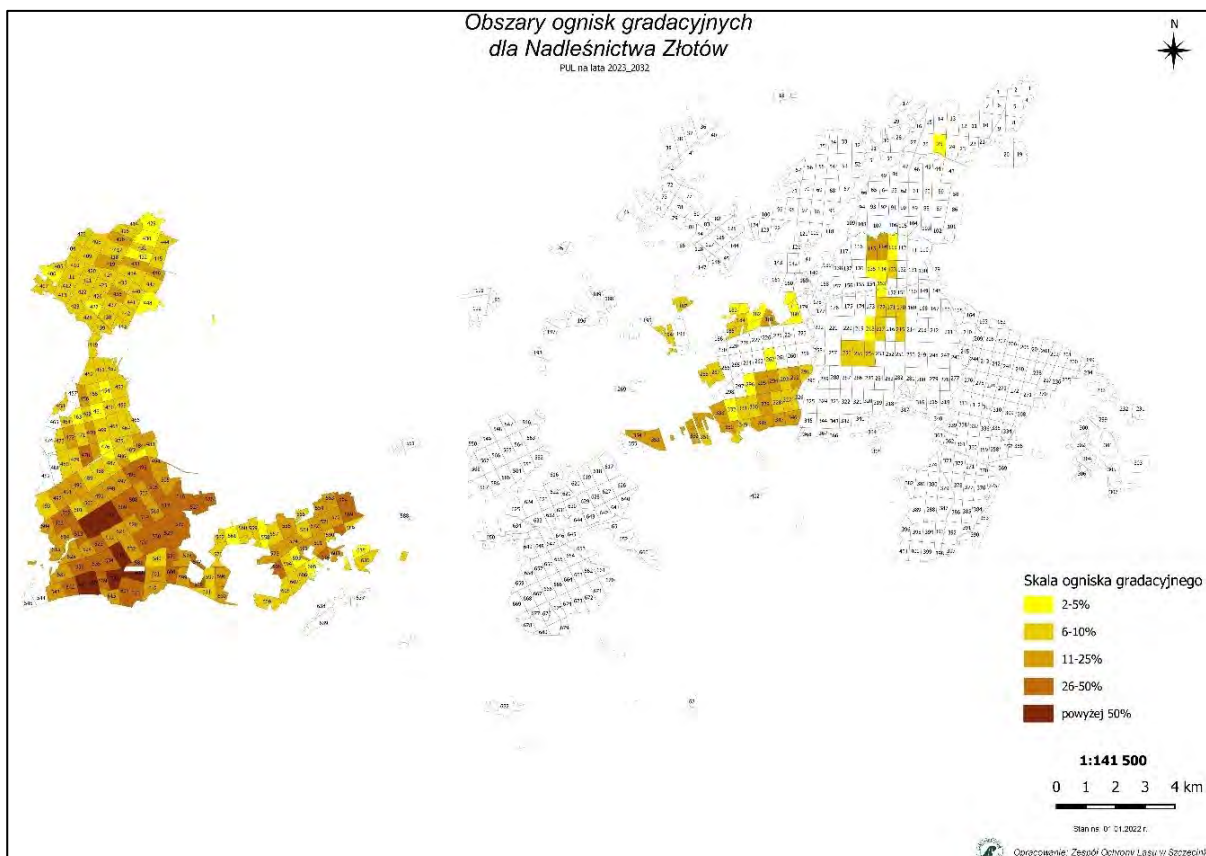
Susówka dębowa, mimo znacznej powierzchni, na której stwierdzono jej występowanie w 2016 roku, nie spowodowała istotnych szkód w drzewostanach dębowych.

Po analizie wieloletnich danych w zakresie ilości wystąpień, zsumowanej wartości zagrożeń oraz ilości przeprowadzonych zabiegów zwalczania foliofagów (strzygoni choinówki, poprocha cetyniaka, boreczników, barczatki sosnowki, brudnicy mniszki) Zespół Ochrony

Lasu w Szczecinku określił zasięg ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Ogniska gradacyjne o powierzchni 6316,05 ha wyznaczono w następujących oddziałach:

- obręb Złotów 6139,11 ha, w oddziałach: 25, 113-115, 133-135, 153, 170-172, 180-185, 187, 194, 215, 217, 218, 254-256, 262, 267, 268, 291-296, 326-333, 346-350, 403-456, 458-464, 466-473, 475-480, 483-543, 552-562, 569-581, 589-615;
- obręb Krajenka 176,94 ha w oddziałach: 351-354, 635, 636.

Ryc. 24. Obszary ognisk gradacyjnych dla Nadleśnictwa Złotów (Źródło: ZOL w Szczecinku)

Określona w trakcie taksacji powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami od owadów (w różnym stopniu) wynosi 760,71 ha (obrzeb Złotów – 639,23 ha; obręb Krajenka – 121,48 ha).

Zasady profilaktyki i ochrony przed szkodliwymi owadami przedstawiono w tomie IA opisania ogólnego.

6.2.2. Grzybowe choroby infekcyjne

Najgroźniejszym dla lasów patogenem grzybowym jest korzeniowiec wieloletni (*Heterobasidion annosum*), powodujący hubę korzeni, występujący szczególnie na gruntach

porolnych. Dość często korzeniowcowi wieloletniemu towarzyszy opieńka miodowa, powodująca opieńkową zgniliznę korzeni.

W Nadleśnictwie Złotów zalesienia porolne występują na powierzchni 5619,61 ha, to jest na 33,09% powierzchni gruntów zalesionych, w tym: obręb Złotów – 4224,23 ha (34,71%) i obręb Krajenka – 1395,38 ha (28,99%).

Tab. 49. Zestawienie występowania ważniejszych chorób grzybowych w Nadleśnictwie Złotów

Nazwa choroby		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		[ha]								
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11
Huba korzeni	wyst.					9,87	26,13			
	zwalcz.					22,71	26,15			
Szara pleśń	wyst.			0,23			0,12		0,32	0,08
	zwalcz.			0,23	2,11	0,34	0,12		0,32	0,21
Osutki sosny	wyst.	0,18		0,84			19,97	7,58		4,50
	zwalcz.			0,84	0,97	0,85	1,48	0,59	1,92	0,87
Osutki modrzewia	wyst.									
	zwalcz.							0,05		
Pasoż. zgorzel siewek liściastych	wyst.	0,17	0,15	0,33		0,05	0,49	0,33	0,75	0,25
	zwalcz.			0,33	1,71	0,39	0,49	0,33		0,40
Pasoż. zgorzel siewek iglastych	wyst.	0,02	0,54	0,76	0,40		0,64	0,34	0,20	0,48
	zwalcz.			0,76	3,30	0,55	1,32	1,08	1,07	0,51
Rdze na igłach	wyst.		0,27	0,48			0,21	0,24	0,28	0,12
	zwalcz.			0,48	1,89	0,28	0,21	0,24	0,28	0,18
Mączniak dębu	wyst.			1,58				1,49	0,94	0,70
	zwalcz.			1,58	9,46	1,36	1,08	1,49	0,94	0,71

Źródło: ZOL w Szczecinku

Określona w trakcie taksacji powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami od grzybów (w różnym stopniu) wynosi 901,91 ha, w tym z uszkodzeniami istotnymi (20% i więcej) od korzeniowca wieloletniego ha w tym: obręb Złotów – 866,35 ha, obręb Krajenka – 35,56 ha.

Środki zaradcze przed chorobami grzybowymi wymienione są w tomie IA opisanie ogólnego.

6.2.3. Zwierzęta roślinożerne

a) Zwierzęta łowne

W Nadleśnictwie Złotów wg wyników inwentaryzacji zwierzyny łownej na dzień 10.03.2022 r. występuje 794 szt. jeleni, 2278 szt. saren, 597 szt. danieli i 162 szt. dzików.

Określona w trakcie taksacji powierzchnię ogólną drzewostanów z zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny łownej, bez względu na stopień uszkodzeń, w rozbiciu na podklasy wieku i procentowe przedziały uszkodzeń ilustruje tabela.

Tab. 50. Powierzchnia drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierząt łownych według podklas wieku i przedziałów uszkodzeń

Klasa wieku	Przedział uszkodzeń w %			Razem
	10-20	30-40	>40	
	[ha]			
1	2	3	4	5
Ia	346,32	21,86	-	368,18
Ib	505,56	13,83	-	519,39
IIa	464,36	10,21	-	474,57
IIb	222,76	17,58	-	240,34
III i starsze	76,20	12,12	-	88,32
RAZEM	1615,20	75,60	-	1690,80

Drzewostany ze stwierdzonymi uszkodzeniami spowodowanymi przez zwierzynę zajmują łącznie 1690,80 ha, czyli 10,0% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa, w tym z uszkodzeniami powyżej 20% zajmują – 75,60 ha (0,4% gruntów zalesionych).

Wśród drzewostanów I kl. w., najbardziej wrażliwych na uszkodzenia, uprawy i młodniki uszkodzone powyżej 20% (zgryzane i spalwane) zajmują powierzchnię 35,69 ha (1,9% pow. I kl. w.). Uszkodzenia w II i starszych klasach wieku (47,5% powierzchni z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami), to w zasadzie zblizniające się już ślady po spalowaniu. Około 95,5% powierzchni z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej stanowią uszkodzenia z przedziału „10 – 20%”. Uszkodzenia powyżej 40% nie zostały stwierdzone w pracach taksacyjnych.

Celem minimalizacji szkód należy:

- utrzymywać stan zwierzyny na poziomie niezagrażającym celom hodowli lasu,
- kształtować optymalną strukturę płci i wieku populacji jeleniowatych,
- stosować środki odstraszające,
- egzekwować prawidłowe zagospodarowanie łowisk (np. koszenie łąk),
- udostępniać żer włóknisty jeleniowatym w okresie niedoborów pokarmowych,
- wzbogacać naturalną bazę żerową,

- grodzień najbardziej zagrożone powierzchnie.

b) Zwierzęta objęte ochroną

Odnotowany w ostatnich latach rozwój populacji bobra objął również część wód powierzchniowych w Nadleśnictwie Złotów. Szkodliwa działalność bobra polega m.in. na „ścinaniu” drzew, głównie miękkich. Z powodu budowania tam na rowach i lokalnych ciekach wodnych mogą wystąpić szkody polegające na zalaniu przylegających upraw, młodników i starszych drzewostanów.

Bytowanie bobrów zaobserwowano w oddz.:

- **Obwód Złotów:** 5b, 5c, 5g, 5i, 8h,9j, 16a, 19a, 28g, 28n, 28r, 30g, 30h, 30i, 32b, 32g, 49d, 51i, 51j, 52a, 52g, 52h, 57h, 66b, 72m, 72o, 73b, 74a, 74b, 75b, 75k, 76h, 77a, 77c, 95a, 95j, 103i, 104m, 110a, 111a, 112a, 119h, 129a, 129b, 139a, 139c, 139k, 140g, 143s, 148a, 158c, 166a, 166h, 178c, 178g, 178h, 178k, 178l, 179n, 211a, 222f, 222i, 223a, 223b, 224b, 246c, 246d, 258c, 258d, 258h, 259a, 263g, 264f, 277a, 290c, 324b, 325d, 325i, 345h, 346a, 350d, 403a, 403b, 413f, 414b, 423m, 449f, 458c, 458d, 464a, 465b, 474d, 474g, 504c, 514i;
- **Obwód Krajenka:** 165f, 313i, 339b, 351a, 359d, 359g, 359h, 361i, 363d, 370a, 370f, 370g, 370i, 371a, 371b, 371f, 372a, 373b, 373c, 373h, 373j, 374h, 375c, 376c, 376d, 377a, 377d, 377f, 378a, 378b, 378f, 378g, 378g, 378h, 379c, 379j, 380b, 380d, 380g, 380h, 380i, 380j, 380n, 381a, 381b, 381c, 381d, 381g, 381h, 381i, 381j, 381l, 382d, 382k, 383b, 383d, 384a, 384a, 384f, 384h, 384j, 385b, 385c, 386a, 387m, 387p, 388i, 390c, 391f, 392b, 392g, 393b, 393d, 394g, 394h, 396d, 396f, 396l, 397a, 546f, 563a, 563g, 582b, 582c, 618b, 618c, 618k, 618n, 618o, 618r, 619i, 619j, 619k, 620g, 621a, 621d, 623b, 623h, 623i, 623j, 624c, 625g, 626p, 629f, 629j, 630c, 630d, 630i, 630j, 632g, 632i, 634a, 634i, 640d, 641d, 641m, 642c, 642d, 642g, 648h, 650a, 654c, 654g, 655h, 657d, 658l, 660k, 664b, 664c, 664g, 670d, 671h, 672d, 673d, 674g, 675c, 675i, 676i, 679i, 680c.

Skala zainwentaryzowanych uszkodzeń od bobra w warunkach Nadleśnictwa Złotów ma lokalnie znaczenie gospodarcze.

6.3. Zagrożenia antropogeniczne

6.3.1. Stan i zanieczyszczenie powietrza

Emisją zanieczyszczeń nazywamy zjawisko przedostawania się do atmosfery substancji i pyłów z powierzchni ziemi. Rozróżniamy emisje naturalne oraz antropogeniczne – będące wynikiem różnorodnej działalności człowieka. Z punktu widzenia źródeł emisji wyróżnia się emisje: punktowe (sektor energetyczny i przemysłowy), powierzchniowe (sektor komunalno-bytowy i stacje paliw), liniowe (z oddziaływania transportu samochodowego).

Aktualnie obowiązujące przepisy prawne system oceny jakości powietrza opierają na klasyfikacji stref w województwie wielkopolskim. Dla oceny powietrza pod kątem zawartości dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu, jak również dla oceny powietrza pod kątem występujących stężeń ozonu przytoczone zostały dane odnoszące się do strefy wielkopolskiej (PL3004).

W ocenie jakości powietrza za 2021 rok („Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport za 2021 rok” – WIOŚ Poznań), w województwie wielkopolskim, w klasyfikacji podstawowej wykonanej pod kątem ochrony zdrowia, stwierdzono przekroczenie średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 dla strefy wielkopolskiej_2. Natomiast w przypadku benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 przekroczenie poziomu docelowego stwierdzono w obydwu strefach (aglomeracji poznańskiej i strefie wielkopolskiej_2). W odniesieniu do pozostałych sklasyfikowanych substancji i parametrów strefom przypisano klasę A. W klasyfikacji dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II) strefie wielkopolskiej_2 przypisano klasę C1, natomiast strefie aglomeracja poznańska – A1. W odniesieniu do dodatkowego parametru – poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza I) - obydwu strefom przypisano klasę A. W ocenie pod kątem dotrzymania dodatkowego kryterium dla ozonu - poziomu celu długoterminowego - oceniane strefy uzyskały klasę D2. Ocena wykonana pod kątem ochrony roślin w strefie wielkopolskiej_2, nie wykazała przekroczeń w zakresie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu, w związku z powyższym strefie wielkopolskiej_2 przypisano klasę A. W klasyfikacji dodatkowej dla ozonu z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego, strefę wielkopolską_2 zaliczono do klasy D2. Ocena roczna dla roku 2021 wykonana pod kątem ochrony zdrowia odniesiona do roku 2020 wykazała pogorszenie jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 – dla roku 2021 przypisano klasę C strefie wielkopolskiej_2, dla roku

2020 wszystkie strefy uzyskały klasę A. Podobnie jest w przypadku pyłu zawieszono PM_{2,5} – w ocenie dla roku 2020 klasę A1 przypisano dwóm strefom (aglomeracja poznańska i strefa miasto Kalisz), w ocenie dla roku 2021 jednej (aglomeracja poznańska). W przypadku benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, w ocenie dla roku 2021, podobnie jak w ocenach dla lat 2020 i 2019, ocenianym strefom przypisano klasę C. W ocenie wykonanej pod kątem ochrony roślin dla dwutlenku siarki i tlenków azotu utrzymano klasę A i klasę D2 dla ozonu.

6.3.2. Stan i zanieczyszczenie wód

Wody powierzchniowe są jednym z najbardziej zagrożonych zanieczyszczeniem elementów środowiska przyrodniczego. Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych na omawianym obszarze są ścieki komunalne, zanieczyszczenia obszarowe pochodzące z terenów rolniczych oraz wody opadowe z terenów osiedlowych i ciągów komunikacyjnych. Na jakość wód ma wpływ wiele czynników, do których należą między innymi: rodzaj i jakość zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, podatność danej kategorii wód na degradację oraz zdolność jej do samooczyszczania. Instytucją, która prowadzi badania czystości wód jezior i rzek z terenu Nadleśnictwa jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Poznaniu.

a) Monitoring rzek

W poniższej tabeli przedstawiono dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu dotyczące stanu czystości niektórych rzek uzyskane na podstawie oceny stanu JCWP w województwie wielkopolskim (dane za rok 2017), zlokalizowanych w zasięgu Nadleśnictwa.

Tab. 51. Stan czystości rzek w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złotów

Rok badania	Nazwa rzeki	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
1	2	3	4	5
2017	Łobżonka		Poniżej dobrego	Zły
2017	Gwda		Poniżej dobrego	Zły
2017	Głomia		Poniżej dobrego	Zły
2017	Młynówka	umiarkowany	Poniżej dobrego	Zły
2017	Plitnica	umiarkowany	Poniżej dobrego	Zły

WIOŚ Poznań 2017 - „Ocena JCWP w województwie wielkopolskim”

b) Monitoring jezior

Wdrożenie Ramowej Dyrektywy Wodnej nakłada obowiązek kontroli stanu czystości jezior o powierzchni większej od 50 ha. Ocenę stanu czystości jezior można wykonać także dla zbiorników wodnych mniejszych niż 50 ha, lecz ważnych ze względów gospodarczych lub ekologicznych.

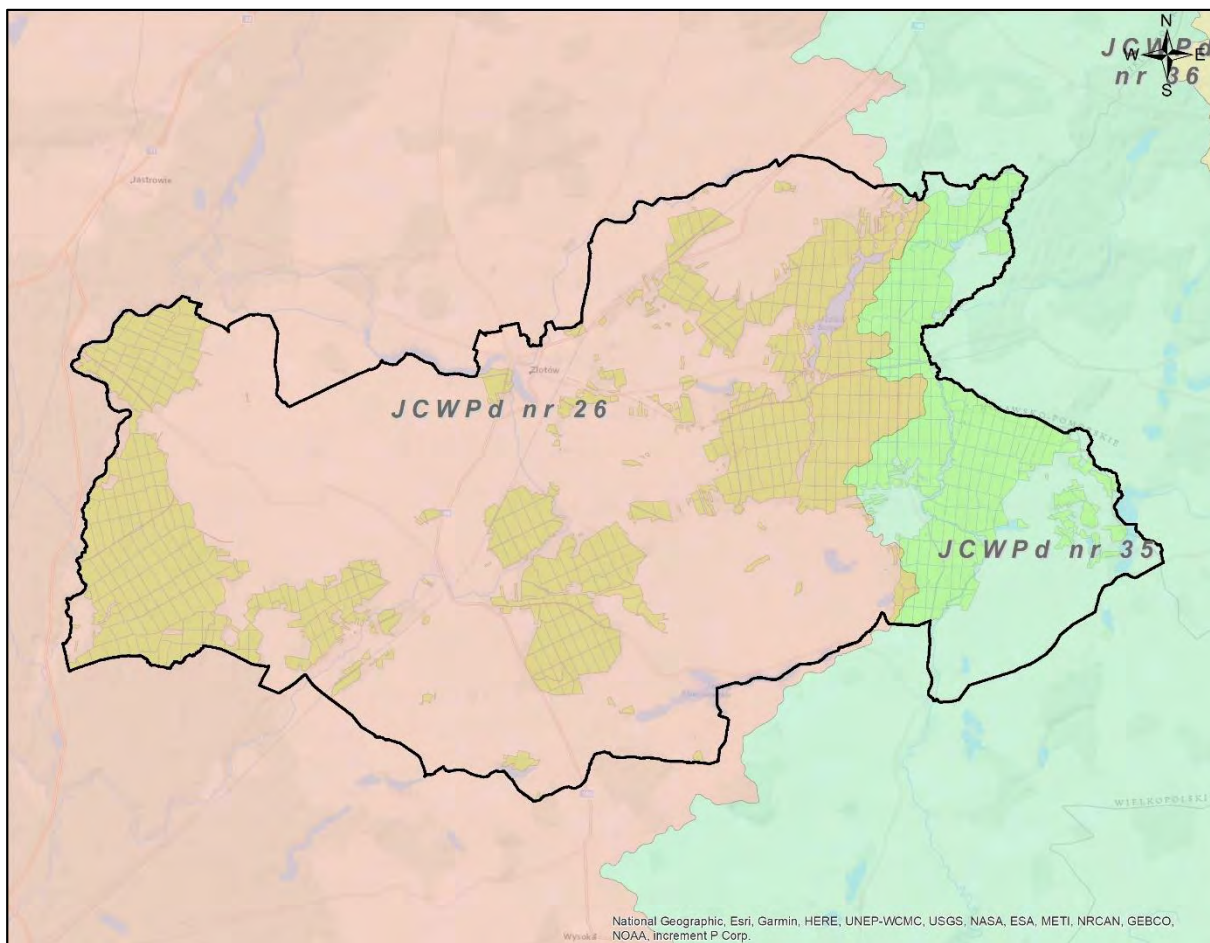
Tab. 52. Stan czystości jezior w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złotów

Rok badania	Nazwa jeziora	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu jcwp
1	2	3	4	5
2018	Sławianowskie	Umiarkowany stan ekologiczny	-	zły
2018	Borówno	Umiarkowany stan ekologiczny	dobry	zły
2019	Stryjewe	Słaby stan ekologiczny	-	zły
2018	Zaleskie	Umiarkowany stan ekologiczny	-	zły

Źródło: GIOŚ „Klasyfikacja i ocena stanu wód w latach 2014-2019”

c) Monitoring wód podziemnych

Ocena jakości wód podziemnych prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Polskę podzielono na Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd). Grunty Nadleśnictwa Złotów znajdują się w zasięgu JCWPd nr 26 i 35 Według oceny wód podziemnych prowadzonego przez WIOŚ, stan wód podziemnych w zasięgu Nadleśnictwa posiada ocenę dobrą, zarówno pod względem ilościowym jak i chemicznym.

Ryc. 25. JCWPd w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

d) Źródła zanieczyszczeń ekosystemów wodnych

Na czystość wód powierzchniowych i podziemnych duży wpływ ma gospodarka ściekowa, prowadzona przez gminy z terenu Nadleśnictwa Złotów. Unieszkodliwianie ścieków komunalnych realizowane jest przez różnorodne systemy kanalizacyjne, tj. systemy kanalizacji grupowej, systemy zakładowe oraz indywidualne powiązane z oczyszczalniami ścieków.

Znaczący wpływ na stan środowiska, w tym na stan ekosystemów wodnych, mają również składowiska odpadów komunalnych, zwłaszcza w przypadku niewłaściwego ich zabezpieczenia. Najbliższe składowisko odpadów znajduje się w Międzybłociu k. Złotowa.

Ochrona i właściwe zagospodarowanie zasobów wodnych powinno się odbywać poprzez:

- ◆ realizację zbiorczych i indywidualnych systemów oczyszczania w jednostkach osadniczych i produkcyjnych oraz udoskonalanie systemów już istniejących;
- ◆ wykluczenie zabudowy krawędzi, zboczy i den dolin rzecznych;
- ◆ tworzenie wzdłuż cieków tzw. pasów ekologicznych poprzez zalesianie, zadrzewianie, nasadzanie krzewów oraz przekształcanie gruntów ornych w użytki zielone;

- ◆ ustanawianie lasów wodochronnych w bezpośrednim sąsiedztwie wód;
- ◆ likwidację dzikich wysypisk odpadów, a wobec planowanych w przyszłości wysypisk - przyjęcie i zrealizowanie zabezpieczeń ochraniających użytkowy poziom wodonośny;
- ◆ objęcie szczególną kontrolą obiektów hodowli ryb; potencjalne obiekty hodowlane wymagają nowoczesnych rozwiązań minimalizujących ujemny wpływ na środowisko wodne; wskazana jest ekspertyza ekologiczna przed wydaniem zgody na zlokalizowanie nowych obiektów wzdłuż rzek;
- ◆ realizowanie obiektów małej retencji wodnej (jazy, zastawki, zbiorniki).

6.3.3. Pożary lasu

Największe zagrożenie obszaru leśnego nadleśnictwa występuje wczesną wiosną, po stopnieniu śniegu - przed rozwojem roślinności, oraz w okresie letnim, w przypadku wystąpienia długotrwałych okresów z brakiem opadów atmosferycznych przy równocześnie utrzymującej się wysokiej temperatury powietrza. Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność stanowi mniejsze zagrożenia pożarowe.

Dominujące na gruntach Nadleśnictwa drzewostany iglaste, z panującą sosną, z występującym łanowo w runie śmiałkiem pogiętym, sprzyjają szybkiemu rozprzestrzenianiu się ognia, ale w normalnych warunkach temperatura palącego się runa jest na tyle niska, że nie zagraża starszym drzewostanom.

W latach 2012-2021 odnotowano na terenie Nadleśnictwa Złotów 18 pożarów, na łącznej powierzchni 1,70 ha. Wśród przyczyn powstania pożarów przeważają pożary z nieustalonych przyczyn (10 pożarów) oraz podpalenia (4 pożary). Pozostałe były wynikiem zaniedbań (1) oraz powstały z przyczyn naturalnych (3). Średnia roczna liczba pożarów z okresu 10 lat wynosi 1,8 a średnia powierzchnia jednego pożaru – 0,17 ha.

6.3.4. Szkodnictwo leśne

Z innych zagrożeń, które mogą wystąpić w warunkach Nadleśnictwa Złotów wymienić należy:

- wywożenie do lasu śmieci przez okolicznych mieszkańców,
- nadmierna penetracja lasów w okresie zbioru jagód i grzybów,
- zaśmiecanie lasów przez turystów i grzybiarzy,
- wyrzucanie śmieci z pojazdów w trakcie przejazdu przez lasy,
- wnykarstwo i kłusownictwo,

- nielegalne pozyskiwanie choinek i stroiszu,
- kradzieże drewna,
- niszczenie urządzeń turystycznych, tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- płoszenie zwierzyny,
- zagrożenie zaprószenia ognia w lesie.

7. TURYSTYKA I EDUKACJA

7.1. Opis walorów turystycznych Nadleśnictwa

Racjonalna ochrona przyrody jest ściśle związana z problematyką rekreacji i turystyki. Dotyczy to zarówno udostępniania niektórych danych przyrodniczych w celu promocji ochrony przyrody, jak i nieujawniania części informacji, w przypadku gdy groziłoby to zniszczeniem lub dewastacją obiektów chronionych.

Lasy Nadleśnictwa Złotów, z uwagi na dość duże rozdrobnienie kompleksów, charakteryzują się zróżnicowanymi walorami przyrodniczymi, turystycznymi i rekreacyjno – wypoczynkowymi. Penetracja tego obszaru znacznie wzrasta w okresie zbioru jagód i grzybów. Urozmaicone drzewostany i duże obszary porośnięte borówką czernicą i brusznicą oraz dobre urodzaje grzybów powodują, że lasy te są chętnie odwiedzane przez ludność miejscową i przyjezdną. Przepływające przez teren Nadleśnictwa rzeki Łobżonka, Gwda i Głomia ściągają wędkarzy i przyciągają swoim urokiem miłośników aktywnego wypoczynku nad wodą. Dużym zainteresowaniem cieszą się również niezbyt liczne, ale czyste i zasobne w ryby jeziora. Największe z nich to: Sławianowskie, Borówno, Stryjewe, Zaleskie. Na turystów czeka wiele miejsc noclegowych w ośrodkach wypoczynkowych, gospodarstwach agroturystycznych, na polach biwakowych.

Obecność nieskażonego środowiska naturalnego stwarza możliwości prowadzenia ekologicznej produkcji rolnej oraz rozwoju agroturystyki, jako alternatywnych źródeł dochodów dla mieszkańców okolicznych wsi. Konsekwentnie realizowany rozwój bazy agroturystycznej, zarówno dla turystów krajowych, jak również zagranicznych, stwarza szansę na zmianę dotychczasowego, rolniczego wizerunku okolicznych gmin na turystyczno-rolniczych.

Penetracja lasu przez człowieka wyłania jednak potrzebę stworzenia warunków ochrony środowiska leśnego oraz pogodzenia różnorodnych funkcji lasu, to jest gospodarczych i ochronnych, z udostępnieniem terenów leśnych dla celów rekreacyjnych. Wszelkie potrzeby w tym zakresie winny wyprzedzać masowy i żywiołowy napływ ludności do lasu.

Bieżące wypełnianie przez lasy funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej Nadleśnictwa winno realizować poprzez:

- udostępnianie wstępu do lasu z zachowaniem zasad w zakresie ochrony przyrody i ochrony przeciwpożarowej,

- współpracę z Konserwatorami Przyrody i Zabytków oraz z władzami samorządowymi w zakresie: organizacji ruchu turystycznego, ochrony przyrody i zabytków,
- oznaczenie osobliwości przyrodniczych i miejsc historycznych, jeżeli nie zagraża to dewastacją obiektów chronionych,
- pozostawianie otulin wokół zbiorników wodnych,
- śledzenie rozwoju ruchu turystycznego i dostosowywanie liczby i rodzaju urządzeń turystycznych do aktualnych potrzeb.

7.2. Turystyka na terenie Nadleśnictwa

Na terenie Nadleśnictwa Złotów wytyczono różnego rodzaju szlaki turystyczne przechodzące przez kompleksy leśne. Są to:

Szlaki piesze

Szlaki piesze wytyczone zostały w terenach o szczególnych walorach turystyczno-krajoznawczych. Poniższe trasy są coraz częściej wykorzystywane nie tylko do turystyki, ale również w charakterze tras treningowych do marszów z kijkami (ang. nordic walking) i biegania.

1. **Szlak Zielony „Wokół Stawów Szwarca”** – szlak o długości około 10km rozpoczyna się i kończy w miejscowości Wąsosz i wiedzie przez tereny leśne leśnictwa Wąsosz.
2. **Szlak Czerwony** – Szlak wiodący z miejscowości Lędyczek do Krajenki o łącznej długości 54km. Na gruntach Nadleśnictwa rozpoczyna się w miejscowości Zalesie, następnie wiedzie przez Złotów, Świętą, Wąsosz, Wąsoszki, do Krajenki.
3. **Szlak Czarny (Wielki Buczek- Jazdrowo)** w zasięgu nadleśnictwa łączy Werski Most, przez Wersk do Wielkiego Buczka.
4. **Szlak Żółty im. ks. Bolesława Domańskiego** (długość 33 km) na trasie Złotów - Stawnica - Prochy - Zakrzewo – Wierzchołek - Kujan.
5. **Szlak Niebieski Wokół Złotowa** (łączna długości– ok. 15,5 km w zasięgu), trasa piesza wokół miasta Złotów.

Na terenie Nadleśnictwa wyznaczono także trasę nordic walking. Znajduje się na terenie leśnictwa Plecemin i ma długość około 5 km.

Szlaki rowerowe

Stosunkowo gęsta sieć dróg o niewielkim natężeniu ruchu w połączeniu z urozmaiconym krajobrazem łąk, pól, lasów i jezior stwarza dogodne warunki do uprawiania turystyki rowerowej.

1. **Transwielkopolska Trasa Rowerowa** przebiega południkowo łącząc najdalej wysunięte na północ i południe części województwa wielkopolskiego. Należy do Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych (łączna długość 471,9 km), od miejscowości Plecemin przez Tarnówkę, Osówkę do Piecewa
2. **Szlak Greenway Naszyjnik Północy** (łączna długość - 805 km) Na gruntach Nadleśnictwa rozpoczyna się w Złotowie, wiedzie przez Błękwit, Świętą, Nową Świętą, Śmiardowo Złotowskie, Kujan, Zakrzewo, Wersk, w kierunku miejscowości Wielki Buczek.
3. **Szlak Dookoła Powiatu Złotowskiego** Na gruntach nadleśnictwa rozpoczyna się w miejscowości Plecemin, wiedzie w kierunku miejscowości Żeleźnica, Głubczyn, Śmiardowo Złotowskie, Podróżna, Sławianowo, Sławianówko, Walentynowo, Piešno, Stebionek, Dorotowo, Wersk w kierunku Wielkiego Buczka.

Szlaki kajakowe

Urozmaicona sieć wodna, na którą składają się rzeki Gwda, Łobżonka i Głomia wraz z dopływami, stwarzają wspaniałe warunki do uprawiania turystyki kajakowej.

Do uprawiania różnych form turystyki wodnej (żeglarstwo, sporty wodne, windsurfing) nadają się akweny jezior: Sławianowskie, Borówno, Stryjewe, Zalewskie.

Szlaki konne

Jazda konna w lesie dopuszczalna jest tylko drogami leśnymi wyznaczonymi przez Nadleśniczego (Ustawa o lasach Art.29.1a), poruszanie się po innych trasach jest zabronione.

Wyznaczono ścieżkę konną w północno-wschodniej części Nadleśnictwa Złotów, o długości około 3,2 km, wiodącą od miejscowości Stołuńsko w kierunku miejscowości Buczek.

Obiekty i atrakcje turystyczne

➤ **Zielony Punkt Kontrolny**

Zielony Punkt Kontrolny to oryginalna polska koncepcja powierzchni z siecią stałych punktów kontrolnych do uprawiania orienteeringu, znanych na świecie pod nazwą Permanent Orienteering Courses. W 2016 roku Stowarzyszenie Złotowski Korpus Ekspedycyjny, przy wsparciu Gminy Miasta Złotów oraz Nadleśnictwa Złotów, wytyczyło w terenie trasę i opracowało mapę do orienteeringu. W ramach Zielonego Punktu Kontrolnego przygotowano 3 trasy:

1. Zwierzyniec z 15 punktami (leśna trasa),

2. Rodzinna – bardzo łatwa z 10 punktami położonymi w mieście Złotów dostępna również dla osób niepełnosprawnych,
3. Trasa zawierająca wszystkie 40 punkty ze Zwierzyńca i z terenu miasta.

Zielony Punkt Kontrolny Złotów posiada certyfikat złoty, nr w rejestrze 71/81/2017.

Fot.5. Słupek kontrolny na trasie Zwierzyńca

Źródło: https://zlotow.pila.lasy.gov.pl/witamy//journal_content/56/52158/30733626#.YzLF_0zP1hE

Ryc. 27. Trasa Zwierzyńca, oddz. 190-191-192

Źródło: <https://zlotow.pila.lasy.gov.pl/documents/52158/30733652/grafika.jpg/a853dc69-0308-4153-afdd-75ae612c1c85?t=1492679407724>

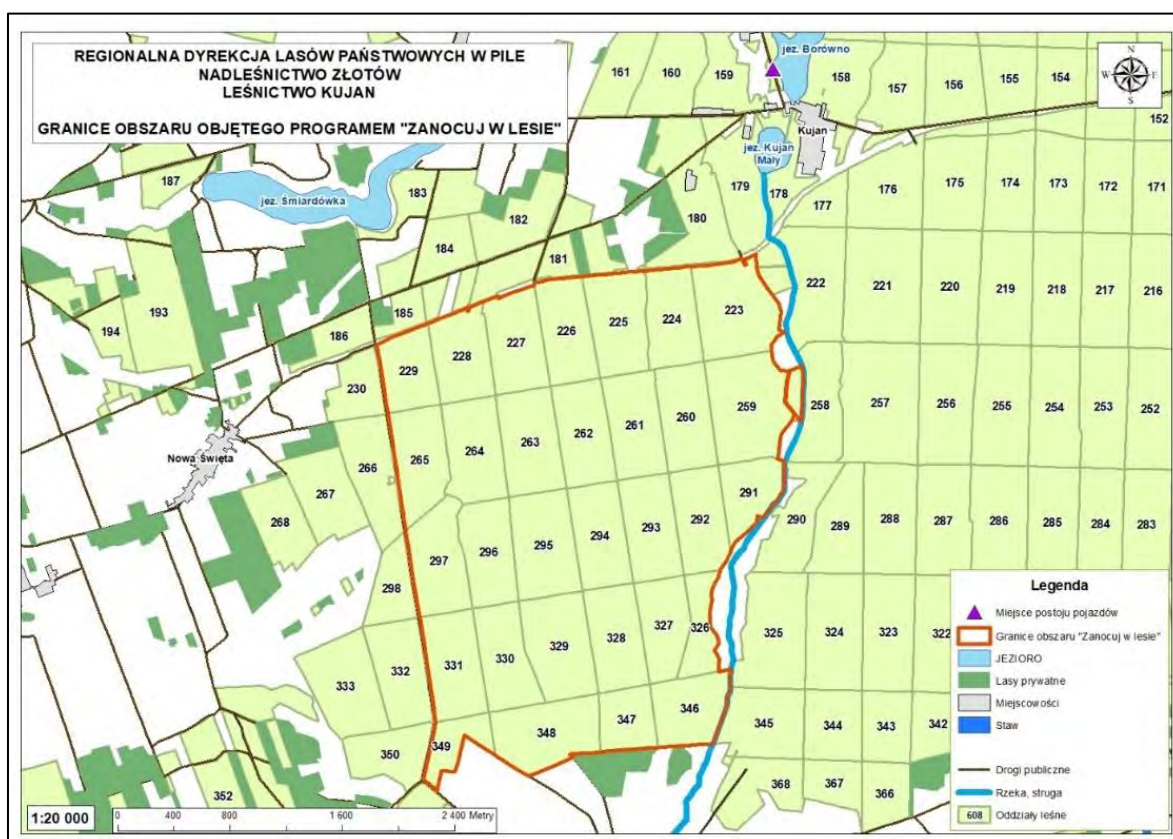
➤ Program „Zanocuj w lesie”

Od 1 maja 2021 r. wszedł w Lasach Państwowych nowy program pod nazwą „Zanocuj w lesie”. Na terenie 430 nadleśnictw w Lasach Państwowych zostały wyznaczone specjalne obszary leśne, gdzie miłośnicy nocowania w lesie, będą mogli uprawiać swoje hobby (bushcraft, survival) bez obaw o naruszenie zapisów ustawy o lasach.

Wyznaczona przez Nadleśnictwo strefa to obszar przeznaczony dla ludzi, którzy chcą przenoć w lesie "na dziko" bez specjalnej infrastruktury. Osoby udające się na wyprawę powinny zapoznać się z regulaminem korzystania z obszaru, który zawarty jest na w załączniku na stronie internetowej Nadleśnictwa. Osoby korzystające z programu „Zanocuj w lesie” powinny także zapoznać się, czy obszar nie podlega okresowemu zakazowi wstępu do lasu, a także czy na wyznaczonym obszarze są prowadzone prace gospodarcze lub czy odbywają się polowania zbiorowe.

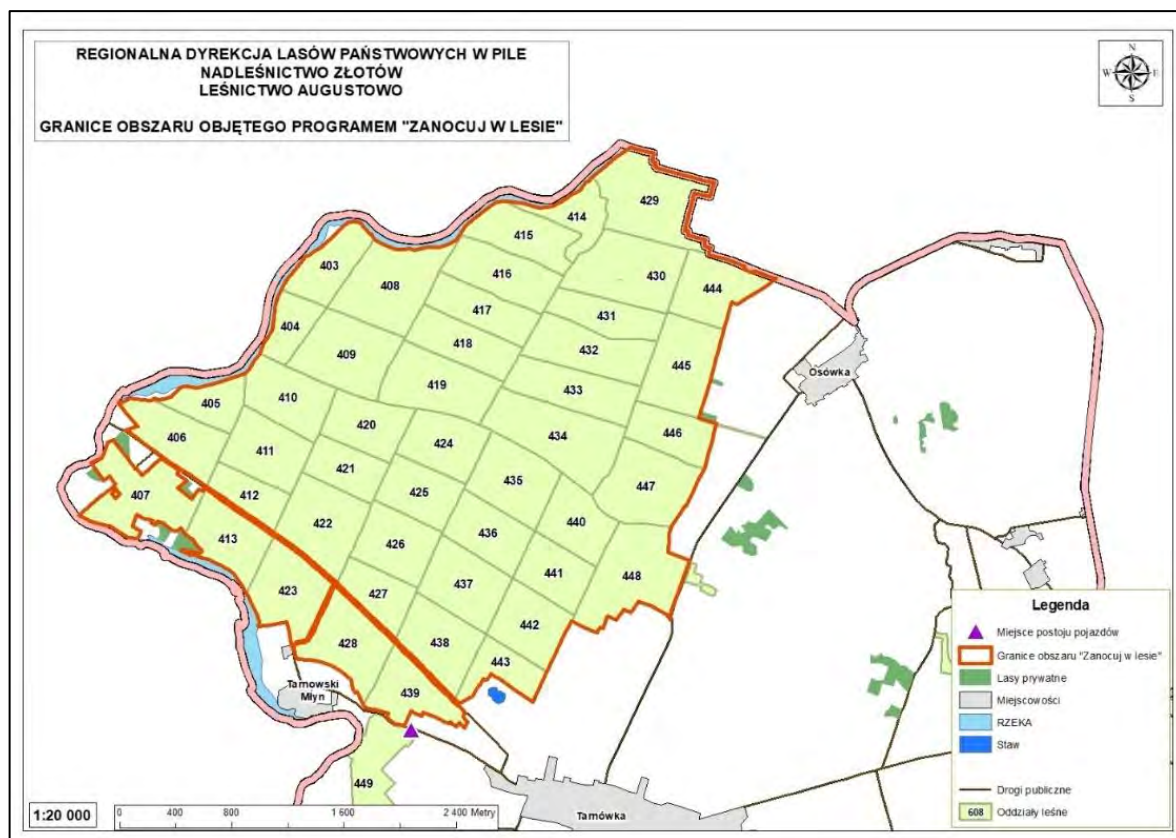
Nocleg w udostępnionym miejscu będzie możliwy dla dziewięciu osób na dwie noce. Nadleśnictwo Złotów wyznaczyło dwa takie obszary:

1. „Wschód” – leśnictwo Kujan, oddz.: 223-229, 259-265, 291-297, 326-331, 346-349;
2. „Zachód” – leśnictwo Augustowo, oddz.: 403-448.

Ryc. 28. Obszar „Wschód” w Nadleśnictwie Złotów

Źródło: https://zlotow.pila.lasy.gov.pl/aktualnosc/-/asset_publisher/1M8a/content/zanocuj-w-zlotowskich-lasach

Ryc. 29. Obszar „Zachód” w Nadleśnictwie Złotów

Źródło: https://zlotow.pila.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/1M8a/content/zanocuj-w-zlotowskich-lasach

- **Ścieżka edukacyjna w Wąsoszkach** – ścieżka poza terenem Ośrodka, dedykowana szczególnie dla uczniów z Krajenki.
- **Wiaty turystyczno- ogniskowe**
 - „Światlik” – w parku „Zwierzyniec”;
 - „Zamek” – nad jeziorem Borówno.
- **Rybakówka**
Domek letniskowy nad jeziorem Borówno, przeznaczony do wynajęcia szczególnie dla miłośników spędzania czasu w kameralnych warunkach z dala od zgiełku turystów.
- **Kwatera myśliwska**
Zlokalizowana w miejscowości Wąsosz, posiada 6 pokoi gościnnych, z klimatyczną salą kominkową.
- **„Stawy Szwarca”**
To kompleks płytkich zarastających zbiorników wodnych, zapewniających doskonałe warunki bytowania wielu gatunków ptaków. Zlokalizowane są na południe od siedziby leśnictwa Wąsosz.

Fot. 6. Widok na „Stawy Szwarca” (fot. B. Sobczak)

➤ **Kapliczka Matki Boskiej Królowej Lasów**

Kapliczka zlokalizowana na południe od miejscowości Wielki Buczek. Wzniesiona z inicjatywy zespołu Folklorystycznego „Krajniacy” z Wielkiego Buczka. Ciekawy obiekt kultury sakralnej.

Fot. 7. Kapliczka w oddz. 2f (fot. B. Sobczak)

➤ **„Zamek”**

Miejsce w pobliżu jeziora Borówno, z wiatą drewnianą wyposażoną w ławko-stoły oraz kominkiem. W pobliżu znajdują się ruiny (podpiwniczenia) po rezydencji letniej wybudowanej w latach 1912-1915 przez księcia Leopolda Hohenzollerna.

Fot. 8. „Zamek” w oddz. 94h (B. Sobczak)

➤ **Stebionek**

Zlokalizowany w miejscowości Stebionek drewniany dom myśliwski z końca XIXw. Został wybudowany z inicjatywy ówczesnych właścicieli majątku Runowskiego.

Fot. 9. Dom myśliwski w Stebionku (fot. M. Kisiel)

➤ Miejsca postoju pojazdów

Z obiektów infrastruktury turystycznej należy wymienić również miejsca postoju pojazdów znajdujące się w:

- obręb Złotów, oddz.: 25f, 27g, 50a, 67h, 77b, 77c, 154c, 192a, 281d, 403b, 449a, 537g, 592c, 601j, 610f;
- obręb Krajenka, oddz.: 397b, 568i, 649n.

Omówienie zagadnień z zakresu rekreacji i turystyki przedstawione jest także w opisanu ogólnym.

7.3. Edukacja ekologiczna na terenie Nadleśnictwa

Edukacja ekologiczna prowadzona w Polsce jest wyrazem ogólnych tendencji a także porozumień międzynarodowych. W zakres edukacji ekologicznej wchodzi m.in. edukacja leśna społeczeństwa. Od początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku edukacja leśna społeczeństwa jest obowiązkiem Lasów Państwowych. Wynika to m.in. z następujących dokumentów:

- „Polityka Ekologiczna Państwa” (Ministerstwo Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, maj 1991 r.);
- Porozumienie Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 kwietnia 1995 r. w sprawie opracowania i wdrożenia narodowej strategii edukacji przyrodniczej;
- Zarządzenie nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 grudnia 1994 r. w sprawie leśnych kompleksów promocyjnych (LKP);
- „Polityka Leśna Państwa” (Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, marzec 1997 r.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (z późniejszymi zmianami);
- Zarządzenia nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 roku, w sprawie kierunków rozwoju edukacji leśnej w Lasach Państwowych oraz wytycznych do tworzenia programu edukacji leśnej społeczeństwa w nadleśnictwie.

Wspomniane Zarządzenie nr 57 wprowadziło do praktyki zawodowej Lasów Państwowych dokument zatytułowany **„Program edukacji leśnej społeczeństwa w nadleśnictwie”**. Dokument ten, obowiązujący od 1 stycznia 2004 roku, nadaje działalności edukacyjnej charakter planowy. Wynikają z niego kierunki rozwoju, zakres i zadania realizowane przez nadleśnictwa w ramach edukacji. Celem edukacji powinien być

systematyczny rozwój świadomości społecznej na temat lasów, zrównoważonej gospodarki leśnej, a przede wszystkim powinno się uczyć, jak racjonalnie i odpowiedzialnie należy korzystać ze wszystkich walorów lasu. Nadleśnictwo prowadzi edukację leśną wykorzystując naturalne walory przyrodnicze terenu (pomniki przyrody, ścieżkę przyrodniczą, ciekawe przyrodniczo lokalizacje).

W Nadleśnictwie Złotów funkcjonuje Regionalny Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej i Ekologicznej „Zwierzyniec”. Ośrodek ze swoim bogatym wyposażeniem umożliwia realizację bardzo wielu tematów, z różnych przedmiotów. Jednym z największych zalet ośrodka są obiekty edukacyjne:

- „Zielona Klasa” – zlokalizowana przy siedzibie Nadleśnictwa Złotów, może pomieścić do 40 osób; klasa wyposażona jest w sprzęt multimedialny, ciekawe pomoce dydaktyczne oraz liczne naturalne eksponaty;
- arboretum – przy siedzibie Nadleśnictwa Złotów znajduje się kolekcja drzew, w którym uprawia się rośliny drzewiaste i krzewiaste w celu ukazania ich różnorodności, co jest pomocne w realizacji tematów z zakresu botaniki i dendrologii;
- ścieżki dydaktyczne – znacznie wpływają na atrakcyjność zajęć prowadzonych w parku „Zwierzyniec”; ścieżki wyposażone są w tablice edukacyjne;
- zagroda ze zwierzętami – celem utworzenia była prezentacja typowej dla lasów Nadleśnictwa dzikiej zwierzyny; można spotkać tam dziki i daniele; dodatkowo bezpośrednio przy siedzibie Nadleśnictwa znajdują się woliery, w których trzymane są bażanty.

Nadleśnictwo Złotów brało udział w ostatnim okresie, w lokalnych akcjach i przedsięwzięciach:

- a) coroczny Leśny Rajd Rowerowy,
- b) Złotowski Bieg Zawilca,
- c) grzybobranie,
- d) Dzień Ziemi,
- e) Sprzątanie Świata #sprzątaMY,
- f) Akcja #SadziMY,
- g) konkurs Papieski,
- h) współudział w EuroEco Festival w Złotowie,
- i) Hubertowiny na Krajnie,
- j) akcja „Cała Polska czyta dzieciom”,
- k) akcja Manewry Grzybowe.

Partnerami w edukacji leśnej mają być m.in. lokalne przedszkola i szkoły, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, urzędy Miast i Gmin, organizacje i stowarzyszenia pozarządowe. Nadleśnictwo powinno prowadzić edukację leśną wykorzystując walory przyrodnicze terenu do przybliżenia problematyki leśnej i ochrony przyrody.

Do najważniejszych zadań z tego zakresu należy zaliczyć:

- ustawianie tablic objaśniających poszczególne zagadnienia z ochrony przyrody i w razie potrzeby z zakresu gospodarki leśnej,
- informować, gdzie można wejść, gdzie wjechać i pozostawić bezpiecznie samochód,
- wyraźne oznaczanie granic obiektów szczególnie cennych,
- zajęcia kameralne oraz terenowe z dziećmi i młodzieżą,
- komunikaty w lokalnych środkach masowego przekazu,
- działalność wydawnicza (foldery, informatory, mapy, filmy video itp.),
- okresowe wystawy i konkursy o tematyce leśnej,
- prezentowanie walorów Nadleśnictwa i zagadnień związanych z ochroną przyrody poprzez internet.

Ważne jest, by podejmowane przez Nadleśnictwo działania edukacyjne i popularyzacyjne nie ograniczały się wyłącznie do środowiska leśnego, ale by w jak najszerszym zakresie miały miejsce na terenach szkół, urzędów, ośrodków wypoczynkowych, itp. Wszystkie informacje prezentowane na tablicach, w folderach, itp. muszą być napisane językiem przystępnym i powinny zawierać jak najmniej terminów fachowych.

8. PLAN DZIAŁAŃ

8.1. Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej

8.1.1. Podział na gospodarstwa

Zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

- a) Specjalne (S) - obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w Nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych, takich jak:
- projektowany rezerwat „Jezioro Wierchołek”;
 - drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na strefy ochrony całorocznej ostoi zwierząt chronionych;
 - wyłączone drzewostany nasienne z otulinami oraz drzewostany zachowawcze;
 - lasy na siedliskach: Bs, BMb, LMb, Ol3, OlJ2 i 3;
 - lasy na obszarach o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych, (np. ze źródliskami);
 - lasy referencyjne;
 - lasy na siedliskach przyrodniczych priorytetowych i w stanie zachowania „A”;
 - grunty objęte szczególną formą ochrony;
 - grunty przeznaczone do małej retencji wodnej;
- b) wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych,
- c) wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględniać wymogi ochrony przyrody. W gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnić należy obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania. W warunkach Nadleśnictwa są to:
- obszary o zrębowym (GZ) sposobie zagospodarowania w odniesieniu głównie do Bśw, Bw, BMśw (z TD So), BMw (z TD So) i Ol;

- obszary o przerębowo-zrębowym (GPZ) sposobie zagospodarowania w odniesieniu do pozostałych siedlisk, wariantów uwilgotnienia i typów drzewostanu w obszarach z funkcją produkcyjną.

8.1.2. Wytyczne w zakresie wykonywania użytkowania rębego

Projektowane sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni przyjęto zgodnie z protokołem KZP. Uwzględniają one aktualny stan lasu i jego specyfikę lokalną.

Podczas wykonywania cięć rębnych należy kierować się wytycznymi zawartymi w „Zasadach hodowli lasu”, instrukcjami i wytycznymi obowiązującymi aktualnie w Lasach Państwowych oraz zaleceniami, w szczególności:

- a) w celu sprostania zarówno wymaganiom certyfikacyjnym jak i zapisom ZHL należy pozostawiać kępy ekologiczne starodrzewu na powierzchni 5% działki manipulacyjnej, przy minimalnej powierzchni kępy 0,06 ha w ramach stosowania wszystkich grup rębni (zupełnych oraz złożonych uprzątających);
- b) nie projektować pozostawiania fragmentów starodrzewu w przypadku, gdy tworzyć go będą gatunki, dla których utworzono blok upraw pochodnych;
- c) bezpośrednio przy źródłiskach, rzekach, jeziorach i obszarach bagiennych, a także w miejscach kultu religijnego i wokół drzew matecznych, w przypadku, gdy powierzchnia manipulacyjna bezpośrednio przylega do ww. obiektów, należy pozostawiać strefę buforową o szerokości zbliżonej do wysokości gatunku panującego w drzewostanie, w ramach zmniejszonego poboru miąższości grubizny do pozyskania;
- d) w celu urozmaicenia przebiegu działek manipulacyjnych (działki zrębowe, pasy, smugi, itp.) zalecany jest zatokowy lub schodkowy przebieg linii zrębowej, zgodnie z § 31 ust.6 ZHL.

8.1.3. Wytyczne w zakresie planowania hodowlanego

Biorąc pod uwagę regionalizację przyrodniczo-leśną oraz lokalne warunki siedliskowe, Narada Techniczno-Gospodarcza (NTG) ustaliła dla poszczególnych typów siedliskowych lasu typy drzewostanów (TD) oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw. Określając TD dla konkretnego wyłączenia uwzględniano stan siedliska, rzeczywisty skład gatunkowy drzewostanu, stopień uwilgotnienia, występujące mikrosiedliska. NTG przyjęła również typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

8.2. Ochrona różnorodności biologicznej

W celu ochrony różnorodności biologicznej w lasach Nadleśnictwa Złotów zaleca się:

a) dla zachowania różnorodności gatunkowej:

- przy pracach odnowieniowych przestrzegać ustalonych składów gatunkowych właściwych dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000;
- podczas planowania składów upraw uwzględniać gatunki biocenotyczne zarówno drzew jak i krzewów;
- chronić cenne przyrodniczo gatunki roślin podczas prowadzenia zabiegów np. poprzez pozostawianie biogrup i kęp oraz omijanie ich przy wyznaczaniu szlaków operacyjnych;

b) w celu zachowania różnorodności genowej należy:

- przestrzegać zasad ochrony populacji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,
- zwiększyć bazę nasienną o gospodarcze drzewostany nasienne, zwłaszcza dla następujących gatunków: dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, olcha czarna oraz ilość źródeł nasion dla pozostałych gatunków;

c) w celu zachowania bogactwa i różnorodności ekosystemów należy dążyć do:

- wykorzystania zmienności w ramach mikrosiedlisk, wprowadzając na te niewielkie powierzchnie właściwe im gatunki,
- zachowania w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzania śródleśnych cieków i zbiorników wodnych,
- pozostawiania w stanie nienaruszonym źródeł, bagien, trzęsawisk i torfowisk z ich charakterystyczną florą i fauną,
- zwiększania udziału tzw. drzew biocenotycznych, w tym przede wszystkim drzew dziuplastych oraz wyróżniających się wiekiem w stosunku do otoczenia (przestoje);
- pozostawiania drewna martwego,
- preferowania odnowień naturalnych,
- do kształtowania zewnętrznych stref ekotonowych powinno się wykorzystywać wyłącznie gatunki drzew i krzewów rodzimego pochodzenia, dostosowane do lokalnych warunków siedliskowych; najlepiej jest wybierać te gatunki z zestawów proponowanych w ZHL dla warunków siedliskowych nieco lepszych od wynikających ze standardowej diagnozy typologicznej;

- czynnej ochrony cennych ekosystemów łąkowych poprzez regularne wykaszanie, a tam gdzie jest to konieczne zbiór siana.

8.3. Kształtowanie stref ekotonowych

Biocenozy mogą mieć w przyrodzie wyraźnie wykształcone granice lub przechodzić jedna w drugą stopniowo, szerszym lub węższym pasem przejściowym. Ta strefa przejściowa, zwana inaczej ekotonem, odznacza się zazwyczaj większym bogactwem flory i fauny, niż podstawowe, graniczące ze sobą ekosystemy. Szczególnie korzystne są szerokie strefy ekotonowe, będące miejscem bytowania gatunków charakterystycznych dla obu sąsiadujących biocenoz.

W celu kształtowania korzystnej strefy ekotonowej w Nadleśnictwie Złotów należy:

- dążyć do tego, by zewnętrzne obrzeże lasu oraz lasy wzdłuż dróg, cieków, szlaków turystycznych itp. były maksymalnie wypełnione, by tworzyła się „ściana lasu” ograniczająca wnikanie i penetrację czynników szkodliwych; ściana ta winna składać się z wielu warstw roślinnych, obejmujących roślinność drzewiastą, krzewiastą i runo;
- stosować na obrzeżach lasu silniejsze cięcia pielęgnacyjne, umożliwiając w ten sposób wnikanie światła do wnętrza lasu i powstawanie fragmentów lasu charakteryzujących się możliwie dużym zwarcim pionowym drzewostanów;
- w cięciach pielęgnacyjnych preferować drzewa i krzewy silnie korzeniące się oraz drzewa silnie ugałęzione;
- przy sztucznym kształtowaniu tej strefy stosować luźniejszą więźbę sadzenia, wprowadzać możliwie dużą gamę gatunków;
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogeniczných siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (3150, 3160, 7140, 91D0, 91E0) należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

Realizacja powyższych zaleceń powinna odbywać się etapami, przy okazji wykonywania bieżących zadań gospodarczych w poszczególnych drzewostanach, z zachowaniem przepisów ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa publicznego.

8.4. Kształtowanie stosunków wodnych

Zagadnienia gospodarki wodnej są niezmiernie istotne na znacznym obszarze Nadleśnictwa. Znaczna część lasów będzie się prawidłowo rozwijać jedynie w przypadku utrzymania obecnego poziomu wód gruntowych.

Realizacji tego celu ma służyć przestrzeganie następujących zasad:

- należy chronić brzegi zbiorników wodnych przed dewastacją;
- wokół jezior, których brzegi stwarzają korzystne warunki dla rozwoju rekreacji powinny być wyznaczone strefy ochronne przy wszystkich jeziorach;
- należy utrzymywać w stanie zbliżonym do naturalnego śródlądne zbiorniki i oczka wodne;
- pozwolić na naturalne kształtowanie się koryt rzek;
- nie można osuszać i zalesiać torfowisk;
- melioracje odwadniające powinny być ograniczone do niezbędnego minimum;
- zaleca się kontynuowanie realizacji projektów małej retencji realizowanych z Lasach Państwowych;
- podmokłe, trudne do odnowienia grunty można odnawiać samosiewem lub wieloletkami, bez przygotowania gleby ciężkim sprzętem i bez stosowania rabatowałków; dopuszczalne są tu również odstępstwa od zalecanego składu gatunkowego;
- wskazana jest likwidacja gruntów orných dochodzących do zbiorników i koryt rzek; należałoby je przekształcać na trwałe użytki zielone lub pozostawić do sukcesji leśnej.

8.5. Postępowanie w obiektach objętych ochroną

W obiektach objętych ochroną Nadleśnictwo wykonuje zadania z zakresu ochrony przyrody na podstawie planów ochrony, planów zadań ochronnych lub zaleceń wydanych przez organ właściwy do sprawowania ochrony przyrody i po zapewnieniu środków finansowych na ochronę.

Postępowanie w obiektach chronionych, wyszczególnionych w rozdziale „Formy ochrony przyrody”, powinno uwzględniać:

a) odnośnie rezerwatu przyrody „Czarci Staw”

Rezerwat posiada plan ochrony, Zarządzeniem Nr 2/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu „Czarci Staw” (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 105, poz. 1755)

Poniższa tabela przedstawia obowiązujące działania ochronne na obszarze rezerwatu z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji.

Tab. 53. Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych rezerwatu oraz sposoby ich eliminacji w okresie 20-lecia obowiązywania planu ochrony

Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1	2
<p>1. Spadek poziomu wód gruntowych objawiający się:</p> <p>a) zmniejszeniem głębokości jeziora z okresowym odstonięciem brzegowych partii osadów dennych oraz przyspieszeniem procesu jego zaniku i zarastania,</p> <p>b) przesuszeniem torfowisk przejściowych i wysokich, co wiąże się z zanikaniem cennych elementów flory i spontanicznym wkraczaniem zbiorowisk leśnych z dominacją brzozy omszonej (<i>Betula pubescens</i>),</p> <p>c) zanikiem procesów akumulacji torfu i murszeniem torfu prowadzącym do eutrofizacji oraz decesji złoża.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie strat wody i zacienienia przez usunięcie, w pierwszym roku obowiązywania projektu ochrony czynnej podszytu drzew i krzewów (głównie brzozy omszonej oraz innych niepożądanych gatunków drzewiastych) z torfowisk przejściowych i wysokich w pododdziale 85A-r – według szacunku: usunięcie zakrzaczeń/zadrzewień z powierzchni około 0,55 ha; • wyniesienie wyciętego materiału poza rezerwat z powierzchni około 0,55 ha; • w okresach co 5 lat usuwanie nalotu i odrośli drzew i krzewów (głównie brzozy omszonej oraz innych niepożądanych gatunków drzewiastych) i usunięcie materiału poza rezerwat (w piątym, dziesiątym, piętnastym i dwudziestym roku obowiązywania planu ochrony, każdorazowo z łącznej powierzchni ok. 0,55 ha); • co dwumiesięczna rejestracja wahań poziomu wód gruntowych w 6 studzienkach piezometrycznych przez służbę leśną.
<p>2. Odwadnianie rezerwatu w związku z funkcjonowaniem rowu uchodzącego z jeziora Czarci Staw w kierunku północnym.</p>	<p>Coroczne obserwacje w okresie wiosennym funkcjonowania tamy bobrowej na rowie uchodzącym z jeziora czarci Staw w kierunku północnym (przez służbę leśną), a w przypadku jej zniszczenia wykonanie przetamowania sztucznego w postaci piętrzącej zastawki.</p>
<p>3. Wkraczanie obcych geograficznie gatunków roślin, głównie niecierpka gruczołowatego (n. Roylego) <i>Impatiens glandulifera</i>.</p>	<p>3. Wkraczanie obcych geograficznie gatunków roślin, głównie niecierpka gruczołowatego (n. Roylego) <i>Impatiens glandulifera</i>.</p>

b) odnośnie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”

Obszar obecnie nie posiada aktualnie wprowadzonych zakazów czy też wskazań ochronnych. Nadleśnictwo powinno przestrzegać zapisów wprowadzonych w uchwałach sejmiku właściwego województwa, gdy takie dokumenty zostaną zatwierdzone.

c) odnośnie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie”

Obszar obecnie nie posiada aktualnie wprowadzonych zakazów czy też wskazań ochronnych. Nadleśnictwo powinno przestrzegać zapisów wprowadzonych w uchwałach sejmiku właściwego województwa, gdy takie dokumenty zostaną zatwierdzone.

d) odnośnie obszaru specjalnej ochrony ptaków PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Obszar Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r. poz. 2773).

W załączniku Nr 3 planu zadań ochronnych zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków będących przedmiotami ochrony oraz ich siedlisk. W załączniku Nr 5 określono zadania ochronne ze wskazaniem przedmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie.

Tab. 54. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania dla obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
A030, A073, A074, A075, A094, A215, A223, A236	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew	Dostosowanie dotychczas prowadzonej działalności do potrzeb zachowania przedmiotów ochrony – poprzez planowanie urządzania lasu z uwzględnieniem zasady obecności w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w granicach obszaru Natura 2000, nie mniej niż 20% drzewostanów wieku powyżej 80 lat w tym 5% drzewostanów w wieku powyżej 100 lat (z uwzględnieniem klasy odnowienia, klasy do odnowienia oraz kęp pozostawionych po zrębach i po cięciach uprzątających w rębniach złożonych). Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
A030, A067, A070, A073, A074, A075, A094, A215, A223, A236, A320	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych	Dostosowanie dotychczas prowadzonej działalności do potrzeb zachowania przedmiotów ochrony – poprzez zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych w obszarze Natura 2000 przez pozostawianie na pasach, smugach i strefach cięć rębnych o powierzchni większej od 1 ha (bez względu na grupę rębni) kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu na obszarze równym 5% powierzchni manipulacyjnej pasa, smugi lub strefy. Drzewa w pozostawionych biogrupach nie podlegają użytkowaniu, są pozostawiane do naturalnej śmierci i rozkładu z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi. Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha oraz w przypadku bloku upraw pochodnych czy zachowawczych, jeśli stanowią je gatunki drzew, dla których założono dany blok. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy
A223	Zapewnienie dostępności świerka pospolitego	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się dostępności świerka pospolitego jako gatunku preferowanego przez włośchatkę, poprzez uwzględnianie obecności świerka pospolitego w drzewostanach i innych warstwach lasu. Ograniczenie pozyskania świerka w drzewostanach rębnych, preferowanie go w biogrupach drzew pozostawionych do fizjologicznej śmierci. Popieranie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych świerka pospolitego z odnowień naturalnych, który tworzy grupy i kępy. Nie dotyczy siedlisk przyrodniczych: 4030, 7110, 7120, 7140, 7210, 7230, 9110, 9130, 9160, 9170, 9190, 91F0, 9110. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy
A067, A070, A223, A320	Zachowanie drzew dziuplastych	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się miejsc lęgowych, poprzez pozostawianie w drzewostanach drzew dziuplastych, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia	Cały obszar OSO na terenie	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
		<p>ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu.</p> <p>Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	N-ctwa Złotów	miejscowy nadleśniczy
A224	Ochrona biotopów	<p>Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni biotopów lelka i lerki, poprzez ochronę śródleśnych terenów otwartych, w tym powierzchni nieleśnych – łąk, muraw oraz luk (za wyjątkiem tych, które w planie urządzenia lasu są przeznaczone do odnowienia) w drzewostanach, w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami. Preferowanie zrębowego sposobu zagospodarowania lasów na siedliskach borowych.</p> <p>Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy
A320	Ochrona buczyn	<p>Zapobiegnięcie zmniejszenia się powierzchni buczyn, przez zapewnienie stałego minimalnego udziału lasów z dominacją buka zwyczajnego, przez stałą dostępność w granicach Natura 2000 nie mniej niż 100 ha drzewostanów bukowych w wieku powyżej 80 lat, w tym co najmniej 50 ha w wieku ponad 100 lat.</p> <p>Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy
A236	Utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna.	<p>Zapobiegnięcie zmniejszeniu się ilości dogodnych siedlisk, poprzez utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna w lesie.</p> <p>Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy
A236	Zwiększenie bazy żerowej.	<p>Zapobiegnięcie zmniejszeniu się bazy żerowej, poprzez pozostawianie wszystkich możliwych pni po zrębach do ich naturalnego rozkładu oraz niestosowanie ich karczowania i korowania. Działanie nie dotyczy powierzchni zagrożonych masowymi pojawami szkodników drzew.</p> <p>Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
A224	Ochrona powierzchni lęgowych.	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni lęgowych, poprzez tolerowanie obecności drzewostanów o zadrzewieniu poniżej 0,5 na siedliskach borowych, szczególnie boru suchego. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy
A067, A070, A229	Ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni drzewostanów dojrzałych w pobliżu zbiorników wodnych i rzek poprzez pozostawianie wyłączonych z cięć rębnych pasów o szerokości do 30 m od brzegów jezior i po obu stronach rzek o korycie szerszym niż 1,5 m. Dla nurogęsia w obrębie pasów pozostawianie wykrotów i złamanych drzew, jeśli nie stanowią one zagrożenia bezpieczeństwa ludzi. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar OSO na terenie N-ctwa Złotów	Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych miejscowy nadleśniczy

W dniu 30 grudnia 2020 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy RDOŚ w Poznaniu i RDOŚ w Szczecinie oraz RDLP w Pile w sprawie prowadzenia działań ochronnych związanych z czynną ochroną włośchatki (*Aegolius funereus*) i sóweczki (*Glaucidium passerinum*) w obszarze Natura 2000 Puszcza nad Gwda PLB300012 na terenie nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Pile (znak: WOP.023.41.2020.AG).

W celu zapewnienia trwałej dostępności siedlisk dla włośchatki (*Aegolius funereus*) i sóweczki (*Glaucidium passerinum*), Strony postanawiają wprowadzić do stosowania, w nadleśnictwach RDLP w Pile położonych w obszarze Natura 2000 Puszcza nad Gwda PLB300012, poniżej wymienionych działań ochronnych:

1. W nadleśnictwach RDLP w Pile położonych w obszarze Natura 2000 Puszcza nad Gwda PLB300012, w których w wyniku uzupełniania stanu wiedzy oraz badań monitoringowych prowadzonych przez organ sprawujący nadzór nad obszarem (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie) stwierdzono stanowiska włośchatki i sóweczki, wytypowane zostaną w drodze ustaleń pomiędzy regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska i właściwym terytorialnie Nadleśniczym, drzewostany istotne dla przetrwania i rozwoju obu gatunków.

2. W wytypowanych drzewostanach nadleśnictwa przyjmą harmonogram prac leśnych zakazujący wykonywania zabiegów trzebieżowych i cięć rębnych w okresie od lutego do sierpnia.
3. Zabiegi trzebieżowe i cięcia rębne wykonywane poza okresem lęgowym nie będą obejmować drzew dziuplastych, których pozostawianie regulowane jest odrębnymi wytycznymi.
4. W związku z niekorzystną sytuacją zdrowotną drzewostanów świerkowych, zapisy dotyczące realizacji działań ochronnych związanych z zapewnieniem dostępności świerka pospolitego (załącznik nr 5, punkt B10 Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwda) będą realizowane poprzez szersze stosowanie tego gatunku w odnowieniach naturalnych i sztucznych (poza siedliskami przyrodniczymi w których świerk jest gatunkiem obcym ekologicznie).
5. Możliwość stworzenia stref ochrony całorocznej włośchatki i sóweczki zostanie ograniczona tylko do przypadków, w których stwierdzono pewne gniazdowanie tych gatunków.
6. Aktualizacja listy drzewostanów istotnych dla przetrwania i rozwoju włośchatki i sóweczki będzie się odbywała po podsumowaniu obserwacji rocznych i zakończeniu kolejnej fazy badań monitoringowych, do 30 listopada każdego roku kalendarzowego we współpracy z właściwą Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska.

e) odnośnie specjalnego obszaru ochrony siedlisk PLH300040 Dolina Łobzonki

Nadleśnictwo powinno przestrzegać planów ochrony lub planów zadań ochronnych gdy takie dokumenty zostaną zatwierdzone.

f) odnośnie specjalnego obszaru ochrony siedlisk PLH300052 Uroczyska Kujańskie

Służby Nadleśnictwa powinny czynnie uczestniczyć w pracach nad sporządzeniem planów ochrony lub planów zadań ochronnych. Nadleśnictwo powinno przestrzegać planów ochrony lub planów zadań ochronnych gdy takie dokumenty zostaną zatwierdzone.

g) odnośnie pomników przyrody

- przestrzeganie zakazów wprowadzonych rozporządzeniami wojewody lub uchwałami rad gmin w sprawie ustanowienia odpowiedniego obiektu;
- właściwe oznakowanie obiektów w terenie;
- uzgodnienia ewentualnych działań z właściwym organem (Radą Gminy lub Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska).

8.6. Metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków

W celu ochrony chronionych i zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny oraz ich siedlisk należy:

a) w stosunku do roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową:

- stanowiska cennych gatunków nanieść na odpowiednie warstwy Leśnej Mapy Numerycznej (LMN), a w razie potrzeby zaznaczyć w terenie, informacja ta powinna być uwzględniona na szkicach cięć odnowieniowych;
- działania gospodarcze na stanowiskach cennych gatunków lub w bezpośrednim otoczeniu prowadzić w sposób niezagrażający trwaniu populacji (np. poprzez pozostawianie biogrup na zrębach, wytyczenie szlaków operacyjnych z ominięciem występujących płatów cennej flory),
- nowe stanowiska cennej roślinności należy na bieżąco wprowadzać do kroniki POP oraz uzupełniać dane w Systemie Informacyjnym Lasów Państwowych (SILP);
- przeprowadzać szkolenia pracowników z rozpoznawania cennych gatunków.

b) w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową:

- przestrzegać zasad podanych w rozdziale „Kształtowanie stosunków wodnych”, które pozwolą zachować we właściwym stanie zbiorniki będące miejscem rozrodu płazów i gadów,
- przestrzegać sposobów gospodarowania w pobliżu zbiorników wodnych stanowiących potencjalne miejsca bytowania wielu gatunków ptaków,
- pozostawiać w starszych drzewostanach drzewa martwe i obumierające, które będą stanowić potencjalne miejsca gniazdowania ptaków dziuplastych,
- zaleca się zapewnienie udziału w drzewostanach drzew gatunków wczesnosukcesyjnych, w szczególności brzozy, osiki oraz wierzby iwy, w formie domieszek, w udziale dostosowanym do wymagań typów siedliskowych lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- przestrzegać zaleceń mających na celu zapobieganie lub ograniczenie niektórych negatywnych oddziaływań w stosunku do wybranych gatunków fauny:
 - **pachnica dębowa** – w przypadku wykonywania zabiegów gospodarczych pozostawić drzewa biocenotyczne, w tym stojące drzewa martwe, oraz obumierające do naturalnego rozkładu.

- **zalotka większa** – stanowiska tych wałek zlokalizowano na terenach bagiennych w pobliżu cieków, dlatego też ochrona powinna dotyczyć nieużytków i ich otoczenia;
- **kumak nizinny** – zachowanie niewielkich bagienek i oczek wodnych na których stwierdzono stanowiska tego gatunku;
- **blotniak stawowy** – zachowanie miejsc rozrodu i przebywania, na których stwierdzono występowanie tego gatunku;
- **czajka** – zachowanie miejsc rozrodu i przebywania, na których stwierdzono występowanie gatunku;
- **derkacz** – zachowanie miejsc rozrodu i przebywania, głównie wilgotnych łąk, na których stwierdzono występowanie tego gatunku;
- **dzięcioł czarny** – pozostawianie drzew dziuplastych i obumierających w drzewostanach, głównie iglastych;
- **dzięcioł średni, duży, zielony** – pozostawianie drzew dziuplastych i obumierających w świetlistych, starych drzewostanach głównie liściastych,
- **gągoł** – pozostawianie starych dziuplastych drzew nad brzegami jezior, rzek, starorzeczy i innych zbiorników wodnych;
- **gąsiorek** – zachowanie istniejących zadrzewień śródpolnych;
- **lelek** – zachować miejsca występowania, głównie suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, pól, polan, zrębów, młodników;
- **nurogęś** – zachowanie miejsc rozrodu i przebywania, głównie starodrzewu w pobliżu jezior i rzek;
- **zimorodek** – zachowanie miejsc przebywania, którymi najczęściej są czyste, śródlądowe wody (rzeki i strumienie oraz brzegi jezior i stawów) o stromych brzegach;
- **żuraw** – ochrona powinna polegać na zachowaniu miejsc rozrodu, którymi najczęściej w warunkach Nadleśnictwa są bagna i torfowiska; nie należy zmieniać stosunków wodnych w miejscach występowania gatunku;
- **bóbr europejski** – na terenie Nadleśnictwa występuje w jeziorach i rzekach, a więc nie wymaga szczególnych działań ochronnych ze strony Nadleśnictwa;

c) odnośnie stref ochrony:

- dla gatunków ptaków, które gniazdują na terenach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo:

- **bielik** – przestrzegać rygorów określonych w ustawie o ochronie przyrody oraz w decyzjach administracyjnych ustanawiających strefę ochrony ostoi i regularnego przebywania; należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (01.01 – 31.07), niezbędne prace wykonywać poza tym okresem;
- **bocian czarny** – przestrzegać rygorów określonych w ustawie o ochronie przyrody oraz w decyzjach administracyjnych ustanawiających strefę ochrony ostoi i regularnego przebywania; należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (15.03 – 31.08), niezbędne prace wykonywać poza tym okresem;
- **kania ruda** – przestrzegać rygorów określonych w ustawie o ochronie przyrody oraz w decyzjach administracyjnych ustanawiających strefę ochrony ostoi i regularnego przebywania; należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (01.03 – 31.08), niezbędne prace wykonywać poza tym okresem;
- **orlik krzykliwy** – przestrzegać rygorów określonych w ustawie o ochronie przyrody oraz w decyzjach administracyjnych ustanawiających strefę ochrony ostoi i regularnego przebywania; należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (01.03 – 31.08), niezbędne prace wykonywać poza tym okresem;
- dla gatunków, które występują lub prawdopodobnie mogą występować na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo:
 - **gatunki wymagające ochrony strefowej** - po ewentualnym zlokalizowaniu nowego gniazda informować o jego lokalizacji właściwy RDOŚ, w bezpośrednim sąsiedztwie gniazda nie prowadzić działań gospodarczych;
 - **nietoperze** – po ewentualnym zlokalizowaniu zimowisk (pomieszczenia i kryjówek) w których w ciągu 3 kolejnych lat choć raz stwierdzono występowanie ponad 200 osobników informować o ich lokalizacji właściwy RDOŚ;
 - **wilk** – po ewentualnym zlokalizowaniu miejsca rozrodu (nory) informować o jego lokalizacji właściwy RDOŚ, w bezpośrednim sąsiedztwie nory nie prowadzić działań gospodarczych.

8.7. Ochrona siedlisk przyrodniczych

8.7.1. Chronione siedliska leśne

Główne zasady postępowania na siedliskach chronionych, to:

- zrównoważenie funkcji gospodarczej lasu z funkcją przyrodniczą,
- wszelkie działania na siedliskach w „stanie uprzywilejowanym/wzorcowym – A” powinny zmierzać do zachowania tego stanu,
- podniesienie w trakcie kształtowania kolejnego pokolenia drzew stopnia zachowania siedlisk przynajmniej o jeden stopień (dotyczy to szczególnie siedlisk w stanie silnie zniekształconym „C”, których renaturyzacja bez interwencji człowieka może trwać bardzo długo).

Celem zabiegów pielęgnacyjnych powinno być:

- stworzenie najodpowiedniejszych dla danych warunków siedliskowych:
 - struktury drzewostanu,
 - składu gatunkowego,
 - zróżnicowania wieku,
 - ukształtowania koron,
 - budowy warstwowej drzewostanu;
- poprawa stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów, zwłaszcza o niewłaściwym składzie gatunkowym (monokultury).

Cięcia rębne

Cięcia rębne powinny wynikać z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia lub wprowadzenia pożądaných gatunków drzew i krzewów. Należy dobrać rodzaj rębni najbardziej zbliżonej do naturalnych procesów rozwojowych drzewostanu w danych warunkach siedliskowych i klimatycznych. Użytkowanie nie może spowodować zaniku określonego typu siedliska i zmniejszenia jego powierzchni.

Trzebieże

Podczas wykonywania trzebieży należy odsłaniać powstające stożki odnowieniowe. Niektóre zabiegi trzebieżowe należy wykonywać pod kątem ochrony gatunków runa leśnego. Stopniowo eliminować gatunki niezgodne z siedliskiem i obce geograficznie.

Odnowienia, zalesienia, poprawki, uzupełnienia i dolesienia

Podstawą prac odtworzeniowych, zalesieniowych, poprawek, uzupełnień i dolesień powinny być przyjęte przez Nadarę Techniczno-Gospodarczą (NTG) docelowe składy gatunkowe drzewostanów dojrzałych (typy drzewostanów) oraz wyjściowy, orientacyjny skład gatunkowy upraw.

Typy drzewostanów, orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla typów siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Złotów przedstawia tabela.

Tab. 55. Typy drzewostanów, orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Złotów

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs	So	So 90, Brz 10	I,IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych płatach siedliska pod warunkiem nieobjęcia rębnią całego płatu.
		Bśw				
Bór bagienny typowy	91D0-2	Bb	So	So 90, Brz.om i in. 10	*	* Zakaz użytkowania rębneho, pozostawienie martwych drzew na gruncie, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
		BMb (rzadko)	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40		
Bory i lasy bagienne	91D0	BMb	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40	*	
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb	So Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i in. 10	*	
		LMb (rzadko)				
Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	BMśw	So Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dęb bezszypułkowy
		LMśw	Bk	Bk 70, So 20, Db i in. 10		
		Lśw	Bk	Bk 70, Db i in. 30		
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	Lśw	Bk	Bk 80, Db, Lp i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dęby z przewagą dębu szypułkowego
		LMśw (rzadko)				
		Lw				
Grąd subatlantycki	9160	Lśw	Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego
		Lw	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp, Wz i in. 20		
		LMśw	Bk Db	Db 50 Bk 30 Gb, Lp i		

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
				inne 20		
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMśw	Db	Db 70, Gb,, Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego
		Lśw	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20		
		LMw (rzadko)				
		Lw	Db	Db 70, Bk, Gb, Lp i in. 30		
Śródładowe kwaśne dąbrowy	9190-2	BMśw BMw	So Db	Db 50, So 30, Bk i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV.	
		LMśw, LMw, Lśw	Db	Db 80, Bk i in. 20		
			Bk Db	Db 60, Bk 30, So i inne 10		
Ciepielubne dąbrowy	9110-1		Db	Db 80, Brz, Lp i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	Bez względu na siedlisko leśne. Konieczność eliminacji Gb.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	Lł	Tp	Tp 70, Js, Wz i inne 30	Rębnie złożone II,IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi:
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	OI	Js OI	OI 50, Js 30, Wz i inne 20	Rębnie złożone, na siedl. OI również rębnia zupełna	
		OIJ				
		Lw	OI	OI 80, Wz i inne 20		
		LMw (rzadko)	OI Db	Db 50, OI 30 Wz i inne 20		
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	OI	OI	OI 90, Js i inne 10		Bierne formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo-wiazowo-jesionowe	91F0	Lł	Wz Js Db	Db 40, Js 30, Wz 20, OI i inne 10	Rębnie złożone II, IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, OI, KI i inne
		Lw				Niezbędne okresowe zalewy. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.

W miarę możliwości wykorzystywać powstałe odnowienie naturalne, zgodne z przyjętym typem drzewostanu. Należy zwrócić uwagę na wykorzystanie mikrosiedlisk i odpowiedni do nich dobór gatunków.

We wszystkich fazach rozwojowych drzewostanu, przy wykonywaniu zabiegów pielęgnacyjnych starać się stwarzać korzystne warunki do odnowienia naturalnego.

Wykonując prace hodowlane na leśnych siedliskach przyrodniczych należy kierować się następującymi zasadami:

- podstawą prac odnowieniowych, zalesieniowych, poprawek i uzupełnień jest określony dla każdego siedliska przyrodniczego docelowy skład gatunkowy;
- w pielęgnacji upraw należy preferować gatunki właściwe dla siedliska;
- chronić i pielęgnować odnowienia naturalne;
- charakter i intensywność zabiegów pielęgnacyjnych powinny wynikać z potrzeby ochrony siedliska i dążenia do ukształtowania struktury i składu drzewostanu zgodnego z siedliskiem, charakterystycznego dla danego zespołu leśnego;
- powstające luki i przerzedzenia należy wykorzystywać dla odnowienia naturalnego lub sztucznego gatunków charakterystycznych i typowych dla danego zespołu leśnego;
- preferować odnowienie naturalne gatunków domieszkowych;
- chronić cenne domieszki, w tym takich gatunków, jak: osika, cis pospolity, czeremcha zwyczajna;
- realizując ogólną zasadę trwałości szaty leśnej należy dążyć do wytworzenia dolnego piętra lub podszytu (z wyjątkiem siedlisk ubogich), o ile nie występują one naturalnie.

Postępowanie z gatunkami obcego pochodzenia

W toku wykonywania prac pielęgnacyjnych i cięć odnowieniowych należy eliminować obce geograficznie, ekspansywne gatunki drzew (robinia akacyjowa, dąb czerwony, czeremcha amerykańska).

Zalecenia do prowadzenia działań hodowlanych na leśnych siedliskach przyrodniczych

- **Kwaśne buczyny niżowe (9110), żyzne buczyny niżowe (9130), grąd subatlantycki (9160), grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170), kwaśne dąbrowy (9190):**
 - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją);
 - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska;

- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrożający trwałości lasu;
- pozostawianie martwego drewna.

➤ **Brzezina bagienna (91D0-1) i sosnowy bór bagienny (91D0-2):**

- wyłączenie z użytkowania rębego;
- usuwanie gatunków drzew niepożądanych (ekspansywnych lub obcych, w tym inwazyjnych);
- usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska;
- dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek).
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

➤ **Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe i olsy źródliskowe (91E0):**

- podtyp „olsy źródliskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego;
- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją);
- pozostawianie martwego drewna;
- dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych).
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

➤ **Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0)**

- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją);
- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu;
- pozostawianie martwego drewna;
- dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych);
- pozostawianie martwego drewna.

➤ **Bory chrobotkowe (kod siedliska 91T0)**

- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu.

8.7.2. Chronione siedliska nieleśne

Zalecenia dla siedlisk nieleśnych opracowano na podstawie analizy zaplanowanych działań w dokumentach Planów Zadań Ochronnych (PZO), przedstawionych m.in. w Priorytetowych Ramach Działań (PAF) dla Sieci Natura 2000 w Polsce na lata 2021-2027 (GDOŚ, 2021). Działania na siedliskach przyrodniczych zawarte w tej publikacji poddano niewielkim modyfikacjom, dostosowując je do warunków siedliskowych Nadleśnictwa.

a) Siedliska słodkowodne (rzeki i jeziora)

➤ **starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (kod siedliska 3150), naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (kod siedliska 3160)**

- nie wydzierżawiać do intensywnej hodowli ryb, choć można wydzierżawiać do ekstensywnych zarybień na cele wędkarskie (oprócz 3160);
- nie odprowadzać wody z systemów melioracyjnych, zamknąć takie odprowadzenia, jeżeli istnieją;
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu

czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

b) torfowiska

➤ torfowiska wysokie, przejściowe i trzęsawiska (kod siedliska 7140);

- poprawić stosunki wodne poprzez m.in. budowę zastawek, zasypywanie rowów melioracyjnych oraz montaż rur przelewowych w tamach bobrowych;
- usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy);
- usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, celu umożliwienia odtworzenia siedlisk torfowiskowych i podmokłych;
- w przypadku wystąpienia podrostów lub gatunków ekspansywnych należy je wykaszać wraz z usunięciem biomasy;
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

c) użytki zielone

➤ niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod siedliska 6510)

- użytkowanie kośne z usunięciem biomasy i/lub pastwiskowe użytkowanie terenów łąk;
- usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy).

9. ADRESY ORGANÓW, JEDNOSTEK I ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH ZAJMUJĄCYCH SIĘ OCHRONĄ PRZYRODY

W związku z koniecznością prowadzenia przez Nadleśnictwo wielu uzgodnień, konsultacji i korespondencji związanej z szeroko pojętą problematyką ochrony przyrody, poniżej zamieszczono pomocniczy wykaz instytucji i organizacji zajmujących się tą tematyką na terenie województwa wielkopolskiego i pomorskiego:

- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79, 60-529 Poznań;
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa;
- Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Poznaniu, ul. Kościuszki 79, 61-715 Poznań;
- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań;
- Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego Plac Teatralny 2 87-100 Toruń;
- Liga Ochrony Przyrody, Zarząd Okręgowy w Poznaniu, Al. Niepodległości 32, 60-714 Poznań;
- Liga Ochrony Przyrody, Zarząd Okręgowy w Pile, ul. Aleja Wojska Polskiego 45, 64-920 Piła;
- Klub Przyrodników, ul. 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, ul. Szczepanowskiego 15A, 60-541 Poznań;
- Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. Czarna Rola 4, 61-625 Poznań;
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, ul. Gołębia 2, 61-840 Poznań;
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile, ul. Śniadeckich 46, 64-920 Piła;
- Starostwo Powiatowe w Złotowie, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Al. Ptasia 32, 77-400 Złotów;
- Starostwo Powiatowe w Pile, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, al. Niepodległości 33/35, 64-920 Piła.

10. MAPY PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

W ramach „Programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Złotów opracowano mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000:

- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

11. LITERATURA

1. Kapuściński R., Zadura J.: „*Edukacja przyrodnicza i leśna w Lasach Państwowych*” – GDLP, Warszawa 2007.
2. Kondracki J.: „*Geografia regionalna Polski*”, PWN, Warszawa 2018.
3. „*Mapa Podziału Hydrograficznego Polski*”, Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2012.
4. Matuszkiewicz J.M.: „*Regionalizacja geobotaniczna Polski*” IGiPZ PAN, Warszawa 2008.
5. Matuszkiewicz W., Faliński J.B., Kostrowicki A.S., Matuszkiewicz J.M., Olaczek R., Wojterski T.: „*Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300 000*”, Arkusz A1, IGiPZ PAN, Warszawa 1995.
6. Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych, GIOŚ.
7. „*Operat siedliskowy dla Nadleśnictwa Złotów*”, BULiGL Oddział w Poznaniu, Poznań, 2010.
8. „*Polityka Ekologiczna Państwa 2030*” – Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019.
9. „*Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Złotów na okres od 01.01.2013 do 31.12.2022 r.*”.
10. „*Program Ochrony Środowiska (POŚ) Województwa Wielkopolskiego na lata 2016 – 2020*”.
11. Raporty o stanie środowiska w województwie wielkopolskim – WIOŚ Poznań.
12. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Złotów na posiedzenie Komisji Założeń Planu do opracowania Programu Ochrony Przyrody, Nadleśnictwo Złotów, 2020.
13. „*Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim - raport za rok 2021*”.
14. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Kraż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, „*Geographia Polonica*” 2018, vol. 91, no. 2, s.143-170.
15. „*Światowa Czerwona Lista gatunków zagrożonych*” (Red List of Threatened Species) – IUCN 2008.

16. „*Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2020 r.*” – BULiGL, Sękocin Stary, 2022.
17. Zestawienie występowania i zwalczania szkodników lasu w Nadleśnictwie Złotów – Zespół Ochrony Lasu, Szczecinek, 2022.
18. Zielony R., Kliczkowska A., Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, CILP, Warszawa 2012.
19. Wykaz obiektów dziedzictwa kulturowego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów wg inwentaryzacji przeprowadzonej przez Jarosława Rolę w 2020 roku.
20. Weryfikacja siedlisk przyrodniczych wykonana przez BULiGL w Szczecinku w 2020 r.

12. ZAŁĄCZNIKI

12.1. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
REZERWAT						
„Czarci Staw”						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.1	4,91	Nieużytki i role	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU						
"Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy"						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.2	2224,04	Lasy i grunty nieleśne	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
"Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie"						
2	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.2	8602,92	Lasy i grunty nieleśne	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300040 PLH300052
OBSZARY NATURA 2000						
PLB300012 Puszcza nad Gwdą						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.3	3213,52	Lasy i grunty nieleśne	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLB300012
PLH300040 Dolina Łobżonki						
2	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.3	521,36	Lasy i grunty nieleśne	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300040
PLH300052 Uroczyska Kujańskie						
3	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.3	768,45	Lasy i grunty nieleśne	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300052
POMNIKI PRZYRODY						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.5		50 obiekty		Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
STREFA OCHRONY						
1	Lokalizacja stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania bielików, bociana czarnego, rybołowa - zastrzeżona		Bieliki, Bocian czarny, Kania ruda, orlik krzykliwy	W strefie całorocznej brak wskazań gospodarczych, w strefie okresowej zgodnie z PUL	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
				poza terminami ochrony.		
NIELEŚNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE N2000						
3150 – Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne						
1	08-15-1-01-45 -a -00	14,47	JEZIORO	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300052
2	08-15-1-08-414 -a -00	4,75	BAGNO			
3	08-15-2-07-382 -j -00	8,09	JEZIORO			
RAZEM		27,31				
<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybackiej poprzez jej dostosowanie do wymogów siedliska przyrodniczego, - nie odprowadzać wody z systemów melioracyjnych, zamknąć takie odprowadzenia, jeżeli istnieją; - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
3160 – Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne						
1	08-15-2-07-382 -n -00	0,26	SZCZ CHR	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
RAZEM		0,26				
<ul style="list-style-type: none"> - nie odprowadzać wody z systemów melioracyjnych, zamknąć takie odprowadzenia, jeżeli istnieją; - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie						
1	08-15-1-06-143 -t -00	0,49	PS	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2	08-15-1-08-407 -j -00	1,16	PS			
3	08-15-1-08-407 -k -00	1,61	R			
4	08-15-1-08-407 -l -00	0,51	BAGNO			
5	08-15-1-08-407 -n -00	1	Ł			
6	08-15-2-04-301 -h -00	1,03	PS			
7	08-15-2-04-301 -j -00	0,43	PS			
RAZEM		6,23				
<ul style="list-style-type: none"> - użytkowanie kośne z usunięciem biomasy i/lub pastwiskowe użytkowanie terenów łąk; - usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy). 						
7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska						
1	08-15-1-01-50 -b -00	4,27	SZCZ CHR		Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300052
2	08-15-2-07-359 -f -00	1,21	SZCZ CHR			
3	08-15-2-07-360 -h -00	1,78	SZCZ CHR			
4	08-15-2-07-378 -a -00	3,35	BAGNO			
5	08-15-2-07-388 -d -00	0,97	BAGNO			
						PLH300040
						PLH300040

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
6	08-15-2-07-395 -f -00	0,71	BAGNO			
RAZEM		12,29				
<ul style="list-style-type: none"> - poprawić stosunki wodne poprzez m.in. budowę zastawek, zasypywanie rowów melioracyjnych oraz montaż rur przelewowych w tamach bobrowych; - usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy); - usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, umożliwiających odtworzenie siedlisk torfowiskowych i podmokłych; - wykaszanie okrajków siedlisk torfowiskowych wraz usunięciem biomasy; - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (7140), należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
LEŚNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE N2000						
9110 - Kwaśne buczyny						
1	08-15-1-03-95 -c -00	7,77	D-STAN	IVA,AGROT,ODN-ZŁOŻ,CP	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300052
RAZEM		7,77				
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna. 						
9130 - Żyzne buczyny						
1	08-15-1-03-135 -c -00	3,89	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2	08-15-1-03-154 -b -00	1,39	D-STAN	BRAK WSK		
3	08-15-1-06-178 -a -00	1,44	D-STAN	BRAK WSK		
4	08-15-1-02-190 -b -00	4,28	D-STAN	TP		
5	08-15-1-02-191 -b -00	12,48	D-STAN	TP		
6	08-15-2-04-205 -b -00	1,07	D-STAN	TP		
7	08-15-2-04-205 -g -00	5,07	D-STAN	TW		
8	08-15-2-04-236 -m -00	2,34	D-STAN	IIB,AGROT,ODN-ZŁOŻ,CP		
9	08-15-2-11-624 -d -00	0,69	D-STAN	BRAK WSK		
RAZEM		32,65				
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna. 						
9160 - Grąd subatlantycki						
1	08-15-1-03-116 -d -00	6,7	BRAK WSK	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300052
2	08-15-1-03-117 -a -00	0,72	BRAK WSK	BRAK WSK		PLH300052

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000	
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)		
1	2	3	4	5	6	7	
3	08-15-1-03-117 -f -00	4,15	BRAK WSK	BRAK WSK		PLH300052	
4	08-15-1-03-176 -d -00	2,00	TP	TP		PLH300052	
5	08-15-1-03-177 -a -00	2,19	BRAK WSK	BRAK WSK		PLH300052	
6	08-15-1-03-177 -f -00	1,62	TW	TW		PLH300052	
7	08-15-1-03-177 -g -00	2,04	PIEL,CP	PIEL,CP		PLH300052	
8	08-15-1-03-177 -h -00	1,12	BRAK WSK	BRAK WSK		PLH300052	
RAZEM		20,54					
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna. 							
9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny							
1	08-15-1-02-80 -a -00	2,81	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody		
2	08-15-1-02-83 -b -00	0,75	D-STAN	TW			
3	08-15-1-02-83 -c -00	1,58	D-STAN	IIIBU,AGROT,ODN-ZŁOŻ,CP			
4	08-15-1-03-104 -n -00	0,97	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040	
5	08-15-1-03-110 -b -00	3,43	D-STAN	TP		PLH300040	
6	08-15-1-03-110 -k -00	5,5	D-STAN	TP		PLH300040	
7	08-15-1-03-129 -a -00	3,67	D-STAN	TW		PLH300040	
8	08-15-1-03-129 -d -00	2,31	D-STAN	TP		PLH300040	
9	08-15-1-03-129 -f -00	1,92	D-STAN	CP		PLH300040	
10	08-15-1-03-130 -a -00	1,14	D-STAN	TW		PLH300040	
11	08-15-1-03-166 -h -00	0,94	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040	
12	08-15-1-02-191 -a -00	1,77	D-STAN	BRAK WSK			
13	08-15-1-02-192 -g -00	2,03	D-STAN	BRAK WSK			
14	08-15-1-06-263 -c -00	8,36	D-STAN	TP			
15	08-15-1-06-264 -b -00	7,75	D-STAN	TP			
16	08-15-1-06-264 -c -00	1,42	D-STAN	TP			
17	08-15-1-06-264 -k -00	2,57	D-STAN	TP			
18	08-15-1-06-265 -d -00	5,74	D-STAN	TP			
19	08-15-1-06-265 -f -00	3,16	D-STAN	TP			
20	08-15-1-06-297 -h -00	1,08	D-STAN	TP			
21	08-15-1-06-298 -f -00	1,93	D-STAN	TP			
22	08-15-1-08-474 -o -00	2	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012	
23	08-15-2-04-164 -b -00	0,78	D-STAN	TP		PLH300040	
24	08-15-2-04-165 -b -00	3,55	D-STAN	TP		PLH300040	
25	08-15-2-04-165 -c -00	7,28	D-STAN	TP		PLH300040	

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
26	08-15-2-04-165 -f -00	1,36	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
27	08-15-2-04-165 -k -00	4,57	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
28	08-15-2-04-210 -k -00	4,05	D-STAN	TP		PLH300040
29	08-15-2-04-237 -j -00	2,35	D-STAN	TP		
30	08-15-2-04-271 -f -00	8,96	D-STAN	BRAK WSK		
31	08-15-2-04-271 -l -00	2,64	D-STAN	TP		
32	08-15-2-04-272 -h -00	0,89	D-STAN	BRAK WSK		
33	08-15-2-04-272 -m -00	1,55	D-STAN	BRAK WSK		
34	08-15-2-04-273 -p -00	1,96	D-STAN	BRAK WSK		
35	08-15-2-04-305 -f -00	8,21	D-STAN	TW		
36	08-15-2-04-312 -g -00	2,98	D-STAN	BRAK WSK		
37	08-15-2-07-372 -f -00	2,2	D-STAN	TP		
38	08-15-2-07-372 -g -00	2,18	D-STAN	TW		
39	08-15-2-07-372 -h -00	4,37	D-STAN	TP		
40	08-15-2-07-372 -i -00	1,27	D-STAN	TP		
41	08-15-2-07-372 -j -00	1,34	D-STAN	TW		
42	08-15-2-07-373 -b -00	1,48	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
43	08-15-2-07-373 -g -00	2,66	D-STAN	TP		
44	08-15-2-07-373 -i -00	2,54	D-STAN	TP		
45	08-15-2-07-374 -b -00	1,76	D-STAN	TP		
46	08-15-2-07-374 -g -00	3,15	D-STAN	BRAK WSK		
47	08-15-2-07-378 -i -00	2,34	D-STAN	BRAK WSK		
48	08-15-2-07-378 -k -00	1,48	D-STAN	TP		
49	08-15-2-07-379 -c -00	2,4	D-STAN	TP		
50	08-15-2-07-379 -h -00	1,84	D-STAN	BRAK WSK		
51	08-15-2-07-380 -g -00	1,82	D-STAN	BRAK WSK		
52	08-15-2-07-381 -f -00	0,6	D-STAN	TP		
53	08-15-2-07-381 -k -00	1,07	D-STAN	BRAK WSK		
54	08-15-2-07-382 -a -00	1,08	D-STAN	TP		
55	08-15-2-07-382 -b -00	1,57	D-STAN	TW		
56	08-15-2-07-382 -f -00	2,34	D-STAN	BRAK WSK		
57	08-15-2-07-383 -b -00	1,27	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
58	08-15-2-07-383 -d -00	1,63	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
59	08-15-2-07-384 -a -00	1,62	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
60	08-15-2-07-384 -h -00	3,61	D-STAN	CP		PLH300040
61	08-15-2-07-386 -b -00	2,81	D-STAN	TP		
62	08-15-2-07-386 -c -00	7,25	D-STAN	TP		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
63	08-15-2-07-386 -d -00	2,9	D-STAN	TP		
64	08-15-2-07-387 -l -00	0,79	D-STAN	TP		
65	08-15-2-07-387 -o -00	2,2	D-STAN	TW		
66	08-15-2-07-387 -r -00	1,45	D-STAN	TP		
67	08-15-2-07-387 -s -00	1,62	D-STAN	TW		
68	08-15-2-07-388 -g -00	2,33	D-STAN	TP		
69	08-15-2-07-389 -b -00	0,95	D-STAN	TP		
70	08-15-2-07-389 -d -00	1,75	D-STAN	TP		
71	08-15-2-07-389 -g -00	9,27	D-STAN	TP		
72	08-15-2-07-389 -j -00	2,76	D-STAN	TP		
73	08-15-2-07-389 -m -00	2,22	D-STAN	TW		
74	08-15-2-07-390 -c -00	4,01	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
75	08-15-2-07-390 -f -00	0,75	D-STAN	TP		PLH300040
76	08-15-2-07-391 -a -00	1,84	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
77	08-15-2-07-391 -g -00	2,35	D-STAN	III BU, AGROT, ODN-ZŁOŻ, CP		PLH300040
78	08-15-2-07-391 -h -00	1,89	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
79	08-15-2-07-393 -a -00	5,3	D-STAN	TP		
80	08-15-2-07-394 -a -00	1,24	D-STAN	TP		
81	08-15-2-07-394 -d -00	2,96	D-STAN	TP		
82	08-15-2-07-394 -j -00	0,62	D-STAN	BRAK WSK		
83	08-15-2-07-395 -a -00	0,34	D-STAN	BRAK WSK		
84	08-15-2-07-395 -j -00	2,91	D-STAN	TP		
85	08-15-2-07-395 -k -00	3,5	D-STAN	TP		
86	08-15-2-07-395 -m -00	0,7	D-STAN	TP		
87	08-15-2-07-396 -h -00	3,74	D-STAN	CP		
88	08-15-2-07-396 -i -00	1,55	D-STAN	TP		
89	08-15-2-07-397 -a -00	3,21	D-STAN	AGROT, ODN-ZŁOŻ, PIEL		PLH300040
90	08-15-2-07-397 -b -00	8,41	D-STAN	III BU, AGROT, ODN-ZŁOŻ, CP		PLH300040
91	08-15-2-07-399 -a -00	1,38	D-STAN	CP		
92	08-15-2-07-399 -d -00	1,37	D-STAN	TP		
93	08-15-2-07-399 -f -00	6,09	D-STAN	PIEL, CP		
94	08-15-2-07-400 -a -00	1,97	D-STAN	TP		
95	08-15-2-07-400 -c -00	2,5	D-STAN	TP		
96	08-15-2-07-401 -a -00	2,61	D-STAN	TP		
97	08-15-2-07-401 -b -00	7,88	D-STAN	CP		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
98	08-15-2-07-401 -g -00	3,3	D-STAN	TW		
99	08-15-2-11-548 -b -00	2,77	D-STAN	BRAK WSK		
100	08-15-2-11-618 -g -00	2,09	D-STAN	TP		
101	08-15-2-11-618 -t -00	0,74	D-STAN	BRAK WSK		
102	08-15-2-11-621 -b -00	2,62	D-STAN	BRAK WSK		
103	08-15-2-11-621 -g -00	2,15	D-STAN	TP		
104	08-15-2-11-622 -l -00	0,79	D-STAN	TW		
105	08-15-2-11-622 -m -00	2,18	D-STAN	BRAK WSK		
106	08-15-2-11-623 -g -00	2,76	D-STAN	TP		
107	08-15-2-11-623 -j -00	1,93	D-STAN	BRAK WSK		
108	08-15-2-11-623 -l -00	1,79	D-STAN	BRAK WSK		
109	08-15-2-11-623 -n -00	1,78	D-STAN	TP		
110	08-15-2-11-624 -n -00	23,24	D-STAN	BRAK WSK		
111	08-15-2-11-624 -o -00	3,19	D-STAN	TP		
112	08-15-2-11-625 -c -00	15,38	D-STAN	BRAK WSK		
113	08-15-2-11-625 -d -00	4,04	D-STAN	TP		
114	08-15-2-11-626 -a -00	0,97	D-STAN	TP		
115	08-15-2-11-626 -c -00	1,64	D-STAN	TW		
116	08-15-2-11-626 -h -00	6,29	D-STAN	BRAK WSK		
117	08-15-2-11-626 -i -00	1,03	D-STAN	TW		
118	08-15-2-11-626 -m -00	3,28	D-STAN	IIIB,AGROT,ODN-ZŁOŻ,CP		
119	08-15-2-11-626 -n -00	0,6	D-STAN	TW		
120	08-15-2-11-626 -p -00	4,83	D-STAN	TW		
121	08-15-2-11-627 -g -00	1,38	D-STAN	TP		
122	08-15-2-11-627 -j -00	2,3	D-STAN	TP		
123	08-15-2-11-627 -k -00	1,09	D-STAN	TW		
124	08-15-2-11-627 -m -00	1,92	D-STAN	TW		
125	08-15-2-11-628 -j -00	1,91	D-STAN	TW		
126	08-15-2-11-630 -a -00	2,05	D-STAN	BRAK WSK		
127	08-15-2-11-630 -j -00	1,65	D-STAN	BRAK WSK		
128	08-15-2-11-632 -b -00	1,33	D-STAN	CP		
129	08-15-2-11-632 -f -00	1,45	D-STAN	BRAK WSK		
130	08-15-2-11-633 -a -00	2,86	D-STAN	TP		
131	08-15-2-11-633 -f -00	3,65	D-STAN	BRAK WSK		
132	08-15-2-11-640 -c -00	3,28	D-STAN	BRAK WSK		
133	08-15-2-11-640 -h -00	1,51	D-STAN	TP		
134	08-15-2-11-641 -a -00	2,84	D-STAN	TP		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
135	08-15-2-11-641 -b -00	0,72	D-STAN	TW		
136	08-15-2-11-641 -d -00	2,95	D-STAN	BRAK WSK		
137	08-15-2-11-641 -n -00	1,62	D-STAN	BRAK WSK		
138	08-15-2-11-642 -h -00	1,8	D-STAN	BRAK WSK		
139	08-15-2-11-643 -c -00	2,38	D-STAN	BRAK WSK		
140	08-15-2-12-649 -t -00	3,79	D-STAN	BRAK WSK		
141	08-15-2-12-653 -h -00	4,09	D-STAN	TP		
142	08-15-2-12-654 -g -00	3,46	D-STAN	BRAK WSK		
143	08-15-2-12-655 -f -00	1,13	D-STAN	BRAK WSK		
144	08-15-2-12-655 -i -00	8,84	D-STAN	BRAK WSK		
145	08-15-2-12-656 -a -00	21,5	D-STAN	BRAK WSK		
146	08-15-2-12-657 -a -00	19,88	D-STAN	TP		
147	08-15-2-12-657 -b -00	1,26	D-STAN	TP		
148	08-15-2-12-657 -d -00	4,92	D-STAN	BRAK WSK		
149	08-15-2-12-658 -d -00	1,98	D-STAN	TP		
150	08-15-2-12-658 -n -00	0,59	D-STAN	TW		
151	08-15-2-12-659 -b -00	2,41	D-STAN	TP		
152	08-15-2-12-661 -d -00	1,54	D-STAN	TP		
153	08-15-2-12-663 -b -00	17,9	D-STAN	BRAK WSK		
154	08-15-2-12-664 -a -00	2,04	D-STAN	TP		
155	08-15-2-12-664 -h -00	3,86	D-STAN	TP		
156	08-15-2-12-665 -h -00	4,27	D-STAN	BRAK WSK		
157	08-15-2-12-666 -g -00	2,57	D-STAN	TP		
158	08-15-2-12-668 -a -00	1,65	D-STAN	BRAK WSK		
159	08-15-2-12-669 -a -00	2,02	D-STAN	TP		
160	08-15-2-12-669 -b -00	3,74	D-STAN	BRAK WSK		
161	08-15-2-12-669 -h -00	8,12	D-STAN	TP		
162	08-15-2-12-670 -d -00	5	D-STAN	TP		
163	08-15-2-12-671 -c -00	2,66	D-STAN	BRAK WSK		
164	08-15-2-12-672 -f -00	1,26	D-STAN	III BU, AGROT, ODN-ZŁOŻ, CP		
165	08-15-2-12-672 -g -00	5,9	D-STAN	III BU, AGROT, ODN-ZŁOŻ, CP, PIEL		
166	08-15-2-12-672 -i -00	6,78	D-STAN	III BU, AGROT, ODN-ZŁOŻ, PIEL, CP		
167	08-15-2-12-673 -c -00	1,96	D-STAN	TP		
168	08-15-2-12-675 -a -00	5,64	D-STAN	TP		
169	08-15-2-12-675 -b -00	2,24	D-STAN	TW		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
170	08-15-2-12-675 -c -00	0,59	D-STAN	TW		
171	08-15-2-12-677 -k -00	7,03	D-STAN	TP		
172	08-15-2-12-678 -a -00	7,15	D-STAN	BRAK WSK		
173	08-15-2-12-678 -f -00	4,42	D-STAN	TP		
RAZEM		569,27				
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna. 						
9190 - Kwaśne dąbrowy						
1	08-15-1-01-30 -l -00	3,16	D-STAN	TP	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300052
2	08-15-1-01-47 -h -00	1,57	D-STAN	TP		PLH300052
3	08-15-1-01-50 -a -00	16,93	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
4	08-15-1-01-50 -c -00	4,89	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
5	08-15-1-01-51 -a -00	9,26	D-STAN	TP		PLH300052
6	08-15-1-01-51 -h -00	0,41	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
7	08-15-1-02-52 -f -00	1,09	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
8	08-15-1-01-66 -b -00	5,92	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
9	08-15-1-03-67 -a -00	7,17	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
10	08-15-1-03-67 -b -00	4,6	D-STAN	TP		PLH300052
11	08-15-1-03-67 -h -00	5,95	D-STAN	TP		PLH300052
12	08-15-1-02-79 -h -00	4,41	D-STAN	BRAK WSK		
13	08-15-1-02-81 -c -00	3,95	D-STAN	BRAK WSK		
14	08-15-1-02-81 -f -00	1,54	D-STAN	BRAK WSK		
15	08-15-1-01-94 -f -00	7,57	D-STAN	TW		PLH300052
16	08-15-1-03-95 -i -00	8,57	D-STAN	TP		PLH300052
17	08-15-1-02-98 -d -00	7,96	D-STAN	TP		
18	08-15-1-02-98 -g -00	1,26	D-STAN	TP		
19	08-15-1-02-99 -d -00	3,09	D-STAN	TP		
20	08-15-1-03-112 -b -00	2,27	D-STAN	TP		PLH300052
21	08-15-1-03-116 -k -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
22	08-15-1-02-124 -k -00	1,37	D-STAN	TP		
23	08-15-1-02-124 -o -00	3,9	D-STAN	TP		
24	08-15-1-02-125 -d -00	11,92	D-STAN	TP		
25	08-15-1-02-127 -d -00	6,36	D-STAN	TP		
26	08-15-1-02-144 -c -00	5,08	D-STAN	TP		
27	08-15-1-06-185 -c -00	2,4	D-STAN	TP		
28	08-15-1-06-225 -c -00	1,49	D-STAN	BRAK WSK		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
29	08-15-1-06-226 -d -00	2,28	D-STAN	TP		
30	08-15-1-06-227 -j -00	2,15	D-STAN	TP		
31	08-15-1-06-228 -i -00	1,16	D-STAN	TP		
32	08-15-1-05-246 -c -00	5,17	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
33	08-15-1-05-257 -b -00	6,66	D-STAN	IIIB,AGROT,ODN-ZŁOŻ,CP		
34	08-15-1-06-263 -b -00	1,61	D-STAN	TP		
35	08-15-1-06-264 -a -00	8,13	D-STAN	TP		
36	08-15-1-05-277 -d -00	2,21	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
37	08-15-1-06-295 -d -00	0,82	D-STAN	TP		
38	08-15-1-06-296 -c -00	6,73	D-STAN	TP		
39	08-15-1-06-297 -f -00	2,22	D-STAN	TP		
40	08-15-1-05-325 -f -00	1,55	D-STAN	TP		
41	08-15-1-05-341 -h -00	1,63	D-STAN	TP		
42	08-15-1-05-342 -f -00	3,07	D-STAN	TP		
43	08-15-1-05-343 -c -00	7,45	D-STAN	TP		
44	08-15-1-05-343 -d -00	1,57	D-STAN	BRAK WSK		
45	08-15-1-05-343 -g -00	2,01	D-STAN	TP		
46	08-15-1-05-343 -h -00	0,89	D-STAN	BRAK WSK		
47	08-15-1-05-344 -a -00	8,68	D-STAN	TP		
48	08-15-1-05-366 -a -00	3,4	D-STAN	TP		
49	08-15-1-05-366 -b -00	4,02	D-STAN	TP		
50	08-15-1-05-366 -c -00	6,72	D-STAN	BRAK WSK		
51	08-15-1-05-366 -d -00	0,74	D-STAN	TP		
52	08-15-1-05-367 -a -00	8,06	D-STAN	TP		
53	08-15-1-05-367 -c -00	2,66	D-STAN	BRAK WSK		
54	08-15-2-04-312 -c -00	6,08	D-STAN	TP		
55	08-15-2-12-648 -g -00	1,18	D-STAN	TP		
56	08-15-2-12-648 -i -00	2,26	D-STAN	BRAK WSK		
57	08-15-2-12-668 -f -00	5,81	D-STAN	TP		
58	08-15-2-12-669 -d -00	2,88	D-STAN	TP		PLH300052
RAZEM		244,74				
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna. 						
91D0* – Bory i lasy bagienne						
1	08-15-1-01-7 -f -00	1,37	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą	

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
2	08-15-1-01-13 -f -00	1,06	SZCZ CHR	BRAK WSK	o ochronie przyrody	
3	08-15-1-01-24 -l -00	2,79	SZCZ CHR	BRAK WSK		PLH300052
4	08-15-1-01-50 -d -00	1,34	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
5	08-15-1-02-72 -o -00	1,81	SZCZ CHR	BRAK WSK		
6	08-15-1-06-121 -d -00	1,52	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
7	08-15-1-06-121 -f -00	1,45	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
8	08-15-1-06-121 -g -00	1,32	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
9	08-15-1-06-121 -h -00	1,63	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
10	08-15-1-06-121 -i -00	1,03	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
11	08-15-1-06-121 -j -00	1,03	SZCZ CHR	BRAK WSK		PLH300052
12	08-15-1-06-141 -a -00	1,35	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
13	08-15-1-06-141 -b -00	7,65	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
14	08-15-1-06-141 -c -00	1,42	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
15	08-15-1-06-141 -d -00	1,88	SUKCESJA	BRAK WSK		PLH300052
16	08-15-1-06-142 -a -00	10,1	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
17	08-15-1-06-142 -b -00	14,9	SZCZ CHR	BRAK WSK		PLH300052
18	08-15-1-06-143 -k -00	2,01	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
19	08-15-1-06-143 -l -00	3,26	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
20	08-15-1-06-143 -m -00	2,73	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
21	08-15-1-06-143 -n -00	2,7	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
22	08-15-1-06-143 -o -00	5,3	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
23	08-15-1-06-143 -p -00	2,97	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
24	08-15-1-06-159 -b -00	0,82	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
25	08-15-1-06-160 -a -00	1,66	D-STAN	TW		PLH300052
26	08-15-1-06-160 -b -00	0,83	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
27	08-15-1-06-160 -c -00	1,69	SUKCESJA	BRAK WSK		PLH300052
28	08-15-1-06-259 -k -00	0,32	SZCZ CHR	BRAK WSK		
29	08-15-2-07-382 -k -00	1,53	SZCZ CHR	BRAK WSK		
30	08-15-2-12-661 -g -00	0,91	SZCZ CHR	BRAK WSK		
RAZEM		80,38				
<ul style="list-style-type: none"> - wyłączenie z użytkowania rębego; - przetrzymywanie w najbliższym sąsiedztwie siedliska pasa drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - usuwanie gatunków drzew niepożądanych (ekspansywnych lub obcych, w tym inwazyjnych); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek). - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznym siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślawiać pojawiające się 						

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.						
91E0* - Łęgi olszowe i jesionowe						
1	08-15-1-01-2 -g -00	0,96	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2	08-15-1-01-4 -c -00	1,39	D-STAN	BRAK WSK		
3	08-15-1-01-5 -g -00	3,44	D-STAN	BRAK WSK		
4	08-15-1-01-8 -a -00	3,14	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
5	08-15-1-01-8 -h -00	1,21	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
6	08-15-1-01-8 -i -00	1,5	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
7	08-15-1-01-28 -r -00	0,71	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
8	08-15-1-01-28 -s -00	1,55	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
9	08-15-1-01-31 -n -00	2,6	SZCZ CHR	BRAK WSK		PLH300052
10	08-15-1-01-51 -b -00	2,99	SZCZ CHR	BRAK WSK		PLH300052
11	08-15-1-02-52 -g -00	2,94	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
12	08-15-1-02-53 -f -00	1,79	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
13	08-15-1-02-53 -g -00	3,24	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
14	08-15-1-02-53 -k -00	1,7	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
15	08-15-1-02-84 -i -00	0,64	D-STAN	BRAK WSK		
16	08-15-1-03-95 -f -00	1,6	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
17	08-15-1-03-95 -k -00	0,94	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
18	08-15-1-03-101 -b -00	0,46	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
19	08-15-1-03-101 -h -00	5,82	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
20	08-15-1-03-101 -i -00	0,37	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
21	08-15-1-03-102 -f -00	3,87	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
22	08-15-1-03-102 -h -00	5,39	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
23	08-15-1-03-103 -i -00	0,73	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
24	08-15-1-03-104 -m -00	1,52	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
25	08-15-1-01-105 -h -00	1,16	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
26	08-15-1-01-109 -f -00	2,55	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
27	08-15-1-03-110 -a -00	0,94	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
28	08-15-1-03-111 -a -00	0,55	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
29	08-15-1-03-112 -a -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
30	08-15-1-03-120 -d -00	1,72	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
31	08-15-1-03-148 -c -00	1,11	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
32	08-15-1-06-178 -k -00	1,9	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
33	08-15-1-06-178 -l -00	2,38	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
34	08-15-1-06-179 -n -00	0,48	SUKCESJA	BRAK WSK		PLH300052
35	08-15-1-02-190 -c -00	2,69	D-STAN	BRAK WSK		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
36	08-15-1-02-191 -c -00	2,37	D-STAN	BRAK WSK		
37	08-15-1-03-222 -i -00	1,49	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
38	08-15-1-06-223 -a -00	3,13	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
39	08-15-1-06-223 -b -00	3,63	D-STAN	BRAK WSK		PLH300052
40	08-15-1-08-413 -h -00	0,8	D-STAN	BRAK WSK		
41	08-15-1-08-474 -s -00	0,92	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
42	08-15-1-09-482 -o -00	3,52	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
43	08-15-1-09-482 -x -00	0,98	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
44	08-15-1-09-491 -b -00	1,12	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
45	08-15-1-09-493 -d -00	8,99	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
46	08-15-1-09-515 -x -00	0,46	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
47	08-15-1-10-603 -d -00	3,4	D-STAN	BRAK WSK		
48	08-15-2-04-165 -l -00	1,61	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
49	08-15-2-04-199 -i -00	1,39	D-STAN	BRAK WSK		
50	08-15-2-04-200 -h -00	0,75	D-STAN	BRAK WSK		
51	08-15-2-04-200 -i -00	2,99	D-STAN	TW		
52	08-15-2-04-200 -j -00	1,1	D-STAN	TW		
53	08-15-2-04-200 -l -00	2,63	D-STAN	TW		
54	08-15-2-04-200 -m -00	1,74	D-STAN	TW		
55	08-15-2-04-200 -n -00	0,7	D-STAN	TW		
56	08-15-2-04-201 -g -00	0,49	D-STAN	BRAK WSK		
57	08-15-2-04-231 -a -00	0,98	D-STAN	BRAK WSK		
58	08-15-2-04-231 -c -00	1,65	D-STAN	BRAK WSK		
59	08-15-2-04-233 -k -00	4,62	D-STAN	BRAK WSK		
60	08-15-2-04-235 -c -00	2,39	D-STAN	BRAK WSK		
61	08-15-2-04-236 -b -00	2,47	D-STAN	TW		
62	08-15-2-04-236 -d -00	2,97	D-STAN	TW		
63	08-15-2-04-236 -f -00	2,13	D-STAN	TW		
64	08-15-2-04-236 -g -00	2,53	D-STAN	TW		
65	08-15-2-04-236 -h -00	2,91	D-STAN	BRAK WSK		
66	08-15-2-04-236 -j -00	3,53	D-STAN	CW		
67	08-15-2-04-237 -d -00	1,63	D-STAN	TW		
68	08-15-2-04-243 -c -00	1,65	D-STAN	TW		PLH300040
69	08-15-2-04-244 -f -00	0,66	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
70	08-15-2-04-244 -n -00	1,38	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
71	08-15-2-04-271 -m -00	0,89	D-STAN	BRAK WSK		
72	08-15-2-04-271 -p -00	1,54	D-STAN	TW		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
73	08-15-2-04-271 -r -00	1,9	D-STAN	BRAK WSK		
74	08-15-2-04-271 -s -00	1,73	D-STAN	BRAK WSK		
75	08-15-2-04-272 -o -00	2,67	D-STAN	BRAK WSK		
76	08-15-2-04-272 -p -00	1,37	D-STAN	TW		
77	08-15-2-04-276 -d -00	3,32	BAGNO			PLH300040
78	08-15-2-04-276 -f -00	0,21	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
79	08-15-2-04-276 -h -00	4,45	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
80	08-15-2-04-276 -m -00	1,99	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
81	08-15-2-04-299 -c -00	0,37	D-STAN	BRAK WSK		
82	08-15-2-04-299 -k -00	1,88	D-STAN	BRAK WSK		
83	08-15-2-04-300 -c -00	4,69	D-STAN	BRAK WSK		
84	08-15-2-04-300 -i -00	0,72	D-STAN	TP		
85	08-15-2-04-302 -a -00	6,8	D-STAN	BRAK WSK		
86	08-15-2-04-302 -b -00	0,56	D-STAN	BRAK WSK		
87	08-15-2-04-308 -a -00	3,59	D-STAN	TP		
88	08-15-2-04-308 -b -00	2,94	D-STAN	BRAK WSK		
89	08-15-2-04-308 -c -00	0,91	D-STAN	TW		
90	08-15-2-04-308 -g -00	2,89	D-STAN	TW		
91	08-15-2-04-309 -a -00	0,65	D-STAN	PIEL		
92	08-15-2-04-313 -c -00	1,08	D-STAN	TW		PLH300040
93	08-15-2-04-313 -d -00	1,3	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
94	08-15-2-04-313 -g -00	1,84	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
95	08-15-2-07-338 -c -00	3,56	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
96	08-15-2-07-339 -c -00	2,45	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
97	08-15-2-07-339 -f -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
98	08-15-2-07-339 -i -00	1,36	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
99	08-15-2-07-362 -g -00	4,79	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
100	08-15-2-07-363 -a -00	3,99	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
101	08-15-2-07-384 -i -00	2,37	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
102	08-15-2-07-391 -f -00	1,27	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
103	08-15-2-07-392 -g -00	1,46	D-STAN	BRAK WSK		PLH300040
104	08-15-2-07-396 -d -00	1,34	D-STAN	TW		
105	08-15-2-07-396 -f -00	1,39	D-STAN	BRAK WSK		
106	08-15-2-12-402 -c -00	7,77	D-STAN	BRAK WSK		
107	08-15-2-12-402 -g -00	3,05	D-STAN	BRAK WSK		
108	08-15-2-11-563 -a -00	2,64	D-STAN	TW		
109	08-15-2-11-563 -l -00	1,84	D-STAN	BRAK WSK		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
110	08-15-2-11-617 -f -00	1,53	D-STAN	BRAK WSK		
111	08-15-2-11-617 -h -00	1,9	D-STAN	BRAK WSK		
112	08-15-2-11-617 -i -00	1,56	D-STAN	BRAK WSK		
113	08-15-2-11-618 -n -00	2,55	D-STAN	TW		
114	08-15-2-11-619 -d -00	0,9	D-STAN	BRAK WSK		
115	08-15-2-11-619 -g -00	1,9	D-STAN	BRAK WSK		
116	08-15-2-11-620 -f -00	0,98	D-STAN	BRAK WSK		
117	08-15-2-11-623 -h -00	2,4	D-STAN	BRAK WSK		
118	08-15-2-11-623 -i -00	2,36	D-STAN	BRAK WSK		
119	08-15-2-11-626 -g -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK		
120	08-15-2-11-627 -a -00	1,07	D-STAN	BRAK WSK		
121	08-15-2-12-634 -j -00	0,82	D-STAN	BRAK WSK		
122	08-15-2-11-640 -i -00	1,42	D-STAN	BRAK WSK		
123	08-15-2-12-645 -c -00	1,24	D-STAN	TW		
124	08-15-2-12-646 -b -00	2,97	D-STAN	TW		
125	08-15-2-12-653 -b -00	5,67	D-STAN	BRAK WSK		
126	08-15-2-12-653 -f -00	4,53	D-STAN	TW		
127	08-15-2-12-653 -g -00	1,78	SZCZ CHR	BRAK WSK		
128	08-15-2-12-666 -c -00	2,63	D-STAN	BRAK WSK		
129	08-15-2-12-672 -c -00	1,91	D-STAN	TP		
130	08-15-2-12-679 -a -00	4,89	D-STAN	BRAK WSK		
131	08-15-2-12-679 -f -00	0,76	D-STAN	BRAK WSK		
RAZEM		279,58				
<ul style="list-style-type: none"> - podtyp „olsy źródłiskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębnego; - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zmiana stosunków wodnych (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych); - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (7140), należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe						
1	08-15-1-08-474 -d -00	6,8	D-STAN	CW,CP	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLB300012
2	08-15-1-08-474 -i -00	4,24	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
3	08-15-2-11-628 -f -00	1,48	D-STAN	BRAK WSK		
4	08-15-2-11-629 -c -00	2,69	D-STAN	BRAK WSK		
5	08-15-2-11-629 -d -00	1,09	D-STAN	BRAK WSK		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
6	08-15-2-11-629 -h -00	3,32	D-STAN	BRAK WSK		
7	08-15-2-11-629 -j -00	2,03	D-STAN	BRAK WSK		
8	08-15-2-11-640 -j -00	0,69	D-STAN	BRAK WSK		
RAZEM		22,34				
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zmiana stosunków wodnych (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych); - pozostawianie martwego drewna. 						
91T0 – Śródlądowy bór chrobotkowy						
1	08-15-1-10-486 -h -00	1,6	D-STAN	TP	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLB300012
2	08-15-1-09-490 -g -00	4,77	D-STAN	TP		PLB300012
3	08-15-1-09-490 -h -00	3,41	D-STAN	TW		PLB300012
4	08-15-1-10-495 -g -00	5,48	D-STAN	TP		PLB300012
5	08-15-1-10-495 -l -00	0,79	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
6	08-15-1-09-509 -a -00	4,55	D-STAN	TP		PLB300012
7	08-15-1-09-509 -f -00	2,49	D-STAN	TP		PLB300012
8	08-15-1-09-509 -h -00	1,77	D-STAN	TP		PLB300012
9	08-15-1-09-509 -l -00	4,3	D-STAN	TP		PLB300012
10	08-15-1-10-519 -c -00	8,31	D-STAN	TP		PLB300012
11	08-15-1-09-520 -g -00	1,25	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
12	08-15-1-09-521 -b -00	0,65	D-STAN	TP		PLB300012
13	08-15-1-09-521 -c -00	9,75	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
14	08-15-1-09-521 -d -00	0,8	D-STAN	TP		PLB300012
15	08-15-1-09-521 -j -00	1,88	D-STAN	TP		PLB300012
16	08-15-1-09-523 -c -00	2,99	D-STAN	TP		PLB300012
17	08-15-1-09-523 -g -00	3,29	D-STAN	IB,ODN-ZRB, AGROT		PLB300012
18	08-15-1-09-523 -h -00	4,12	D-STAN	TP		PLB300012
19	08-15-1-09-524 -c -00	2,77	D-STAN	TP		PLB300012
20	08-15-1-09-532 -b -00	2,51	D-STAN	BRAK WSK		PLB300012
21	08-15-1-09-532 -c -00	0,62	D-STAN	TP		PLB300012
22	08-15-1-09-532 -n -00	4,34	D-STAN	TW		PLB300012
23	08-15-1-09-533 -a -00	0,92	D-STAN	TP		PLB300012
24	08-15-1-09-534 -b -00	6,87	D-STAN	TP		PLB300012
25	08-15-1-09-534 -c -00	4,11	D-STAN	TP		PLB300012
26	08-15-1-09-534 -d -00	2,5	D-STAN	TW		PLB300012
27	08-15-1-09-534 -f -00	2,3	D-STAN	TW		PLB300012
28	08-15-1-09-534 -i -00	3,47	D-STAN	TP		PLB300012

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
29	08-15-1-09-534 -m -00	1,93	D-STAN	TP		PLB300012
30	08-15-1-09-535 -b -00	6,7	D-STAN	TP		PLB300012
31	08-15-1-09-535 -c -00	17,27	D-STAN	TP		PLB300012
32	08-15-1-10-579 -g -00	5,54	D-STAN	TP		PLB300012
RAZEM		124,05				
– pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu.						

12.2. Zestawienie pododdziałów zaliczonych do ekosystemów referencyjnych

Ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Złotów

Lp	Adres leśny	Rodzaj pow.	TSL	Siedlisko N2000	Pow. [ha]
1	2	3	4	5	6
1.	08-15-1-02-39 -f -00	D-STAN	LMŚW		4,81
2.	08-15-1-03-67 -a -00	D-STAN	LMŚW	9190	7,17
3.	08-15-1-02-72 -o -00	SZCZ CHR	BMB	91D0	1,81
4.	08-15-1-03-95 -l -00	D-STAN	LMŚW		1,84
5.	08-15-1-03-101 -h -00	D-STAN	OLJ	91E0	5,82
6.	08-15-1-03-102 -h -00	D-STAN	OLJ	91E0	5,39
7.	08-15-1-03-116 -d -00	D-STAN	LŚW	9160	6,70
8.	08-15-1-06-121 -j -00	SZCZ CHR	BMB	91D0	1,03
9.	08-15-1-06-142 -b -00	SZCZ CHR	BMB	91D0	14,90
10.	08-15-1-06-178 -l -00	D-STAN	OL	91E0	2,38
11.	08-15-1-05-277 -d -00	D-STAN	LMŚW	9190	2,21
12.	08-15-1-05-343 -d -00	D-STAN	LMŚW	9190	1,57
13.	08-15-1-09-482 -h -00	D-STAN	OLJ		4,01
14.	08-15-1-09-482 -o -00	D-STAN	OLJ	91E0	3,52
15.	08-15-1-09-482 -p -00	D-STAN	LW		1,55
16.	08-15-1-09-487 -a -00	D-STAN	BMŚW		2,70
17.	08-15-1-10-528 -c -00	D-STAN	BŚW		2,35
18.	08-15-1-10-528 -d -00	D-STAN	BŚW		2,07
19.	08-15-1-09-539 -i -00	D-STAN	BS		2,62
20.	08-15-2-04-165 -k -00	D-STAN	LŚW	9170	4,57
21.	08-15-2-07-359 -h -00	D-STAN	BMŚW		1,76
22.	08-15-2-07-360 -i -00	D-STAN	BMŚW		4,41
23.	08-15-2-07-373 -d -00	D-STAN	LŚW		4,84
24.	08-15-2-07-380 -g -00	D-STAN	LW	9170	1,82
25.	08-15-2-07-381 -j -00	D-STAN	LW		4,50
26.	08-15-2-07-391 -a -00	D-STAN	LŚW	9170	1,84
27.	08-15-2-11-567 -h -00	D-STAN	LMW		1,53
28.	08-15-2-11-626 -h -00	D-STAN	LŚW	9170	6,29
29.	08-15-2-11-629 -h -00	D-STAN	LW	91F0	3,32
30.	08-15-2-12-649 -t -00	D-STAN	LŚW	9170	3,79
31.	08-15-2-12-654 -c -00	D-STAN	OL		10,89
32.	08-15-2-12-655 -b -00	D-STAN	OL		2,32
33.	08-15-2-12-664 -g -00	D-STAN	LW		4,00
RAZEM					130,33

